

netâyicü'l ezhâr

ubeydi

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

© T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı
Kùtùphaneler ve Yayınlar Genel Mùdùrlùđù

Eser Adı: Netâyicù'l-Ezhâr

Mùellifi: Ubeydi

Hazırlayanlar: Esra Kılıç

Yayın Yılı: 2017

ISBN: 978-975-17-3939-1

Ana Yayın Numarası: 3513 / Kùltür Eserleri Dizisi - 530

Adres: Anafartalar Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi,

No: 4, B-Blok, 06030 Ulus/ANKARA

Telefon: 00 90 312 3099001 **Faks:** 00 90 312 3098998

e-posta: yaphaz@kulturturizm.gov.tr

www.kulturturizm.gov.tr
<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr>

NETÂYİCÜ'L-EZHÂR

Esra KILIÇ

Ankara

2017

GİRİŞ

Ubeydî'nin Biyografisi

Ubeydî hakkında biyografiye dayalı kaynaklarda bilgi yoktur.¹ Onunla ilgili çok az bilgiyi eseri vasıtasıyla öğreniyoruz. Yazar, eserinin yazılış tarihi dikkate alındığında 17. yüzyılın sonunda yaşamıştır. 1b'de belirtildiği üzere Ubeydî'nin asıl adı Mehmed babasının adı ise Ahmed'dir. Yazar, kendisini Şehremini Camii Hatibi olarak tanıtmıştır. Ayrıca Ubeydî uzunca bir süre çiçek yetiştiriciliği yapmıştır. [1b-2a] Ubeydî, H 1110/M 1699 yılında *Netâyicü'l-ezhâr* adlı eserini kaleme aldığı belirtilmiştir. [2a] *Netâyicü'l-ezhâr*'da yer alan Ahmed Sûfî biyografisinde ise "Revnâkü'l-Ezhâr" adlı bir eserin olduğunu belirtse de bu eser günümüze ulaşmamıştır. [3b-4a]

Netâyicü'l-Ezhâr

Netâyicü'l-ezhâr; geleneğe bağlı kalınarak bir mukaddime ile başlar. Ubeydî, mukaddimede tevhîd ve Hz. Muhammed'e salavat getirdikten sonra ehl-i beyte rahmet dileyerek devam eder. Daha sonra kendisini fakîr, hakîr ve günahkâr sıfatlarıyla tanımlar ve kendisinin de uzun zamandır çiçek yetiştiriciliği ile uğraştığını belirterek, eserini bir anlamda "çiçek yetiştiricilerini ve çiçeklerini unutulmak"tan kurtarmak için yazdığını şu şekilde anlatır, hayır dua ister:

"Bir müddet-i medîdedür ki şükûfe-perverlikde cehd-i cehîd idüp hâlâ beyne'n-nâs perveriş bulan ezhâr-ı gûn-a-gûn kimden zuhûr itdi ve kimlerün eseridür tefahhus-ı nâm ve sa'y u ihtimâm ile ekserine ittılâ tamâm hâsıl itdüm. Pes çünkim bu 'ömr-i nâzenîni bu kadar eyyâm telef itdüm. Bârî selefden mürûr iden ezhâriyânun eserleriyle, isimlerin cem' ü tahrîr idüp, bir risâle terkîm itdüm ki bu fenne meyli olan ihvân-ı hâlisü'l-cinân nazar itdüklerinde her birini du'â-yı hayr-ı icâbet-eser ile yâd ve rûhların bir Fâtihâ ile şâd ideler. Ümîddir ki "*ed-dâlu 'ala'l-hayru kefâle*" mısdâkınca bu 'âciz ü günehkâr dahı hissemend olup mağfiret-i Gaffâr'a sezâvâr ola." [2a]

Ubeydî, 1699 yılında eserini yazdığını mukaddimede belirtir. Yazar, 202 "sahib-i tohum" yani çiçek yetiştiricisine eserde yer verdiğini belirtmekle beraber [2a] -madde

¹ Osmanlı Müellifleri, Sicil-i Osmanî, Tuhfe-i Nâilî ve Tezkirelere Göre İsimler Sözlüğünde Ubeydî hakkında bilgiye rastlanmamıştır.

başlarındaki ikili adlar dikkate alındığında -eserde 205 çiçek yetiştiricisinin adı, yetiştirilen çiçekler ve meyve ağacı türleri ile kaydolmuştur. Ubeydî, giriş bölümünü eserin adını ve yazılış tarihini belirten bir kıt'a ile bitirir. Kıt'a şu şekildedir:

Hamdüli'llâh ki ey 'Ubeydi-i zâr
Lutf-ı bî-hadd idüp sana Gaffâr
Bir eser iyledün ki bâ'is olup
Yâd olına bu denlü merd-i bahâr
Hayrıla yâd idüp bu ahkarı da
Nazar iden bu tuhfeye her-bâr
Pes şürû' idicek didüm târîh
Ola bu tuhfe kim yâdgâr-ı kibâr
Çün tamâm oldı târîh ile anun
Virdüm ismin Netâyicü'l-ezhâr

Yazar, çiçek yetiştiricileri hakkındaki bilgiyi Osmanlı Türkçesi alfabesi tertibiyle "Fi Harfû'l-Elif" şeklindeki başlıklarla bölümlendirir ve sayfa kenarlarında kırmızı mürekkeple "Ebu's-suûd Efendi 'Aleyhi'r-rahme" şeklinde çiçek yetiştiricilerinin adlarını kaydeder.

Netâyicü'l-ezhâr'ın sonunda adları mevcut fakat kimlerin yetiştirdiği bilinmeyen çiçekler, bitki ve ağaçlar listelenmiştir.

Ubeydî, eserini "Hâtîme-i Kitâb-ı Bedî'ü'l-üslûb" başlığı ile bitirir. Yazarın kendi ifadesiyle çiçekler ve yetiştiricileri unutulmaktan kurtulmuş yeniden hayat bulmuşlardır. *Netâyicü'l-ezhâr*, yazarın aşağıdaki tarih kıt'asıyla tamamlanmıştır.

Târîh-i Fakîr Berây-ı İtmâm-ı İn Risâle
'Ubeydî çün bu telîfi 'itâ itdi sana Allâh
'Aceb makdûrımı bezl iyledün bunda hemân Allâh
Hitâmına tulû' idüp derûn-ı sînedden târîh
Müyesser oldı tamâmı didüm ben el-hamdüli'llâh
Sene 1110 (M 1699)

Netâyicü'l-ezhâr'ın beş nüshası vardır. Nüshalar ve özellikleri şu kısaca şu şekildedir:

1. Süleymâniye Yazma Eser Kütüphanesi Nuruosmaniye Yazma Eserler Kitaplığı 34 NK 4079 (N1): Bu nüsha 70 varaktır ve nesih hat ile yazılmıştır. III. Osman'ın mührü ve aynı padişah tarafından vakfedildiğine dair İbrahim Hanif'in temellük kaydı vardır.

2. Süleymâniye Yazma Eser Kütüphanesi Nuruosmaniye Yazma Eserler Kitaplığı, 34 NK 3704/2 (N2): Bu nüsha 47 varaktır ve ta'lik hat ile yazılmıştır. III. Osman'ın mührü ve aynı padişah tarafından vakfedildiğine dair İbrahim Hanîf'in temellük kaydı vardır. Eser 1699 yılında tamamlanmış olmasına rağmen bu nüshada 1700'lü yıllara ait vefat bilgileri vardır.

3. Millet Yazma Eser Kütüphanesi, AET BY 162 (AE): N2'den Ali Emiri'nin rik'a el yazısı ile kopya edilmiştir. 61 varaktır.

4. British Library, Or. 11088 (İ): 50 varaktır ve ta'lik hat ile yazılmıştır. Bu nüshada yer yer sahh kayıtları vardır.

5. İstanbul Üniversitesi Yazma Eserler Kütüphanesi, TY 02760 (İÜ): Bu nüsha çiçekler ile ilgili bir mecmuadır. Baş kısmı eksik olan *Netâyicü'l-ezhâr*, mecmuanın 9-71. varakları arasında yer alır.

Eserin adı N1'de *Risâle Der Beyân-ı Esâmî-i Şükûfe*, İ'de *Netâyic-i Ezhâr-nâme-i Şükûfe*, İÜ'de "*Netâyicü'l-ezhâr be-Tezkire-i Şükûfeciyân*", AE'de ise *Netâyicü'l-ezhâr* olarak kaydedilmiştir.

Ubeydî çiçek adlarını üzerlerini kırmızı mürekkeple çizerek belirtmiştir. Bu sebeple bu adlar ve yer yer belirtilen yerler metinde "**kalın**" font ile belirtilmiştir.

Netâyicü'l-Ezhâr'ın Tezkire Geleneğindeki Yeri

Tezkire, Arapça *zıkr* kökünden türetilmiş bir kelimedir. Zıkr, anma, hatırlama, sözünü etme anlamlarına geldiğine göre tezkire, hatırlamaya vesile olan şey mânâsına gelir.

Tezkire, Osmanlı toplumunun maddî ve manevî kültürünü meydana getiren her meslekten yaratıcı kişinin biyografik künye yazıcılığını temel alan bir türdür. Tezkireci, belirli bir meslekte tanınmış kişilerin, mesela evliyâların, hattatların, mimar ve mûsikî ustalarının, hatta *usta bir çiçek yetiştiricisinin* hayat ve sanatından söz edebilir.²

Netâyicü'l-ehzâr'da tezkire geleneğinin izleri hem tertipte hem de biyografik bilginin verilisinde görülmektedir. Tezkirede biyografik bilginin verilışı üç aşamalı olarak şu şekildedir:

I. ÇİÇEK YETİŞTİRİCİSİ

Ad/Lakab

Meslek

Tarikatı

Akrabalık ilişkileri

Hâmîsi

Vefât tarihi/yeri

Çiçek yetiştiriciliğindeki önemi

II. ÇİÇEKLER

Ad/diğer adı

Çiçeğe ad veren kişi ismi

Çiçeğin türü

Çiçeğin rengi

Çiçeğin tohumunun kime ait olduğu

Çiçeğin tohumunun geldiği yer

Çiçeğin fiyatı

Çiçek ile ilgili değerlendirme

Çiçeğin maddi değeri

III. HİKÂYE VE ŞİİRLER

Çiçek yetiştiricilerinin biyografilerinde geçen çiçekle ilgili hikâyeler

Netâyicü'l-Ezhâr'da adı geçen çiçeklere yazılan matla, kıt'a, rubâî ve gazeller

² Mustafa İsen (1997). "Tezkire". *Ötelerden Bir Ses*. Ankara: Akçağ Yay. 28-29.

Netâyicü'l-ezhâr, çiçek yetiştiricileri ve çiçekleri hakkında yazılmış bilinen tek tezkiredir. Eser, bu anlamda tezkire geleneğine yeni bir soluktur. *Netâyicü'l-ezhâr*'da tezkire geleneğinin izleri hem tertipte hem de biyografik bilginin verilişinde görülmektedir. Ubeydî, biyografik bilgiyi çiçek yetiştiricisi, çiçek ve çiçeklerle ilgili hikâye/şiiirler olmak üzere üç aşamalı olarak verir.

Ubeydî; çiçek yetiştiricisinin adı, lakabı, yaşadığı yer, akrabalık ilişkileri, mesleği, tarikati, vefat tarihi ve yeri hakkında secili kısa bilgiler verdikten sonra onun çiçek yetiştiriciliğindeki tecrübesi ve önemini, çiçeğe olan tutkusunu dile getirir. Çiçek yetiştiriciliğinde ön plana çıkan isimlerin gerek biyografik bilgilerini gerekse çiçeklerinin özelliklerini daha ayrıntılı anlatır. Bu isimlerden biri Sarı Abdullah Efendi'dir. Eserde, Sarı Abdullah'ın çiçekçilerin başbuğu seçilmesiyle ilgili olarak "1051/1642 tarihli "Sûret-i Nişân-ı Şerîf-i Âlî-şân" yer alır. Sarı Abdullah, I. İbrâhim'in bu fermanıyla çiçek yetiştiricilerin başbuğu ilan edilmiştir. Aşağıya bu nişandan bir örnek bölüm seçilmiştir:

"...mahrûsa-i İstanbul ve Galata ve Eyyûb ve Üsküdâr vesâ'ir kalem-rev-i hükm-i hümâyûnum olan memâlikde vâkı' bilâd u emsârda terbiye-i riyâz u ezhâr ve tenmiye-i hadâyık u eşcâra takayyüd iden hünermendân ve şükûfedârâna mûmeyyiz [ü] "Başbuğ" ve mihr-i ikbâlini pertev-i nazar-ı iclâlûme pür-fürûğ idüp, bu nişân-ı meserret-'unvân-ı belâgat-resânımı virdüm ve buyurdum ki: Ba'de'l-yevm müşârü'n-ileyh mâdâm ki hilye-i hayât ile mutarrâ vü muhallâ ve zîver-i sıhhat u 'âfiyyet ile müzeyyen ü mücellâdır, 'âmme-i hadîka-i ashâb-ı hadâyık-ı ezhâr ve kâffe-i zümre-i şükûfeciyân-ı bilâd u emsârda mûmeyyiz ve başbuğ olup..."

Başbuğ Sarı Abdullâh ile birlikte Solak-zâde Halîl Efendi ve Mevlûdî Ali Çelebi ise başşükûfeci olarak eserde belirtilmişlerdir.

Netâyicü'l-ezhâr'da çiçek yetiştiricileri üç kadın dışında erkektir. Azizî, Fâtîma ve Ümmühânî Hatunlardan, Azizî ve Fatımâ Hatun madde başında yer alırken Ümmühânî Hatun'un adı çiçek adlandırmada anılmıştır.

Tezkirede çiçek yetiştiricisi olduğu açıkça belirtilen isimler şunlardır: İlyâs-zâde, İmam-zâde Mehmed Çelebi, Enserci Ahmed Çelebi, Uzun Ahmed, Kethüdâ Pîrî-zâde Ahmed Çavuş, İbrâhim Paşa-zâde Mehmed Bey, Behrâm Bey, Kasımpaşalı Boşnak Mahmûd Efendi, Balıkçı Safer, Bekir Ağa, Pîrî Paşa-zâde Mehmed Bey, Tezkireci Memik-zâde Efendi, Üsküdarî Mehmed Çavuş, Çiçekçi-zâde Mehmed Efendi, Cin Ali Çelebi Karanfilî, Hasan Kapudân-zâde Mehmed Kapudân, Hamamcı Mehmed Çavuş, Hâcî Abdülkerim, Hâcî Ömer Yûsuf Efendi, Hâcî Sâlih Boşnak-zâde, Hasan Ağa, Hüseyin Çelebi,

Hurmasıçanı İbrahim Çelebi, Davud Paşa-zâde Süleyman Bey, Dede Mehmed Çelebi, Ramazan Kapudân-zâde, Sinân Paşa-zâde Sa'îdî Süleymân Bey, Şerîfe-zâde Abdülbâkî Efendi, Şalgam Ahmed Paşa, Solak-zâde Halîl Efendi, Sağdıç-zâde Mehmed Çelebi, Solak-zâde Hasan Çelebi Üsküdarî, Sayıcı Mehmed Çelebi, Solak Ahmed Çelebi, Tanbûrî-zâde Mustafa Çelebi, Ulvan Kapudan, Sarı Abdullah Efendi, Kasımpaşalı Abdullâh Efendi, Kadri Ağa-zâde Ali Ağa, Sorguççu Abdî Çelebi, Azîzî Hâtûn, Fâtımâ Hâtûn, Fâzıl Paşa-zâde Ahmed Bey, Kadri Ağa, Karanfilî Mustafa Çelebi, Kâsım-zâde Kethüdâsı, Keresteci Ali Çelebi, Kürd-zâde Ahmed Çelebi, Gülcibaşı-zâde Mehmed Efendi, Kenân Hâce-zâde Mehmed Kapudan, Koca Maksûd, Mevlûdî Ali Çelebi, Çorbâcı Mehmed Ağa, Mustafa Ağa Babalık, Derviş Mustafa Eyyûbî, Nâtûr Derviş Ali Çelebi, Veli Efendi Eyyûbî, Himmet Efendi, Yıldız-zâde Mehmed Efendi, Yapukçu-zâde Ali-zâde Mehmed Çelebi. Bununla birlikte birçok çiçeği aşağıdaki tabloda listelenen İbrâhim Hân-zâde Mehmed Bey, Eyyûbî İbrâhîm Bey, Çorbacı Mehmed Ağa, Toygar Baba, Uşşâkî-zâde Efendi, Aziz Çelebi ve Çorbacı Ali Ağa.

Bu isimler arasında çiçek türleri bakımından öne çıkan çiçek yetiştiricilerinden de bahsetmek gerekir: 35 Lâle-i Rûmî ile Eyyûbî Velî Efendi en çok lâle yetiştiren kişidir. Eserde en fazla zerrîni yetiştiren isim, Tezkireci Memik-zâde Efendi olup 65 zerrîni vardır. 11 karanfil ile Mustafa Çelebi en çok karanfil yetiştiren kişidir. Kaba Mahmut Paşa'nın ise 9 adet lâle-i Girid'i vardır.

Netâyicü'l-ezhâr'da ayrıca bahçıvan, aşılamacı ve çiçek/meyve tüccarlarının da yer aldığı görülmektedir. Pabuççu Mustafa Çelebi, Hurmasıçanı İbrahim Çelebi, Receb Usta, Muharrem Usta, Köse Abdullâh, Üsküdarî Nasûh Hâce bahçıvandır. Celeb Ahmed Çelebi ve Korucu-zâde Mustafa Çelebi ise aşılamacıdır. Uzun Süleymân, Çivi-zâde Ahmed Çelebi, Kör Muharrem ise çiçek/meyve tüccarıdır.

Tezkirede bir meslek olarak çiçek yetiştiriciliği ile birlikte şu meslek adları madde açıklamalarında geçmektedir: Aşılamacı, bâbüssaâde ağası, bahçıvan, câbî (vakıf gelirlerini toplayan görevli), cerrâh, çiçekçibaşısı, debbâğ (deri ustası) çiçek ve meyve tüccarı, çiftçi, defterdâr, gümrükemini, hattat, hazinedâr, hekimbaşısı, imam, kadı, kalafatçı, kaptan, kazasker, kazzâz (ipek ustası), keten tüccârı, kethüdâ, kûze-ger (çömlekçi), muallim, musahip, mûsikîşinâs, müezzin, müneccim, mürebbe, mütevellî, nakîbüleşrâf, nedîm, nişâncı, pehlivân, pîş-kadem (şeyhin yardımcısı), sarayağası, şâir, şeyh, şeyhülislâm, tüccar ve Yeniçeri Ocağı kâtibi.

Netâyicü'l-ehâr'da imamların, Gülşenî, Halvetî ve Mevlevî tarikatlarına bağlı şeyhlerin ve Bektaşîlerin çiçeğe olan ilgisi vurgulanmıştır. Ayrıca Yeniçeri ve kâtipler arasında çiçek yetiştiriciliği yaygındır.

Tezkireye göre; Osmanlı çiçek yetiştiriciliğinde Üsküdar ve Eyüp semtlerinin önemli bir yeri vardır. Üsküdar'ın çiçek yetiştiriciliğinde bir merkez konumunda olması Aziz Mahmûd Hüdâyî (1541-1628) ile ilgilidir. 17. yüzyılda yaşamış ve önemli bir lâle yetiştiricisi olmasına rağmen *Netâyicü'l-ehâr*'da Aziz Mahmûd Hüdâyî'ye yer verilmemiştir. Bu oldukça dikkat çekicidir. Sadece Ahmed Sûfî maddesinde, Ahmed Sûfî'nin onun isteğiyle tohumlarını diktiği belirtilmiştir. En önemli çiçek yetiştiricilerinden olan Eyyûbî Velî Efendi de benzer şekilde Eyüp'teki çiçek yetiştiriciliğine yön vermiştir.

Ubeydî; yeni hevesleri, çiçekleri henüz açmayanları, çiçeklerinin açtığını göremeden vefat edenleri, hava şartlarına bağlı olarak çiçekleri açmayanları “dostluk hukukuna riâyeten” kaydetmiştir.

Netâyicü'l-ehâr'da yer alan çiçeklerin adlandırmalarında en çok dikkati çeken özellik çiçeklerin insan ad/lakap/meslekleri ile adlandırılmasıdır. Bu adlandırmalara şu örnekler verilebilir:

Bâkî-zâde Mehmed Efendi: “Bâkî-zâde Süleymânîsi”.

Çorbacı: “Çorbacı Yüksek Kadehi”, “Çorbacı” ve “Çorbacı Beyazı”.

Cüce Çelebi: “Cüce Süheyli”, “Cüce Moru”, “Cüce Sîmi”, “Cüce Kehrübâsi” ve “Cüce Elmâsîsi” ve “Cüce Erguvânîsi”

Ebussuûd Efendi: “Sarı Ebu's-suud”, “Ebu's-suud Müşabihi” ve “Ebu's-suud Beyazı”

Eyüplü Kapıcı-zâde Mehmed Efendi: “Kapıcı Kehrübâsi” ve “Kapıcı Alı”

Hattât Mahmut Çelebi: “Hattât-1 Kebîr” ve “Hattât-1 Sagîr”

Tezkirede Ali Çelebi, Cemâlî, Halîlî, Nisârî, Sadî, Sâkıb, Siyâhî, Va'dî, Velî ve Zekî kendilerinin çiçeklerine ve/veya diğer çiçeklere gazel/kı'ta/matla/müfred/rubâî yazarak çiçeklere verilen adları edebîleştirmişlerdir.

NETÂYİCÜ'L-EZHÂR³
Bismi'llâhi'r-raḥmâni'r-raḥîm

N1 1b, N2 1b, İ 1b

[1] Ḥamd-i bî-pâyân⁴ ol Ḥâlîk-ı kevn ü mekâna ki 'arşa-i imkânı 'ubbâdına 'ibâdet güllerin ve t̄a' at sünbüllerin ç̄ide itmek için ravza-i gülzâr eyledi ve şükr-i bî-nihâye⁵ ol Râzîk-ı ins ü câna ki benî âdemi eşref-i maḥluqât idüp [5] anlardan daḥı 'aşq-ı pâkini teslîm-i emr-i celîlü'l-ḳadri olan 'uşşâk-ı güzînüñ ser-i devlet maḳarrlarında zerrîn-tâc ve sevdâ-yı maḥabbetini dil-i bî-gillerinde dâg-ı lâlevâr nihâde idüp pîrâye-i çemenzârî⁶ müşâhede vü müşâfehe eyledi ve şalavât-ı keşîrû'l-berekât ol şefî'ü'l-uşât fî yevmi'l-[10]araşât cenâb-ı sa'âdet-me'âbına ki ümmet-i şeref-rütbetin *küntüm ḥayra ümmetü'n-nâs*⁷ vaşfiyla tavşîf buyurdı ve daḥı âl ü aşḥâb ve etbâ'ına ki her birisi câdde-i şerî' atde necm-i hidâyet olup *aşḥâbı ke'n-nücüm bi-eyyihîm iktedeytüm ihtedeytüm*⁸ vefḳınca küberâ-yı dîn ü muḳtedâ-yı ehl-i [15] yaḳîn olmuşlardır⁹. Rıdvana'llahu Te'âlâ 'aleyhim ecma'în. Ammâ ba'd bu faḳîr ü ḥaḳîr ve müznîb¹⁰ ü pür-taḳşîr el-Ḥâc Meḥemmed (**N1 2a**) [1] İbni¹¹ Aḥmedü'l Ubeydî el-Ḥaṭîb-i Câmî'-i Şehr-emîni Ğaffâra'llâhu li ve'lî-vâlideyyi ve'l-cemî'ü'l-mü'minîn ve'l-mü'minât bir müddet-i medîdedür ki şükûfe-perverlikde ceḥd-i ceḥîd idüp ḥâlâ beyne'n-nâs perveriş bulan ezhâr-ı gün-â-gün kimden zuhûr[5]itdi¹² ve kimlerüñ eşeridür tefahḥuş-ı nâm ve sa'y u ihtimâm ile ekşerine itṭilâ-ı tamâm ḥâşıl itdüm. Pes çünkim bu 'ömr-i nâzenîni bu ḳadar eyyâm telef itdüm. Bârî selefden mürür iden ezhâriyânüñ eşerleriyle isimlerin cem' ü taḥrîr (**İ 2a**) idüp (**N2 2a**) bir risâle terḳîm itdüm ki bu fenne meyli olan[10]ihvân-ı ḥâlişü'l-cinân nazar itdüklerinde her birini du'â-yı ḥayr-ı icâbet-eşer ile yâd ve rûḥların bir Fâtiḥa ile şâd ideler. Ümîddir ki *ed-dâlu 'ala'l-ḥayru kefâle*¹³ mışdâḳınca bu 'âciz ü güneḥkâr¹⁴ daḥı ḥişşemend olup maḡfîret-i Ğaffâr'a sezâvâr ola. İmdi târiḥ Hicretü'n-nebî 'aleyhi[15]'ş-şalât u selâmın

³Netâyic-i Ezhârname-i Şükûfe İ

⁴bî-pâyân N1] bî-gâye N2, İ

⁵bi-nihâye N1, İ] mâ-lâ-nihâye N2

⁶çemenzâr-ı N1] gülzâr-ı N2, İ

⁷ Kur'ân-ı Kerîm, Âl-i İmrân/110, "Siz, insanlar için çıkarılmış (seçilmiş) olan, ümmetin hayırlı kişileri oldunuz."

⁸ Hadîs-i Şerîf, (Beyhâki, el-Medḥal, s. 162-3) "Benim aḥabım yıldızlar gibidir, hangisine uysanız, hangisinin eteğinden yapıssanız, hangisinin izinden gitseniz, hidayet bulursunuz."

⁹ olmuşlardır N1] olmuşdur N2

¹⁰ve müznîb N1, N2]- İ

¹¹ibn-i N1] bin N2, İ

¹²İtti N1, N2] idüp İ

¹³"Bir hayra delâlet eden onu yapmış gibidir."

¹⁴güneḥkâr N1, N2] güneḥkârî İ

1110 (M 1699)¹⁵ târihine gelince bu fenn erbâbından şâhib-i zer^ç ü mâlik-i tohm olanlardan ve diyâr-ı âherden getirüp kendüden şüyü^ç bulduranlardan ve âhîren zer^ç itdüğü tohmlara bir t̄ariḳ ile nâ'il olup kendüde çiçege gelmekle şâhib-nâm olanlardan **iki yüz [20] iki** kimesne bulunup bunlaruñ¹⁶ daḫı **toḳsan yidisi** dâr-ı beḳāya sefer idüp el-yevm **yüz beş** neferi Allāhü'l-ḫamd¹⁷(N1 2b)[1]cây-ı selâmetde¹⁸ müstaḳırrlardur. Her biri ḫurûf-ı hecâ¹⁹ üzere şöhretleriyle taṣtîr ve mâlik oldukları ezhâr u eṣmâr-ı ^çaliyyü'l-esmâ²⁰ taḫrîr olup ve mezbûrından ^çalâ-vechi'l-meṣrûḫ zuhûr iden ezhârdan **yidi nev^ç21göl [5]ve22iki yüz kırk toḳuz nev^ç23sâde zerrîn ve on bir ^çaded sâde keh-rübâ ve bir ḳatmer keh-rübâ ve bir polya ve beş^çaded sîm ve bir ḳatmer sîm ve bir Behrâm Beg sîmi ve iki ^çaded nûr-baḫş ve bir sulṫânî deveboynı ve bir ḳatmer-i biñlik ve dört yüz seksen bir ^çaded lâle-i Rûmî [10]ve yidi ^çaded sâde mâ'î sünbül ve toḳuz ^çaded sâde beyâz sünbül ve bir^çaded yeşil sünbül ve iki²⁴ḳatmer mâ'î sünbül ve bir ḳatmer beyâz²⁵ sünbül ve bir kırmızı ḳatmer sünbül ve altı ^çaded aḡustos buḫûrî ve on dört^çaded vaḳt-i buḫûrî ve yüz kırk toḳuz Girid lâlesi ve üç^çaded Ḳuds ve altı²⁶ [15] ^çaded zencebîl-i Ḳâḡıd-ḫâne ve bir²⁷ Ḳâḡıd-ḫâne tırfîli ve otuz yidi ^çaded ḳaranfûl ve bir ²⁸fûl ve bir ^çaded sîm-tob ve bir ^çaded çarḫ-ı felek (N2 2b) ve bir leymûn ve iki emrûd ve iki nev^ç29 enâr³⁰ ve bir erik ve bir ḳızılçık ve bir fındık ve iki ^çimâme-i ḳâḡî ve bir kerrenây bunlardan³¹ mâ-^çadâ (İ 2b)mevcûd olan şükûfeleruñ [20] zuhûrî kimden idüğü nâ-ma^çlûm olup pes ismi ve cismi³² mevcûd olanları ḫâtîme-i kitâbda derc ü beyân olındı. (N1 3a) [1] Allāhü'l-ḫamd³³ ve'l-minnet çünkim bu muḫtaşarda aḫvâl-i ezhâr şihḫiyeti³⁴ üzere naḳl olındı. Binâ'en ^çalâ-zâlik nâm u târiḫ olmaḫ üzere bu ḳıṫ'a inşâd olındı.**

Ḳıṫ' a

fe^ç ilâtün mefâ' ilün fe^ç ilün

Ḥamdüli'llāh ki ey ^çUbeydî-i zâr

¹⁵bin yüz on N1, İ] bin yüz N2

¹⁶ bunlaruñ N1, İ] onlaruñ N2

¹⁷ Allāhü'l-ḫamd N1, İ]-N2

¹⁸ selâmetde N1, N2] selâmet-i şihḫatde İ

¹⁹ ḫurûf-ı hecâ N1] ḫurûf-ı hecâ tertîbi N2] ḫarf-i hecâ İ

²⁰ ^çaliyyü'l-esmâ N1] ^çaliyyü'l-esâmî N2, İ

²¹ nev^ç N1] ^çaded N2, İ

²²ve N1, İ]- N2

²³ nev^ç N1] ^çaded N2, İ

²⁴iki N1] iki ^çaded N2, İ

²⁵bir ḳatmer beyâz sünbül N1, İ] bir beyâz ḳatmer sünbül N2

²⁶ve N2, İ]- N1

²⁷bir N1] bir ^çaded N2, İ

²⁸bir N1] bir ^çaded N2, İ

²⁹nev^ç N1, N2]- İ

³⁰ âtâr şeklinde N1'de yanlış yazılmıştır.

³¹bunlardan N1] bundan N2] ve bundan İ

³²cismi N2, İ] resmi N1

³³Allāhü'l-ḫamd N1, N2] Lillāhi'l-ḫamd İ

³⁴aḫvâl-i ezhâr şihḫiyeti N1, N2]aḫvâl-i ezhâr şihḫatî İ

Luṭf-ı bî-hadd idüp [5]saña Ğaffār
 Bir eſer eyledüñ ki bâ‘ iſ olup
 Yād olma bu deñlü merd-i bahār
 Ḥayrıla yād idüp bu aḥḳarı da
 Naẓar iden bu tuḥfeye her-bār
 Pes ſürü‘ idicek didüm târiḥ
 Ola bu tuḥfe kim yādgār-ı kibār
 Çün tamām oldı târiḥ ile anuñ³⁵
 Virdüm ismin [10] Netāyicü’l-Ezhār

FÎ-ḤARFÜ ’L-ELİF

Yigirmi iki nefer âdem olup on ikisi dâr-ı ‘ âlem-i bâķî ve onı daḥı dünyâda bâķîdür.

Minhüm: ³⁶

Ebu ’s-su‘ ūd Efendi ‘ Aleyhi ’r-raḥme

Evvelâ ſāḥib-i toḥm olup ḥālâ eſeri mevcūd olanlaruñ³⁷ kađimî sulṭānū’l-müfessirîn ḥakanū’l-muḥaḳḳıķın muḳaddime-i ceyſü’l-müte’āḥḥirîn faſıl-ı [15] efāzıl-ı Rûm Ḥazret-i Ebu ’s-su‘ ūd ‘ imādi’l-merḥûm ſāḥib-i toḥm-ı zerrîn³⁸ olup zamân-ı ſiḥḥatlerinde üç ‘ aded zerrînleri³⁹ zuhûr idüp biri **Şarı** kendü ismleriyle tesmiyye itmüſdür⁴⁰ ve biri daḥı aña müſābih⁴¹ **Ebu ’s-su‘ ūd Müſābihi**⁴² dirler ve biri daḥı beyāzduz aña da **Ebu ’s-su‘ ūd** [20] **Beyāzı** dirler ḥālâ üçü daḥı⁴³ mevcūddur. Vefātları 982 (M 1575) Cemāziye’l-āḥirînüñ⁴⁴ beſinci (N1 3b) [1] bâzār gicesi vāķi‘ olmuſdur.

Târiḥ⁴⁵:

müſtef‘ ilün fe‘ ūlün müſtef‘ ilün fe‘ ūlün

Dir el açup du‘ āya ſâi-i dâ‘ i târiḥ

“ Moñlâ Ebu ’s-su‘ ūda ola maḳām cennet”

Diger târiḥ⁴⁶:

³⁵ anuñ târiḥ ile N1, İ] târiḥ ile anuñ N2

³⁶ Minhüm baſlığı İ’de yoktur.

³⁷ olanlaruñ N1, İ] olanlaruñ biri ve N2

³⁸ ſāḥib-i toḥm N1] ſāḥib-i toḥm-ı zerrîn N2, İ

³⁹ zerrînleri N1] zerrîni N2, İ

⁴⁰ tesmiyye itmüſdür N1, N2] müſemmâdur İ

⁴¹ müſābih N1, N2] müſābihdir İ

⁴² Ebu ’s-su‘ ūd Müſābihi N1, N2] Müſābih-i Ebu ’s-su‘ ūd İ

⁴³ daḥı N1, N2] de İ

⁴⁴ Cemāziye’l-āḥirînüñ N1, N2] Cemāziye’l-āḥiresinüñ İ

⁴⁵ Ubeydî tarafından tarih düşürülen mısra ve beyitlerden N2’de yer alanlar dipnot ile belirtilmiştir.

⁴⁶ Diger târiḥ N1] Târiḥ-i diger İ

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

Tārīḥ-i fevtini didüm ey 'İlmī gūş idüp

“Fetvā yolunda 'adl ile oldı Ebu's-su'ūd” [5]

merḳad-ı pür-enveri Hazret-i Ebī Eyyübī Enşārī'dedir.⁴⁷

Ve minhüm:

İlyās-zāde 'Aleyhi 'r-raḥme

Fenn-i felâhatde pür-hüner⁴⁸ toḥm-ı ezhārda aşılü'l-eşer kūşe-güzīn-i (N2 3a) kanā'at⁴⁹ merḥūm İlyās-zāde 'aleyhi 'r-raḥme bunlar daḥı toḥmdan(İ 3a) iki 'aded zerrīn ḥāşıl idüp biri ismleriyle mezkūr ve ḥālā İlyās-zāde dimekle meşhūrdur.⁵⁰ [10] Biri **şarı zerrīndir** ve birine daḥı **İplikli Şarı** dirler. 1034 (M 1625) fevt olmaḳ üzere menḳūldür.

Tārīḥ-i faḳīr:

mef' ūlū fā' ilātūn mef' ūlū fā' ilātūn

Harf-i mücevher ile fevtine oldı tārīḥ

“Muḳārin ola Bārī⁵¹ Hızr ile İbn-i İlyās”

Ve minhüm:

Aḥmed-i Şūfī 'Aleyhi 'r-raḥme

Şāḥib-i tazarru' u i'tizār⁵² mā'il-i tezellül ü iftikār⁵³ ḥālişü'l-fu'ād, rāsiḥü'l-[15] vedād nazār-gerde-i hazret-i pīr merḥūm Aḥmed Şūfī *gaffarallāhu 'ine'l-taḳşīr* bunlar Sükūdārī merḥūm Cennet Efendi Ḥazretlerinüñ birāderidür.⁵⁴ Pīr-i tarīk-i Ḥalveti⁵⁵ merḥūm ve maḡfūr Hüdāyī Maḥmūd Efendi Ḥazretleri⁵⁶ işaretiyle ki tafşīli **Revnaḳū'l-Ezhār-nām** risālemüzde [20] meşhūrdur. Zer'-i toḥm idüp lākin 'ömr-i vefā itmemele faḳat zamānlarında bir zerrīn⁵⁷ zühūr idüp inde'l-ba'z (N1 4a) [1] **Dil-keş** dimekle meşhūrdur, lā'līn-ḳadeḥ şeker-reng Mīr 'Alī yolunda bir çiçekdür ve lāle-i Rūmīde turfanda **Şūfī Ḳabaḡı** ve **Dede Ḳabaḡı** daḥı dirler bunuñ olmaḳ üzere şāyi'dür. Bāḳī çiçege gelmiş soḡanların [5] ba' dehu vefāta merḥūm Şāliḥ Efendi ve Hekīm-başı ve Muḥarrem Usta ve inde'l-ba'z Çorbacı iştirā ve beynlerinde taḳşim idüp mezbūrlardan zühūr iden çiçekler ol

⁴⁷ merḳad-ı pür-enveri Hazret-i Ebī Eyyübī Enşārī'dedir N1, N2] merḳad-ı feyz-baḥşası civār-ı Hazret-i Ebā Eyyüb Enşārī'dedir. İ

⁴⁸ pür-hüner N1] pür-hüner ve N2] pür-hünerver İ

⁴⁹ İ nüshasında kanā'a şeklinde yazılmıştır.

⁵⁰ meşhūrdur N1, İ] meşhūr ve N2

⁵¹ bārī N1] yāri İ

⁵² İ nüshasında 'tizāz şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁵³ iftikār N2, İ] iftikā N1

⁵⁴ birāderidür N1, İ] biraderleridür N2

⁵⁵ Ḥalveti N1, N2] Celveti İ

⁵⁶ Efendi ḥazretleri N1]Efendi ḥazretlerinüñ N2] Efendi'nin İ

⁵⁷ zerrīn N1] zerrini N2, İ

şoğanlardan olmak üzere şâyi' dır. Vallâhu 'âlem taḥkîkû'l-hâl⁵⁸ 1070 (M 1660) senesinde fevt [10] olmak üzere menkûldür.

Tārîḥ-i faḳîr:

“Şefâ' at eyle Meḥemmed Aḥmed Dede⁵⁹”

Ve minhüm:

İbrâhîm Ḥân-zâde Meḥemmed Beg 'Aleyhi 'r-raḥme

Sa'âdet-me'âb semâhat-nişâb mü'essis-i de'â'im-i ḥayrât müşeyyid-i ḳavâ'im-i merrât kabiren-'an-kâbir⁶⁰ şâhib-i naşb-i ṭâhir mâlik-i toḥm-ı zerrîn ü lâle-i Rûm a'nî İbrâhîm⁶¹ Ḥân-zâde Meḥemmed [15] Beg el-merḥûm bunlar daḥı şâhib-i toḥm olup zamân-ı şîḥhatlerinde⁶² **Gülşen-ârâ-nâm** şarı (N2 3b) zerrîn ve **Gül-reng-i Müsellem** ve **Gül-reng-i Ḥân-zâde** ve **Ḥân-zâde**⁶³ **Ḳırlangıç**-nâm üç 'aded lâlesi zuḥûr itmişdür⁶⁴ lâkin⁶⁵ merḥûm Keresteci 'Alî Çelebi toḥmlarından gelmişdür.(İ 3b) Kendüleri [20] zer' itdügi toḥmdan hayatlarında **Müsteşnâ**” ve **Gül-endâm** ve **Gül-günî** ve **Rummanî Ḳabaḳ** ve **Dede Morı** ve **Noḥudî** (N1 4b) [1]-nâm altı 'aded lâleleri⁶⁶ vardır ve **Tiğli Polya**-nâm bir polyası vardır⁶⁷ ve **Ağustos buḥûrı** ibtidâ bunlaruñ bâğçesinde zuḥûr itmişdür. Toḥm-ı mezbûr 'Alî Çelebi'nüñdür. 1081 (M 1671)⁶⁸ senesinde vefât itmişlerdür. Ḳabri [5] Eyyübî Enşârî'de türbelerindedür.

Tārîḥ-i faḳîr:

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

“Ola Ḥân-zâde Meḥemmed Beg'e câ şahn-ı⁶⁹ cinân”

Ve minhüm:

İbrâhîm Ḥân-zâde 'Alî Beg

Sütüde-zât ḥamîde-şîfât mecmâ'-ı ma'ârif⁷⁰ menbâ'-ı 'avâṭif⁷¹ ḳıdve-i mîrân vâcibü'l-ıkrâm 'umde-i⁷² ḳıdve-i müşîrân-ı zevi'l-iḥtirâm nâ'il-i şükûfehâ-yı nâdirü'l-

⁵⁸ taḥkîkû'l-hâl N1, N2] bi-taḥkîkû'l-hâl

⁵⁹ Dede N1] Dede'ye İ

⁶⁰ kabiren-'an-kâbir N1, İ]-N2

⁶¹ İbrâhîm Ḥân-zâde Meḥemmed Beg el-merḥûm N1, İ] İbrahim Ḥân-zâde el-merḥûm N2

⁶² zamân-ı şîḥhatlerinde N1] zamânlarında N2, İ

⁶³ Ḥân-zâde N1, İ] Ḥâkan-zâde N2

⁶⁴ zuḥûr itmişdür N1, N2] vardır İ

⁶⁵ lâkin N1] lâkin bunlar N2, İ

⁶⁶ lâleleri vardır N1] lâleleri N2, İ

⁶⁷ “Tiğli Polya” nâm bir polyası vardır N1] “Tiğli Polya” nâm polyası zuḥûr itmişdür N2, İ

⁶⁸ 1081 N1] 1080 N2, İ

⁶⁹ N1'de “şanḥ-ı” şeklinde yanlış yazılmıştır.

⁷⁰ mecmâ'-ı ma'ârif, menbâ'-ı 'avâṭif N1] mecmâ'-ı ma'ârif ü 'irfan ve menbâ'-ı 'avâṭif N2, İ

⁷¹ menbâ'-ı 'avâṭif, ḳıdve-i mîrân, vâcibü'l-ıkrâm N1] menbâ'-ı 'avâṭif u iḥsân, 'umde-i mîrân, vâcibü'l-ıkrâm N2, İ

⁷² ḳıdve-i mîrân N1] ḳıdve-i müşîrân N2, İ

vücūd a^c nî [10] İbrāhīm Hān-zāde Beg⁷³ ‘*ammerehü*’l-*Vedūd* a^c nî⁷⁴ merhūm-ı merkūmuñ⁷⁵ birāder-i kih-ter-i sa^c d-aḥterleri olup **Cinān-ārā**-nām zerrīn bunlardan⁷⁶ zuhūr itmişdür. İsm Tezkireci Efendi’nüñdür, toḥm Meḥemmed Beg’üñdür ve **Burunlı**⁷⁷ **Gül-reng** nām-ı dīger **Gül-reng-i Müsellem**-nām Girid ve **Fül-i bahrī** bunlardan şāyi^c dür ve [15] ecnās u zere ḡāyet mā’illerdür.

Ve minhüm:

Altıbarmaq İbrāhīm Efendi ‘Aleyhi’r-raḥme

Efdālū’l-fuzālā ve’l-mütebaḥḥirīn a^c lemū’l-‘ulemā’ü’l-ve’l-müteşerri^c in erbāb-ı ma^c ārifūñ sa^c ādetmendi merhūm Altıbarmaq İbrāhīm Efendi bunlar daḡı şāhib-i toḡm-ı zerrīn olup ḡayātlarında **Engüşt-nümā**-nām zerrīn zuhūr itmişdür. [20] 1084 (M 1674) Cumāde’l-ülāsında fevt olmışdur. Murād Paşa Cāmi^c i’nde medfūndur.

(N1 5a) **Zekī**:⁷⁸

fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

[1] Altıbarmaq didi ey oḡlum **Zekī** tārīḡidür

“Geçdi İbrāhīm Efendi oḡuya el-Fātiḡa”

sırra mebnīdir.

Ve minhüm:

Aşçı Hüseyñ Aleyhi’r-raḥme

Ṭabbāḡ-ı ‘imāret-i Eyyüb Enşārī Aşçı Hüseyñ ‘aleyhi’r-raḡmeti’l-Bārī yek-pāre **Āl-ı Kaḡıd-ḡāneyi** bulup bisyār yādigār [5]itmişdür. (N2 4a) 1093 (M 1682) Ramazān’ınuñ üçinde fevt olmışdur.

Tārīḡ-i faḡır:⁷⁹

“Me’menüñ Aşçı Hüseyñ ola cennethā”

Ve minhüm:

Eyyüb Efendi ‘Aleyhi’r-raḥme

Ḳıdve-i küttāb-ı Yeñiçeriyān-ı Dergāh-ı ‘Ālī merhūm Eyyüb Efendi(**İ 4a**) ‘aleyhi’r-raḡmeti’l-‘aliyyi’l-a^c lā **Māh-ı Tābān**-nām şarı zerrīn bunlardan nümāyāndur. [10] 1095 (M 1684) tārīḡinde terk-i cihān itmişdür.

⁷³ İbrāhīm Hān-zāde Beg N1, İ] İbrāhīm Hān-zāde ‘Alī Beg N2

⁷⁴ ‘anī N1]-N2

⁷⁵ merhūm-ı merkūmuñ N1, N2] merkūm-ı merhūmuñ İ

⁷⁶ bunlardaN1] bunlardan N2, İ

⁷⁷ Burunlı N1] Buyılı N2, İ

⁷⁸ **Zekī**’nin beyti N1 ve İ nüshasında vardır. İ nüshasında “Tārīḡ-i Zekī” şeklindedir.

⁷⁹ İ nüshasında Mısra şeklindedir.

Li-mü 'ellifihî⁸⁰:
fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün
 Kaldırup iki elüñ eyle du' â di târih
 “Cennet-i ' adn ide Allah Eyüb Efendi yirin”

Ve minhüm:
Ahmed Efendi ' Aleyhi 'r-raḥme

‘Āli-ṭabī‘at müstaḳīm-fikret mecma‘-ārā-yı zurefā ḥāṭır-nevâz u zî-seḥâ şâhib-i toḥm-ı lâle vü zerrîn Ḳasımpaşalı⁸¹ Ahmed Efendi⁸²[15] ilâ raḥmeti’l-Mu‘în **Ahmedî⁸³** demekle meşhûr la‘lîn-ḳadeḥ turfanda şarı zerrîn ve **Cihân-dâr Süleymânî**-nâm şarı zerrîn toḥmından ḥayâtlarında zuhûr itmişdür ve ba‘ dehu vefâta Rûmî toḥmından ber- güzîde lâle zuhûr idüp ḥâlâ beyne’l-enâm **Ahmedî** demekle meşhûr lâle[20]dür ki ferzend-i ercümendi el-Hâc Ḥalîl Ağa ri‘âyet-i ḥāṭır-ı pederi şıyâneten yine pederleri ismiyle tesmiyye idüp (N1 5b) [1] aḥbâbına bezl itmişdür ancak bir laṭîf ve naḳş-ı buḳalemün lâledür. 1095 (M 1684) târihinde fevt olmuştur.

Li-mü 'ellifihî⁸⁴:
 Dâ ile gitdi böyle târih didüm bu mısrâ‘ı
 “Ḳondı nihâl-i raḥmete bülbül-i cân Ahmedî”
 [5]Ve minhüm:
İmâm-zâde Meḥemmed Çelebi

Mürebbi-i şuffe-i Şehriyârî müzekki-i ezhâr-ı cihândârî ṭâlib-i vişâl-i çâr-ebrüyân ‘âşık-ı cemâl-i ḥüb-rüyân ṭarîk-i eşmâr u ezhâruñ pey-rev-i serdârı a‘nî İmâm-zâde Meḥemmed Efendi-i Süküdârî bunlaruñ lâle-i Rûmîye meylî ziyâde olmağla şâhib-i [10]toḥm ve ḥaylî eşere mâlikdür. 1105 (M 1694) târihinde bir elmâsî lâlesi zuhûr idüpfakîr **Ferîd-i Cihân** tesmiyye itmişdür ve **Mîrû’l-Ezhâr**-nâm bir lâlesi⁸⁵ vardır. İsm kendünüñdür ve **Evreng-zîb** ism-i fakîrünüñdür. Vech-i tesmiyye oldur ki⁸⁶ lâle-i mezbûrî seyr ve ism [15] ḳonmak murâd olunduğda size bir ğarîb aḳçe göstereyim diyü bir şâhî arz eylediği sikkesi:

Beyt:

⁸⁰ İ nüshasında Târih şeklindedir.

⁸¹ Ahmed N1] merḥûm Ahmed N2, İ

⁸² Efendi N1, İ] Efendi el-muḥtâc N2

⁸³ Ahmedî N1, N2] Ahmed Efendi İ

⁸⁴ İ nüshasında Târih şeklindedir.

⁸⁵ nâm bir lâlesi vardır N1] nâm bir lâle N2, İ

⁸⁶ tesmiyye oldur ki N1] tesmiyye N2, İ

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Cülüs-ı meymenet-me' nūs-ı darb-ı pūr-ı ' Ālem-gîr

Cihân sāzed çü bedr-i mäh Evreng-zîb-i(N2 4b) ' ālem-gîr⁸⁷

Pes⁸⁸ bu münāsebetle ismi **Evreng-(İ 4b) zîb** oldu ve⁸⁹ [20]biri de **Ĥudā-dād**, biri de **Şolağ-zāde Pesendî**⁹⁰ biri de **Yeşil Melek**, ism Eyyübî Ĥādım 'Alî Ağa'nuñdur.⁹¹(N1 6a) [1] Biri de **Ķavs-i İlâhî**

Beyt-i⁹² **Füyüzi** ' **Oşmān Efendi**:

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün

Ĥudā ez bāğ-ı mahz-i fazl-i ĥod dād

Be mā⁹³ lāle ki ān ber cümle şāhî

Çü mānend-i kemān-ı Rüstem āyed

Be-güyem nām-ı ü Ķavs-ı İlâhî⁹⁴

Biri de **Bülend-elmāsî** ve 1109'da (M 1698) bir lālesi dağı [5] gelüp fağır **Rüy-ı 'Arūs** ism kodum.⁹⁵ Ĥāşılı' l-yevm toğuz ' aded lāleye nā'ıldür.

Ve minhüm:

İbrāhîm Beg Eyyübî

Şāf-dil ü ġarîb-āşinā emekdār-ı devlet-serā[y] şāhib-i toğm-ı zerrîn ü lāle Eyyübî İbrāhîm Beg İbnü' l-'amm Dāvūd Paşa-zāde yidi ' aded zerrîni vardur. Biri ġāyet şarı ve la' lîn-ğadeğ ve [10] biri ġāyet şarı zerrîn-ğadeğ bunları kendüye nisbet idüp **Edhemî La' lîn** ü **Edhemî Süleymānî**⁹⁶ tesmiyye itmişdür ve biri dağı rengin yüksek-ğadeğdür. Biri **Nebātî Süleymānî** şülpik çiçekdür. Nām-ı diğeri **Süst-mā' î** ism-i fağırüñdür ve 1109'da (M 1698) [15] **Sa' ādet-nişîn** zerrîn-ğadeğ ve **Nihān-ğadeğ** la' lîn-ğadeğ ve

⁸⁷ "Ālemgîr'in oğlunun o uğurlu tahta geçmesiyle Evreng-zîb Ālemgîr dünyayı döndürdü dolunaya."

⁸⁸ Pes bu N1, İ] bu N2

⁸⁹ oldu ve N1] oldu N2, İ

⁹⁰ Pesendî N1] Pesend N2, İ

⁹¹ Ĥādım 'Alî Ağa'nuñdur N1, İ] Ĥādım 'Alî Ağa merğümüñdur N2

⁹² Şiir beyit değıl kıtadır.

⁹³ Be ma lāle ki N1, İ] be ma an lāle ki ber N2

⁹⁴ "Tanrı kendi fazilet bahçesinden verdi

Bize her çiçeğın şahı olan lāleyi"

Rüstem'in yayı gibi gelir

Ona veririm İlâhî yayı gibi gelir."

⁹⁵ ism kodum N1, İ] diyü tesmiyye itmişdür N2

⁹⁶ diyü N2, İ]- N1

Süheyl-i İbrāhīmī ve **Ziya-baḥş** gāyet keskin şarı ve la‘līn-kaḍeḥ çiçekdür. İsmi faķirūndür ve üç ‘aded Rūmī toḥm yitişdirmişdür. Turfanda **Al Kırlanġic** ve turfanda **Gül-reng-i İbrāhīm Beg** ve **Cihān-süzki**[20] ism-i faķirūndür.

**Ve minhüm:
İbrāhīm Beg Beşiktaşī**

Maḥlaş-ı bā-vefā şādık u bī-riyā şāhib-i lāle-i Rūmī vü memdūḥü’l-enām (N1 6b)
[1] Beşiktaşī İbrāhīm Beg-zādeü’l-eyyām altı ‘aded Rūmī lālesi zuḥūr itmişdür. **Müsellem-i ‘Ālem** bir turuncī lāledür ve **Ser-efrāz** ism Tezkireci Efendi’nüñdür. **Gül-i Mey-nüş**, ‘**İzār-ı Yusūf**, **Dil-āvīz-iŞarābī**, ‘**İbret-nümā** [5] ismler⁹⁷ Zekī Efendi’nüñdür. Aşl-ı toḥm-ı mezbūrī Yırık Müezzīn’üñ olup⁹⁸ ancak çiçege bunda gelmekle (N2 5a) mezbūrdan şāyi‘dür.

**Ve minhüm
Enserci Aḥmed Çelebi ‘Aleyhi’r-raḥme**

Zümre-i şükūfeciyānuñ şāhib-ṭalebi merḥūm Mismārī Aḥmed Çelebi şāhib-i(İ 5a) toḥm-ı lāle-i Rūmī olup hālā **Mümtāz-ı ‘Ālem** demekle imtiyāz[10] bulan ve **Şeb-reng** bununuñdur. 1109’da (M 1698) vefat itmişdür.⁹⁹

Tārīḥ-i faķir:
fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün
“Aḥmed ola ‘azīm-i ḥuld-ı berīn”

**Ve minhüm:
Uzun Aḥmed ‘Aleyhi’r-raḥme¹⁰⁰**

Şükūfe-perver ü fūrūḥt-pīşe merḥūm Uzun Aḥmed-i bī-endīşe **Ḳatmer Keh-rübā** bunuñ olmak üzeredür. 1101’de¹⁰¹ (M 1690) fevt olmuşdur.

Tārīḥ-i faķir:
“ Muḥammed Uzun Aḥmed’e [15] ide şefā‘ at”

**Ve minhüm:
Uzun Süleymān**

⁹⁷ ismler N1] ismleri N2, İ

⁹⁸ Mü’ezzin’üñ olup N1, İ] Mü’ezzin’üñdür N2

⁹⁹ vefāt itmişdür N2, İ]- N1

¹⁰⁰ Başlık N2’de vardır, N1’de yazılmamıştır.

¹⁰¹bin yüz bir N1] bin ṭoḡsan bir N2, İ

Şāhib-i ticāret-i ezhār u ešmār Uzun Süleymān Çelebi-zāde 'ü 'l-āşār dört 'aded lālesi vardır. **Meknūn**-nām bir al Rūmī lālesi vardır, ism Tezkireci Efendi'nüdüdür. **Ḥayātü 'l-Ḳulūb**-nām¹⁰² lāle ism¹⁰³ Velī Efendi'nüdüdür. **Sultān-ı Cihān** [20] ve **Al Ḳırlanġıç** ism kendinüdüdür ve 1108'de (M 1697) bir ġāyet güzīde beyāz atmer sūnbūli¹⁰⁴ zuhūr itmişdür. **Pūr-tāb** (N1 7a) [1] tesmiyye olunmuşdur. İsm Şāķib Çelebi'nüdüdür.

Tārīḡ-i faķır:¹⁰⁵

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Biri geldi göricek didi anuñ tārīḡin

“Açılınca didiler ismūñ[e] ola **Pūr-tāb**”

Ba' de hazā¹⁰⁶ İsmā' il Efendi'nüñ ḡazinedārı olmuşdur. On altı başlı bī-naẓır [5] sūnbūldür.

Ve minhüm:

İsmā' il Efendi

Zübde-i ḡāceġān-ı Yeñiçeriyān-ı Dergāh-ı 'Ālī ıdve-i kātībān-ı defātūr-i divānī mālīk-i şükūfehā vü ravza-i dil-ġuşā a' nī cenāb-ı İsmā' il Efendi Yeñiçeri Efendisi sābıķa **La' l-pāre** ve **İsmā' il Efendi Ebrīsi**-nām iki 'aded Girid bunlardan [10] bediddür.¹⁰⁷

Veminhüm:

İsmā' il Efendi Ser-Ḥalīfe-i Yeñiçeriyān

ıdve-i kātībān-ı dergāh-ı 'ālī şıdķ u şadākatde velī muḡıbb-i fuķarā vü dervīşān kerem ü luḡf¹⁰⁸ ile zī-şān ḡüsn-i mu'āmele ile meşhūr nuḡk-ı mukāleme ile mezkūr dervīş-nihād ve ser-ḡalīfe-i kātībān-ı Yeñiçeriyān Ḥazret-i İsmā' il Efendi kām-rān [15]' izz ü sa'ādetiyle ḡadıķalarında¹⁰⁹ güzīde mīveler¹¹⁰ ve bisyār lāleler cem' idüp ve bundan mā' adā¹¹¹ a' b-ı laḡıfleri zer'-i büzūr-ı¹¹² (N2 5b) ezhār semtine iķbāl itmeyüp ancak bunlar ile iktifā itmişlerdür lākin¹¹³ bundan izdiyād-ı lāle-i Girid'de¹¹⁴ **ġül-i Şād-āb** ism Himmet-zāde Efendi'nüdüdür.¹¹⁵[20] (**İ 5b**)Sābıķā nā-būd ve nā-peydā olmuşdur ve biri

¹⁰² nām N1] nām bir N2, İ

¹⁰³ Velī N1, İ] Eyyübī Velī N2

¹⁰⁴ sūnbūli N1, İ] sūnbūl N2

¹⁰⁵ tārīḡ-i faķır N1, İ] li-mü 'ellifih N2

¹⁰⁶ Ba' de hazā N1, İ] ba' dehu N2

¹⁰⁷ bediddür N1, İ] şāyī' dür N2

¹⁰⁸ keremü luḡf N1, N2] luḡf u kerem İ

¹⁰⁹ toḡm-ı büzūr-ı ezhār semtine iķbāl itmeyüp güzīde mīvelerve bisyār lāleler cem' idüp ancak bunlar ile iktifā itmişlerdür İ

¹¹⁰ mīveler N1, İ] mīve N2

¹¹¹ a' b-ı laḡıfleri mā' adā N1] aķdem alb-i şerifleri N2

¹¹² a' b-ı laḡıfleri zer'-i büzūr-ı N1] alb-i şerifleri toḡm-ı büzūr-ı N2

¹¹³ lākin N1, N2]- İ

¹¹⁴ lāle-i Girid'de N1, N2]- İ

¹¹⁵ Himmet-zāde Efendi'nüdüdür N1, İ] Himmet Efendi-zāde'nüdüdür N2

dağı **Hoş-büy** ism kendülerinüdüdür, hālā mevcüddür. (N1 7b) [1] Bu iki ‘aded Girid bunlardan bedīddür.¹¹⁶

Ve minhüm:

Ahmed Çavuş Ked-ḥüdā-i Pīrī-zāde

Tārik-i devlet-i dünyā sālik-i rif‘at-i ‘uḳbā şāhib-i ‘uzlet mālīk-i cem‘iyyet zī-ser-güzeşt-i seyyāh-ı deşt kāşif-i umūr-ı ezhār ve şāhib-i hūş nitekim sünende [5] vardır. Bu āgūş-der-āgūş perverde-i ‘andelīb ve bisyār-ı güzīde¹¹⁷ kuş Ked-ḥüdā Pīrī-zāde Ahmed Çavuş¹¹⁸ ṭabī‘ātleri gūşāde bulunup¹¹⁹ ba‘zan aḥbāb-ı ezhāriyānuñ çiçeklerine ism vaż‘ idüp bā-ḥuşuş kim **Āşüb-ı Cihān** ismi anlaruñ¹²⁰ olup, şaldı cihāna fitne, [10]velvele virdi ‘āleme mezbūr çiçek¹²¹ ḥadden birün ṭālibleri olup nāleleri āfāḳı tūtup dirler ki:

“Āşüb-ı cihānam niçe bir hicrle giryān olalum

Luṭf-ı vaşluña irgür bizi ḥandān olalum.”

Lākin bundan aḳdem toḥma iḳbālleri bulunmayup şimdi iddi‘ā iderler ki: [15] “İnşa‘ü’l-Mevlā sene-i atıyyede size toḥmlarımızdan lāle-i Rūmī seyr itdirirüz.” El-ḥāletü hazihi mevcüd bi’l-aşl **Sultān-ı Cihān-ı Ahmed Çavuş** diyü bir lāle kendüleründen menḳüldür¹²² ve bundan aḳdem ismi dağı **Şıbḳat**dur.

Ve minhüm:

Eyyüb Efendi-zāde ‘Aleyhi’r-raḥme

Şāhib-i rāy-ı şā‘ib mālīk-i [20]fıkr-i şāḳıb aḥsenü’l-ḥulḳ ve’l-maḳāl atyebü’l-fi‘l ve’l-ḥışāl şāhib-i Girid u toḥm-ı lālehā Eyyüb Efendi-(N1 8a) [1] zāde merḥūm Ḥüseyn¹²³ üç ‘aded toḥm-ı lālesi vardır. **Beşli**¹²⁴**Şarı Kırlangıç**¹²⁵ ve beyāz **Dürr-i Yetīm** ve beyāz turfanda **Dürr-i Yektā** ve **Nāfe-i Dil-dār-nām** Girid bunlardan şāyi‘dür. (N2 6a) 1105’de (M 1694) vefāt itmişdür. [5]

Tāriḥ-i faḳir¹²⁶:

müstef‘ ilün müstef‘ ilün müstef‘ ilün müstef‘ ilün

“Eyyüb Efendi-zādenüñ rūḥına diñ ve’l-Fātiḥa”

Ve minhüm:

İbrāhīm Paşa-zāde ‘Aleyhi’r-raḥme

¹¹⁶ bedīddür N1] şāyi‘dür N2, İ

¹¹⁷ bisyār-ı güzīde N1, N2] bisyār İ

¹¹⁸ Çavuş N1, İ] Çavuş dağı N2

¹¹⁹ bulunup N1, İ] olup N2

¹²⁰ anlaruñ olup N1, İ] bunlaruñ N2

¹²¹ çiçek N1] çiçegüñ N2, İ

¹²² menḳüldür N1, İ] beyāndur N2

¹²³ Ḥüseyn N1] Ḥüseyn Ağa N2, İ

¹²⁴ Beşli N1] Yeşilli N2, İ

¹²⁵ kırlangıç N1, İ] ḳabāḳ N2

¹²⁶ İ nüshasında Mısra-yı tāriḥ şeklindedir.

Ḳıdve-i erbābü'l-ḳalem¹²⁷ 'umde-i aṣḫābü'r-raḳam¹²⁸ mîr ibn-i mîr ma' rûfû'l-müşîr, (İ 6a)lebîb ü kâmil reşîd ü 'âkil bûstân-ı ma' ârif sebzezar-ı letâ'if a'nî Meḥemmed Beg İbn-i İbrâhîm Paşa[10] 'aleyhi'r-raḥme ve'l-mağfîret-i mine'l-Mevlâ bunlar daḥı zümre-i şükûfe-perverândan olup lâle-i Girid'de **Pîrûze**şarı ve **Satîh** kırmızı ism Şubası İbrâhîm Ağa'nuñdur. **Sultânî Gülgünî**¹²⁹ve **Al Toḥmlı** nâm-ı diğeri **Nâzende-ebri** ism kendinüñdür. **Anḳıdî** dâmen-püş etegi ile örtüp[15] halkdan¹³⁰ şaḳınuğundan **Dâmen-püş** ism¹³¹ ḳonmuşdur. **Şems-i Hâledâr** nâm-ı diğeri **Ebr-i Müncelî**, **Şürîde** vü **Sürḥ-feşân** mezbûr isimler kendinüñdür. **Semen-simâ**, beyâz **Çemenzâr** nâm-ı diğeri **Küleḥ** bu on üç 'aded Girid bunlardan bedîddür.¹³² 1101'de (M 1690) fevt[20] olmuştur.

Târîḥ-i faḳîr:

Biri gelüp 'Ubeydî fevtine didi târîḥ

“Meḥemmed Beg mekânüñ cennet-i Firdevs ola”

(N1 8b) [1] Üsküdâr'da Maḳtûl Ḳara Muştafapaşa mezârlığında medfûndur.

Ve minhüm:

Anbarcı-zâde Aḥmed Çelebi

Üstâd-ı pîr-¹³³perverde Küçük Süleymân-ı pāk-güzîde fenn-i cerrâhlıḳda üstâd-ı cihân ilm-i ṭabâbetde Felâṭün-ı¹³⁴zamân mecma'-ı erbâb-ı ma' ârif¹³⁵ [5] şem'-i bezm-i aṣḫâb-ı letâ'if Anbarcı-zâde Aḥmed Çelebi'dür.¹³⁶

“Sâkin-i der-i Altımermer 'ömrin uzun ide Bâri murâdın müyesser .”¹³⁷

Bunlar¹³⁸ Anbarcı Meḥemmed Çelebi'nüñ¹³⁹ ferzend-i ercemendi olduğı mübeyyendür. 1104¹⁴⁰ (M 1693) Muḥarrem'inüñ yigirmi beşinci çehâr-şenbe günü fevt olmuştur.¹⁴¹[10]

¹²⁷ erbâbü'l-ḳalem N1, N2] erbâbü'r-raḳam İ

¹²⁸ aṣḫâbü'r-raḳam N1] aṣḫâbü'l-ḳalem N2, İ

¹²⁹ N2 ve İ'de ayrıca “**Ser-efrâz**” ve “**Zencireli**” adlı çiçekleri yitiştirdiği belirtilir.

¹³⁰ halkdan N1]-N2, İ

¹³¹ ismN1, İ]-N2

¹³² bedîddür N1], şâyi'dür N2, İ

¹³³ Pîr N1, N2]- İ

¹³⁴ Felâṭün-ı N1] Loḳmân-ı N2, İ

¹³⁵ mecma'-ı erbâb-ı ma' ârif, şem'-i bezm-i aṣḫâb-ı letâ'if N1] erbâb-ı ma' arifüñ mecma' u mekânı, ḥâṭır-nevâz u yârân-ı şafânüñ hoş-süḥanı N2] erbâb-ı ma' arifüñ mecma' u mekânı, ḥâṭır-nevâz u yârân ve ihvânüñ hoş beyanı İ

¹³⁶ Çelebi Sâni'dür N1] Çelebi'dür N2, İ

¹³⁷ Sâkin-i der-i Altımermer N1]sâkin-i Altımermer N2, İ

¹³⁸ Bunlar N1] Bunlarüñ N2, İ

¹³⁹ Meḥemmed Çelebi'nüñ ferzend-i ercemendi N1] Meḥemmed Çelebi pederi N2] Meḥemmed Çelebi

pederleri İ

¹⁴⁰ 1104 N1] 1104 senesi N2, İ

¹⁴¹ fevt olmuştur N1] vefât itmişdür N2, İ

Tārīḥ-i vefāt-ı pedereşü'l-fakîr:¹⁴²
mef' ūlü mefā' ilün mef' ūlü mefā' ilün

Gitdi biri yārāndan fevtine didüm tārīḥ

“Anbarcı Meḥemmed Çelebi mekānuñ ola cennetü'l-Me'vā”¹⁴³

AnbarcıSünbülü¹⁴⁴ bunlaruñ olmaḫ üzeredür¹⁴⁵ mesmū' dur. Bir çivid mā'ısi ğayet güzide sünbül olmaḫ üzere menḫūldur¹⁴⁶ ancaḫ 'aşrımızda¹⁴⁷ olmayup manzūrumuz degüldür ve [15]kendülerinüñ daḫı lisānından¹⁴⁸ mesmū' dur ki yedlerinde bir mor (N2 6b) ḫaranfülleri vardur ve¹⁴⁹ ḫāliyen mevcūddur.

Ve minhüm:

Birāder-i İmām Çivi-zāde Aḫmed Çelebi

Şāḫib-i tedebbür-i nidā mālîk-i tefekkür-i bey' [ü]şirā(İ 6b) a' yān-ı h'ācegānuñ¹⁵⁰ mergūbı erkān-ı tüccāruñ maḫbūbı zer-i kūyuñ meydān-ı cihān[ı] ḫātır-nevāz-ı yārān u ihvān ḫābil-i muşāḫābet[20] ḫā'il-i¹⁵¹ mükālemet birāder-i İmām Çivi-zāde Meḥemmed Efendi a'nî Ḳāmeti Altun¹⁵² Aḫmed Çelebi¹⁵³ bunlar daḫı şükūfe-fürüşān-ı (N1 9a) [1] selefden olmaḫ üzere sene 1109'da (M 1698) lāle-i Rūmî'de **Mülūkî** toḫmı iddi' āsıyla altı ğurūşa birin fūrūḫt idüp be-minne Te'ālā sene-i atıyyede zer'-i büzür-ı¹⁵⁴ ezhāra 'azîmet itdüğü ecilden silk-i [5]taḫrîr-i keşide olındı.¹⁵⁵ Ḥātır-ı aḫbāb-ı mürüvvet-pişeye ri'āyet olmuşdur. Ve illā felā.

ḤARFÜ'L-BA

On iki neferdür. Altısı vaşıldār-ı beḫā ve altısı sākin-i diyār-ı fenādur.

Ve minhüm:

Behrām Beg 'Aleyhi'r-raḫme

Bārgāh-ı riyāsetde emîr ve pāygāh-ı kiyāsetde müşîr güzide-i ezhāriyan-ı [10]ḫadîm merḫūm Behrām Beg ilā raḫmeti'r-raḫîm meşḫūr-ı enām olan **Behrām Beg**

¹⁴² Tārīḥ-i vefāt-ı pedereşü'l-fakîr N1] Tārīḥ İ

¹⁴³ Bu mısra vezne uymamaktadır.

¹⁴⁴ Anbarcı sünbülü N1] meşḫūr olan Anbarcı sünbülü N2, İ

¹⁴⁵ üzeredür N1] üzere N2, İ

¹⁴⁶ menḫūldur N1] naḫl iderler N2, İ

¹⁴⁷ 'aşrımızda olmayup manzūrumuz degüldür N1] 'aşrımızda manzūrumuz olmamışdur N2] manzūrumuz olmamışdur İ

¹⁴⁸ lisānından N1] lisānlarından N2, İ

¹⁴⁹ ve N1] - N2, İ

¹⁵⁰ h'ācegānuñ mergūbı N1, İ] h'ācegān mergūbı N2

¹⁵¹ ḫā'il-i N1] mā'il-i N2, İ

¹⁵² Altun N1] Altuntop N2, İ

¹⁵³ Çelebi N1, İ] Çelebi dirler N2

¹⁵⁴ zer'-i büzür-ı ezhāra N1, İ] zürü'-perver-i ezhāra N2

¹⁵⁵ olındı N1, N2] olınıp İ

Sîmi¹⁵⁶ bunlardan şâyi' dūr ki vilâyet-i Bosna'dan getirüp perverde itmişdür. Sulţan Süleymân 'ahdinde 'âzim-i dâr-ı beķā olmuşdur.

Tārîḡ-i faķir:

Ber-vech toḡmın ile oldı bu tārîḡ
[15] “Behrām Beg menzilin cennet eyleye İlāh”

Ve minhüm:

Bostān-zāde 'Aleyhi'r-raḡme

A'lemü'l-'ulemā'il-kirām efḡalü'l-fuzālā'i'l-'iẓām şā'ir-i māhir cerīde-i mefāḡir-i 'āli-mikdār u şāhib-iķtidār merḡūm Bostān-zāde Meḡemmed Efendi ilā raḡmeti'l-Ġaffār şāhib-i toḡm olup iki 'aded zerrīni vardur. **Cihāndār [20] Süleymānī** ve **Bostān-zāde Süleymānīsi** demekle meşhūrdur. 1106 (M 1695) Şa'bān'ın yigirmi dördünci günü fevt (N1 9b) [1] olmuşdur.

Tārîḡ:

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
Seyl-i eşkin aķıdup Sa'dī didi tārîḡini
“Rāh-ı Būstān-ı 'ilim buldı bu 'ālemde fenā”

Ve minhüm:

Bāķī-zāde Efendi 'Aleyhi'r-raḡme

Melīḡü'l-beyān faşīḡü'l-lisān 'ilm ü 'irfānla ma'mūr faẓl u iḡsān ile meşhūr māhir-i şī'r ü inşā [5] mālīk-i toḡm-ı zībā merḡūm Meḡemmed Efendi Bāķī- (N2 7a) zāde eş-şehīr be-Faşīḡi 'aleyhi's-sa'āde. **Bāķī-zāde Süleymānīsi**-nām zerrīn bunlaruñ¹⁵⁷ olmaķ üzere meşhūrdur. 1039 (M 1630) Şevvāl'inde vefāt itmişdür. (İ 7a)

Tārîḡ¹⁵⁸:

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
Biri gelüp fevtine tārîḡ için didi hemīn
“Bāķī-[10]zāde rūḡı için diyelüm el-Fātiḡa”

¹⁵⁶ Behrām Beg Sîmi N1] Sîm-i Behrām Beg N2, İ

¹⁵⁷ bunlaruñ N1] bunlaruñ toḡmından N2, İ

¹⁵⁸ Tārîḡ N1] Li-mü'ellifihi İ

Ve minhüm:
Pîş-ğadem ‘Aleyhi’r-rağme

‘Umde-i şuleğā-yı evvelü’r-riyāzāt zübde-i fuğarā-yı zevi’s-sa‘ādāt şāhib-ğışāl-i ħamīde ve meskenet-şi‘ār u ağsenü’l-ğulğ¹⁵⁹ mağzar-ı tecellī-i envār¹⁶⁰ Pîş-ğadem-i Ĥānğah-ı Ķoca Muştağapaşa merğüm Yūsuf Efendi ‘aleyhi’r-rağme mine’l-Mevlā.¹⁶¹Bunlar[15] dağı semt-i şükūfeye mā’il olup be-luğf-ı Ĥudā toğmdan ber-ğüzīde sünbüle nā’il olmuşdur.¹⁶² Ĥālā **Mürdüm** nāmıyla mezkūrdur.

‘Ālī:
mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün
Ğatı nāzük durur sünbüller içre yoğdur ağrānı
‘Aceb yiründe dimiş seyr idüp **Mürdüm** diyen anı.

Ve **Ğırmızı Buğūr** bu diyārda ibtidā bunlarda nümūdār¹⁶³ olmuşdur.[20] 1063’de (M 1653) fevt olmuşdur.

Tārīğ-i fağır¹⁶⁴:
fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün
Gitdi biri tārīğ-i fevtin didüm¹⁶⁵
“Ola cāy-ı¹⁶⁶ Yūsuf Efendi(N1 10a) [1] behişt”

Ve minhüm:
Boşnağ ‘Aleyhi’r-rağme

Kār-āzmūde-i şükūfe-perverān Ķasımpaşalı Boşnağ Mağmūd ilā rağmeti’l-Mennān dōrt ‘aded zerrīni vardur. Biri **Boşnağ Süleymānīsi:**

Cemālī:
me’ fāilün me’ fāilün fe’ ülün
Nağar it buña da ey yüzi māhum
Budur **Boşnağ** [5] **Süleymānīsi** şāhum

¹⁵⁹ ağsenü’l-ğulğ N1, N2] ağsenü’l-ğulğ ‘ālī-ğarār Ī

¹⁶⁰ mağzar-ı tecellī-i envār N1]-N2, Ī

¹⁶¹ ‘aleyhi’r-rağme mine’l-Mevlā N1] ‘aleyhi’r-rağmeti N2, Ī

¹⁶² olmuşdur N1] olmuşdur ki N2, Ī

¹⁶³ nümūdār N1] bedīdār N2, Ī

¹⁶⁴ Tārīğ-i fağır N1] Li-mü’ellifhi Ī

¹⁶⁵ Gitdi biri tārīğ-i fevtin didüm N1] Gitdi biri fevtini tārīğ ‘Ubeyd[ī] Ī

¹⁶⁶ cāy-ı N1] cāy Ī

ve **Boşnağ-ı Şānī** ve **Boşnağ Beyāzı**, **Maḥmūdī La‘līn**. Dört ‘aded lāle-i Rūmīsi¹⁶⁷ vardır. **Meh-i Nev** ism Siyāhī’nüdüdür. **Kebīr Al**, **Şağīr Al**, **Siyāh**. 1093’de (M 1682) fevt olmuştur.

Tārīḥ-i faḫīr:

Birisi gelüp didi fevtinüñ tārīḥini
[10] “Yā İlāhī cennet ola Bosnevī Maḥmūd ḫabri”

Ve minhüm:

Balıḫcı Safer ‘Aleyhi’r-raḫme

Zümre-i şüküfeciyānuñ şalāḫkārı merhüm Balıḫcı Şafer der-Eyyüb Enşārī üç ‘aded **Kağıd-ḫāne lālesi** bulup ḡāyet-i i‘tibārından ḫayātlarında¹⁶⁸ kimseye virmeyüp ba‘dehu vefāta¹⁶⁹ metrükātinden [15] aldılar. **Ḳatmer Yek-pāre Güvez**, **Ḳatmer Yeşil Köpüklü**, **Ḳatmer Yek-pāre Gülgünī**. 1099 (M 1688) Şaferinde dār-ı beḫāya sefer itmişdür.

Li-mü’ellifihi:

fa‘ilātün fa‘ilātün fā‘ilün
Geldi biri tārīḥ-i fevtin didi
“Gidüben ‘azm-i cinān itdi sefer”

Ve minhüm:

Pābūçcı Muştafā Çelebi

Bāḡcevānlaruñ ‘ömr ü dīdesi çiçeklerüñ ḫasret- [20] keşīdesi(İ 7b) şāḫib-i toḫm u āşāruñ perişān-(N2 7b)ḫālī Pābūçcı Muştafā Çelebi Ḳasımpaşalı iki ‘aded(N1 10b) [1] Rūmī lālesi¹⁷⁰ vardır. **Büyük Pābūçcı**ve **Küçük Pābūçcı**.

Ve minhüm:

Berber İbrāḫīm Çelebi Ḳasımpaşalı

Rāḫat-resān-ı ser-geşteḡān istimālet-künān-ı rüy-ı derhem-künān şem‘-i bezm-ārā ve şīrīn-sūḫan mecma‘-ı erbāb-ı ma‘ārif ve şāḫib-i fenn ḫāṭır-güşā-yı[5] yārān-ı şafā Berber

¹⁶⁷ lāle-i Rūmīsi N1] Rūmī lālesi N2, İ

¹⁶⁸ ḫayātlarında N1] ḫayātında N2, İ

¹⁶⁹ ba‘dehu vefāta N1, İ] ba‘dehu N2

¹⁷⁰ Rūmī lālesi N1] lālesi N2, İ

İbrahim Çelebi der-Şasımpaşa peder-mānde **Tıgli Süleymānī**-nām zerrīn bunlardan şāyi' dūr.

Ve minhüm:

Bekir Ağa Tābi' -i Aḥmed Ked-ḥüdā

Muḥibb-i yārān-ı der-güft ü şinid mālīk-i cem' iyyet-i lāle-i Kıbrıs u Girid ma' den-i cūd u sehā menba' -ı cūy-bār-ı 'atā a' nī Bekir Ağa tābi' -i Aḥmed Ked-ḥüdā [10]dört 'aded Girid ki **Ḥalkārī** ism-i faḳırūndūr. Ve **Gül-i İrem** ve **Vasaṭ Toḥmlı** ve 'İzārī bunlardan nümū-dārdur.

Ve minhüm:

Bekir Ağa

Güzide-i hoş-nüvisān-ı zamāne semt-i nesh ü şülüşde yegāne niḡū-ḥişāl şirīn-maḳāl ḥüs-n-i kitābetle ma' rūf a' yān-ı devletle me'lūf [15]a' nī Ḥaṭṭaṭ Bekir Ağa 'ammera'llāhu *Te'ālā* bunlar daḡı zümre-i ezḡariyāndan olup az zamānda çok güzide reng-ā-reng Giridler ve güzide toḡm-ı sünbüllere mālīk olup ancak 'āşıkları lā-yuḡşā ve kendüleri bī-vefā olduklarına binā'en ism ḳomaḡa raḡbet itmemişlerdür. [20] Bir **Al Gül-günī** ḳaranfül bunlardan şāyi' dūr. İsmlerine¹⁷¹ nisbet olunur.

Ve minhüm:

Pirī Paşa-zāde Cemālī Beg¹⁷²

Nev-zemīn-güşā-yı rūsūm-ı (N1 11a) [1] ezḡar heveskār-ı güzide şükūfehā vü eṣmār şiddīḳü'n-neseb şerīfū'l-ḡaseb zū'l-ırḳ¹⁷³ ve'n-neslü'l-'ālī Pirī Paşa-zāde es-seyyid Meḡemmed Beg el-Cemālī bunlar daḡı şāḡib-i zer' -i toḡm olup enva' -ı ezḡar[5]-perverde idüp henüz toḡm-ı ḳaranfülde **Sürḡ ü Sepīd** vü **Ayva Güli** vü **Gül-penbe** vü **Beg Alı**-nām dört 'aded ḳaranfülü vardır. Merḡūm Pābūççı Meḡemmed Çelebi'nün mezzrū'ı olan¹⁷⁴ toḡmların pederi¹⁷⁵ el-Ḥāc 'Alī yidinden iştirāc idüp kendüde (N2 8a) açılduḡça

¹⁷¹ ismlerine N1, N2] kendilerine İ

¹⁷² Pirī Paşa-zāde Cemālī Beg N1, N2] Pirī Paşa-zāde Cemālī Meḡemmed Beg İ

¹⁷³ zū'l-ırḳ N1] zū'l-ırḳ el-ṭāḡir N2, İ

¹⁷⁴ mezzrū'ı olan toḡmların pederi el-Ḥāc N1] buḡūr toḡmlarını aldı el-Ḥāc N2, İ

¹⁷⁵ pederi N1, N2] vālıdı İ

ism koyup(İ 8a) el-yevm on bir ‘aded¹⁷⁶ [10]buḥūrına nām nihāde itmişdür ki maḥallinde meşṭurdur. Kezālik merḥūm ‘Azīz Çelebi’nün mezrū‘ı olan Rūmī toḥmların birāderi Emīn Efendi’dan aldığı lālelerden henūz yigirmi dört ‘adedine nāmları ḥayr ile yād olmağçün ism ḳomışdur ki maḥallinde mezkūrdur. Mezbūruñ [15]bundan maḳşūdı āḥirūñ zaḥmet çekdüğü toḥmına ‘özr itmeyüp kendünün zer‘ itdüğü toḥmlardan murād üzere ber-murād olmağ için bu ecr-i cüz’īlik vesīlesiyle Ḥaḳḳ Sübhāne vü Te‘ālā ber-kām eyleye āmīn ve ḳırtāsdan resm-i zerrīn-i mücessem bunlaruñ¹⁷⁷ iḥtirā‘ ıdır.

**[20] Ve minhüm:
Berber ‘Abdu’līlāh Çelebi**

Mecma‘-ı erbāb-ı zerāfet şem‘-i bezm-i aşḫāb-ı nezāket yārān-ı şafānuñ maḥbūbü’l-ḳulūbı Berber ‘Abdu’līlāh Çelebi Eyyūbī (N1 11b) [1] **Gül-reng-i Müsellem-i‘ Abdī** bunūñ toḥmı olmağ üzeredür.¹⁷⁸

ḤARFÜ’T-TE

Üç neferdür. Üçi de şaḥn-ı cinānda cilve-künāndur.¹⁷⁹

**Ve minhüm:
Tezkireci Efendi ‘Aleyhi’r-rahme**

‘Umde-i ‘ulemā-yı ‘ālī-mikdār ḳıdvē-i fuzālā-yı şāḥib-āşār zū-‘aḳl-ı şāḥiḥ nāḳıl-ı şariḥ [5] yekke-süvār-ı meydān-ı feşāḥat pehlevān-ı ḥilye-i felāḥat vāşıl-ı toḥm-ı eşmār-ı bī-ğāye ve nā’il-i āşār u eşmār-ı¹⁸⁰ bī-nihāye mümeyyiz-i şükūfehā ve ezhāriyān merḥūm Meḥemmed Efendi eş-şehīr Tezkireci Memik-zāde ‘aleyhi’r-rahmeti ve’l-Ġufrān toḥm-ı ezhārda ve envā‘-ı eşcārda nā’il oldukları ḥāric-i[10] ḥayṭa-ı şümārdur. El-yevm mazbūṭu’l-esāmī ve mütedāvilü’l-eyādī olan āşārlarından¹⁸¹ altmış beş ‘aded zerrīn¹⁸² ve on yidi ‘aded Rūmī lāle¹⁸³ ve bir ‘aded Girid ki ‘ālī mirātihim silk-i taḥrīre keşīde olındı.¹⁸⁴Bā-‘itibār-ı ezhāriyān¹⁸⁵ evvelā **Tuḥfetü’l-Ezhār** ism kendünündür.[15] Bir la‘līn-ḳadeḥ ḡāyet büyük ve renksiz ve destereli ve çiçege ve ḳuzıya cömerd zerrīndür ki merḥūm Maḳtūl¹⁸⁶(N2 8b) Ḳara Muşṭafā Paşa ṭaleb idüp hezār-ı i‘tizār u imtinān ile irsāl itdükte

¹⁷⁶ buḥūrına N1, İ] mezrū‘ı olan buḥūrına N2

¹⁷⁷ bunlaruñ iḥtirā‘ ıdır N1] bunlaruñ N2, İ

¹⁷⁸ üzeredür N1] üzere şāyi‘dür N2, İ

¹⁷⁹ cilve-künāndur N1, N2] cilvegerdür İ

¹⁸⁰ eşmār-ı N1] eşmār u ezhār-ı N2, İ

¹⁸¹ āşārlarından N1, İ] āşārından N2

¹⁸² ‘aded zerrīn N1, İ] ‘aded N2

¹⁸³ Rūmī lāle N1, İ]- N2

¹⁸⁴ olındı N1, İ] ḳılındı N2

¹⁸⁵ Bā-‘itibār-ı ezhāriyān N1, N2]- İ

¹⁸⁶ Maḳtūl N1, N2]- İ

mavşılına kırk altun ihsân ider ve kendüsine be-cidd hediye-i behiyye ile[20] ikrâm itmişler¹⁸⁷ ammâ merhûmdan mesmû' dur ki "Kâş¹⁸⁸ bir kimesne baña merkûm(İ 8b) soğanı getürse ben dağı kırk (N1 12a) [1] altuna şatun alup der zîr-i pâ ifnâ iderdüm" dirler. **Tuĥfetü 'l-Mülûk** ber-güzîde zerrîn-kaðeĥdür. **Tuĥfetü 'l-Cinân** la' lîn-kaðeĥdür.

Va' dî:

mef' ulü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

Bu gülsitân-ı ' âlem-i cennet-mişâlde

Ṭab' -ı laṭîfün olmağ ile ravzatü 'l-cinân

Bu nev-zuhûruñ [5] itdi raqam kilik-i fikretün

Nâmin şahîfe-i felege **Tuĥfetü 'l-cinân**

Tuĥfetü 'l-'Arûs beyâz ve la' lîndür, kaðeĥi yüksesdür. **Büyük Süleymânî**, **Küçük Süleymânî**, **Ser-âmed La' lîn**, **Ser-âmed Süleymânî**, **Beyâz Ĥudâ-dâd**, **Beyâz Nûr-ı Behişt**, **Ferîd-i Cihân** ibtidâ açduğda¹⁸⁹ sarı açar, ikinci başı açınca[10] ol bir miqdâr ağarur. Kezalik üçüncü dağı açınca evvelki dağı ağarur ikinci de ağarmağa başlar. Ve kıssü 'l-bâkî ' **Arûsü 'l-Ezhâr** beyâzdur. ' **Arûsü 'l-Cinân** beyâzdur. **Nûr-ı Meĥmedî** beyâz ve la' lîn kaðeĥi yüksesdür.¹⁹⁰ **Beyâz Yek-merdî**, **Şems-i Cihân**, **Meĥmedî Süleymânî**, sarı **Ĥudâ-dâd La' lîn**,[15] **Bedaĥşî La' lîn**, **Beyâz Meĥmedî**, **Beyâz Tâcü 'l-Ezhâr**, **Nâ-yâb Süleymânî**, **Dâd-ı Ĥudâ**, **Gîsü-dâr La' lîn**, **Aĥmed Ked-ĥudâ-pesend**, ' **Âlem-gîr Süleymânî**

Zekî¹⁹¹:

Mânend-i Sikender-fürü mir'ât-nazîr¹⁹²

Bu tâze Cihân-dâr sezâ-yı tevķîr

Şevkeṭle idelden Kafdan Kafa ĥukm

Hep bozdı Süleymânîleri [20]' **Âlem-gîr** ¹⁹³

Cihân-gîr La' lîn, **Câm-ı Cem** iri çiçekdür ve **Âşüfte La' lîn**, **Dil-rübâ**, **Dil-ârâ**, **Cihân-ârâ**

(N1 12b) Li-mü 'ellifihî¹⁹⁴:

[1] Ĥüsnini ¹⁹⁵gören dir bu zerrîn-i bî-hem-tâ

¹⁸⁷itmişler N1, N2] ider İ

¹⁸⁸kâş N1, İ] kâşki N2

¹⁸⁹açduğda N1, İ] açıldığda N2

¹⁹⁰la' lîn kaðeĥi yüksesdür N1, N2] la' lîndür İ

¹⁹¹Zekî N1, İ] Kıt' a N2

¹⁹²nâzîr N1, İ] bî-nâzîr N2

¹⁹³Bu dörtlük Rubâîdir.

¹⁹⁴"Li-mü 'ellifihî N2'de de vardır.

¹⁹⁵ĥüsnini gören dir N1, İ] ĥüsnini dir gören N2

Mest itdi bizi hüsniye **Cihān-ārā**

(N2 9a) **Va' dī**¹⁹⁶:

Va' dī o hümā-bāl ü hümāyün-sāye
 Tāvūs-ı felek-ğadr ü şüreyyā-pāye
 Revnağ vireli ol çemen-i zībāya
 Hācet qomadı mihr-i [5] **Cihān-ārā**'ya¹⁹⁷

Şeh-i Ezhār şarı, Yek-merdī La' līn

‘ **Alī**:

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
 Nüş idüp bilür şarāb-ı nāb-ı aşkun dādını
 Seyr idüp 'uşşāk **Yek-merdī** dimüşler adını
Cām-ı Cem Müşābihi, Mülūkī Süleymānī

‘ **Alī**:

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün
 Bu fennün yolına iden sülūki
 Dimiş¹⁹⁸ bunuñ dağı nāmın **Mülūkī**

Mülūkī La' līn, [10] Şālih Müşābihi üç nev 'aded¹⁹⁹**Müsteşnā, (İ 9a) Beyāz Şeş-ğāne-ğadeğ**

‘ **Alī**:

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Bāde-i nābı şafāyile şunar cāna ğadeğ
 Didüler nāmına bunuñ dağı **Şeş-ğāne-ğadeğ**

Beyāz Nūr La' līn, Şeh-nāz Süleymānī, Şeh-nāz La' līn, 'Ālem-ārā Müşābihi, Süheyl, Ħande-rū, TuĦfetü 'l-Ezhār[15] Müşābihi, Nevrūziye Müşābihi²⁰⁰, **Çorbacı Müşābihi, MeĦemmedī Müşābihi**²⁰¹, **Dil-firīb, Dil-firīb Müşābihi, Nihān-ğadeğ, Bodur La' līn, Renksiz Yüksek Ħadeğ, Renkli Yüksek Ħadeğ, Ferğunde, Müsellem Süleymānī, Tiğli**²⁰², **Bahāriyye, Turfanda, Cihān-pesend Müşābihi, Turfanda Merğüm, [20] Turfanda Hācı**

¹⁹⁶Va' dī N1, N2]Ħıt'a İ

¹⁹⁷Bu dörtlük Rubāidir.

¹⁹⁸dimiş bunuñ dağı nāmın N1, İ] dimiş nāmın bunuñ dağı N2

¹⁹⁹üç nev 'aded N1, N2] üç nevdür İ

²⁰⁰Nevrūziye Müşābihi N1, N2] Nevrūziye İ

²⁰¹MeĦemmedī Müşābihi N1, N2]- İ

²⁰²Tiğli N1, N2] Tiğli La' līn İ

Yūsuf Müşābihi²⁰³ bunlardan mā-‘adā ism konulmadık dağı a‘lā be-cidd zerrinleri vardur ve bir (N113a) [1] keh-rübāsı vardur ve lāle-i Rūmīde **Cihān-tāb** ve **Al** ve **Ateş-tāb**, **Beyāz Fitili Siyāh**, **Yeşil**²⁰⁴, **Meḥmedī Gül-reng**, **Dībā**, **Kebir Şarābī**, **Ƙızıl Ƙabak**, **Mor**, **Sürḥ-püş**, **Leylākī**, **Sultānī**, **Yāḳutī**, **Turfanda Elmasī** ve [5] **Al Girid** bunlardan zuhūr itmişdür ve **Sīm-ṭob** ki **Ƙartopı** dirler ibtidā bunlardan²⁰⁵ görülmüşdür ve meyvelerde kezalik çok eşerleri vardur. 1100 (M 1689) tārīhinde ‘ālem-i beḳāya ‘azīm olmuşlardır.

Tārīḥ:

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

“Ola Yā Rāb Memik-zāde maḳāmı cennetü ’l-me’vā”

(N2 9b) Edirneḳapusu dāhiline [10]Nişāncı Cāmi‘i’nde evlāddan olduđı sebebden anda medfūndur.

Ve minhüm:

Tācir Muştafā ‘Aleyhi’r-raḥme

Fenn-i kesb ü ticāretde yegāne kār-ı felāḥat u zira‘ātde ferīd-i zamāne merḥūm Naḳs Tācir Muştafā²⁰⁶ Çelebidir bāb-ı cedīd-i Mevlevī-ḥāne bunlar²⁰⁷ dađı şāḥib-i toḥm-ı Rūmī olup ‘ömri vefā itmemekle Merḥūm Ƙoca [15]Yūsuf Efendi ḥazīnedārı Ḥācī²⁰⁸ ‘Ömer naḳl idüp bu beş ‘aded lāle anda²⁰⁹ zuhūr itmişdür. **Gül-püş**, **Sürḥ-püş**, **Dil-nevāz**, **Mānend-i Ḥıṭāyī**, **Anḳıdı**. 1092’de (M 1682) fevt olmuşdur.

Tārīḥ-i faḳir:

mefā‘ ilün mefā‘ ilün fe‘ ülün

“Nefesüñ gitdi nefsi Muştafā ḥayy”

Ve minhüm:

Tiryākī A‘rec İsmā‘il Çelebi ‘Aleyhi’r-raḥme

Pirāye-[20]baḥş-ı çemenzār-ı nedīmi ve dem-sāz-ı (İ 9b) kibār ü ziyet-efzā-yı maḥfil-i ḥālīmi ve melūf-ı şıḡār Merḥūm Tiryākī²¹⁰ A‘rec (N1 13b) [1] İsmā‘il Çelebi²¹¹

²⁰³ N2’de çiçek adlarının yerleri N1’deki sıraya göre farklıdır fakat N1’dekilerin hepsi N2’de mevcuttur.

²⁰⁴ Yeşil N1, N2] Beyaz Fitili Yeşil İ

²⁰⁵ bunlardan N1, N2] bunlarda İ

²⁰⁶ Muştafā Çelebi’dür N1] Muştafā’dur N2, İ

²⁰⁷ Bunlar N1, N2] bu İ

²⁰⁸ Ḥācī N1, N2] el-Ḥāc İ

²⁰⁹ anda N1, İ] andan N2

²¹⁰ Tiryākī A‘rec İsmā‘il Çelebi N1] Tiryākī İsmā‘il Çelebi N2, İ

²¹¹ Çelebi N1] Çelebi a‘nī N2, İ

muşāhib-i merḥūm Qā'im-i Maḳām 'Ömer Paşa ilā rahmeti'l-Ġaffār maştaba-i iştīyāk-ı şükūfe-perver pā-nihāde olup henūz ezhār-ı āmālını ç̄ide itmedin mest-i āyāğ-ı zehr-ābe-ālūd-ı merg olup ancak pūş-i[5] rūh-ı pūr-fütūhı olmağa şāyeste ya'nī meclis-i ezhāriyāndan²¹² nām-āver olmağa bāri **Firdevsī Alaca Girid-nām Girid**²¹³ resīde-i mezra^c-ı āmālī²¹⁴ olmuştur. 1107'de²¹⁵ (M 1696) sū-i beḳāya lenek ü levek 'azīmet itmişdür.

Li-mü 'ellifihī²¹⁶:

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Geldi birisi didi idüp du'ā tārīhini

“Topal [10]İsmā' il Çelebi rūḥına el-Fātiḥa”

Fİ-ḤARFÜ '1-CİM

On iki nefer olup üçü girībān-ı rişte-i pençe-i gelū-gīr-i fenā ve toḳuzı cilvegāhın el-ān saḥā-i ḡabrādur.

Ve minhūm:

Cüce Çelebi²¹⁷ 'Aleyhi 'r-raḥme

Nedīm-i şehriyār-ı kām-kār muḳarrib-i sultān-ı cihān-dār şāḥib-i toḥm-ı zerrin ü lāle vü ḳaranfūl merḥūm Hüseyñ Ağa [15] eş-şehīr be-çelebi Cüce 'aleyhir-raḥmeti'l-Celīl **Cüce Süheyli** ve **Cüce Keh-rübāsı** ve **Cüce Sīmi** bununuñdur ve üç 'aded Rūmī lālesi vardur. İkişi şāḥiḥ toḥmdan zuḥūr itmişdür. **Cüce Elmāsisi** ve **Cüce Ergavānisi²¹⁸**

(N2 10a)' Ālī güft²¹⁹:

mefā' ilün mefā' ilün fe' ulün

Göñüller naḳdın alur ḥüsn ü ānı

Budur şāḥım [20]**Alaca Ergavānī**

²²⁰**Cüce Morudur** ki inde'l-ba'z Frenk'den bunlara gelüp bunlardan şüyū' bulmuşdur ve **(N1 14a)** [1] merḥūmuñ tārīḥ-i vefātı el sine-i nāsdan²²¹ 1060'larda fevt olmaḳ üzere mesmū' umuz olmuştur.²²²

²¹² ezhāriyāndan N1] ezhāriyānda İ

²¹³ nām Girid N1, N2] Girid nām İ

²¹⁴ āmālī N1, N2] maḳşūdı İ

²¹⁵ biñ yüz yidide N1] bin yüz yidi tārīḥinde N2, İ

²¹⁶ Li-mü 'ellifihī N1] Tārīḥ İ

²¹⁷ Cüce Çelebi N1] Cüce İ] N2'de Cüce Çelebi'nin başlıḡı konmamıştır.

²¹⁸ Cüce Ergavānisi N1, İ] Cüce Ergavānisi biri de N2

²¹⁹ Ālī güft N1] ' Ālī N2, İ

²²⁰ Biri de İ] N1, N2

El-fakîr²²³:

“Oğuya Cüce Hüseyin rûhına el-Fâtiha”

Ve minhüm:**Çorbâcı ‘Aleyhi’r-raḥme**

Tâlib-i nîk-nâm u âşâr târik-i dirhem ü dinâr pîr-i mübârek ü[5] ferḥunde-fâl hâlişü’l-fu’âd ve ḥamîde-ḥışâl, şâhib-i toḥm-ı lâle vü zerrîn meşhûr Ğalaṭavî²²⁴ merḥûm Çorbâcı Meḥemmed Ağa ‘aleyhi’r-raḥmeti’l-Ġaffûr iki ‘aded zerrîne nâ’il olmışlardır. Çorbâcı nâmıyla (İ 10a) mezkûrdur.

‘Âlî:

fe’ ilâtün fe’ ilâtün fe’ ilün

Nağd-ı dillerden alıpdur bâcı

Buña daḥı didiler **Çorbâcı**

[10] Ve²²⁵ biri de **Çorbâcı YüksekĶadeḥi**dür ve bir keh-rübâsı vardır ve Rûmîde daḥı bir²²⁶ lâleleri vardır yine **Çorbâcı** ismiyle nâmdârdur.

‘Âlî:

mef’ ülü mefâ’ ilü mefâ’ ilü fe’ ülün

Kendüsine şu gibi ağıtdı dil-i nâssı

Çorbâcınıñ işte bu güzel alacası

Ve²²⁷ **Çorbâcı Beyâzı** demekle meşhûr[15] gül bunlardan şâyi’dür. 1077’de (M 1667) fevt olmuştur. Ķabri Ğalaṭa Mevlevî-ḥânesi karşısuındadır.²²⁸

El-fakîr²²⁹:

Târiḥ-i fevtine menḳûṭı oldu bu mışrâ’ uñ

“Menzilüñ Çorbâcı Meḥemmed Ağa dârü’s-selâm ola²³⁰”

Hikâyet:

²²¹nâsdan N1, N2] efvâḥdan İ

²²²mesmû’ umuz olmuştur N1, İ] mesmû’ umuzdur N2

²²³El-fakîr N1]Târiḥ-i fakîr İ

²²⁴Ğalaṭavî N1, N2]- İ

²²⁵Ve N1]- N2, İ

²²⁶bir N1, İ] birkaç N2

²²⁷Ve N1]- N2, İ

²²⁸karşusuında N1] karşısuındadır N2, İ

²²⁹El-fakîr N1]Târiḥ-i fakîr İ

²³⁰ebed i] N1, N2

Olinur ki mezbür **Çorbacı** dinilen zürriyete [20] ibtidâ zuhûrunda yüz ğuruş virüp t̄alib olmışlar.²³¹Merhûm kendünüñ ismi ilâ nihâyeti'z-zamân mezkûr bi'l-lisân (N1 14b) [1]olmağa meblâġ-ı merķūmı fidâ idüp ma' hūd zerrin ve merķūm lāle birkaç 'aded olduġda vaqt-i ġarsda birkaç kâġıda bir zerrin ōġanı ve bir lāle ōġanı²³² koyup yanına alup 'aşrınıñ meşhûr olan ezhāriyānına [5] varup kendü eliyle her birine virüp ismiyle²³³ zabt u yād ve her-bār müşāhede ve müzākere olunduġda rūhını du' ā-yı ġayr ile şād itmek recā iderler, pes merāmına vāşıl olup Allāhü'l-ħamd ve'l-yevm (N2 10b) ümmīdi ġāşıl olmaġdadur. İmdi lāyık olan daġı budur ki zer' -i büzûra meyli [10]olan ihvān evvelā bu niyyette şürü' idüp nā'il-i merām olduġda bezl-i 'ām eyleye, vallāhü şāliħ ġikāyesine mazħar olur.

Ve minhüm:

Çavuş-ı Süküdārī 'Aleyhi'r-raħme

Zümre-i şükūfeciyānuñ muħibbi ve ezhāriyānuñ²³⁴ mücidi nā'il-i ezhār-ı dil-pezir Süküdārī Meħemmed Çavuş 'aleyhi'r-raħmeti'l-Ķadīr²³⁵ **Bezm-ārā-nām** zerrin [15]bunuñdur ve beş 'aded lālesi vardur.

Dü-peyker

Va' dī ġüft.²³⁶

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

Cevzā gibi gerdūnda ey rūħ-ı muşavver
Budur bu ġülistān-ı dil-ārāda²³⁷ **Dü-peyker**

“Āşüb”

Va' dī:

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

'Ālem-āşüb olan ol barbat-ı ġannāz hemān

Döndi bu Ĥüsn-i Ĥudā-dād ile²³⁸ (İ 10b) **Āşüb-ı Cihān**

Tekne Moru [20]tekneye dikedüġi toħmlardan zuhûr itmekle **Tekne Moru** diyü²³⁹ tesmiyye olınmışdur. **Ġül-i Bih, Ġülşen-zīb** (N1 15a) [1] ve **Şirīn Alaca** ve **Hāşimī-nām** iki 'aded Girid bundan²⁴⁰ şāyi' dür. 1096'da (M 1685) vefāt itmişdür.

²³¹ olmuşlar N1, İ] olmuşlardur N2

²³² ve bir lāle ōġanı N1, İ] - N2

²³³ ismiyle N1, İ] isimleriyle N2

²³⁴ ezhāriyānuñ N1] ezhār-perverānuñ N2, İ

²³⁵ 'aleyhi'r-raħmeti'l-Ķadīr N1, N2] 'aleyhi'r-Ķadīr İ

²³⁶ Va' dī ġüft N1] Va' dī N2, İ

²³⁷ 'ālemde N1] dil-ārāda N2, İ

²³⁸ ile N1, N2] ola İ

Li-münşihî²⁴¹:

Geldi biri didi fevt oldı tārīḥin di²⁴² ‘ Ubeydī
 “Sükūdārī Meḥemmed Çavuş’uñ yiri ebed olup [5] cinānda”

**Ve minhüm:
 Çivi-zāde Efendi**

‘ Umde-i erbāb-ı ‘ ilm ü ‘ irfān zübde-i aṣḥāb-ı faẓl u iḥsān mesned-niṣn-i ṣadr-ı cūd u himem²⁴³ ‘ Aṭau’İllāh Efendi eş-ṣehīr Çivi-zāde Efendi el-mükerrem üç ‘ aded turuncı lāle onlarda²⁴⁴ zuhūr itmişdür biri **Ser-efrāz**dur. İsm Nakṣī Efendi’nüñdür.

**Ve minhüm:
 Celeb Aḥmed Çelebi**

Pīr-i köhne-i [10]‘ atīk medḥ ü ṣenāya lāyık güzīde-i zümre-i Aṣılamacıyān ğars u tarḥda üstād-ı cihān perveriṣ-yāfte-i Enderūn-ı devlet-serāy-ı şehriyārī cārüb-keṣ-i bā[g]çe-i²⁴⁵ cihāndārī Top-hanevī Celeb Aḥmed Çelebi eş-ṣehīr Babam-zāde müyesserü’l-murāde zamān-ı selefden mürūr iden bāğçevānlaruñ zümresinden [15] olup²⁴⁶ kūşe-güzīn-i ḳanā‘ at olup eṣmār u ezhārda tuḥfe vü güzīde şeylerinden²⁴⁷ bir eṣerleri²⁴⁸ ḳalmayup işbāt-ı (N2 11a) müdde‘ āya dest-i ibrāzında bāḳī **Pesend-āvīz**-nām keh-rübāsı müstaḥsen²⁴⁹ olup ve bir beyāz zerrini²⁵⁰ daḥı yedlerinde bulnup ancaḳ kendü toḥmlarından olmamaḳ²⁵¹ iddi‘ ā iderler.[20] Lākin ilā yevmi’l-ḳıyām du‘ ā-yı ḥayr-ı iḥvān-ı zevi’l-iḥtirām ile ber-kām olmaḳ için niyāz itdügi ecilden ser-riṣte-i (N1 15b) [1] sūtūra keṣīde olındı ve²⁵² sene-i mezbūrda kendü toḥmundan olmaḳ üzere bir la‘ līn-ḳadeḥ çiçek temāṣā itdürüp ism recā itdükde bu faḳīr²⁵³ bu beyt²⁵⁴ ism vaẓ‘ itdüm.²⁵⁵

Beyt:²⁵⁶

Geldi bir zerrīn toḥmdan tārīḥ
 [5]La‘ līn-i Ṣeṣ-berg-i İmām-zāde

²³⁹ diyü tesmiyye N1] tesmiyye N2, İ

²⁴⁰ bundan N1, N2] bunlardan İ

²⁴¹ Li-münşihî N1] Tārīḥ İ

²⁴² di N1]-İ

²⁴³ ‘ Aṭau’İllāh N1] himem cenāb-ı ‘ Aṭau’İllāh N2, İ

²⁴⁴ onlarda N1, İ] onlardan N2

²⁴⁵ cihān-dārī N1] sultān-ı cihān-dārī N2, İ

²⁴⁶ olup N1]-N2, İ

²⁴⁷ güzīde şeylerinden N1, N2] güzīdelerinden İ

²⁴⁸ eṣerleri N1] riṣteleri N2] şeyleri İ

²⁴⁹ müstaḥsen N1] güzīdeleri N2, İ

²⁵⁰ zerrini N1, İ] zerrin N2

²⁵¹ olmamaḳ N1] olmaḳ N2] olmamaḳ üzere İ

²⁵² yine N2, İ]-N1

²⁵³ faḳīr-i müsteḥām N2, İ]-N1

²⁵⁴ ile vaẓ‘-ı ism eyledüm İ

²⁵⁵ itdüm N1] eyledüm N2

²⁵⁶ Beyt N1] Beyt-i Tārīḥ N2] Li-mü’ellifihî İ

Ve minhüm:
Ca' fer Beg-zāde 'Abdu'llāh Qapudan

Ve bir hoş behišt-i mīr-i hūb-sirišt šāhib-i ṭab' -1 (İ 11a) şükūfe-perverān Ca' fer Beg-zāde 'Abdu'llāh Qapudan **Güzide Kırlangıç**-nām bir 'aded lālesi vardır.

Ve minhüm:
Ca' fer Beg-zāde Memiş Ağa

Ṭalīb-i 'ilm ü 'irfān cālib-i ḳalb-i 'irfān²⁵⁷ sālik-i rāh-ı ma'ārif ü funūn[10] mālik-i cāh-ı 'avārif u şücūn nev'-i şükūfenūñ diḳḳatdārı Ca' fer Beg-zāde Meḥemmed Ağa e'azzü'l-Bārī dört 'aded Rūmī lālesi zūhūr idüp birin **Gül-i Hürşid** nāmıyla tesmiyye itmişdür, birin²⁵⁸**Gülfām**, birin²⁵⁹**Mīr-i Müsellem** isimleri İmām-zāde'nüñdür ve biri²⁶⁰**Dil-firūz** ism²⁶¹ Şa' bān [15] Ağa'nuñdur.

Ve minhüm:
²⁶²Birāderān-ı 'Abdī Beşe ve merḥūm Ḥasan Beşe

Felāḥat-pişegān-ı küştzār-ı āmāl birāderān-ı pesendide-ḥişāl a'ni Çiftçi 'Abdu'llāh²⁶³ ve Ḥasan Beşe bunlar mānende-i gül ve ḡonca firāz-ı nihāl-i vücūdda cilveger olaldan berü hemvāra ittiḥād üzere iken ve **Dihḳānī Ḥıṭāyī-i 'Abdi Beşe** ve **Dihḳānī[20] KırmızıḤasan Beşe**-nām Giridler şükūfe-i taḥte-i himmetlerinde şükūfte olup henüz ezhār-ı kāmı bāḡçe-i ittiḥāddan(N1 16a) [1] murād üzere çide itmeden merḳūm²⁶⁴ Ḥasan Beşe'nüñ naḥl-i vücūdı tünd-bād-ı mergden üftāde-i ḥāk-i fenā olup cism-i nizārişde birāderi tāk-ı zer gibi hem-āḡuş iken (N2 11b) kūşe-i baḡ-ı meşāyibde giryān ḳalmışdur.

El-faḳir²⁶⁵:

“Ḥasan [5] rūḥına oḳuya el-Fātiḥa”

Tāriḥ-i vefāti²⁶⁶ sene 1104'de (M 1693) vāḳı' olmuşdur.²⁶⁷

²⁵⁷ 'irfān N1] ihvān N2, İ

²⁵⁸ birin “Gül-fām” N1, İ] “Gül-fām” N2

²⁵⁹ birin “Mīr-i Müsellem” N1, İ] “Mīr-i Müsellem” N2

²⁶⁰ biri “Dil-firūz” N1, İ] “Dil-firuz” N2

²⁶¹ İsm N1, N2] ismi İ

²⁶² Çiftçi İ]- N1, N2

²⁶³ 'Abdu'llāh N1, İ] 'Abdu'llāh Beşe N2

²⁶⁴ çide itmeden merḳūm N1] çide itmekle ber-murād olmadın merḳūm N2, İ

²⁶⁵ El-faḳir N1]Tāriḥ-i faḳir İ

²⁶⁶ tāriḥ-i vefāti N1] vefāti N2

**Ve minhüm:
Çiçekçi-zāde Mehemmed Efendi**

Zübde-i Giridciyān kıdve-i şükūfeciyān nākıl-ı ilm-i dīn ü beyān pīşvā-yı tarīk-i ehl-i ‘irfān nā’il-i Girid ü Kıbrıs-ı güzīde tārīk-i²⁶⁸ perveriş-i ezhār-ı nā-dīde vü āzāde Yidiķullevī Çiçekçi-[10]zāde eş-şeyh Mehemmed Efendi müyessirü’l-murāde anlar daķı zamān-ı karībde zümre-i şükūfe-perverāna dāķil ve keşir-i²⁶⁹ Giride nā’il²⁷⁰ olup be-emr-i ĥudā-yı müte‘āl bariķa-i tīg-i kazā-yı nā-gehānī ĥırmen-i āmālini ser-ā-ser suĥte idüp teĥī-dest (İ 11b) ħalup aĥbāb-ı²⁷¹ ezhāriyāndan bi’l-küllīye [15]münķatı‘ olmuşlardır. Ecr-i vaz‘ın ide Bārī Mevlā.

Şi‘r:²⁷²

fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün

Gelmeli olsa ādeme devlet

Yidilür bir ħıl ile bī-minnet

Gitmelü olsa eylemek tedbīr

Tutamaz anı niķe biñ zincir

Şi‘r-i ‘Arabī:²⁷³

İzā akbeleti’d-dünyā nakkādün bi-şa’rati

Ve izā nukīde’s-selāsıl²⁷⁴

ve iki nev‘ Girid’e mālīk olmuşlardır. Biri **Şeĥ-zāde Ayva Gülisi**²⁷⁵ ve biri [20] **Şeĥ-zāde Ebrīsi**.

**Ve minhüm:
Cābī Ĥasan Efendi**

Zümre-i şükūfe-perverānuñ ĥoş-ĥışāli erbāb-ı ezhāruñ maţbū‘ü’l-ef‘ālī(N1 16b) [1] arāste-i şadāķat-pīrāste-i seĥāvet a‘nī İmām Ĥasan Efendi’dür. **Fındıķlı** bunlar daķı şāĥib-

²⁶⁷ Tārīķ-i vefātı sene 1104’de (M 1693) vāķı‘ olmuşdur N1, N2]- İ

²⁶⁸ tārīk-i perveriş-i ezhār-ı nā-dīde vü āzāde N1] tārīk-i perverde vü ser-rişte ve āzāde N2, İ

²⁶⁹ keşir N1, İ] vāfir N2

²⁷⁰ nā’il N1] mālīk N2, İ

²⁷¹ aĥbāb-ı ezhāriyāndan N1, İ] ezhāriyāndan N2

²⁷² Şi‘r başlıklı dōrtlük mesnevī nazım şekliyle yazılmıştır. N2’de vardır. N1 ve İ’de yoktur.

²⁷³ Şi‘r-i ‘Arabī başlıklı şiir N1 ve İ’de yoktur, N2’de yer almaktadır.

²⁷⁴ “Zincirlerin kıymetinin anlaşıldığı zamān, nakkādın saç için dünyâyı ve dünyālıķı kabûl ettiği zamāndır.”

²⁷⁵ Ayva Gülisi N1, N2] Ayva Güli İ

i tohm olup işbu²⁷⁶ 1109 (M 1698) de bir Rūmī lālesi²⁷⁷ zühür itmekle bu fakīr **Mercān-peyker** ve Sinān Paşa-[5] zāde **Gül-gūnī Hüseynī**²⁷⁸ tesmiyye²⁷⁹ itmişdür.

Sa' dī:

İşbu ezhār-ı aḥsenī
İsmi **Gülgün-ı Hüseynī**

Ve minhüm:

Cin 'Alī Çelebi Kāranfüli

Māhir-i fenn-i ezhār mālīk-i hūner-i bisyār laṭīfū'l-vücūdū'l-keḷām Kāranfüli Cin 'Alī Çelebi 'aleyhi'l-merām bunuñ meyli karanfüle olmağla tohmdan ḥayli nā-dīde karanfüli²⁸⁰ ḥāşıl olmışdur. [10] El-yevm mevcūd olan **Zemīn ü Zamān-nām Güvez Alaca** ve **Leylākī** ve **Rüy-ı 'Arūs** ve **Zībā** ve **Yāḳūtī** ve **Dil-dāde** altı 'aded ismleri Cemālī Beg'üñdür.

Ve minhüm:

(N2 12a)

Çivi-zāde İmāmı

Ferhād-ı kühsār-ı ezhār üstād-ı şan' at-şi'ār şāḥīb-i tohm-ı zerrīn ü āzāde Meḥemmed Efendi İmām-ı Çivi-zāde [15] **Revnāḳ-efrüz** tohmın zer' idüp tāriḳ-i te'līfde iki senelik bulunmağla teberrüken aḥbāba bezl ve bu ḥaḳīr daḫı iki 'aded tohm virüp ism recā itmekle aña **Pīşvā-baḥş** tesmiyye olındı.

ḤARFÜ '1-ḤĀ

Yigirmi iki neferdür. On ikisi rıḫlet-kerde-i dār-ı beḳā ve onı[20] kūşe-i güzīn-i fenādur.²⁸¹

Ve minhüm:

Ḥekīm-başı 'Aleyhi 'r-raḥme

Eşrefü 'ş-şürefā ekmelü 'z-zürefā fenn-i ṭabābatde Loḳmān-ı şānī 'ilm ü faziletde Taftazānī(N1 17a) [1] re'īsü'l- eṭibbā-ı Sulṭān Murād Ḥān(İ 12a) merḥūm Meḥemmed

²⁷⁶olup işbu N1, İ] olup N2

²⁷⁷Rūmī lālesi N1] lāle-i Rūmīsi N2, İ

²⁷⁸Hüseynī N1]Ḥasanī N2, İ

²⁷⁹tesmiyye N1] tesmiyye diyü N2, İ

²⁸⁰kāranfüli N1, İ] karanfülleri N2

²⁸¹kūşe-i güzīn-i fenādur N1] kūşe-i güzīn-i 'ālem-i fenādur N2, İ

Efendi ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-Ġufrān. Bunlar daḥı şāḥib-i toḥm olup zamān-ı şıḥḥatlerinde dōrt ‘aded zerrīn ile kām-bīndür.²⁸²

Ḥekīm-başı Süleymānisi

‘Ālī:

mefā‘ ilün mefā‘ ilün fe‘ ülün

Gōñüller alıcudur ḥub-rūdur

[5]Ḥekīm-başı Süleymānisi budur

Kem-yāb, Zanbaḳ Şarısı, Atlās-ı Ḥekīm-başı. 1042 (M 1633) de rıḥlet itmişdür.

El-faḳīr²⁸³:

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

Beḳāya itdi sefer ḥikmet ile didiler tāriḥ

“Maḳām-ı Seyyid Meḥemmed Efendi cennet ola dā’im”²⁸⁴

Ve minhüm:

Ḥalıcı-zāde ‘Aleyhi ’r-raḥme

Ser-defter-i erkām u ‘unvān ser-çeşme-i aḳlām-ı dīvān emīr-i bārgāh-ı [10]riyāset müşīr-i pāygāh-ı kiyāset şāḥib-i toḥm-ı şükūfe vü eşmār merḥūm Ḥalıcı-zāde²⁸⁵ Meḥemmed Paşa ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-Ġaffār. Bunlar daḥı şāḥib-i toḥm olup nā-mevcūd olmaḡla **Ḥalıcıoḡlı** dinilen leymün Trabzondan **Turunc** nāmıyla gelüp ba‘dehu leymün olmuşdur ve **Ḥalıcıoḡlı Boz[15]Doğanı** bunlardan şāyi‘dür. 1066 (M 1656) tāriḥinde Yidiḳulle’de ḳatlı olınmışdır.

Tāriḥ-i faḳīr:

“Me’menūn cennet ide Meḥemmed Paşa’ya İlāh”

Ve minhüm:

Ḥasan Ḳapudan-zāde ‘Aleyhi ’r-raḥme

Zümre-i şükūfeciyānda şāḥib-i āşār-ı ‘uzmā toḥm-ı zerrīnde mālīk-i defīne-i kübrā āb-ı rüy-ı Ocag-ı Tersāne-i ‘Āmire [20]merḥūm Ḥasan Ḳapudan-zāde Meḥemmed

²⁸² kām-bīndür N1, N2]kām-bīn olmuşlardur İ

²⁸³ El-faḳīr N1]Tāriḥ-i faḳīr İ

²⁸⁴ Bu misra vezne uymamaktadır.

²⁸⁵ Ḥalıcı-zāde N1, İ] Ḳaliçeci-zāde N2

Çapudan ‘aleyhi’l-mağfire. Merhūmuñ zer‘ itdügi büzürdan zamān-ı şıhhatinde²⁸⁶(N1 17b) [1] on üç ‘aded zerrin²⁸⁷(N2 12b) zühür itmişdür.²⁸⁸

Bülend Süleymānī, Mehemmedī La‘līn

‘Ālī:

fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün
Hamd ider Hālīkına²⁸⁹ ehl-i yaqīn
Buña dirler **Mehemmedī La‘līn**

Zekī:

Her bāğçesi bu şehri-‘ āzīmüñ rengin
Gördüm gezerek hezār nev‘ zerrin
[5] Şarusı mu‘ ādil birbirine ammā
Mehemmedī La‘līn’e hezār-taḥsīn²⁹⁰

Şāhib-zamān, Tāc-ı Cem

‘Ālī:

fe‘ ülün fe‘ ülün fe‘ ülün fe‘ ül
Virür seyrine zer qabā‘ sīn ‘Acem
Bu tuhfeye dirler begüm **Tāc-ı Cem**

Lendühā, Hākanī

‘Ālī²⁹¹:

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün
Görenüñ rüyını kaynar qanı
Didiler buña daḥı **Hākanī**

Hoş-nümā, Naqqāş Çaldı, Ayırık [10] La‘līn, Benātü ’n-na‘ş, Dil-firīb, Sünnetli, Bektaşī²⁹² . 1108’de²⁹³ (M 1697) vefāt²⁹⁴(İ 12 b)olmuşdur.

Tārīḫ-i faḫīr:

²⁸⁶zamān-ı şıhhatinde N1] şıhhatinde N2, İ

²⁸⁷ zerrin N1, İ] zerrini N2

²⁸⁸ zühür itmişdür N1, İ] zühür idüp esmā-i ātiye ile tesmiyye olunmuşdur. N2

²⁸⁹ Hālīkına N1, N2]Hālīka İ

²⁹⁰ Bu dörtlük rubāidir.

²⁹¹ Bu beyit N1’de olup N2 ve İ’de yoktur.

²⁹² Bektaşī N1, N2] Bektaş İ

²⁹³ 1108 (M 1697)de N1] 1168 (M 1755) de N2, İ

²⁹⁴ vefāt N1] fevt N2, İ

“Meḥemmed Kıpudan rûhına diyelüm el-Fâtiḩa”

Ve minhüm:

Hâcî Yûsuf ‘Aleyhi’r-raḩme

Şalâḩ-ı ḩâl ile ma‘rûf ḩişâl-i ḩamîde ile mevşûf şâḩib-i toḩm-ı zerrîn-i ‘âlem-pesend merḩûm Hâcî Yûsuf [15] zi-himmet-i bülend, bu daḩı toḩmdan dört ‘aded zerrîn ile kâmbîndür.²⁹⁵ **Hâcî Yûsuf Mûntehâsı, Hâcî Yûsuf Baḩḩâlî, Hâcî Yûsuf Turfandası, Çakşurlık** 1074’de²⁹⁶ (M 1664) vefât²⁹⁷ olmuştur.

Li-mü’ellifihi:

Gitdi bir ezḩârî bu dem fevtine târiḩ

“Öldi pîr [20] el-Hâc Yûsuf meskenüñ ola cinânda el-Fâtiḩa”

Ve minhüm:

Hâcî ḩalîfe ‘Aleyhi’r-raḩme

Kıdve-i kâtibân-ı dîvân zübde-i müverriḩân-ı âvân(N1 18a) [1] şâḩib-i fazl-ı dâniş ü ‘irfân, merḩûm Hâcî ḩalîfe ilâ-raḩmeti’r-Raḩmân. Bunuñ bir **Mâ’î Kâḩmer Şalkımlı** mâ’î sünbülî vardır. 1074’de (M 1664) fevt olmuştur.

Târiḩ-i faḩîr:

“Hâcî ḩalîfe menzilüñ ‘adn ide İlâḩ”

[5] **Ve minhüm:**

ḩammâmcı Meḩemmed ‘Aleyhi’r-raḩme

Şâḩib-i âşâr-ı keşîre-i ezḩâr nâ’il-i güzîde-i esmâr²⁹⁸ [u] eşcâr toḩm-ı lâle-i Rûmî’de mâlik-i daḩme merḩûm ḩammâmcı Meḩemmed Çavuş ‘aleyhi’r-raḩme. Bunlar semt-i Rûmîye ziyâde meyl itmekle on sekiz ‘aded lâle zuhûrıyla nâ’il-i merâmdur. **Sultân-ı Cihân** ism Muşâḩib Paşa [10] merḩûmuñdur.²⁹⁹ **Sultân-ı Cihân Müşâbihi, Kızıl Kırılğıç, Nürü’l-‘Ayn, Mor-ı Kebîr, Mor-ı Şâgîr, Toḩm-ı Şîrîn, Âl Şîrîn (N2 13a) Rûy-ı Nigâr, Sultân-ı Mülükî, Gül-reng-i Mezbûr, Meygûn,**

²⁹⁵ kâmbîndür N1] kâmbîn olmuştur N2, İ

²⁹⁶ 1174 (M 1761) de N1, İ] 1074 (M 1664) de N2

²⁹⁷ vefât N1] fevt N2, İ

²⁹⁸ esmâr N1, N2] esmâ İ

²⁹⁹ Paşa merḩûmuñdur N1, İ] Paşa’nuñdur N2

Cihān-gīr Mülūkī,³⁰⁰ **Qızıl Qabaq, Bař Sultānī, Yāqutī, Nev-cevān**. 1100'de (M 1689) vefāt itmişdür.

Li-mü'ellifihi:

[15] Fevtini tıydı ' Ubeydī çün didi ya Allāh

“Ĥammāmcı MeĤemmed Çavuş mekān aña Cennet āh”

Ve minhüm:

Ĥammāmcı-zāde MeĤemmed Çelebi ' Aleyhi 'r-raĥme

Esīr-i yārān-ı şafā muĥibb-i erbāb-ı vefā şāĥib-i toĥm-ı lāle vü qaranfūl Qasımpaşalı Ĥammāmcı -zāde merĥūm MeĤemmed Çelebi ' aleyhi 'r-raĥmeti 'l-Celīl. İki 'aded beyāz Rūmī lāle ile [20] şöhret-gīrdür. Biri **Beyāz-ı Kebīr** biri **Beyāz-ı Şaĥīr** ve üç qaranfūl **Kebīr Mor, Şaĥīr Mor** ve (İ 13a) **Seĥer Yıldızı**³⁰¹(N1 18b) [1] mezbūruñdur.³⁰²

Ve minhüm:

Ĥammāmcı Ĥasan Efendi ' Aleyhi 'r-raĥme

'Ālim-i müteverri'şālīh-i müteşerri' şāĥib-i toĥm-ı zerrīn ü Girid merĥūm Ĥammāmcı Ĥasan Efendi ' aleyhi 'r-raĥmeti 'l-Mecīd. İki 'aded zerrīni [5] vardur. **Süheyl-i Ĥasanī** ve **Ĥasanī Süleymānī** ism³⁰³ Çorbacı ' Alī Ağā'nuñdur. Üç Girid ki **Ĥüsn-i Ĥasan** ve **Buqālemūn** ve **Gül-puş** nāmıyla meşhūrdur. Bundan şāyi' dür. İsm-i mezbūr ' Alī Ağānuñdur. 1100 (M1699) Recebinūñ yigirmi altı³⁰⁴ işneyn günü vaqt-i 'aşrda [10] rıĥlet itmişdür.

Tārīĥ³⁰⁵:

“İde Ĥasan Efendi Cennet-i Firdevsi cā”

Ve minhüm:

Ĥüseyn Çelebi Et-yemezli:

³⁰⁰ Mülūkī N1] Cihān-gīr Mülūkī N2, İ

³⁰¹ “Kebīr-i Mor”, “Şaĥīr-i Mor” ve “Seĥer Yıldızı” N1] “Kebīr-i Mor”, “Seĥer Yıldızı” ve “Şaĥīr-i Mor” N2

³⁰² N1 ve i nüshalarında iki satır boşluk bırakılmıştır.

³⁰³ ism Çorbacı ' Alī Ağā'nuñdur N1] isimler Çorbacı ' Alī Ağā'nuñdur N2] ism mezbūr ' Alī Ağā'nuñdur İ

³⁰⁴ altı N1, İ] altıncı N2

³⁰⁵ Tārīĥ N1]Tārīĥ-i fakīr İ

Şâf-dil ü nîk-ḥū şāḥib-i toḥm-ı sünbül-i ḥoş-bū mâlik-i ezhâr-ı keşir Et-yemezli³⁰⁶
 Hüseyn Çelebi pîr-i münîr **Et-yemezli Şâlih** didükleri zerrîn bunuñdur. Vaḳti çok³⁰⁷ bî-
 naḳîr sünbül-i keşire mâlikdür[15] ve **Hüseynî Beyâz**-nâm Girid bundan bedîddür.³⁰⁸

Ve minhüm:

Hâcî ‘ Abdü ’l-kerîm Efendi

Berâhîn-i şükûfenüñ ḥall-şinâsı kavânin-i ezhârüñ müşkil-güşâsı baḳıyye-i erbâb-ı
 temyîz ü beyân Hâcî³⁰⁹ ‘ Abdü ’l-kerîm Efendi ‘ atîḳ-i ezhâriyân beş ‘ aded zerrîni vardur.
 ‘ **Anḳâ-şikâr** ism³¹⁰Hâfîz Ahmed Efendi’nüñdür. [20] **Kevkeb-i Sa’âdet** ism merḥûm
 Eyyûb Efendi-zâde’nüñdür. **Kerîm Süleymânî** ism merḥûm Tezkireci Efendi’nüñdür.
Mübârek-bâd(N1 19a) [1] ism merḳûm Hâfîz’uñdur **Meh-rüyî** ism La’lî-zâde
 Efendi’nüñdür.

Ve minhüm:

Hâcî ‘ Ömer ‘ Aleyhi ’r-raḥme

Zümre-i şükûfeciyânüñ bezl-i mâl ile ma’rûfî fırḳa-i ezhâriyânüñ sevdâ-yı vişâl ile
 mevşûfidur. Ğâyet-i ‘ömri (N2 13b) hem-civâr şüde-i Hâzret-i Yaḥyâ ‘ aleyhi ’s-selâm.
 Merḥûm [5] Hâcî³¹¹ ‘ Ömer Hâzinedâr Yûsuf Efendi ‘ aleyhi ’r-raḥmeti ’l-‘ Allâm bunuñ
 daḳı üç ‘ aded zerrîni vardur. **Firdevsî**, **Turfanda**, **Hâcî ‘ Ömer Muntehâsı** ve
 mezbûrda beş ‘ aded lâle zuḥûr idüp lâkin aşl-ı toḥm tâcirüñ olmaḳla anda zıkr ü taḥrîr
 olunmuşdur. Ve Girid’de beş (İ 13b) ‘ aded **Hâcî ‘ Ömer** [10] **Ayva Gülisi**, **Hâcî**
 ‘ **Ömer Al Toḥmlusı** ve **Hâcî ‘ Ömer Beyâzı** nâm-ı dîġer **Beyâz Şad-berg** ve
Küçük Beyâz ve **Şeş-ḥâne-Beyâz** bundan şâyi’dür. 1109’da (M 1698) Şâm-ı Şerîfde
 vefât idüp Hâzret-i Yaḥyâ civârında³¹² medfûndur.

Li-mü ’ellifihî³¹³:

fâ’ ilâtün fâ’ ilâtün fâ’ ilâtün fâ’ ilün

Geldi biri didi kim yârâna sizler saġ oluñ

“Hem-civâr itdi [15] el-Hâcî ‘ Ömeri Yaḥyâ’ya hû”

Ve minhüm:

Hâcî Şâlih Boşnaḳ-zâde

³⁰⁶ Etyemezli N2, İ] Et N1

³⁰⁷ çok N1]-N2, İ

³⁰⁸ bedîddür N1] şâyi’dür N2, İ

³⁰⁹ Hâcî N1] el-Hâc N2

³¹⁰ merḥûm N2, İ]- N1

³¹¹ Hâcî N1, İ] el-Hâc

³¹² civârında N1] ḳurbında N2, İ

³¹³ Li-mü ’ellifihî N1]Târîḳ-i fakîr İ

Meydân-ı şükûfe-perverün³¹⁴ Rüstem-i Zâl'ı bezm-i ezhâriyânun bedî'ü'l-cemâli tohm-ı ezhârda mâlik-i dahme-i Efrasiyâb a'nî el-Hâc Şâlih Boşnak-zâde kâm-yâb bununı dağı tohmılarından zî-nâm³¹⁵ olan on iki 'aded zerrîni i' lām olındı. [20] **Dürr-i Yektâ** beyâzdir. **Yaylağ-âbâd** sarı ve gâyet büyük çiçekdür. **Hurşid-fer** nebâtîdür. İsm Edirne Mevlevî³¹⁶ Şeyhi (N1 19b) [1] Enîs Efendi'nüñdür. **Şâlihî La' lîn, Neyyîr-i A'zam** ibtidâ göründükde gâyet³¹⁷ kebîr³¹⁸ ve sarı la' lîn idi ve 1109'da (M 1698) nümüdâr olan **Hezâr-djânâr** gâyet ince ve yüksek kadehli çiçekdür ve sene-i mezbûrda **Nev-cevân** [5] nebâtîdür. **Zîbende** la' lîndür. **Server-bağş** la' lîndür. **Müsellem-i 'Âlem** la' lîndür. **Hoş-pesend, Şems-i Ğurûb** la' lîndür. Bu beş 'aded zerrînün ismleri mezbûruñdur³¹⁹ ve lâle-i Rumîde **Mercân-pâre**-nâm bir lâlesi meşhûr-ı enâm olmuştur ve 's-selâm.³²⁰

Ve minhüm:

Ĥabîb Beg 'Aleyhi 'r-rağme

Hoş-şoğbet ve [10] ĥub-ülfet dervîş-nihâd-ı bî-külfet şâhib-i Girid-i sürĥ-i yegâne ve mâlik-i³²¹ şükûfe a'nî el-Hâc Ĥabîb Beg 'aleyhi 'r-rağme **Ĥabîb Beg** dimekle meşhûr (N2 14a) kırmızı lâle bunlardan şâyi' dür. 1098'de (M 1687) Hâcc-ı Şerîf'e giderken Şâm'da fevt olmuştur.

Târîĥ-i fakîr:

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

“Hem-civâr [15] ola ĥabîb ekreme Ĥabîb Fâtiĥa”

Ve minhüm:

Ĥasan Ağa Ked-ĥüdâ-yı³²² Mağtûl Muştafâ Paşa

Zînet-efzâ-yı müttakâ-yı devlet ve ârâyiş-i mesned-i sa'âdet murabba'-nişîn-i çâr-bâliş-i rif'at serdâre-i³²³ vesâde-i³²⁴ izzet feyz-bağş-ı nâmiye-i bâğ-ı 'atâ zerrîn-çîn-i şükûfe-i taĥte-i sehâ dürr-i şadefçe vü dürr-i velâ a'nî [20] Ĥasan Ağa Ked-ĥüdâ-yı devlet-ĥâne-i (İ 14a) Muştafâ Paşa. Bunlar dağı şükûfe-perverlik semtine ĥağve-endâz-ı himmet

³¹⁴ şükûfe-perverün N1] şükûfe-perverinün N2] şükûfe-perverligün İ

³¹⁵ zî-nâm N1, İ] şâhib-nâm N2

³¹⁶ Mevlevî N1, N2]- İ

³¹⁷ İ nüshasında bir satır atlanmış “gâyet”ten sonra “ince ve yüksek ....” şeklinde devam etmiştir.

³¹⁸ kebîr N1, İ] büyük N2

³¹⁹ mezbûruñdur N1] fakîrünüñdür N2

³²⁰ ve 's-selâm N1, N2]- İ

³²¹ mâlik-i N1] mâ'îl-i N2, İ

³²² Devlet-ĥâne-i İ] N1, N2

³²³ serdâre-i N1, N2] serdâde-i İ

³²⁴ sâde-i ' izzet N1] sâde-i asayış-i 'uzlet N2, İ

olup (N1 20a) [1] **Tācū** 's-sa'āde vü **Rūhū** 'l-**ķulūb**-nām zerrinler mezra' -i berzişlerinde iķtiţāf³²⁵ olunup niţāc-ı iklīl-i pırūzda nihāde olmağla āsūde-bāl olmışlardır. Mezbūr ismler Velī Efendi'nün³²⁶ zāde-i ṭab' -ı güher-zālarıdır. 1110 (M 1699) Şevvāl'inde ṭoķuzuncı yevmü's-şelāşede vedā' -ı 'ālem-i fānī itmişür. Eyyūb Enşāri ķurbında medfūndur.³²⁷

Ve minhüm:
Hāfız-zāde Eyyūbī

[5] Hāfızū 'l-ķur'ān mu' allim-i³²⁸ şıbyān h'āce-i Mekteb-i Ebu 's-su'ūd'dur. Ķurb-ı Ebā Eyyūb a'nī Hāfız-zāde Meĥemmed Efendi tecāveza'llahü 'anhü 'z-zünüb. Bunlar daĥı şāhib-i toĥm olup lāle-i Rūmīde iki 'aded lālesi zūhūr itmişür. **Dil-ārā Ķırlanğıç** ve **Şāhāne-ablak**. [10] İsmiler merķūm³²⁹ Tezkireci Efendi'nüñdür.

Ve minhüm:
Hācī Ķāsım 'Aleyhi 'r-raĥme

Esīr-i eĥıbbā muĥıbb-i fuķarā şāf-dil ü pāk-meclis muzīf ü şāhib-i üns merĥūm Hācī³³⁰ Ķāsım³³¹ aleyhi 'r-raĥmeti 'l-' aliyi 'l-' alā. **Hācī Ķāsım Ķırmızısı** nām-ı diğeri **Bekrī Ķırmızı**, **Sürĥ-feşān Müşābihi** ve **Ķubbe-i Gevher-nigīn** ismler faķırüñdür [15] ve **Tūrnada Ķavs-ı Ķuzah** ve **Anberī**-nām bu beş 'aded Girid bunlardan şāyi' dür. 1102 (M 1691) fevt olmışdır. Edirneķapusu ĥāricinde bir büyük mezār dibinde medfūndur.

Tārīĥ-i faķır:

“Āzim-i behişt eyledi Hācī Ķāsım”

³²⁵ İķtiţāf N1, N2] muķtetāfet İ

³²⁶ Velī Efendi'nün zāde-i ṭab' -ı gevher-zālarıdır N1] Velī Efendi'nüñdür. N2]Eyyūbī Velī Efendi'nün zāde-i ṭab' -ı gevher-zālarıdır İ

³²⁷ 1110 Şevvālinde ṭoķuzuncı yevmü's-şelāşede vedā' -ı 'ālem-i fānī itmişür. Eyyūb Enşāri ķurbında medfūndur N2]-N1, İ

³²⁸ mu' allim-i şıbyān N1] mu' allimü'l- şıbyān N2, İ

³²⁹ merķūm N1] merĥūm N2, İ

³³⁰ Hācī N1] el-Hāc N2, İ

³³¹ Ķāsım N1] Ķāsım Ağa N2, İ

**Ve minhüm:
Ḥammāl Aḥmed Çelebi-i Süküdārī**

Ḥumūl-ı eşkāl-ı eşmār kâbil-i³³² aḥmāl-i ezḥār güzīde-i bāğbān-ı³³³[20] eşcārī Ḥammāl (N2 14b)Aḥmed Çelebi-i Süküdārī. **Şūrīde** vü **Seḥeriyye-nām** Giridler kendüye nisbet ile andan şāyi‘dür. (N1 20b)

[1] **Ve minhüm:
Ḥasan Ağa Burunsuz Ked-ḥüdāsı**

Zübde-i a‘ yān-ı kirām kıdve-i kâdir³³⁴-şināsān-ı zevi‘l-iḥtirām³³⁵ mālīk-i Giridhā³³⁶ vü şükūfe-i zībā a‘ nī Ḥasan Ağā Ked-ḥüdā-yı Burunsuz Aḥmed Ağa. **Şaḫız Ebrīsi**, **Ebrī-i Kebīrnām-ı dīger Sultānī-ebrī**, **Tırfıl-i Gül-püş**, [5] **Şarı Toḥmlı**, **Tuğlı Cedīd**, **Şubḥ-ı Şādık**, **Beyāz Hörgüçlü-nām** yidi ‘aded Girid bunlardan şāyi‘dür. 1104 (M 1693) fevt olmuştur.

Li-mü’ellifihi:
Birisı gitdi yine di fevtine târiḥ
“Ḥasan’a menzili ola cennet-i Firdevs”

**Ve minhüm:
Ḥacı Aḥmed Kettānī**

Aşḥāb-ı ticāretüñ aḥsenü‘l-ḥālī [10] erbāb-ı ferāsetüñ efşāḥü‘l-bālī(İ 14b)nā‘il-i elṭāf-ı ‘aleyhi Yezdānī Beşiktaşī el-Ḥāc Aḥmedü‘l-Kettānī üç ‘aded Rūmī lālesi vardır. **Gül-reng-i Kettānī**, **Beyāz Kettānī** ve biri daḫı **Hümāyūn Kırlanğıç** ki ism Şolak-zādenüñdür. Ve lāle-i Girid’de **Nādire** ism-i faḫīrūñdür. Ve **Ṭonbalaḫ** [15] nām-ı dīger **Ziyā-baḫş** bu ism daḫı faḫīrūñdür.

**Ve minhüm:
Ḥüseyn Efendi**

Faşıḥü‘l-lisān meliḥü‘l-beyān zümre-i ezḥāriyānuñ şāḫib-kemālī Ḥüseyn Efendi İmām-ı Ṭophāne Dergāḥ-ı ‘Ālī **Ḥüseynī-nām** bir Rūmī lālesi vardır. Ve **Ḥüseynī Kırmızı** ve **Ḥüseynī Ebrī** ve ‘Ālem-gīr-nām üç ‘aded Girid [20] bunlardan bedīd olmuştur.

³³² kâbil-i N1, N2]kâbul-i İ

³³³ bāğbān-ı N1, N2]bāğbānān-ı İ

³³⁴ kıdve-i kâdir N1, N2]kıdve-i der İ

³³⁵ zevi‘l-iḥtirām N1] aḥbāb-ı zevi‘l-iḥtirām N2, İ

³³⁶ Giridhā N1, İ] Girid N2

Ve minhüm:
Hâcî Muştafâ Çelebi³³⁷

Zübde-i zümre-i erbâb-ı kalem güzide-i fırka-i aşhâb-ı raqam zekiyyü't-tab'-ı ma'ârif-şî'âr (N1 21a) [1] laţîfü'l-kelâm [u] belâgat-dişâr mâlik-i tohm-ı ezhâr-ı şâhâne el-Hâc Muştafâ Efendi³³⁸ Kâtib-i Rûz-nâmçe-i Tersâne. Bunlar dağı yidi 'aded zerrin ile kâm-bîn olmuşlardır. **Ferîd Süleymânî** ve **Nâzende Süleymânî** ve [5] **Bezm-ârâ** ki ism Naşî Efendi'nüdü ve **Hâcî Süleymânîsi** ve **Nâdîde** ve **Cem-serîr** ve **Zühre**.

Ve minhüm:
Hüseyn Çelebi

Nev-heves-i zümre-i ezhâriyân Hüseyn Çelebi çerâğ-ı Ken'an Hâce-zâde Mehemmed Kapudan. Mezbûruñ 1109'da (M 1698) bir zerrini zühür idüp bu faķir (N2 15a) dağı Nev-'aţâ-yı Hüseyni³³⁹tesmiyye [10] itmişdür.

Fİ-HARFİ'L-ĦI

Yidi neferdür dördi reside-i menzil-i beķâ ve üç³⁴⁰ķâţın-ı zâviye-i 'âlem-i fenâdur.

Ve minhüm:
Ħaţţâţ 'Aleyhi'r-raĥme

Hüsn-i ĥulķla meşhûr ve nîk-ĥüyla mezkûr şâhib-i tohm-ı ezhâr ve sünbül ü zerrin Tophânevî Ħaţţâţ Maĥmûd Çelebi 'aleyhi'r-raĥmeti'l-Muĥnî.³⁴¹ Bunlaruñ 'âlemde 'Âlem-ârâ [15] dimekle ma'rûf bir zerrin-i dil-ârâları vardır.

Zekî:

Dâmân bûsı 'âlem-ârâya degmedi
Zirâ ol ķadd-i kûteh ile buldı iştihâr

'Âlî:

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
Ħâţıruñ levĥinde naş it³⁴² resmini
'Âlem-ârâdur unutma ismini

³³⁷ Çelebi N1]-N2, İ

³³⁸ Efendi N1, İ]-N2

³³⁹ diyü tesmiyye N1] tesmiyye N2] nâm ile tesmiye İ

³⁴⁰ ķâţın-ı zâviye-i 'âlem-i fenâdur N1, İ] sâkin-i zâviye-i 'âlem-i fenâdur N2

³⁴¹ 'aleyhi'r-raĥmeti'l-Muĥnî N1, İ] 'aleyhi'r-raĥmeti'l-Mu'in N2

³⁴² naş it resmini N1, İ] naş resmini N2

Ve bir beyâz la' lîn zerrîni vardur. Kendü ismleriyle³⁴³ mezkûrdur. **Hattât-ı Kebîr** ve [20] **Hattât-ı Şagîr** demekle ma' rûf iki 'aded kızımtrak³⁴⁴ sünbülleri vardur. 1076'da³⁴⁵ (M 1666) fevt olmışdur.³⁴⁶(N1 21b) (İ 15a)

[1] **Li-mü'ellifihi:**

Bir şahş gelüp didi 'Ubeydî târih
"Hattât Maḥmûda 'adn ola maḳâmı"

Ve minhüm:

Hüb-yâr-zâde 'Aleyhi'r-raḥme

Hâfız-ı Qurân-ı Kerîm kârî-i Furkân-ı 'âzîm şâhib-i sîm ve memdûhü 'z-zürefâ Hüb-yâr-zâde³⁴⁷ merḥûm Meḥemmed Efendi İmâm-ı Câmî'-i [5] Dâvud Paşa. **Hüb-yâr-zâde Sîmi** demekle ma' rûf³⁴⁸ bir ince sîmi vardur. 1090 (M 1680) da fevt olmışdur.

Li-mü'ellifihi:

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
Gitdi dünyâdan yine bir merd târihin didüm
"Hüb-yâr-zâde cinâmı saña câ ide İlâh"

Ve minhüm:

Hurmâşıcânı 'Aleyhi'r-raḥme

Felâhat-şî'âr u³⁴⁹ zirâ'at-dişâr şâhib-i toḥm-ı lâle [10] vü mâlik-i âşâr zübde-i Giridciyân-ı 'aşr-ı Meḥemmed Hânî merḥûm İbrâhîm Çelebi eş-şehîr Hurmâşıcânı. Toḥmdan **Gül-reng** ve **Kibrîti**-nâm iki 'aded Rûmî lâlesi vardur³⁵⁰ ve merḥûm Defter-emîni³⁵¹ 'Acem-zâde Hüseyn Efendi'nün bâğçevâmı olmağla anlaruñ sebebiyle ibtidâ bu şehirde şarı [15] Girid envâ'ından ortası yeşil ve **Bütün Şarı**-nâm hurmâî şarılar bundan zuhûr itmişdür ve **Üç Şerîfeli** nâm-ı diğeri **Tüg-ı Şâhî**-nâm Kıuds bundan şâyî'dür ve **Qırmızı Şad-berg**, **Bülend-ebri**-nâm Giridler daḫı bunda zuhûr itmişdür ve beyâz yidiveren [20] üzümü bundan şüyü' (N2 15b) bulmışdur. 1106'da (M 1695) vefât itmişdür.

Li-mü'ellifihi:

³⁴³ kendü ismleriyle N1, İ] kendüleri ismiyle N2

³⁴⁴ kızımtrak N1, N2]-İ

³⁴⁵ 1076 (M 1666)'da N1] 1066 (M 1656)'da N2

³⁴⁶ fevt olmışdur N1] vefât itmişdür N2] vefât idüp bu fakîr fevtine târih didüm İ

³⁴⁷ İ nüshasında Hüb-yâr-zâde'den sonra **Hüb-yâr-zâde Sîmine** geçmiş merḥûm Meḥemmed Efendi İmâm-ı Câmî'-i Dâvud Paşa kısmını atlamıştır.

³⁴⁸ ma' rûf N1, N2] şeref-şî'âr İ

³⁴⁹ u N1, N2]- İ

³⁵⁰ vardur N1] gelmişdür N2, İ

³⁵¹ Defter-emîni N1, N2] Defterdar-emîni İ

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Gelüp biri du' ā ile didi (N1 22a) [1]fevtine tārīh'in
 “Maḳām-ı İbrahīm'i cāy-ı me'vā itsün İlāh”³⁵²

Ve minhüm:

Ḥalīl Paşa 'Aleyhi 'r-raḥme

Düstūr-ı mükerrerem müşīr-i mufahḥam nāzım-ı nizām-ı devlet müdebbir-i umūr-ı memleket zübde-i kār-ı dānāyān mīr-i mīrān-ı vāḳıf-ı aḥvāl-i meşāliḥ-i āvān Cenāb-ı Ḥazīnedār Ḥalīl Paşa [5] eş-şehīr büyüde-i Ğalaṭa-i sābıḳā. **Kebīr Ḥalīl Paşa Şarısı, Şaĝīr Ḥalīl Paşa Şarısı** ve 'İzār bunlardan şāyi' dūr. Selānik muḥāfızı iken³⁵³ 1104 (M 1693) Ramazān'ında ḳatlı olınmışdır. Tārīḥ-i vefātı 1104 (M 1693) Ramazān'ında vāḳı' dūr.³⁵⁴

Tārīḥ-i faḳīr:

(İ 15b)

“Vedūd ide cāyuñ me'vā Ḥalīl Paşa”

Ve minhüm:

Ḥalīl Aĝa:

[10] Hünerver ü dānā-yı kāmīl zü-fünün u lebīb ü 'āḳil fehmi ü zekāda yegāne rüşd ü kiyāsetde ferīd-i zamāne şāḥīb-i toḥm-ı lāle vü zerrīn-i ra'nā Aḥmed Efendi-zāde el-Ḥāc Ḥalīl Aĝa der-Ḳasımpaşa **Ḥalīlī**-nām la' līn şarı zerrīn bunuñdur.

Ve minhüm:

Ḥādım 'Alī Aĝa

Aḥsenü'l-ḥulḳ u zü'l-keḷām [15] atyebü'n-nutḳ u zü'l-merām³⁵⁵ ḳānūn-ı ḳadīmūñ müşkil-güşāsı tedbīr ü erkānuñ 'ālim ü dānāsı mürebbī-i ğulāman-ı Enderūn-ı devlet-serāy-ı şehriyārī cenāb-ı Ḥādım 'Alī Aĝa ser-kilarī. Bunlaruñ daḥı toḥmdan iki 'aded zerrīnleri vardur. **Aĝa-zāde** ism kendinūñdür.

Li-mü'ellifihī³⁵⁶:

“Didiler tārīḥ'in [20] hey begüm Aĝa-zāde”

³⁵² Bu mısra vezne uymamaktadır.

³⁵³ 1104 (M 1693) Ramazān'ında ḳatlı olınmışdır N1] ḳatlı olınmışdır. N2, İ

³⁵⁴ Tārīḥ-i vefātı 1104 (M 1693) Ramazān'ında vāḳı'dur. N2, İ]-N1

³⁵⁵ atyebü'n-nutḳ u zü'l-merām N1, İ] atyebü'n-nutḳ şāḥībü'l-merām N2

³⁵⁶ Li-mü'ellifihī N1]- İ

1106'da (M 1695) zühür itmişdür. Tārīh fakīründür ve Nev-‘aṭā-yı ‘Ālī 1109'da (M 1698) (N1 22b) [1] zühür itmişdür. Bir nebātī çiçekdür. İsm-i fakīründür.

Ve minhüm:

Cenāb-ı Küçük Ḥāce-zāde Lūtfu ʾllāh Efendi Tāle Bekāhu:

Yekke-tāz-ı meyādīn-i faẓl u kemāl raḥş-rān-ı bevādī vü ‘izz ü iḳbāl beytü ʾl-kaşide-i dīvānce-i iclāl vāye-gīr-i simāt-ı feyz-i zü ʾl-celāl şükūfe-çin-i bāğzār-ı fazilet [5] tarḥ-endāz-ı riyāz-ı belāgat dūrretü ʾt-tāc-ı şadefçe-i kiyāset dahme-güşā-yı zemīn-i zerāfet a ʾnī cenāb-ı Lūtfu ʾllāh³⁵⁷ Efendi eş-şehīr küçük Ḥāce-zāde el-kāḏī[-i] Medīne-i Burusa-i sābīkā. Bunlar daḥı ezhār-perverlik semtine meyl idüp iltikāt-ı (N2 16a) ezhār-ı şükūfe vü taḥte-i amāl ile def ʾ-i ārzü [10] itmek mülāḥazasıyla zer ʾ ü büzūra ṭab ʾ-ı hümā-pervāzları³⁵⁸ per-güşā-yı ʾazimet olup henüz resīde-i kenāre-i bām-ı aşıyān-ı toḥm-ı Rūmī olmağla silk-ü ʾl-le ʾālī ezhāriyāna keşide olındı.

ḤARFÜ ʾD-DAL

Beş neferdür dördü şāhib-i rihlet biri mālīk-i şihhatdür.

Ve minhüm:

Dāvud Paşa-zāde ʾAleyhi ʾr-rahme

Nesl-i Āl-i [15] ʾOşmān nebīre-i Sulṭān Murād Ḥān emīr-i merdān erbāb-ı felāḥat esīr-i meydān-ı³⁵⁹ (İ 16a) aşḥāb-ı zerāfet şāhib-i toḥm-ı enva ʾ-ı ezhār-ı mevfūr Dāvud Paşa-zāde merḥūm Süleymān Beg el-mağfūr. Bunlar daḥı şāhib-i toḥm olup üç ʾaded zerrīne nā ʾil olmuşlardur. [20] **Bedevī Şarı, Ser-efrāz, Toḥmü ʾl-arz** ve on bir ʾaded lāle-i Rūmīleri vardır. ʾĀlem-ārā, Behişt-ārā, (N1 23a) [1] **Gül-rū³⁶⁰, Gül-reng, Dil-rübā, ʾİbret-nümā, Velvele-ārā, Dil-güşā, Toḥm-ı Lā-naẓīr, Şūrīde, Şarābī** ve bī-ḥesāb envā ʾ-ı sünbül ile kām-yāblardur³⁶¹ ve 1095'de (M 1684) ʾazīm-i beḳā idüp Ḥazret-i [5] Ebī Eyyüb Enşāri³⁶² Cāmi ʾ-i şerīfinūn³⁶³ mihrābı önünde defnolmuşdur.

Li-müe ʾlīfihī:

Gidüp bir mīr-i mükerrerem didiler tāriḥini

“Süleymān Beg İbn-i Dāvud rūḥına el-Fātiḥa”

³⁵⁷ Lūtfu ʾllāh Efendi N1] Lūtfu ʾllāh Meḥmed Efendi N1, İ

³⁵⁸ hümā-pervāzları N1, N2]- İ

³⁵⁹ meydān-ı N1, N2] yārān-ı İ

³⁶⁰ Gül-rū N1, N2]- İ

³⁶¹ kām-yāblardur N1, İ] kām-yābdur N2

³⁶² Enşāri N1, N2] Enşāride İ

³⁶³ şerīfinūn N1, N2] şerīfūn İ

Ve minhüm:
Dede Mehemmed Çelebi ‘Aleyhi ’r-raḥme

Pîr-i rûşen-dil merd-i şâlih ü kâmil güzîde-i lâleciyân merḥûm Mehemmed Çelebi Dede Sulṭân. **Ṭâbiyye-geşt** [10] nâm-ı dîger **Fâtih-i Ṭâbiyye** ismiyle müsemmâ olan kırmızı lâle bunuñdur. Hâlâ Süküdârî İmâm-zâde Mehemmed Çelebi’de vardur ğayrıda yokdur. 1098’de (M 1687) fevt olmışdur.

Li-müe ’llifihî:

Biri gelüp ‘Ubeydî fevtine didüm o dem³⁶⁴ târiḥ
Mehemmed Dede Sulṭânun rûhı için[15] el-Fâtihâ

Ve minhüm:
Debbâg Muşafâ ‘Aleyhi ’r-raḥme

Şâf-dil ü pîr-i rûşen-zamîr Eyyübî merḥûm Debbâg Muşafâ Çelebi ‘aleyhi ’l-**Ḳadîr**³⁶⁵.**Debbâg Tırfîli** bunuñdur. 1100’de (M 1689) fevt olmışdur.

Li-müe ’llifihî:

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün
Pür-güher-i târiḥ oldı fevtine
“Göçdi Debbâg Muşafâ âh el çeküp”

Ve minhüm:
Dede Şeyḥ ‘Alî

Mevşûf [20] bi’z-zühd ve’n-nezâfe ma‘rûf bi’r-rüşd ve’z-zerâfe vâşıl-ı ‘ulûm-ı Rabbânî nâ’il-i funûn-ı elḥânî nevâ-senc-i (N1 23b) [1] ravza-i Gülşenî eş-şeyḥ dervîş ‘Alî Efendi. Bunlarun toḥmdan beş ‘aded³⁶⁶(N2 16b) zerrîni zuhûr itmişdür. **Gülşen-efrûz, Gülşen-sûz** 1106’da (M 1695) ve 1107’de (M 1696) **Edhemî Müşâbihi** ve 1108’de **Rûşenî Süleymânî** [5] 1109’da (M 1698) **Mülûkî Müşâbihi**. İsm³⁶⁷ler cümle Zekî ‘Alî Efendi’nüñdür.

³⁶⁴dem N1]- İ

³⁶⁵ ‘aleyhi ’l-Ḳadîr N1] ‘aleyhi ’r- raḥmeti ’l-Ḳadîr N2, İ

³⁶⁶ bunlarun toḥmdan beş ‘aded N1, İ] bunlarun beş ‘aded toḥmından N2

³⁶⁷ ismler N1] ismleri N2, İ

Ve minhüm:
Defterdâr Beg ‘Aleyhi ’r-raḥme

Ma‘ârif-şî‘âr [u](İ 16b) ‘avârif-dişâr yegâne-i erkân-ı devlet ferzâne-i a‘yân-ı sa‘âdet pîrâste-i rây-ı şâ‘ib ârâste-i fikr-i şâkıb Ata Beg-i devlet-i Oşmânî iftiḥâr-ı salṭanat-ı ḥaḳânî şâḥib-i [10] meclis-i Baykara maḥsûd-ı kibâr-ı küberâ dervîş-nihâd-ı ‘âlî-cenâb tevâzu‘-sirişt ü sa‘âdet-me‘âb müşîr-i mufahḥam u zîr-mükerrem müdebbîr-i umûr-ı cumhûr a‘nî el-Hâc Meḥemmed Paşa eş-şehîr be-Defterdâr Beg ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-Ġaffûr. **Siyeh Sepîd** ve **Kibrîtî Toḥmlı, Bûylı** [15] **Gül-reng** ve **Beg Beyâzı** ve **Bektaşî**” bu beş ‘aded Girid bunlardan şâyi‘dür.³⁶⁸ İsmiler kendinüdür.³⁶⁹ 1100 (M 1689) Muḥarrem’inde beşinci gicesi fevt olmuştur.³⁷⁰

Li-müe ’llifihî³⁷¹:

Gidüp bir mîr-i mükerrem fevtine oldı târiḥ
“Mekânüñ cennetü ’l-me’vâ ola Meḥemmed Paşa”

Üsküdar’da [20] medfûndur.

FÎ-ḤARFÎ ’R-RĀ

Dört neferdür. Biri³⁷² ‘azîm-dâr-ı³⁷³ beḳâ ve üçü³⁷⁴ cılve-pervâz-ı ‘âlem-i fenâdur.³⁷⁵

Ve minhüm: (N1 24a)
Receb Usta ‘Aleyhi ’r-raḥme

[1] Mümtâz-ı pehlivânân müsellim-i tîr-endâzân u üstâd-ı bâğçe-i Şehriyârî merḥûm Receb Usta ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-Barî. **Zîb-i destâr**-nâm zerrîn bunlardan iştiḥâr bulmuşdur. 1103’de (M 1692) fevt olmuştur.

[5] **Li-müe ’llifihî:**

Didi ‘Ubeydî fevtine³⁷⁶ Ustanuñ târiḥ
“İntikâl eyleyüp Receb bu fenâ dünyâdan”

³⁶⁸ şâyi‘dür N1, İ] zuḥûr itmişdür N2
³⁶⁹ kendinüdür N1, İ] kendilerinüdür N2
³⁷⁰ fevt olmuştur N1] rihlet itmişdür N2, İ
³⁷¹ Li-müe ’llifihî N1]Târiḥ İ
³⁷² biri N1, İ] üçü N2
³⁷³ ‘azîm-dâr-ı N1, N2] ‘azîm-i İ
³⁷⁴ üçü N1, İ] biri N2
³⁷⁵ fenâdur N1, İ] ğabrâdur N2
³⁷⁶ ‘Ubeydî fevtine N1]fevtine ‘Ubeydî İ

**Ve minhüm:
Ramazân Kıpudan-zâde**

Ahşenü 't-ıavr-ı zü 'l-ma' arif el-lu'fû 'l-hulq-ı zarîf ü ' arif erbâb-ı ezhârûn mümtâzi aşhâb-ı eşcârûn ser-efrâzi şâhib-i tohm-ı lâle vü fâriğ ü [10] âzâde a' nî Muştafâ Ağa Ramazân Kıpudan-zâde. Toğuz 'aded Rûmî lâleye nâ 'ildir ve **Şinâbî**³⁷⁷ ve **Âteş-tâb** ve **Gül-nâr** bu iki ism ' Arif Efendi'nüdü. **Gül-reng-i Mezbûr**, **Şeh-nâz-ı Mezbûr**, **Beyâz Güvez**, **Şarâbî**, **Şive-kâr** bu ism Murâd Paşa-zâde'nüdü. 1111 (M1700) Şa' bânınuñ üçüncü rûz-ı yek-şenbede vefât (N2 17a) itmişdür. Kâsımpaşa mezârlığında Kânlıkızlarda pa-nihâde-i taht-ı şerâ olmışdur.³⁷⁸

**Ve minhüm
Rüşdî Efendi**

[15] Kıpvetü 'ş-şu' arâ 'umdetü 'z-zürefâ nazîfû 'l-edâ la'îfû 'l-likâ pîr-i evvân-ı feşâhat mîr-i dîvân-ı belâgat (İ 17a) meclis-ârâ-yı küberâ-yı zevi 'l-ihtirâm a' nî Rüşdî Ahmed Efendi sellemü 's-selâm. Bunlar dağı ezhâriyân-ı selefden olup ancağ zer' -i büzûra meyl itmeyüp [20] envâ' -ı şüküfede güzîde-perverlige taqayyüd-nâm³⁷⁹ ile şâhib-i nâmdir ve güzîde **Müftî Kırmızı** dimekle ma' rûf (N1 24b) [1] kırmızı bunlardan şüyü' bulmağla **Rüşdî Kırmızı** diyü nâm virilmişdür ve bir **Ebrî Girid** dağı zühür itmekle bu fakîr **Hem-civârî** diyü tesmiyye itmişdür³⁸⁰ ve **Rüşdî Beyâzî** ve **Yûsufî** ism-i³⁸¹ fakîrünüdür. Yüz dört [5] 'aded Girid mezbûrdan şâyî' dür. 1111 (M1700) Zi'l-ka' desi'nde on beşinci yevmü 'ş-şelâşede 'azîm-i 'uqbâ olmışdur. Toğkapı ile Edirnekapusı mânende Debbâg-zâde Bâğçesi önünde şuffede medfûndur.³⁸²

**Ve minhüm:
Remzî Çelebi**

Yegâne-i meydân-ı ma' arif ferzâne-i hilye-i 'avârif nâzîmü 'l-le'âl nazm-ı dür-bâr müverrih-i bî-nazîr ü şâhib-i âşâr bülbül-i nağme-serây-ı gülzâr-ı³⁸³ nikât 'uğde-güşâ-yı gîsü-yı müşkilât a' nî Ked-hüdâ-zâde Remzî Çelebi [10] eş-şehîr be-Kulle³⁸⁴ kâtibi bunlar dağı mîve-çîn-i bâğçe-i ârzü olmağ için gün-â-gün güzîde eşcâr-ı müşmire[y]i nişânde

³⁷⁷ Şinâbî N1, N2] Şitâb İ

³⁷⁸ 1111 Şa' bânınuñ üçüncü rûz-ı yekşenbede vefât (N2 17a) itmişdür. Kâsımpaşa mezârlığında Kânlıkızlarda pa-nihâde-i taht-ı şerâ olmışdur. N2]-N1, İ

³⁷⁹ nâm N1] nâm ile N2, İ

³⁸⁰ itmişdür N1, İ] olmışdür N2

³⁸¹ ism N1, İ] ismleri N2

³⁸² H1111/M1700 Zi'l-ka' desi'nde on beşinci yevmü 'ş-şelâşede 'azîm-i 'uqba olmışdur. Toğkapı ile Edirnekapusı mânende Debbâg-zâde bâğçesi önünde şuffede medfûndur. N2]-N1, İ

³⁸³ gülzâr-ı N1, N2] gülîstân-ı İ

³⁸⁴ yazımı bu şekildedir.

idüp lâkin şükûfezâr-ı ma'ârif olan cinân-ı bî-enbâzlarında zer' -i büzür-ı ezhâra meyl ve rağbet-i cây-gîr olup **Al Buḥūr** toḥmindan **Pençe-i** [15] **Mercân** nâmıyla bir buḥûrî³⁸⁵ ser-zede-i mezrâ' zuhûr olmuştur ve ism-i mezbûr kendinüdür.³⁸⁶

ḤARFÜ 'Z-ZE

Yegâne ḥaḳḳâ bir dânedür.

Zekî ' Alî Efendi

Erbâb-ı zerafetün ferîd-i ' aşrı aşḥâb-ı nezâketün vâhid-i dehri çâbük-süvâr-ı meydân-ı şî' r ü inşâ ḥallâl-i (N2 17b) müşkilât-ı [20] ' arûz u mu' ammâ şâhib-i toḥm-ı zerrîn ü fâriğ ü âzâde a'nî Zekî ' Alî Efendi müyesserü'l-murâda. Bunların (N1 25a) [1] altı ' aded zerrîni vardur ki ḥâlâ memdûḥ u mu' teberdür. Üçü³⁸⁷ **Beyâz Semen-sîmâ**

Ḳıṭ' a ve lehu:³⁸⁸

Revnaḳ-şiken sefid-i gülşende yeñi
 Āşüfte ider ḥüsnine ḥür u meleki
 ' Āşıklarî bisyâr güzel bî-mânend

Merḡüb (İ 17b) beyâzdur [5] **Semen-sîmâ-yı Zekî**
Semen-sîmâ, Muḥterem

Va' dî:

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
 Cây-ı ḥurrem ' işret-âbâd-ı çemendür kıl nazâr
 Feyz virmez çarḥda nüh mirrihine pervîni gör
 Al ḥaber ṭab' -ı Zekî'den câm-ı bezm-ârâ gibi
 Meclis-i gülşende Va' dî **Muḥterem La' lîni** gör

Ve lehu:

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
 Gerçi ṭāvûs-ı felek çün [10] ḥüsrev-i ḥâver-zemin
 Cây-ı perverin sipihr itse revâ her şubḥ u dem
 Muḥterem la' lînüñ ammâ olsa lâyıḳdur eger
 Cilve-gâhı piş-gâhı pâdişâh-ı muḥterem

³⁸⁵ buḥûrî N1] buḥûrları N2, İ

³⁸⁶ kendinüdür N1] kendülerinüdür N2, İ

³⁸⁷ üçü N1, İ] üç N2

³⁸⁸ Bu dörtlük Rubâîdir. İ nüshasında "ve lehu" başlığı ile verilmiştir.

Ve lehu:

mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün
 Şüküfe rütbesine yok vukûfi hod bilirüz
 Niçün bizümle mu' arız olur sipihr-i berin
 Bu sebzârda gül-berg-i [15] âftâba nazar
 Degil mi âtiye ezhâra **Muhterem** La' lîn

Hikâyet

Merķüm Zekî Haremeyn Muḥâsebecisi İbrâhîm Efendi'ye birkaç 'aded zerrin şoğanı virüp ol sene ki merķüm muhterem Zekî Efendi'de çiçek açduḡda meger bir kuzusu merķüm³⁸⁹ İbrâhîm Efendiye [20] virdiḡi şoğanlara qarışmış³⁹⁰ anda daḡı açilup³⁹¹ teşrik için **Muhterem** nâmıyla zabt u yâd itmişdür.(N1 25b) [1] Üç daḡı şarı ve biri gâyet güzide ve la' lîn çiçekdür. Cedi toḡmindan gelmişdür. Ve bir³⁹² **Münbit-ḡadeḡ** tesmiyye idüp bu kıt' ayı dimişdür.

Kıt' a:³⁹³

Şeş-hâne-ḡadeḡ gam ile maḡzün oldı
 Gösterdi gene [5] yüzün maḡbün oldı
 Didi ki Münbit-ḡadeḡ açılsa gerek
 Vaz' ın görüp evvelce diḡer-gün oldı

Ve 'Iydiyye ve lehu:

fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün
 Ḥabbezâ 'Iydiyye-i bâḡ-ı şafâ baḡş-ı Zekî
 Āfitâb-ı 'âlem-ârâ dirse kimse lâ dimez (N2 18a)
 Bir nümâyiş vardur dirler Nevrüziye'den³⁹⁴
 Gerçi inkâr itmezüz ammâ ki beñzer beñzemez

[10] “Zekî Boşnaḡı”³⁹⁵

Fİ-ḤARFİ 'S-SİN:

Altı neferdür dördi vâşıl-ı ser-menzil-i beḡâ ve ikisi sâkin-i küşe-i 'âlem-i fenâdur.

³⁸⁹ merķüm N1] mezbür N2, İ

³⁹⁰ qarışmış N1] qarışup N2] ile qarışup İ

³⁹¹ açilup N1, N2] açıldukda İ

³⁹² ve bir N1, N2]- İ

³⁹³ Bu dörtlük Rubâîdir.

³⁹⁴ Vezin bu mısradâ bozuldu.

³⁹⁵ Diḡerlerinden farklı olarak çiçek ile ilgili şiiire yer verilmemiştir.

Ve minhüm:**Sirkeci İmāmı Seyyid ‘ Abdü ’l-ķādir Efendi ‘ Aleyhi ’r-raħme**

‘ Ārif-i ma‘ ārif-i ‘ ālem-i fūnūn İmāmı Sirkeci Seyyid Abdü ’l-ķādir Efendi (İ 18a) el-merħūm. lāle-i Rūmīde ŗāhib-i toħm olup [15] **Sirkeci Alı** demekle ma‘ rūf lāle merķūmuñdur. 1074 (M 1664) ŗaferinde yigirmi beřinci ğuni fevt olmuřdur.

Li-mü‘ ellifihi:

mefā‘ ĩlūn mefā‘ ĩlūn mefā‘ ĩlūn mefā‘ ĩlūn

Biri ğidüp ‘ Ubeydī fevtine didi o dem tārīħ

“İlāhī Seyyid ‘ Abdü ’l-ķādire cennet ola me’vā”

Cebe ‘ Alī ğapusu dāħilinde [20] ecdādı yanında tūrbelerinde medfūndur.³⁹⁶

Ve minhüm:**Sinān Paşa-zāde**

‘ Ālim-i ma‘ ārif-i ‘ ulūm vāķıf-ı ğarekāt-i nūcūm ğarīn-i (N1 26a) [1] erkān-ı devlet ğarīb-i a‘ yān-ı ŗehriyār-ı‘ ālī-ħazret ŗāhib-i toħm-ı bisyār, mālīk-i envā‘ -ı ezhār mīr-i dilīr āl-i vezīrū’l-Mu‘ tařım Bi’ llāh sālīm ü āzāde a‘ nī Sa‘ ĩdī Süleymān Beg Sinān Pařa-zāde bunlar daħı toķuz [5] ‘ aded zerrīne mālīkdūr. **ŗevket-nihād, ŗal‘ at-nihād** řarıdur. **Feraħ-dār Süleymānī, ŗeh-nāz-ı Mīrī, Beg Süleymānīsi, Ķırān-ı Sa‘ deyn** İsmeler kendinūñdur. **Sefīd-baħř** řarıdur. **Selīmī Süleymānī** řarıdur ve 1109’da (M 1698) zuhūr itdi.³⁹⁷ **Mūmtāz-ı ‘ Ālem** ismler faķīrūñdur ve yigirmi [10] ‘ aded Rūmī Lālesi³⁹⁸ vardur. **Mūsellem Süleymānī, La‘ lī Süleymānī, Sūrħ-mülūkī, Sincābī Ğemiři, ŗehen-řāhī Turuncı** soñdur³⁹⁹. **Niřābūrī, Kisve-i Mevlānā, Kisve-i Ħağanı, Kisve-i Mülūkī, Ğül-i Ra‘ nā, Mūferriħ-liķā, Sekūdār, Sūrħ-i mūsellem, ŗeh-nāz-ı Mezbur, Mīr-i Nihād, Mīr-i Mū ’ eddib, [15] Āřaf-pesend, Ke’s-i Zuħal** ismler kendinūñdur. **Ğül-endām, Sa‘ ĩd-baħř**⁴⁰⁰ ismler faķīrūñdur ve 1107’de (M 1696) **Nūrū’s-selām**-nām bir sūnbūli zuhūr itmiřdur. İsm kendinūñdur. **Muřanna‘** -nām Ğirid bunlarda⁴⁰¹ bedīd olmuřdur. İsm Naķřī Efendi’ nūñdur.

Ve minhüm:**Sarāyağası ‘ Aleyhi ’r-raħme**

³⁹⁶“Cebe ‘ Alī ğapusu dāħilinde ecdādı yanında tūrbelerinde medfūndur .” cūmlesi İ nüřhasında “Li-mü‘ ellifihi”nden öncedir.

³⁹⁷ itdi N1] itmiş N2

³⁹⁸ Rūmī lālesi N1] lāle-i Rūmīsi N2

³⁹⁹ soñdur N1, N2] soñ İ

⁴⁰⁰ Sa‘ ĩd-baħř N1, İ] Sa‘ ĩd-naħl N2

⁴⁰¹ bunlarda N1, İ] bunlardan N2

Mürebî-i cenâb-ı şeh-i [20] kâm-kâr nigâhbân-ı ğulamân-ı Enderûn-ı devlet-serây-ı şehriyâr iftihâr-ı (N2 18b) aġayân-ı pâdişâh-ı ‘âlî-hâzret (İ 18b)mümtâz-ı a‘yân-ı devlet(N1 26b) [1] nihâl-i mîvedâr-ı bostân-ı ma‘ârif menba‘-ı cüybâr-ı sebzezâr-ı letâ’if şâhib-i toġm-ı sünbül u ezhâr-ı zibâ a‘nî Sarây-ı Cedîd Ağası merhûm Muştafâ Aġa. Hîn-i fevtinde çiçekleri perâkende olup ve isimleri [5] daġı na-ma‘lûmdur. 1095’de (M 1684) fevt olmuştur. Kırb-ı Ebâ Eyyüb’de Kıızıl Minâre’de medfûndur.

Li-müe’lîfihi:

fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün

Biri geldi didi çün fevtine böyle târiġ

“Muştafâ’nuñ mekânın cennet-i ‘adn ide İlâh”

Ve minhüm:

Süleymân Ağâ ‘Aleyhi’r-raġme

Kıdve-i aġayân-ı Ocaġ-ı Yeniçeriyân ‘umde-i⁴⁰² dil-âverân-ı cây-ı [10] Bektaşiyân güzide-i Giridciyân ve zübde-i erbâb-ı şüküfehâ merhûm Süleymân Ağâ Turnacıbaşı. Sâbıkâ **Pesendîde** ve **Sürġ-püş** ve **Çavuş-pesend** nâm-ı diġer⁴⁰³**Sebz-i Teh-i**⁴⁰⁴ **Gül-gün**-ism-i Himmet-zâde Efendi’nüñdür ve **Muraşsa**‘-ism-i Ümmühânî⁴⁰⁵ Hâtûn’uñdur ve **Dil-cü** ve **Büyük Toġmlı**-nâm altı ‘aded Girid [15] bunlardan bedîddür. El-aşl Girid cem‘iyyeti bunlardan şayi‘dür. 1094 (M 1683) Şevvâlinde Peç ‘avdetinde Esterġon altında medfûndur, katlı olmuştur.

Târiġ-i faġir:

fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün

“Cennet-i ‘adne varup anda Süleymân oldu.”

Ve minhüm:

Siyâhî ‘Aleyhi’r-raġme

Zübde-i erbâb-ı ma‘ârif [20] u tenmîk kıdve-i aşġâb-ı kemâl-ı semt-i ta‘lîk zümre-i şüküfeciyânüñ şâhib-i âşârı Girid-perver Siyâhî (N1 27a) [1] Aġmed Efendi ‘aleyhi’r-raġmeti ‘l-Bârî.⁴⁰⁶ Bu daġı ber-güzide Girid ile nâmver beyne ‘l-enâm olmuştur. 1101’de (M

⁴⁰²umde-i N1, N2]- İ

⁴⁰³nâm-ı diġer N1] nâm N2

⁴⁰⁴Teh-i N1, N2]- İ

⁴⁰⁵Ümmühânî N1, N2] Ümmühân İ

⁴⁰⁶‘aleyhi’r-raġmeti ‘l-Bârî N1] ilâ raġmeti ‘l-Bârî N2, İ

1690) fevt olmışdur.⁴⁰⁷ Kılıç ‘ Alî Paşa ile Tırabzon’a giderken bir tağ etegine defn olunmuşdur.⁴⁰⁸

Tārīḥ-i faķır:

mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün
 “Siyāhī Aḥmedüñ yüzini⁴⁰⁹ aķ ide ḥaşıerde Ḥayy”

Dīger:

Gelüp birisi [5] didi tārīḥ-i fevtini ‘ Ubeydī
 “Rüy-ı sefid⁴¹⁰ ola ḥaşıerde Aḥmed Siyāhī İlähī”

Ḥikāyet:⁴¹¹

Siyāhī merḥūm Kılıç ‘ Alî Paşa ile Tırabzon’a gitmek için keṣtī-niṣīn-i ‘ azīmet olup tünd-ḥurūṣī-i deryādan güzār idemeyüp bir kūh-ı ṣāmiḥüñ dāmenine ilticā ve neṣīde-i felek mümāssında [10] bir mezār-ı tenhā müşāhedesinden vāye-gīr-i ta‘accüb olduklarında merḥūm Siyāhī dehen-güṣā-yı güftār-ı mizāc-ālūd olur ki bu meyyitüñ ‘ aķlı yoğmuş ki böyle cāy-ı hevlnākda medfūndur. Ba‘ dehu mezķuruñ girībān-ı ḥayātı pençe-i gelü-gīr-i mergden vāreste olmayup āḥirü’l-emr o yirde [15] merḥūm olup o mezāruñ yanında defn olunur.

Ve minhüm:

Sirkeci İmāmı İsmā’ il Efendi

İmām-ı hümām-ı muķtedā-yı enām İmām-ı Sirkeci ve ṣāḥib-i toḥm-ı lāle a‘nī İsmā’ il (İ 19a)Efendi der-i nezd-i Top-ḥāne. **Tācū’l-Ezhār**-nām Rūmī bunlaruñdur ve **Nārenc-i Muķtedā**-nām lāle bunlardan ṣāyī‘dür.

ḤARFÜ’Ş-ŞİN

On neferdür [20] dördi der-i ‘adem ve altısı ṣāḥib-demdir.

Ve minhüm:

Şeyḥ Ḥasan Efendi ‘ Aleyhi’r-raḥme

⁴⁰⁷ fevt olmışdur N1, İ] fevt olup N2

⁴⁰⁸ Kılıç ‘ Alî Paşa ile Tırabzon’a giderken bir tağ etegine defn olunmuşdur. N2, İ]-N1

⁴⁰⁹ yüzini N1] rüyını İ

⁴¹⁰ Rüy-ı sefid N1]Rü-sefid İ

⁴¹¹ N2 ve İ’de hikāyet yazılmamış, diğeri biyografiye geçilmiştir.

Vākıf-ı esrār-ı ‘ārif-i envār zübde-i meşāyih-i ebrār⁴¹²(N1 27b) [1] ‘umde-i mutaşavvıf-ı ahyār eşrefü’s-sādāt ikrāmü’s-siyâdet seccâde-nişîn-i zâviye-i (N2 19a) Muştafâ Paşa-yı ‘Atîk a’nî Necme’d-din Seyyid Hân Efendi mazhar-ı füyüzât u tevfiķ **Şeyh Sünbüli** bunlaruñdur.

‘Ālî:

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

‘Āşıkı yanında [5] işbu gevhere olmaz bahâ

Ger şorarsañ nāmını Şeyh Sünbüli dirler añâ

Ve **Şeyh Nārı** demekle ma‘rūf⁴¹³ güzide nār⁴¹⁴ bunlardan bedīd⁴¹⁵ olmuştur ve bir tuhfe kızcılık ve bir latif fındık yitişdirmişlerdür ki cenâblarına nisbet olunur. Fi’l-aşl Rümilinde Alacaşışar’dan [10] zuhūr itmişdür. 985 (M 1578) senesinde Sinân Efendi yirine Koca Muştafâ Paşa Zâviyesi’nde seccâde-nişîn olup⁴¹⁶ şeb-i Mevlüdü’n-nebî ‘aleyhi’s-şalat ve’s-selâmı ihyâya mu‘ādilleri olmağla ol gice minârede kandîl yaqdırmişlardur. [15] ‘Aşr-ı Murâd H’an’da⁴¹⁷ olmağile maqbûl tab‘-i⁴¹⁸ pâdişâhî olup bunlar dahı cemi‘-i memâlik-i Oşmânîye’de ittiba‘-ı murâdları olmağla fermân-ı cihân meţâ‘-ı şâdir olmuştur ve merhûm seyâhate mâ’il ü ziyâret-i ehl-i kubûra maqâbir-i evliyâyâ⁴¹⁹ şifte-dîl olmağla tekrâr Hâc u ziyâret [20] ve âhir-i ‘ömrinde Bağdâd’a ‘azîmet idüp taraf-ı beriyyeden Mekke-i Mükerrreme’ye revâne olup

Beyt:

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

İtdirür (N1 28a) [1] ‘ārif-i āgâh olana terk-i vaţan

Hâk-i ‘anber-şiken-i hıttâ-i iklîm-i Yemen

mazmûniyla⁴²⁰ evliyâ-yı Yemen(İ 19b) ve hâk-i pâk-i Hâzret-i Veysel Karanî ziyâretinden soñra 1019 (M 1611) Rebi’ü’l-evvelîsinüñ on ikinci gicesini [5] ihyâ idüp vaķt-i şubha karîb icâbet-i da‘vet-i maħabbet itdiler. Erim-nâm mevzi‘-i irem-i nişânda⁴²¹ medfûndur. Hâlifelerinden Hulvî Çelebi intikâllerine bu gûna târiķ dimişdür.

⁴¹²ebrâr N1] envâr N2, İ

⁴¹³ma‘rūf N1] meşhūr N2, İ

⁴¹⁴nâr N1, N2] enâr İ

⁴¹⁵bedīd N1] bedīdar N2

⁴¹⁶olup N1] olmuştur N2, İ

⁴¹⁷olmağile N1] vaķi‘ olmağla N2, İ

⁴¹⁸tab‘-i N1, İ]-N2

⁴¹⁹ziyâret-i ehl-i kubûr-ı maqâbir-i evliyâyâ N1] ziyâret-i kubûr ve evliyâyâ N2]⁴¹⁹ ziyâret-i ehl-i kubûra İ

⁴²⁰mazmûniyla N1, İ] mazmûni üzere N2

⁴²¹mevzi‘-i irem-nişânda medfûndur N1] mevzi‘ de medfûndur N2

Tārīḫ:**fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün**‘Azm-i ‘uqbā⁴²² itdi Necme ‘d-dīn Ḥasan⁴²³**Naql Mine ‘z-zeyl⁴²⁴**

Menkūldur ki 1018 tārīḫinde [10] Cāmi‘-i Şerīf-i Sultān Aḥmed’i binā niyyetiyle temel bırağılmaq maḳarr olup ol münşī-i daḳāyıq-ı tārīḳat ve evvel-i maḳarrī-i ḥaḳāyıq-ı şerī‘ at şeyḫü ‘l-meşāyih, rūḫü ‘l-revāyih necmü ‘l-millet ve ‘d-dīn Şeyḫ Ḥasan Efendi bile bulunsun dimişler. Muḥaşşal varılıp du‘ā-yı ḥayr olunup, ‘avdetde [15] ḡayru niyyet-i Bağdād itdüklerinde, Dārü ‘s-sa‘āde Ağası Efendiye şöyle söyler ki; “Sultānım sa‘ādetlü pādīşāh buyurdılar ki gömmesinler.” Ol müzmin muḳaddem ḥod Ḥāc idüp Bağdād’ı ziyāret itmışler. Te‘ḥir itsünler ol maḫalde ‘azīz şöyle tefevvūh buyurdılar ki: “Ağa me‘mūr [20] olmadığımız işi idenlerden degülüz, el-me‘mūr maḡrūrdur, bizi maḡrūr tutasız” diyüp veda‘ eyler ve Üskūdār[1] geçüp (N1 28b) [1] Bağdād’a ‘azīmet eylerler. Naql mine ‘l-mezāt telīf-i Ḥulvī Çelebi.

Ve minhüm:**Şeytān-zāde ‘Aleyhi ‘r-raḫme**

Zübde-i kātībān-ı defter-i ḥaḳānī kıdve-i muḥarrirān-ı memālik-i ‘Osmānī şāḫib-i toḫm-ı zerrīn ü sünbül-i ḥadrā⁴²⁵(N2 19b) Şeytān-zāde Meḥemmed Efendi ‘aleyhi ‘r-raḫmeti ‘l-Rabbi ‘l-[5] ‘alā.⁴²⁶**Taḫta-başı Zerrīn ü Yeşil Sünbül** bunuñdur. 1078’de (M 1668) fevt olmışdur.

Li-mü ‘ellifihı**fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün**

Biri çıḳup didi tārīḫin anuñ

“Rūḫı şādān ola Şeytān-zādenüñ”

Ve minhüm:**Şeyḫ-zāde ‘Alī Çelebi ‘Aleyhi ‘r-raḫme**

Vaşıl-ı ḥazāne-i ma‘ārif⁴²⁷ nā ‘il-i defne-i ‘avārif mecma‘-ı zurefā vü faḫr-i hüner ma‘den-i [10] seḫā vü zu‘afā-perver Bayrāmpaşa Şeyḫi Efendi-zāde a‘nī Oḫabaşı ‘Alī Çelebi ‘aleyhi ‘s-sa‘āde. Bunlar daḫı şāḫib-i toḫm olup lākin ism ḳonılacaq zamān ecel

^{422c} azm-i ‘uqbā itdi N1] ‘azm itdi N2]‘ azm-i bekā itdi İ

⁴²³ Rahmetullahi-‘aleyh İ]-N1

⁴²⁴ N2 ve İ’de bu bölüm yoktur, diğeri biyografiye geçilmiştir.

⁴²⁵ sünbül-i ḥadrā N1, İ] sünbül-i ḥadrā ve zerrin N2

⁴²⁶ ‘aleyhi ‘r-raḫmeti ‘l-Rabbi ‘l-‘alā N1] ‘aleyhi raḫmeti ‘l-‘ālemīn N2]‘ aleyhi ‘r-raḫmeti ‘l-‘alā İ

⁴²⁷ ma‘ārif N1, N2] pür-ma‘ārif İ

amān virmemekle ba^c dehu vefāta toḥmları daḥı bī-nām u nişān olmuştur. 1095 (M 1684) ^cazīm[15]dār-ı ^cuqbā⁴²⁸ olmuştur.

Li-müe 'llifihi:

fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilün
Bā-nuqaṭ tārīḥini didüm ^cUbeydī fevtinüñ
“Ola Şeyḥ-zāde ^cAlī Çelebi’ye mesken cinān”

Ve minhüm:

Şāh Sulṭān Şeyhi ^cAleyhi ’r-raḥme

Ehl-i taḫvā vü müteverri^c ve⁴²⁹ tāb^c-ı sünnet-i seniyye vü müteşerri^c sālīk-i rāh-ı hidāyet mālīk-i zühd-i riyāzāt şāḥib-i toḥm-ı lāle-i Rūmī [20] eş-şeyḥ zāviye-i Şāh Sulṭān İsmā‘īl Efendi “Ya Rabbī ehl-i cennet it o merḥūmı”.**Şeh-nāzu La‘lī (N1 29a)** [1]-nām iki ^caded lālesi vardır. 1098’de (M 1687) rihlet (**İ 20a**)itmiştir.

Nihādī:

fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilün
Didi tārīḥin Nihādī rūḥına idüp du^c ā
“Cennet-i ^cadn ola İsmā‘īl Efendi’ye mekān”

Ve minhüm:

Şerīfe-zāde

^cUmdetü ’ş-şürefā ve ’l-muḥiddīn⁴³⁰ [5] zübdetü ’z-zürefā ve ’l-muḥarrirīn mālīk-ı ezhār-ı nevādir-i⁴³¹ bisyār Şerīfe-zāde es-seyyid ^cAbdü ’l-bāḳī⁴³² Efendi sellemehü ’s-Settār. Bunlardan yidi ^caded zerrīn zuhūr itmiştir. **Beyāz La‘līn⁴³³**, be-nām-ı **Ẓiya-baḥş, Dīl-firīb, Müsellem Süleymānī, Meh-i Nev, Necm-i Şeḥer⁴³⁴, İnce Süleymānī, Şerīfī Şālīḥ** ve yigirmi ^caded [10] Rūmī lālesi⁴³⁵ vardır. **Şūrīde-Ḳırlanḡıc, Gül-reng-i Müsellem, Mümtāz Ḳırlanḡıc, Kebīr Güvez, Sürḥ-pūş, ^cĀlem-pesend, Al Ḳırlanḡıc, Şeh-nāz, Bülend-elmāsī, Bīkr-i Yāḳūtī, Pāk-Gül-günī, Zībende, Fişne⁴³⁶ Müşābihi, Baḡrı Mor Şarābī, Kebīr Şarābī, Al**

⁴²⁸ ^cazīmdār-ı ^cuqbā N1] ^cazīmdār-ı beḳā N2, İ

⁴²⁹ve N1] N2, İ

⁴³⁰ ^cUmdetü ’ş-şürefā ve ’l-muḥiddīn N1, N2]- İ

⁴³¹ bisyār N1] toḥm-ı bisyār N2, İ

⁴³² ^cAbdü ’l-bāḳī N1, N2] ^cAbdü ’l-ḳādir İ

⁴³³ Beyāz La‘līn N1, N2] Beyāz La‘lī İ

⁴³⁴ Necm-i Şeḥer N2, İ]-N1

⁴³⁵ Rūmī lālesi vardır N1] lāle-i Rūmī N2, İ

⁴³⁶ Fişne Müşābihi* (Metinde Fitne şeklinde bir nokta eksik olarak yazılmıştır.) N1, İ] Ḥasene Müşābihi N2

Nürende, Gül-reng-i Müsellem Müşābihi, Dīl-cū, [15] Yāķūtī, Hııāyī Müşābihi

**Ve minhüm:
Şehr-emīni İmāmı**

Mālik-i cemi‘yyet-i güzīde-i ezhār nā‘il-i envā‘-ı eşmār u eşcār fenn-i hendese vü mi‘mārīde yegāne ‘ilm ü muşāhib-i ‘irfānda ferzāne şāhib-i toĥm-ı ezhāruñ güzīni Uzun Mūsā-zāde(N2 20a) Muştafa Efendi İmām-ı Şhremīni. Bunlar daĥı [20] ‘atīķ⁴³⁷ şāhib-i toĥmlardan olup ancaķ ism semtine raĥbet itmedükleri ecilden taĥrīr olunmadı faķaķ **Hün-ı Şühedā-nām (N1 29b)** [1] Girid bunlardan bedīddür.

**Ve minhüm:
Şalĥam Aĥmed Paşa**

Dāĥil-i zümre-i şükūfeciyān toĥm-ı zerrīn ü lālehā Aĥmed Çelebi⁴³⁸ eş-şhīr Şalĥam der-Ķasımpaşa **Eşrafü ’l-Ezhār-nām** bir zerrīn 1110 (M 1699) senesinde toĥmdan zühür itmişdür. [5] Bir renksiz yüksek ķadeĥdür. İsm Sinān Paşa-zāde’nüñdür.

Li-muĥarririhī⁴³⁹:

Toĥmından Aĥmed Çelebi’nüñ olup nev⁴⁴⁰-peydā
İyledi ĥandān anı luĥfla ol Ğaffār
İsmiñi ķodı biri gelüp didi tāriĥi
İsmüñ oldı çün senüñ **Eşrefü ’l-Ezhār**

Nev-‘atā-yı Aĥmedī [10] ve **Mercān-peyker-nām** iki lālesi vardur ve⁴⁴¹(**İ 20b**)bir ‘aded ķaranfüli vardur.⁴⁴² Sene-i mezbūrda zühür itmişdür. Nāmını Sinān Paşa-zāde⁴⁴³**Naķş-ı Behzād-ı Şānī** ķomışdur.

**Ve minhüm:
Şeyĥ Meĥammed Efendi ‘Acem-zāde⁴⁴⁴**

⁴⁴⁵Kürsī-nişīn-i pend ü naşĥat mübeyyin-i ‘ilm ü ĥāl ve diyānet vā‘iz-i netice-i beyān-ı ‘ālem tārik-i devlet-i dünyā-yı ĥaşem [15] mu‘allim-i debistān-ı fazl u kemāl ve

⁴³⁷ ‘atīķ N1, N2] eski İ

⁴³⁸Çelebi N1, N2] Beşe İ

⁴³⁹ Li-muĥarririhī N1] Li-mü’ellifihi İ

⁴⁴⁰nev İ]- N1

⁴⁴¹ İsmiñi fakīrünüñdür İ] N1, N2

⁴⁴² ķaranfüli vardur N1] ķaranfül N2, İ

⁴⁴³ Nāmını Sinān Paşa-zāde **Naķş-ı Behzād-ı Şānī** ķomışdur N1, İ] İsmi **Naķş-ı Behzād-ı Şānī**dür, ism Sinān Paşa-zādenüñdür N2

⁴⁴⁴ ‘Acem-zāde N1, N2]- İ

şāhib-i te'rif-i müdekkik [ü] muhakkik⁴⁴⁶, mesā'il-i müşkile⁴⁴⁷ vü hoş-ta'rif, tālib-i rahmet-i Mevlā, küşe-güzin-i zühd-i taqvā a'nī Şeyh⁴⁴⁸ Mehemmed Efendi eş-şehir be-Acem-zāde Şeyh-i Cāmi'-i Şehr-emīni. Bunlar dağı çeşm-güşā-yı revzene-i nazar [20] olup şun'-ı hālīkū'l-kevineyn ve rāzīkū's-şakaleyn⁴⁴⁹ müşāhedesinde vāye-gir olmak arzusuyla hoş-heves-i büzür-ı ezhāra⁴⁵⁰(N130a) [1] düşüp ancak henüz reside-i şüküfe⁴⁵¹ zühür olması nezd-i yek-ter olmağın zümre-i şüküfe-perverāna ilhāk olındı. Birkaç dāne eyü lālesi zühür eyleyüp **Garrā-i Şeyh** diyü Torbalı-zāde ism kōmuşdur ve **Kimyonı** diyü bir lālesi zühür etmiştir. Bir güzīn **Kibriti**⁴⁵²

Ve minhüm:
Şeyh 'Oşmān Efendi

Zümre-i dervişānda muhlis-i dā'i⁴⁵³ fırka-i ezhāriyānda mücidd ü sā' i hātır-nevāz [5] u ğarīb-āşinā muhibb-i hālīş-i ğanī vü gedā bāb-ı tevekülün kōnā'at-şī'arı eş-şeyh 'Oşmān Efendi der-(N2 20b) Kurb-ı Eyyüb Enşārī. **Gül-reng-i Müsellem-nām** bir⁴⁵⁴ lālesi vardur ve bir **Ağustos Buğūrı** yitişdirmişdür.

Ve minhüm:
Şeyh Velī Efendi

Rāh-ı hidāyetün sālīki zühd-i riyāzetün [10] mālīki vāşıl-ı esmā-yi İlāhī nā'il-i ālā-i nā-mütenāhī tarīk-i Halveti'nün pey-rev-i emek-dārı erbāb-ı ezhāruñ heveskārı nazar-kerde-i merhūm Ümmī Sinān-zāde Hasan Efendi Meftünī eş-şeyh zāviye⁴⁵⁵ Ümmī Sinān Veliyyü'd-dīn Eyyübī bunlar dağı ezhār-perverlige [15] mā'il olup⁴⁵⁶ silk-i ezhāriyāna münselik olmağa kōbil ve henüz aşār-pervere ğayru vāşıldur ve⁴⁵⁷ işbu (**İ 21a**)1110'da (M 1699) ber-güzide **Ağustos Buğūrı**na mālīk olmışdür⁴⁵⁸.

Harfü 'ş-Şad

⁴⁴⁵İ nüshasında biyografiden önce iki satır boşluk vardır.

⁴⁴⁶muhakkik N1, N2]- İ

⁴⁴⁷müşkile N1, N2] müşkile-i şeriyye vü İ

⁴⁴⁸Şeyh Mehemmed N1] Mehemmed N2, İ

⁴⁴⁹rāzīkū's-şakaleyn N1, İ] rāzīkū's-şakaleyn olup N2

⁴⁵⁰büzür-ı ezhāra N1] zer'-i büzür-ı ezhāra N2, İ

⁴⁵¹şüküfe N1] şüküfe-i tohm N2] şüküfe-i tohmına İ

⁴⁵²Birkaç dāne eyü lālesi zühür eyleyüp **Garrā-i Şeyh** diyü Torbalı-zāde ism kōmuşdur ve **Kimyonı** diyü bir lālesi zühür etmiştir. Bir güzīn **Kibriti** N2]- N1, İ

⁴⁵³muhlis-i dā'i N1, İ] muhlis-i dāhil N2

⁴⁵⁴Rūmī N2]- N1, İ

⁴⁵⁵nazar-kerde-i merhūm Ümmī Sinān-zāde Hasan Efendi Meftünī eş-Şeyh zāviye-yi Ümmī Sinān Veliyyü'd-dīn Eyyübī N1, İ] nazar-kerde-i merhūm Ümmī Sinān Veliyyü'd-dīn Eyyübī N2

⁴⁵⁶olupN1] olmağla N2

⁴⁵⁷ve İ]- N1, N2

⁴⁵⁸olmuşdür N1, N2] olmuşlardur İ

Sekiz neferdür altısı haqqā vāşıl ve ikisi umūr-ı dünyāya şāğildür.

**Ve minhüm:
Şālih Efendi ‘Aleyhi’r-rahme**

[20] Şalāh u sedād ile ma‘rūf felāh u dād ile mevşūf nā’il-i nişāb-ı ‘ilm ü fazīlet
şehr-tāb-ı (N1 30b) [1] şarīk-i hikmet mālīk-i şükūfe ve şāhib-i tohm-ı zerrīn merhūm
Şālih Efendi ilā rahmeti’l-Mu‘īn bunlaruñ iki ‘aded zerrīni vardur.

Biri “Şālih”
‘Alī:
mefā‘ ilün mefā‘ ilün fe‘ ulün
Olupdur cümle halkuñ dil-pesendi
Didiler nāmına Şālih [5] Efendi

Zerrīn-i merhūm gāyet ‘adīmü’l-mişl zerrīn olup merhūm ziyāde maḥabbetinden
kendi isimleri ile mersūm itmişler ki aña kendilerden⁴⁵⁹ soñra beyne’l-enām şöhret [ü] nām
bulup nāmları ḥayr ile yād oluna fe-emmā “Kes ne-yā rüz pes zi-piş
ferset”⁴⁶⁰ mazmūnundan gāfil olup ketm ü ihvā [10] vü tālībine va‘d-i bī-vefā iderek bād-ı
merg berg ü bārını tār u mār itdükte ārzūmend olan ‘āşīkān u tālībān her biri vārişinden
birine niyāz ile mezbūr **Şālih** olmak üzere birer piyāza nā’il ve vaqt-i şükūfede her
birisinde⁴⁶¹ birer gūne çiçek ḥāşıl olduḡda herkes [15] kendüde açılan şāhīḥ ü şāf ve āherde
açılan ḥilaf olmak i‘tikādında olmalarıyla (N2 21a) beynlerinde ‘āzīm ihtilāf vāqı‘ olup⁴⁶²
ilā hāze’l-ān lecc u ‘ināddan bir ān amān bulmadılar ki şāhib-i yād ve cidden bir şāḥşa
iḥminān gelmişdür ki bir ḥayr du‘ā ile [20] rūḥını şād ideler. İmdi fırsatı fevt eylemez,
‘ākil-i mekr-i nā-dān ola nāmı ḥayr ile zīkr olunmak murād ideyin. (N1 31a) [1] Merhūm
Çorbācı gibi ‘ākıbetini fikr idüp ihtiyār ile bezl-i mā-melek itmek gerek yoḡsa

Manṭıķī⁴⁶³:
fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün
Şāyesin derviş-i bī-berg (ü) nevādan(İ 21b) devr iden
Şaḡlasun ārāyiş-i tābūta naḥl-i devletin

⁴⁵⁹kendilerden N1, N2] kendinden İ

⁴⁶⁰“O kimse ki, günü gelmeden, firāsetiyle ileriye gördü.”

⁴⁶¹birisinde N1, N2] birisinden İ

⁴⁶²olup N1, İ] olmaḡla N2

⁴⁶³Manṭıķi N1, İ] Beyt N2

mefhûmuna mazhar olur⁴⁶⁴ [5] “Asamene’llâhü ve iyyâ-küm an nevmeti’l-gâfilîn!”⁴⁶⁵ ve **Şâlih Nâziki** bunuñdur. 1036 (M 1627) Recebün onunda vefât itmişdür.

Târîh-i faķir:

“Şâlih Efendi ķabri nûr ola hemîn ya İlâh”

Ve minhûm:

Şolaķ-zâde Çelebi ‘Aleyhi ’r-raħme:

Zübde-i ezharîyân ‘umde-i eşcârîyân câmi‘-i nâdire-şükûfe vü eşcâr⁴⁶⁶ ravza-ârâ-yı şehen-şâh-ı [10] kâm-kâr ser-ezharîyân-ı ‘aşr-ı sulţân Meħmed Hân merħûm Şolaķ-zâde Halîl Efendi ilâ rahmeti ’r-Raħmân. Bunlaruñ daħı dört ‘aded zerrîni vardur.

Babam Süleymânî

Zekî:⁴⁶⁷

Erbâb-ı şükûfeniñ âbâ vü atası
Yoķdur bilürem vücûdınuñ şânîsi
Mürâne çıķup ğayrı [15] şükûfe ne ‘aceb
Diyü oldı bu yıl **Babam**⁴⁶⁸ **Süleymânîsi**

“Hoş-âyende”

‘Alî:

fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün
Kendüye dilleri ider bende
Didiler buña da **Hoş-âyende**

‘**Âlem-tâb** şarıdır. **Peykân-ı Berg** beyâzduv ve Girid’de **Hatt-ı Ruhsârî** bunlardan şâyi‘dür⁴⁶⁹. İsm-i faķirüñdür ve **Ayva Güli Çinli** [20] daħı bunlardan⁴⁷⁰ şâyi‘dür. 1108 (M 1697) Ramazânüñ yigirmi toķuzunda fevt olmuşdur.

Li-mü’ellifihi:

mefâ‘ ilün mefâ‘ ilün mefâ‘ ilün mefâ‘ ilün

‘Ubeydî (N1 31b) [1] işidüp fevtin du‘ â ile didüm târiħ

“Şolaķ-zâde maķâmın Cennetü’l-me’vâ ide Yezdân”

⁴⁶⁴olur N1, N2] olup İ

⁴⁶⁵“Allâhü Teâlâ bizi ve sizi gaflet uykusundan uyandırsm!”

⁴⁶⁶şükûfe vü eşcâr N1, İ] şükûfe vü ezhar N2

⁴⁶⁷Bu dörtlük Rubâîdir.

⁴⁶⁸Baba N1] Babam N2, İ

⁴⁶⁹bunlardan şâyi‘dür ism N1, İ] bunlaruñdur ism N2

⁴⁷⁰bunlardan N1] bundan N2, İ

Edirnekapusu hâricinde şuffe üstünde⁴⁷¹ medfündür.

**Ve minhüm:
Şağdıç-zāde ‘Aleyhi ’r-raḥme**

Zümre-i ezhâriyānuñ şalâhkârı merḥûm [5] Şağdıç-zāde Meḥemmed Çelebi-i Süküdârî **Şağdıç**-nām zerrin bunuñdur.⁴⁷²

**Ve minhüm:
Şun‘î-zāde Ked-ḥüdāsı ‘Aleyhi ’r-raḥme**

‘Umde-i erbâb u seḥâ zübde-i aşḥâb-ı vefâ beşüşü’l-vech ü ḥâtır-güşāde merḥûm Meḥemmed Ağa Ked-ḥüdâ-yı Şun‘î- (N2 21b) zāde.⁴⁷³ (İ 22a) Hâlâ **Behişt-ārâ** demekle meşhûr zerrin bunlardan zühûr idüp [10] ism konduḡda biri daḡı yine ol sene Mevlûdî merḥûm ‘Alî Çelebi bāğçesinde ḥâşıl olup çünki **Behişt-ārâ** ism konıldı. Hoş imdi anlaruñ **Behişt-ārâ-yı Mevlûdî**, **Bezm-i Behişt-ārâ-yı Meḥemmedî** olsun⁴⁷⁴ dimiş Lâkin rivāyet-i eṣṣaḡ budur ki [15] fi’l-aşl **Şâliḡ** dinilen zerrin budur ki mezbûrlar ġadr idüp ta‘yîn-i ism idüp kendülerinüñ toḡmlı olmaḡ üzere iddi‘â eylerler diyü naḡl olunur.

Zekî güft:⁴⁷⁵

mef‘ülü mefâjlü mefâjlü fâ

Vir⁴⁷⁶ revnaḡ-ı ezhâr ile ey bî-vāye

mef‘ülü mefâjlü mefâjlü fâ

Her-bâr riyâz-ı dilüñe pîrāye

mef‘ülü mefâjlü mefâjlü fâul

Bî-şübhe olur ‘adüvv-i [20] ġilmân-ı behişt

mef‘ülü mefâjlü mefâjlü fâ

Bir kerre baḡan rüy-ı **Behişt-ārāya**

Nezâketde bunuñ siḡr-āferinidür. Resm-i zerrini açılmışdur. (N1 32a) [1] Egerçi bî-müşâbih çok **Behişt-ārâ** 1085’de (M 1675) fevt olmışdur.

Li-mü ’ellifihi:

⁴⁷¹üstünde N1, İ] üzerinde N2

⁴⁷²Bu biyografiden sonra İ nüshasında iki satır boşluk bırakılmıştır.

⁴⁷³merḥûm Meḥemmed Ağa Ked-ḥüdâ-yı Şun‘î-zādeN1, İ]merḥûm Ked-ḥüdâ-yı Şun‘î- zāde Meḥemmed Ağa müyesserü’l-murāda N2

⁴⁷⁴olsun N1, N2]-İ

⁴⁷⁵Bu dörtlük Rubâîdir. İ nüshasında başlık “Zekî” şeklindedir. N2’de ise başlık yoktur.

⁴⁷⁶vir N1] virür N2, İ

Hatîf didi fevtini o dem târiḥ-i bâ-nuḩaṭ Bârî
 “Mekānuḥ cāy-ı me’vâ ide Meḩemmed Aḩa”

Ve minhüm:

Şolaḩ-zāde Süküdārî ‘Aleyhi ’r-raḩmeti ’l-Bârî

Zümre-i şüküfeciyānuḥ [5] sebük-bârı Şolaḩ-zāde ḩasan Çelebi-i Süküdarî. **Şolaḩ-zāde Beyāzî**-nām lâle-i Rümî bunuḥdur. 1093’de (M 1682) fevt olmuşdur.

Târîḩ⁴⁷⁷:

mefâ’ ilün mefâ’ ilün mefâ’ ilün mefâ’ ilün

Gelüp biri didi târiḩ-i fevtine du’ â ile

“Şolaḩ-zāde maḩāmın cennetü ’l-me’vâ ide Mevlâ”

Ve minhüm:

Şayıcı ‘Aleyhi ’r-raḩme

Fırḩa-i şüküfe[10]ciyanuḥ aḩsenü ’l-ḩālî⁴⁷⁸ merḩüm Şayıcı Meḩemmed Çelebi Kasımpaşalı. **Şayıcı Beyāzî**-nām zerrin bundan şayî’dür. Toḩm ‘Ulvanuḥ olmaḩ üzere menḩöldür. 1097’de (M 1686) fevt olmuşdur.

Târîḩ-i faḩîr:

“Şayıcı Meḩemmed rüḩına diyelüm el-Fâtiḩa”

Ve minhüm

Şolaḩ Aḩmed Çelebi

Pîr-i ‘atîḩ-i [15] ezhâr-perver Şolaḩ Aḩmed Çelebi şāḩib-i ḩatmer **Şarı ḩatmer Zerrin** bunuḥdur. Güzide çiçekdür. Toḩmsuz tolu ḩatmerdür ve aşla sâde gelmez. Her-bâr ḩatmer açılır. 1112 (M1701)Şaferinuḥ evāḩirinde dâr-ı ‘uḩbāya rıḩlet itmişdür.⁴⁷⁹

Ve minhüm:

İmām Şāliḩ Efendi

ḩıdve-i e’imme-i kirām zümre-i⁴⁸⁰ ḩuffāz-ı zevi ’l-iḩtirām şāḩib-i toḩm-ı lâle-i Rümî Şāliḩ (**İ 22b**)Efendi [20] İmām-ı Cāmî’-i Fındıklı **Şāliḩî**-nām bir beyāz lâlesi zuhūr itmişdür.

⁴⁷⁷ Târîḩ N1]Li-mü’ellifhi İ

⁴⁷⁸ aḩsenü ’l-ḩālî N1] müstaḩimü ’l-ḩālî N2

⁴⁷⁹ 1112 Şaferinuḥ evāḩirinde dâr-ı ‘uḩbāya rıḩlet itmişdür. N2, İ]-N1

ḤARFÜ'Ṭ-ṬA

Üç neferdür biri (N1 32b) [1] beḳā-maḳarr ikisi henüz zindelerdür.

(N2 22a) **Ve minhüm:**

Ṭopḳapulu İbrāhīm Aḡa 'Aleyhi 'r-raḥme

Zübde-i erbāb-ı mekārım ü 'aṭā 'umde-i aṣḫāb-ı mefāḫır ü seḫā ḫātır-nevāz-ı fuḳarā vü zu'afā merḫūm Ṭopḳapulu İbrāhīm Aḡa **Edhemī Süleymānī** vü **Āṣaf-pesend**-nām [5] şarı zerrīnler bunıñdur, bunda zuḫūr itmişdür ve ol senede mezbūr Āṣaf-[pesend] bunlarda açılmazdan muḳaddem Şeyḫü 'l-islām merḫūm 'Alī Efendi ḫazretlerinüñ babalığı merḫūm Keresteci Ḥāc Meḫemmed'de açılıp merḫūm Dāvud Paşa-zāde Süleymān Beg alup [10] çiçegin kesüp, meftūn-ı şükufe merḫūm maḳṭūl Ḳara Muṣṭafā Paşa'ya gönderürler. Müşārün ileyh⁴⁸¹ ḫazretleri⁴⁸² manzūrları olduḡda⁴⁸³ ḡāyet ḫazḡ u pesend idüp beşāšet ile Zekī Efendi ḳarşusunda bulunmaḡ ile ism ḳomaḡ fermān buyurmalarıyla merḳūm daḡı bedīhī [15] **Āṣaf-pesend** ismi vaż'ider. Bu ismden daḡı ziyāde memnūn olup ḫattā kırḳ altun baḫşış virüp⁴⁸⁴ naḳl-i mezbūr Zekī Efendi'den mesmū'umuzdur. 1091 (M 1681) sālinde vefāt itmişlerdür.

Tārīḫ-i faḳīr:

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Bā-nuḳaṭ ḫarfiyle fevtine didüm tārīḫini

“Menzil [20] İbrāhīm Aḡaya ola Yā Rab me'vā”

Ve minhüm:

Ṭoyḡar Baba

Ser-defter-i 'uṣṣāḳ-ı māh-rüyān dil-beste-i ḡisū-yı müşḡin-i ḫubān(N1 33a) [1] teṣne-i zülāl-i leb-i dildār Ṭoyḡar Muṣṭafā Çelebi der-Üsküdār dört 'aded Rūmī lālesi vardur. **Buḳalemun**-ism kendinüñdür.

⁴⁸⁰zümre-i N1] zübde-i N2, İ

⁴⁸¹müşārün ileyh N1]müşārün ileyhün N2, İ

⁴⁸²ḫazretleri N1] -N2, İ

⁴⁸³manzūrları olduḡda N1, N2] daḡı manzūrı olduḡda İ

⁴⁸⁴virüp naḳl-i mezbūr N1, İ] virdüḡi mezbūr N2

Beyt:

fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün
 Didi bu lāleye ħired-mendān
 Naqş-ı Behzād reng-i Buḳalemun

Şeh-i [5] **Ezhār** ve **Ser-efrāz** isimler Tezkireci Efendi'nüñdür. **La' l-peyker** 1109'da (M 1698) zühür itmişdür. İsm-i fakīrünüñdür⁴⁸⁵. (İ 23a)

Ve minhüm:**Ṭanbūrī-zāde Muştafā Çelebi**

Zümre-i şükūfeciyānuñ zarīf ü lebībi fırça-i ezhāriyānuñ reşid ü necībi ma' ārif ü fūnūnuñ şāhib-ṭalebi Ṭanbūrī-zāde Muştafā [10] Çelebi.⁴⁸⁶ Toḳuz 'aded Rūmī lālesi vardır. **Siyāhī** nām-ı dīger **Tozḳoparan** peder-mānde olup evvelde daḡı Hilālī'den iştirā itmek üzere rivāyet olunur. El-'uhdetü⁴⁸⁷ ale'r-ravī **Hūda-dād, Dil-rübā, Gül-fām, Gül-endām, Dil-cū, Şeh-nāz,**(N2 22b)**Elmāsī, Toḡm-ı Kılavuzī** [15] ve üç 'aded sünbūli vardır. **Gül-penbe** ve **Sekiz Zülfe** ve **İncü** isimleriyle nāmdārdur. Kendünüñ toḡmındandır ve ism daḡı bunlarıñdur.

Fİ-ḤARFİ'L-'AYN:

On toḳuz neferdür. Yidisi muḳīm-i dār-ı beḳā, on ikisi sākin-i serāy-ı⁴⁸⁸ fenādur.

Ve minhüm:**' Abdü'l-bāḳī Efendi Mevlūdī ' Aleyhi'r-raḡme**

Mecmū'a-i leṭā'if şandūka-i ma' ārif [20] fenn-i mūsikīnūñ mahāret-şi'arı Merḡūm Mevlūdī es-seyyid ' Abdü'l-bāḳī Efendi Sükūdārī. **Emir Şarısı** (N1 33b) [1]-nām zerrin bunuñdur. 1066 (M 1656) Ramazānınuñ on birinde fevt olmuşdur.

Li-mü'ellifihi:

Çıkdı bir pīr-i mübārek didiler tāriḡini
 "Seyyid ' Abdü'l-ḳādir Efendi cāmı içün Fātiḡa"

⁴⁸⁵ İsm-i fakīrünüñdür N1, N2]- İ

⁴⁸⁶ Ṭanbūrī-zāde Eyyūbi Muştafā Çelebi N1, N2]Ṭanbūrī Muştafā Çelebi İ

⁴⁸⁷ El-'uhdetü N1, İ] El-nürü'l-'uhdetü N2

⁴⁸⁸ serāy-ı N1, N2]- İ

Ve minhüm:
‘Ulvān ‘Aleyhi ’r-raḥme

Fehm-i zekāda [5] bī-naẓīr fenn-i umūrda māhir aşāḥīb-ı tedbīr mālīk-i cem‘ iyyet-i kübrā ve toḥm-ı bisyār merḥūm Qasımpaşalı‘Ulvān Qapudan ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-Ġaffār. **Gül-i Şad-berg** bunlardan şāyi‘dür. Merḥūm u mağfūr Sulṭān Aḥmed Hān ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-Ġufrān ‘aşrında [10] qapudan olan Ḥalīl Paşa ‘aleyhi ’r-raḥme⁴⁸⁹ büyük kıyıda Tafrodine⁴⁹⁰-nām maḥalden getirüp mūmā ileyh⁴⁹¹ ‘Ulvān Qapudan’a ihdā itmişler⁴⁹² pes⁴⁹³ bunlar⁴⁹⁴ daḥı terbiye idüp şüyū‘ buldurmışlar. Lākin eşaḥ-ı rivāyet merḥūm Gümrük Emīni Ḥasan Ağā’nuñ qarındaşı Anton [15]-nām zımmī Maḷta’dan iki şāḥ getirüp birin bunlar ve birin qoca Çorbācıya(İ 23b) ihdā idüp bunlardaki yitişüp Çorbācıdaki aşmış ba‘dehu Qasımpaşalı Boşnak Maḥmūd gül mevsiminde bir gül kesüp kendi bāğçesinde aşıluyup çoğaltmağla [20] mezbūr Boşnak’dan şüyū‘ bulmuşdur.

‘Ālī⁴⁹⁵:

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

Güllerin şāhıdur ve dil-cūdur

Gül-i Şad-berg gözüm işbudur⁴⁹⁶

(N1 34a)

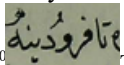
[1] Boyı alçaq Londrine gül daḥı Frenk’den gelüp bunda şāyi‘dür. **Būylı Londrine** gül-i merḥūm toḥm alup (N2 23a) toḥmdan zūḥūr itmişdür. ‘İnde’l-ba‘z **Gül-i Zība** daḥı bundan şāyi‘dür ve mazbūṭü’l-ism yigirmi [5] ‘aded zerrīn toḥmlarından zūḥūr idüp ḥalā mevcūddur. ‘Ulvān-Zīb nām-ı dīger **Büyük Süleymānī**, ‘Ulvān Beyāzı, **Dānedār Süleymānī**, **Tābende Beyāz**, **Nāz-perver Şarı**, **Pesendīde Şarı**, **Pesendīde Müşābihi**, ‘Ulvān Cihān Pesendi, ‘Ulvān Cihān Pesendi Müşābihi ,[10] **Çenār- reng**, **Cevāhir-i Qadeḥ**, **Muraşşa‘ - Qadeḥ**, **Renkli Yüksek Qadeḥ**, **Renksiz Yüksek-Qadeḥ**, **On Kertikli**, ‘Ulvān Süheylı, ‘Ulvān Tulusı, ‘Ulvān Tūrnadası, Sine-çāk

Va‘ dī:

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

Ḥānqāh-ı ‘aşqa ey ḥüsn-i çerāğ-ı tāb-nāk

^{489c} aleyhi ’r-raḥme büyük N1, İ] -N2

⁴⁹⁰ Tafrodine’nin yazılışı N1’de bu şekildedir.

⁴⁹¹ mūmā ileyh N1, İ] merkūm N2

⁴⁹² ihdā itmişler N1] hediye vermüşler N2, İ

⁴⁹³ pes N1, N2]-İ

⁴⁹⁴ bunlar N1, N2] o İ

⁴⁹⁵ ‘Ālī N1, İ] Beyt N2

⁴⁹⁶ işbudur N1, N2] işte budur İ

Dâğlarla baş açık abdâluñ olmuş [15] Sîne-çâk

Çadehî Yumağ Bektaşî bundan mâ'adâ vâfir çiçekleri vardır. Ancak⁴⁹⁷ müttefikün 'aleyh olmamağla terk olındı ve kabl-i ba'zü'l-iḥvân-ı ekşer ezhârü 'z-zeynihim⁴⁹⁸ mevcûd fi'z-zamân min büzürü'l-'Ulvân' aleyhi'r-raḥme ve'l-ğufrân ve yidi 'aded lâle-i Rümîler⁴⁹⁹ [20] daḡı ma'lümdür⁵⁰⁰. **Çırnağlı Şîrîn**, 'Ulvân Beyâzı, Sürḡ-puş, Güvez, Kebîr Şarâbî, Şağîr Şarâbî, Turuncı. (N1 34b) [1] 1069 (M 1659) senesinde 'azm-i beğâ itmişdür.

Li-mü'ellifihi:

mefâ' ilün mefâ' ilün fe' ulün

Çıqup bir âh ile târiḡ dilinden⁵⁰¹

“Mekânüñ kaşr-ı (İ 24a) firdevs ola 'Ulvân”

Mezbûr 'Ulvânîñ ba'de vefâta çiçeklerin şâyi' itmegi 'Alî Çorbacı bâ' iş olmuşdur.⁵⁰²

Ve minhüm:

Şarı 'Abdu'llâh Efendi 'Aleyhi'r-raḥme

Faşıḡü'l-lisân melîḡü'l-beyân kemâl-i ma'ârif ile ârâste vü meşhûr⁵⁰³ [5] 'ilm ü ḡilm ile pîrâste vü ma'mûr⁵⁰⁴, mâlik-i güzîde-i ezhâr ve nâ'il-i nevâdir-i eşmâr merḡüm⁵⁰⁵ Şarı 'Abdu'llâh Efendi ilâ raḡmeti'l-mülki'l-Ġaffâr yidi 'aded zerrînleri vardır. Üçi ismleriyle müsemmä **Kebîr** ve **Şağîr** ve **Vasaḡ** ve biri **Sühey1** ve **Aḡlâs** ve **Sünnetli**[10] ve **La'l-pâre** ve bir keh-rübâları vardır ve lâle-i Rümî'de **Yamalı Kabağ**-nâm lâle⁵⁰⁶ bunuñdur. Toḡmından zuhûr itmişdür. **Çırnağlı Kabağ** daḡı bunlaruñdur. Ba'zılar ikisini bir lâledür dirler. 1071 (M 1661) târiḡinde 'azm-i beğâ⁵⁰⁷ itmişlerdür.

Nişâri⁵⁰⁸:

(N2 23b)

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

Yazıḡ ser-şîşe-i bezm-i bahâristân-ı [15] 'âlemden

Yine ḡaldurdı bir zerrîn-ḡadeḡ rind-i ecel nâḡâḡ

Ki ya' nî bâḡbân-ı vaḡdet 'Abdu'llâh Efendi kim

⁴⁹⁷ ismleri N2] N1, İ

⁴⁹⁸ kabl-i ba'zü'l-iḥvân-ı ekşer ezhârü 'z-zeynihim N1, İ] kabl-i ekşer ezhârü 'z-zeynihim N2

⁴⁹⁹ lâle-i Rümîler N1, İ] Rümî lâlesi N2

⁵⁰⁰ ma'lümdür N1, N2] vardır İ

⁵⁰¹ târiḡ dilinden N1] târiḡ-i dilden İ

⁵⁰² Mezbûr 'Ulvânîñ ba'de vefâta çiçeklerin şâyi' itmegi 'Alî Çorbacı bâ' iş olmuşdur. N2]- N1, İ

⁵⁰³ meşhûr N1] ma'mûr N2, İ

⁵⁰⁴ ma'mûr N1] meşhûr N2, İ

⁵⁰⁵ merḡüm N1, İ] merḡüm N2

⁵⁰⁶ lâle bunuñdur N1]] lâle bunların N2] lâle-i mezbûr bunların İ

⁵⁰⁷ 'azm-i beğâ N1] 'azim-i dar-ı beğâ N2, İ

⁵⁰⁸ Nişâri N1, N2] Târiḡ-i Nişâri İ

Dimāğ-ı ṭab' ina olmışdı bŷy-ı ma' rifet dil-h'āh

Beşir olup şabā-yı şubh-gāh *irci'* nāgāh⁵⁰⁹

Meşamm-ı rūḥ-ı pŷr-feyzini tebşir eyledi Allāh

Maḳām-ı bāğ-ı cennetde [20] te'şirü'l-nāzırın olsun

Varınca ḳurb-ı Ḥaḳḳa rūḥına imān ola hem-rāh

Nişārī fevti için bāğbān-ı dil (N1 35a) [1] didi tāriḥ

Gül-i nesrīn-i 'adn ola ilāhī Şarı 'Abdu'llāh

Devlet-i şehriyār-ı kām-kār merḥūm ve mağfŷr Sulṭān İbrāhīm Ḥān 'aleyhi'r-raḥme ve'l-Ġufrānda⁵¹⁰ re'ış-i şŷkŷfeciyān olmaḳ üzere berāt-ı şerīf-i 'ālī-şān [5] yidine iḥsān olınmışdur ve işbu maḥalle ol 'unvān-ı devlet-nişān tebriken taḥrīr-i beyān olındı.

Şŷret-i Nişān-ı Şerīf-i 'Ālī-şān⁵¹¹

Çŷn nesīm-i 'anber-bār-ı ḥazret-i Ḥudāvend-i zemīn ŷ āsmān ve feyz-i 'āṭıfet-i cenāb-ı Perverdigār-ı ins ŷ cān ve āşār-ı letā'if-i bī-[10]nihāyet-i(İ 24b) āferinde-i kevn ŷ mekān ve 'ināyet-i Ḥallāḳ-ı riyāz u ezḥār ve gülzār-ı cihān ki ṭrāz-ı çemenistān-ı⁵¹² ezel ŷ āzāl ve gülbŷn-efrāz-ı gülistān-ḳıdem-i celle 'inne'ş-şŷbhe ve'l-mişāldŷr. Benŷm ravzatu'ş-şafā-yı salṭanatımı şŷkŷfezār-ı cāh u celāl ve ḥadīḳatŷ's-sŷ'edā-yı ḥilāfetŷmi mīvedār-ı 'izz ŷ iḳbāl ve [15] bŷstān-ı mŷlk ŷ devletŷmi, envā' -ı reyāḥīn-i şevket ŷ ḥaşmet birle mānend-i firdevs-i berīn ve zıll-ı dıraḥt-ı ṭŷbā-nŷmŷd vŷcŷd-ı mes'ŷdumŷ reşk-i sāye-i perr-i hŷmā ve ğayret-i ḥŷr-ı 'ayn, ḥāḳ-i pāk-i 'ıṭrnāk-āsītān-ı cennet-nişān-ı hilāfet-āşiyān-ı felek-'unvānumŷ zīver-i küleh-i küşe-i 'amme-i [20] selāṭīn eyledi. Fe-lā-cerem şŷkrān'ālā tilke'n-ni'am⁵¹³ şān-ı mekārīm-nişān-ı (N2 24a)pādişāhāneme ehemm ŷ elzem oldu ki (N1 35b) [1] sīm-i ḥām-ı ḥusrevānemden ḥissemend olmaḳ recāsında⁵¹⁴ güşāde dest-i niyāz olup, mānend-i zerrīn-ḳadeḥ, kāse-gerdān-ı āsītān-ı mekremet-āşiyānum olan bendegān-ı şadāḳat-nişān ve 'ubbād-ı dergāh-ı [5] 'adālet-'unvānumŷ meşāmm-ı cānları, rāyiḥa-i fāyiḥa-i ezḥār-ı iḥsān-ı bī-pāyānumla mu'atṭar olup, nihāl-i ḳāmet-i emniyye ve recāları feyz-i mā'ŷl-ḥayātŷl-luṭf-ı bī-imtinānum ile bālā-keşide vŷ yāver ola. Binā'en 'ālā-zālik istişmām-ı bŷy-ı gülistān-ı merāḥim-i şāhānem⁵¹⁵ idŷp, [10] ceyb ŷ dāmān-ı āmāli mīvehā-yı āb-dār-ı mekārīm-i mŷlŷkānem ile mālī olmağa⁵¹⁶ sezāvār olup, şadr-

⁵⁰⁹ Bu mısradā vezin bozuldu.

⁵¹⁰ Ġufrān'da N1, İ] Ġufrān N2

⁵¹¹ Şŷret-i Nişān-ı Şerīf-i 'Ālī-şān N1] Nişān-ı 'Ālī-şān N2] Şŷret-i Nişān-ı 'Ālī-şān İ

⁵¹² çemenistān-ı ezel ŷ āzāl N1] çemenistān-ı 'ālem-i ezel ŷ āzāl N2, İ

⁵¹³ 'ālā tilke'n-ni'am N1, İ] 'ālā zālik N2

⁵¹⁴ recāsında N1] recāsına N2, İ

⁵¹⁵ idŷp N1, İ] zuhŷr idŷp N2

⁵¹⁶ olmağa N1, N2] olmağla İ

nişân-i bâlâ-hâne-i ‘ilm ü ‘irfân ve ‘âlî-ğadr-i⁵¹⁷ ħalvet-serây-ı ‘âlem-i ins ü cân olan işbu dârende-i menşür-i le ‘âlî-i sultânî ve nümâyende-i mişâl-i bî-mişâl-i vâcibü’l imtişâl-i [15] ħağânî, iftiĥâr-ı erbâbü’l-mecd ve’l-yağîn, muĥtâr-ı aşĥâbü’l-‘izz ve’t-temkîn, zû’l-ğadri’l-eşemm ve’l-faĥrû’l-eşemmü’l-muĥtaşş-ı bî-mezîdi ‘inâyeti’l-(İ 25a)meliki’l-âlihi, sâbıkâ-i tuğrâ-yı ‘âlî-şân ħizmetinde olan ‘Abdu’llâh *dâme mecdühû* ve ‘îlân-ı ‘andelîb-i nağme-senc-i gülzâr-ı fażl u kemâl [20] ve tûĥî-i güyâ-yı riyâz-ı ‘ilm-i Ĥudâ-yı müte‘âl, ser-levĥa-i mecmû‘a-ı fażîlet ve ser-çeşme-i cüybâr-ı ma‘rifet (N1 36a) [1] şâriĥ-i esrâr-ı Mesnevî-i Ĥazret-i Celâle’d-dîn, mażhar-ı füyûzât-ı cenâb-ı Rabbü’l-‘âlemîn, ‘âlim-i ‘ulûm-ı işnâ ‘aşer, vâşıl-ı esrâr-ı Ĥazret-i⁵¹⁸ seyyidü’l-beşer olup büstân-ı ‘ilm ü ‘irfânda bülbülâsâ terennüm-sâz u gül-çîn, [5] dimâğ-ı cânı bûy-ı kemâl ü ma‘rifet ile mânend-i misk-i Rûmî ‘anber-âğîn, şeref-i fażl u ma‘ârif ile buĥûr-ı meryem gibi külhâdâr u ser-efrâz ve reng-i rûy-ı ‘izz ü sâ‘adet ile ğonca-gül (N2 24b) gibi beyne’l-ağrân müsellemler ü mümtâz, taĥte-i şînesinde sünbül-i bûy-ı ma‘ârif-nâbit ve [10] destâr-ı iştiĥârında ezĥâr-ı ğün-â-ğün-ı le’tâif-şâbit, olduğundan ğayrı tebyîn ve taşĥîĥ-i ‘ilâc mizâc-ı ĥadâyık u gülzârda ve ta’yîn-i taşriĥ-i ĥabâkât-ı ezĥâr-ı ‘ibret-âşârda müsellemler-i ‘âlem, ‘allâme-i müşkil-ğüşâ-yı gül-ğırâzân-ı gülzâr⁵¹⁹ ve fehĥâme-i dağâyık ve ĥağâyık-ı ezĥâr u eşçâr⁵²⁰ olup, [15] keşf-i müşkilât-ı ‘ilm-i ezĥârda fâ’iĥu’l-ağrân ve ĥall-i mufaşşâlât-ı fenn-i eşmârda baĥr-ı bî-pâyân, fûnûn-ı bâğbânide⁵²¹ ğonçe-i zanbağ gibi müşârü’l-bi’l-benân ve ol tılsım-ı ‘acîbe-bünyâduñ fetĥinde Aristö-yı devrân olmağın ĥağğında âfitâb-ı ‘âlem-tâb-ı pâdişâĥânem [20] pertev-efgen ve deryâ-yı bî-pâyân-ı mülûkânem mevc-zen olup, maĥrûse-i İstanbul ve Ğalağa ve Eyyûb ve Üsküdar⁵²²(N1 36b) [1] vesâ’ir ĥalem-rev-i ĥükm-i ĥümâyûnum olan memâlikde vâkı‘ bilâd u emşârda terbiye-i riyâz u ezĥâr ve tenmiye-i ĥadâyık u eşçâra⁵²³ tağayyüd iden ĥünermendân ve şükûfedârâne mümeyyiz “Başbuğ” ve mihr-i iğbâlini pertev-i nazâr-ı [5] iclâlûme pür-fürûğ idüp, bu nişân-ı meserret-‘unvân-ı belâğat-resânımı virdüm ve buyurdum ki: (İ 25b)Ba’de’l-yevm müşârün ileyh mâdâm ki ĥilye-i ĥayât ile muğarrâ vü muĥallâ ve ziver-i şihĥat u ‘âfiyyet ile müzeyyen ü mücellâdır, ‘âmme-i ĥadîka-i⁵²⁴ aşĥâb-ı ĥadâyık-ı ezĥâr ve kâffe-i [10] zümre-i şükûfeciyân-ı bilâd u emşârda mümeyyiz ve başbuğ olup münâzi‘ün fîh olan ĥuşûşlarında ‘adâlet ü istiğâmetle muĥakeme ve taĥĥîk-ı ezĥâr u eşçâra müte‘allik olan umûrlarında kemâ-yenbağî teşĥîş ü temyîz ve tedĥîk eyleyüp ĥariĥa-i ezĥariyânı icrâda [15] ihtimâm eyleye ve ĥâ’ife-i mezbûra daĥi kâ’inen min kân müşârün ileyh mümeyyiz bilüp benefşeäsâ ĥavk-ı (N2 25a) ĥükminden ser-piç olmayup süsen gibi zebân-dırâz olmağdan ihtirâz üzere olalar ve cümle umûrlarında mûmâ ileyhi merci‘

⁵¹⁷ ‘âlî-ğadr-i N1] ‘âlî-miğdâr-ı N2, İ

⁵¹⁸ Ĥazret-i N1, N2]- İ

⁵¹⁹ ‘allâme-i müşkil-ğüşâ-yı gül-ğırâzân-ı gülzâr N1, İ] ‘allâme-i müşkil-ğırâzân-ı zamân N2

⁵²⁰ ezĥâr u eşçâr N1] eşçâr u ezĥâr N2, İ

⁵²¹ bâğbânide N1, N2]bâğbânda İ

⁵²² Eyyûb ve Üsküdar N1, İ] Eyyûb N2

⁵²³ eşçâra N1, N2] eşçâr ile İ

⁵²⁴ ĥadîka N1] ĥirka N2, İ

idinüp, mürâca‘at ve kelâm ü re‘yine [20] muvâfaqat eyleyeler, ol bâbda hiç⁵²⁵ ferd⁵²⁶ menâzi‘ u mu‘ânid olmaya, şöyle bileler, ‘alâmet-i şerîfeye ‘itimâd (N1 37a) [1] kıllalar. Fî evâ‘il-i râ sene 1051 (M 1642)

Ve minhüm:

‘Abdu‘llâh Efendi Kâsımpaşalı ‘Aleyhi‘r-rahme

‘Umde-i aşhâbü‘l-aklâm zübde-i erbâbü‘l-erkâm⁵²⁷, şâhib-i âsar-ı la-yuhşâ ve nâ‘il-i tohm-ı be-cıdd⁵²⁸ ü bî-intihâ, zümre-i ezhâriyânun ma‘mûr ve hünermendi Kâsım-[5]paşalı Maḥmûd Efendi-zâde merḥûm⁵²⁹ ‘Abdu‘llâh Efendi. Bunların daḥı yigirmi bir ‘aded zerrinleri vardır. **Şubḥ-ı Şâdıḳ Beyâz, Dil-pesend Beyâz, Kebîr Beyâz, Kebîr Nebâtî, Büyük Süleymânî Nebâtî, Dil-fürûş Şarı, Nevrûziyye Şarı**

‘Alî:

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün

Rûz-ı nevrûzda bulunmuş [10] ey hümâm

Pes dimişler buña **Nevrûziye-nâm**

Ayîne-i ‘İbret-nümâ nâm-ı diğeri ‘**Aḳreb-nümâ, Yaḳûtî, Zühre, Meh-tâb** nâm-ı diğeri **Yegâne, Can-baḥş⁵³⁰, Gülşen-zîb-i Kebîr⁵³¹, Gülşen-zîb-i Şağîr, Kâsımiyye, Beyâz⁵³² Bıçaḳ, Neşter-i Berg, Maḥbû‘-ḳadeḥ, Nûr-baḥş, La‘lîn-i Şubḥî** [15] ve Rûmî’de ancak **Sîm-ablaḳ-nâm** bir lâlesi vardır. (İ 26a)1079’da (M 1669) fevt olmuştur.

Li-münşihî⁵³³:

mefâ‘ ilün mefâ‘ ilün mefâ‘ ilün mefâ‘ ilün

Gelüp birisi fevtine ‘Ubeydî didi târiḥin

“Maḳâmunı ola ‘Abdu‘llâh Efendüm cennetü‘l-me‘vâ”

Ve minhüm:

Cenâb-ı Seyyid Alî Efendi Tâle Bekahu

‘Âlemü‘l-‘ulemâ‘il-mütebaḥḥîrin efḳalü‘l-fuzalâ ve‘l-müteşerri‘in [20] ‘afîfü‘ḫ-ḫab‘ şerîfü‘n-neseb laḫîfü‘l-ḥulḳ nazîfü‘l-ḥaseb a‘nî ḫazret-i Seyyid ‘Alî Efendi (N1 37b) [1]

⁵²⁵ hiç N1, N2]- İ

⁵²⁶ menâzi‘ N1] aḫadd N2, İ

⁵²⁷ erbâbü‘l-erkâm N1, İ] erbâb-ı erkâm N2

⁵²⁸ be-cıdd N1, N2] bî-‘aded İ

⁵²⁹ merḥûm N1]- N2, İ

⁵³⁰ Can-baḥş N1, N2] Cihan-baḥş İ

⁵³¹ Gülşen-zib-i Kebîr N1, N2]- İ

⁵³² beyâz N1, N2]şarı İ

⁵³³ Li-münşihî N1] Li-mü‘ellifihî İ

şadr-ı Rûm-ı sâbık eş-şehîr bi-Naķībü'l-Eşrâf 'âfi 'anhüm bunlar dağı güzîde şükûfelere nâ'îl olup 1107'de (M 1696)beş başlı bir **Al K̄atmer Sünbül** bāğçelerinde açılmışdur. Cenâb-ı sa'âdet-me'âb H̄'âce-zâde Luţfu'llâh[5] Mehemmed Efendi ve Naķķâş Seyyid İbrâhîm Ağa şehâdetleriyle⁵³⁴ şebt olındı toĥm olmaķ üzeredür (**N2 25b**) ancaķ toĥm kimün olduğı ma'lûm degildür ve çiçegin dağı oğlan kıparup şoğanın bellü itmeyüp hâlâ mazbût olmayup sūrî içindedür.

Ve minhüm:

Cenâb-ı Seyyid 'Oşmân Efendi T̄âle Beķahu

Ser ü ser-[10]sebze-i gülşen-serây-ı fazîlet gevher-i yektâ-yı girân-bahâ-yı kân-ı⁵³⁵ semâhat menba'-ı cüybâr-ı sebzâr-ı eltâf mecma'-ı kâr-ı 'adl ü inşâf a'nî cenâb-ı 'Oşmân Efendi eş-şehîr be-h̄'âce-zâde şadr-ı Anadolu hâlâ *t̄âle beķahu* bunlar dağı güzîde ezhâra ğayetü'l-[15]ĝâyeye mâ'îl olup ĥadden birün şoğanlar olup⁵³⁶bâ-ĥuşuş merĥûm Yıldız-zâde Mehemmed Efendi'nün toĥmların ve nâmdâr çiçeklerin alup ancaķ kendülerinde dağı bir çiçeye ism vaz' olunmayup⁵³⁷inşâ'a'llâhu te'alâ⁵³⁸ ism va'z olunup şâyi' olunur, ol sebeb ile [20] ber-vech-i pişîn silk-i taĥrîr-i keşîde olındı.

Ve minhüm:

'Ârif Efendi:

'Umde-i 'ulemâ-i 'izâm kıdve-i fużalâ-yı kirâm(**N1 38a**) [1] ferîd-i ravza-i belâğat vaĥîd-i ⁵³⁹arşa-i fezâhat menba'-ı cüybâr-ı 'ilm ü 'irfân matla'-ı neyyîr-i fazl u îķân daķâyıķ u ĥaķâyıķ ve vâķıf (**İ 26b**)u 'ârif Ĥazret-i 'Abdü'l-bâķî⁵⁴⁰ Efendi ebu'l-ma'ârif bunlar dağı şâĥib-i [5] toĥm olup yidi⁵⁴¹aded zerrîne nâ'îl olmışlardur. **Sütüde** fî-sene sitte ve şemânîn ve elf (H1086/M1676).**Pesendide** fî-sene şemân ve şemânîn ve elf (H1088/M1678). Bu ism Naķş[î] Efendi'nüñdür. **Nâ-Yâb** fî-sene işnâ ve tis'in ve elf (H1092/M1682).**Ser-bülend** fî-sene sitte ve tis'in ve elf (H1096/M1685). **Mevzün** fî-sene [10] işnâ ve mî'e ve elf (H1102/M1691). **Bî-hemtâ** fî-sene şemân ve mî'e ve elf(H1108/M1697). Bu altı⁵⁴² ism kendülerinüñdür ve üç 'aded lâle-i Rûmîleri vardur. **Mey-gün** fî-sene işnâ tis'in ve elf (H1092/M1682). **Seĥâbî** fî-sene seb'a ve mî'e ve elf (H1107/M1696) [ve] **Fişne** fî-sene şemân ve mî'e ve elf (H1108/M1697). İsmeleri kendinüñdür.

⁵³⁴ şehâdetleriyle şebt olındı N1, İ] şehâdet itmeleriyle ol vechle şebt olındı N2

⁵³⁵ yektâ-yı girân-bahâ-yı kân-ı semâhat N1, İ] yektâ-yı ma'den-i semâhat N2

⁵³⁶ ĥaddin birün şoğanlar olup bâ-ĥuşuş N1, İ] bâ-ĥuşuş N2

⁵³⁷ olunmayup N1, N2] idüp İ

⁵³⁸ inşâ'a'llâhu te'alâ N1, N2] inşâ'a'llâhu Mevlâ te'alâ İ

⁵³⁹ 'arşa-i fezâhat N1, İ] ve şadr-ı 'arşa-i fezâhat N2

⁵⁴⁰ Efendi N1, İ] 'Ârif Efendi N2

⁵⁴¹ yidi N1] altı N2, İ

⁵⁴² altı N1] beş N2, İ

Ve minhüm:
‘Uşşākī-zāde Efendi

[15] Erbāb-ı ‘ilm ü ‘irfānuñ zerāfet-şi‘ārı aşhāb-ı faẓl (N2 26a) u ikānuñ nezāket-dişārı ahlāk-ı hamīde ile mevşūf evşāf-ı pesendīde ile ma‘rūf zümre-i ‘izz ü cāhuñ himmet-bülendi cenāb-ı ‘Uşşākī-zāde ‘Oşmān Efendi bunlar dañı şāhib-i tohm-ı Rūmī [20] olup on dört ‘aded lāle-i pāk-kāleye mālīklerdür. **Feyz-i Hūdā, Dād-ı Hūdā, Müşābih-i Sultān-ı Cihān, (N1 38b) [1] Müşābih-i Kızıl Kırılğıç, Müşābih-i Dil-āvīz, Katmer Lāle** ve 1109’da (M 1698) **Āteşin-Ruhsār, Elmas-pāre, Mihr-i Raḥşān** ism kendinüñdür⁵⁴³ ve yine sene-i mezbūrede rüz-ı Hızırda bir lālesi gelüp, faķır **Gül-mih-i Āfitāb**⁵⁴⁴ ism [5] kōmışdur ve tārīḥ-i kitābda dört lālesi gelmişdür. ‘Adīmü’n-nazīr gāyet güzīde koyı gül-rengdir, **Nāzende Ebrīdir. ‘Oşmānī Kırılğıç, Cilve-baḥş** mordur. İsmeler faķır-i taķşirüñdür.⁵⁴⁵

Ve minhüm:
‘Aziz Çelebi ‘Aleyhi’r-rahme

Muntazımü’l-eṭvār-ı⁵⁴⁶ şükūfe-perverān münfeḥimü’l-‘alī ezhāriyān şāhib-i [10] tab‘-ı selīm u hulḫ-ı müstakīm merḥūm ‘Abdü’l-‘aziz Çelebi ilā rahmeti’r-Raḥīm otuz ‘aded Rūmī lālesi vardır. Altısı ḥayātında iken (İ 27a) zuhūr itmişdür. **Hoş-reng, Cihān-ārā, Ra‘nā, Zībā, Nā-yāb, Meneviş.** İsmeler kendinüñdür. Ba‘dehu vefāta metrūkātını Piri-paşa-[15]zāde Meḥemmed Beg aldugı gün üç ‘aded lālesi **Gülgün-ı ‘Aziz, Rāmī-pesend, La‘l-fām** bu ismlerle tesmiyye olındı ve tārīḥ-i kitābda merḥūmuñ⁵⁴⁷ mir-i merkūmda açılan⁵⁴⁸ yigirmi bir aded lālesi ‘Aziz-i Mīr, Huceste, ‘Ubeydī-pesend, La‘l-i Nāb, Kumru Gögsü, Server-baḥş, [20] Ferruḫ, Ferḥunde, Ruḫ-ı Dildār, Fişne-reng-i ‘Aziz, Ser-āmed, Hoş-endām, Dil-güşā, Şāliḫ-pesend (N1 39a) [1] Mīr-i Gül-reng, Feraḫ-dād, ‘Uşşāk-pesend, Haşhaşı, Ser-endāz, Fā’iḫ, Pāk-endī bu ismlerle tesmiyye olındı. 1109’da (M 1698) ‘azim-i (N2 26b) ‘ālem-i ‘uḫbā⁵⁴⁹ olmuşdur.

Tārīḥ-i faķır:

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Geçdi çün dār-ı fenādan itdi [5] ‘uḫbāya sefer
“Cennet-i ‘adni İlāḫi eyle ‘Aziz’e maķar”

⁵⁴³kendinüñdür N1, N2]kendilerinüñdür İ

⁵⁴⁴**Gül-mih-i Āfitāb** ism kōmışdur ve tārīḥ-i kitābda N1]**Gül-mih-i Āfitāb** diyü tesmiyye eyledüm ve tārīḥ-i kitābda N2]**Gül-mih-i Āfitāb** diyü tesmiyye itdüm ve tārīḥ-i kitābda İ

⁵⁴⁵faķır-i taķşirüñdür N1, N2]faķirüñdür İ

⁵⁴⁶eṭvār N1, İ] aḥvāl N2

⁵⁴⁷merḥūmuñ N1, N2] İ

⁵⁴⁸mir-i merkūmda açılan N1, N2]mir-i merkūmun bağçesinde açılan İ

⁵⁴⁹‘uḫbā N1, İ] beḳā N2

Ve minhüm:
‘Alī Ağa Çorbacı

Baқыyye-i selef, mürebbi-i halef sāl-hürde-i dehr kār-āzmūde-i ‘aşr şalāh-ı hāl ile ārāste şıdķ-ı maķāl ile pīrāste zümre-i şükūfeciyanuñ ser-tācı a‘nī ‘Alī Ağa Baba Çorbacı bunlar dağı [10] şāhib-i toħm olup yidi ‘aded güzīde zerrīne mālīk olmışlardır. **Şāliħ-ārā** ism merķūm Tezkireci Efendi’nüñdür. **Şafā-baħş** 1107’de (M 1696) zühūr itmişdür. İsm La‘lī-zāde Efendi’nüñdür.

Tārīħ-i faķīr:⁵⁵⁰

mef‘ülü mefā‘ilün mef‘ülü mefā‘ilün

Toħmuña ‘Alī Ağa tārīħ-i mücevherdür

“Bu cām-ı şafā-baħşı Hıyy [15] kıldı saña ‘iṭā”

‘Aliyyü ’l-Ezhār beyāzdu. Sene-i mezbūrda gelmişdür. İsm-i faķīrünüñdür.

Li-mü’ellifihi:

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

‘Alī Ağa Babamuz itme kızusın inkār

‘Aliyyü ’l-ehzār ki oldı bu tārīħ-i izhār

ve1109’da (M 1698)**Necm-i ‘Alī** la‘līndür ve **Şafā-yı ‘Alī** ve **Server-i ‘Alī** ve **Merdāne**, [20] **Ķadeħ-i Şāmānī** isimler faķīrünüñdür ve lāle-i Rūmī’de **Leylāķī** ve **Sürħ-püş-nām** (İ 27b)iki ‘aded lālesi vardur ve Girid’de⁵⁵¹(N1 39b) [1] beş ‘aded Giridi vardur.⁵⁵²**Tācdār**, **Zağarcıbaşı**, **Gül-i Zībā**, **İsmi ve Cismi Emānet**, **Berāberi Girid-nām-ı dıger Lā-nażīr** ve **Şoñ Bālā-ķadd** beyāzdu ve **Ķırmızı Hörgüçlü**, **Āşaf-niyāz-nām** bir kırmızı vaķt-i [5] buħūrī bunlaruñ toħmındandır ve yine 1110 (M 1699) senesinde toħmdan ber-güzīde kırmızı⁵⁵³ vaķt-i buħūrī zühūr idüp bu faķīr **Yāķūt-Ķalem**⁵⁵⁴ tesmiyye idüp bu tārīħ ile zabṭ olunmuşdur.

Li-mü’ellifihi:

Çorbacı ‘Alī Ağa Babamuzuñ

Ola bu kırmızı [10] buħūr-ı ‘alem

Gel iki gözüm senüñ tārīħiñi

Didiler ismüñ ola **Yāķūt-ķalem**

⁵⁵⁰ N2de tārīħ-i faķīr başlığı ile bu tarih vardır. İ nüshasında Li-mü’ellifihi şeklindedir.

⁵⁵¹ bu N2, İ]- N1

⁵⁵² Girid’i vardur N1] Girid bunlardan şāyi‘dür. N2, İ

⁵⁵³ kırmızı N1, N2]- İ

⁵⁵⁴ diyü N1, N2]- İ

Ve minhüm:
‘Abdü’l-kerîm Çelebi ‘Aleyhi’r-raḥme

Pîr-i kühen-sâl, merd-i hoş-ḥiṣâl şâhib-i toḥm-ı zerrîn-i ḥüb merḥûm ‘Abdü’l-kerîm Çelebi der Eyyûb iki ‘aded zerrîni vardur. **Cedî La‘lîn** ve **Kerîmî La‘lîn** [15] Seyyid Mes‘ûd (N2 27a) Efendiye ihdâ itmekle **Şerîfî La‘lîn** daḥı dirler.⁵⁵⁵ Şerîfî La‘lîn’i ba‘zılar başkadır dirler. Pes bunuñla üç olur. 1098’de (M 1687) fevt olmışdur.

Li-mü’ellifihi:
Geldi biri fevtine bu gûne didi târiḥ ‘Ubeydî
“Cennet ide [20] mesnedüni ‘Abdü’l-kerîm Çelebi İlâh”

Ve minhüm:
‘Alî Ḥāce

Mü’ellif-i bedâyi‘-i ğarîbe muşannif-i şanâyî‘-i ‘acîbe(N1 40a) [1]‘ilm-i zerâfet ile ârâste ḥilm ü nezâket ile pîrâste pîr-i sâl-ḥürde-i zamân nevâ-şinâs u ḥāce-i cihân zümre-i kûze-gerânüñ ser-bülendi a‘nî Eyyûbî Ḥāce ‘Alî Efendi 1107’de(M 1696) [5] ber-güzîde Süleymânî zerrîni zuhûr idüp⁵⁵⁶ **Ḥânımân-ı Ḥāce** dinildi. İsm-i faḳîründür ve on üç ‘aded Rûmî lâlesi vardur. **Ḥânımân**⁵⁵⁷, **Nümâyân**, **Mîr-pesend**, **Mor Şeh-nâz**, **Mümtâz-ı ‘Ālem**, **Mümtâz-şarâbî**⁵⁵⁸, **Meclîs-ârâ**, **Şîrîn**, **La‘l-pâre**, **Dil-güşâ**, **Sincâbî**, [10] **Kebîr Al** 1112 (M 1701) Muḥarrem’inüñ on beşinde mezbûr ‘Alî Ḥāce fevt olup defn olunmuşdur.⁵⁵⁹

Ve minhüm:
‘Abdu’llâh Efendi-zâde ‘Alî Efendi ‘Aleyhi’r-raḥme

Zübde-i kâtibân-ı Tersâne-i ‘Āmire kıdve-i şüküfeciyân-ı şâhib-i (İ 28a)âşâr-ı⁵⁶⁰ fâḥire şâhib-i toḥm-ı zerrîn ü ḥâtır-güşâ merḥûm ‘Abdu’llâh Efendi-zâde el-Ḥāc ‘Alî Efendi der-Ḳasımpaşa. Bunlarüñ daḥı beş ‘aded zerrînleri vardur. **Beyâz Şubḥ-ı Şadıḳ** [15] diĝer beyâz **Nûr-ı ‘Ālî**, **Lâ-naẓîr-i ‘Alî**, **Şeh-vâr**, **Ḥacı-pesend** 1105 (M 1694) Zi’l-ḥiccesinüñ on beşinde Mekke-i Mükerrreme-i Şerîfu’llâh’da fevt olmışdur.

Li-mü’ellifihi:
fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

⁵⁵⁵diyeler N1] dirler N2, İ

⁵⁵⁶zerrîni zuhûr idüp N1, N2] zerrîn olup İ

⁵⁵⁷İsm faḳîründür İ]- N1, N2

⁵⁵⁸Mümtâz-Şarabî N1] Şarabî N2

⁵⁵⁹1112 Muḥarrem’inüñ on beşinde mezbûr ‘Alî Ḥāce fevt olup defn olunmuşdur N2, İ]-N1

⁵⁶⁰âşâr N1] ezhâr N2, İ

Ḳabrine geldüm du‘ â idüp didüm târiḥini⁵⁶¹
 “Cennetü ’l-me’vâ ola Yâ Rab ‘ Alî’ye bu maḳâm”

Ve minhüm:
Ḳadri Aḡa-zâde ‘ Alî Aḡa

Maḳbû‘ ü ’l-[20]ḥulḳ u aḥsen-ḥû memdûḥü ’l-‘aḳl⁵⁶² [u] şîrîn-gû maḫhar-ı ḥıṣâl-i ḥamîde vü şekve ma-şadaḳ-ı ‘ ind-i iḥsânü ’l- (N1 40b) [1] vüçûḥ şâḫib-i toḫm-ı zerrîn be-cidd ü bî-hem-tâ a‘nî Ḳadri Aḡa-zâde ‘ Alî Aḡa. Bunlar⁵⁶³ daḫı nâmdâr yigirmi ‘aded zerrînleri vardur. **Sebze-püş, Dil-nevâz, Hazâ Süleymânî, Rûḫ-efzâ, Güzîde Süleymânî**[5] 1108’de⁵⁶⁴ (M 1697) zuhûr idüp(N2 27b) **Şems-i Münîr**⁵⁶⁵ ism-i faḳîrûndür.⁵⁶⁶

Cemâlî⁵⁶⁷:
fe‘ ilâtün mefâ‘ ilün fe‘ ilün
 Bâreka ’llâḫ zihî şun‘ -ı ḳadîr
 Toḡdı ezhâr içre⁵⁶⁸**Şems-i Münîr**

‘ Umdetü ’l-Ezhâr
 İsm ve ḳıṭ‘ a Cemâlî’ nûndür.

Bâreka ’llâḫ zihî ravza-i ḥûb
 Zeyn olup bâḡçe-i cennetvâr
 Gerçi çok [10] tuḫfeler zuhûr itmiş
 Lîk Ḥaḳḳâ bu ‘ Umdetü ’l-Ezhâr

Bedr-i Münîr
Cemâlî⁵⁶⁹:
fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün
 Kimi meh-tâb kimi ‘ âlem-gîr
 Bu daḫı oldı begüm **Bedr-i Münîr**

Tâbdâr ve Şu‘ ledâr⁵⁷⁰

⁵⁶¹ Ḳabrine geldüm du‘ â idüp didüm târiḥini N1]- İ

⁵⁶² ‘aḳl N1, N2]ṭavr İ

⁵⁶³ bunlar N1] bunlaruñ N2, İ

⁵⁶⁴ 1108’de N1, N2] 1108’lerde İ

⁵⁶⁵ münîr N1, İ] şems-i ḫuḫâ N2

⁵⁶⁶ faḳîrûndür N1, N2]ḫaḳîrûndür İ

⁵⁶⁷ Cemâlî N1, İ] Beyt N2

⁵⁶⁸ Mısraḫa “içre” kelimesinden sonra “bir” kelimesi yer almaktaysa da vezne uymadıḡı için çıkartılmıştır.

⁵⁶⁹ Cemâlî N1, İ]- N2

⁵⁷⁰ “Tâbdâr” ve “Şu‘ ledâr N1, İ] “Şu‘ ledâr” ve “Tâbdâr” N2

Ve lehu:

feülün feülün feülün feül

Dü nîz tohm bahşid-i perverdigâr⁵⁷¹

Yeni Tâbdâr uYeni Şu' ledâr

Şâkıb⁵⁷²:

fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

Nazar⁵⁷³ itmez felekde hurşide

[15] Çeşm-i ' ibret ile Tâbdâr'ı gören

Dâğ dâğ olsa lâleveş ne ' aceb

Bâğ-ı ' âlemde Şu' ledâr'ı gören

Şeref-yâb

Cemâlî⁵⁷⁴:

Çü bulur⁵⁷⁵ her biri bir gûne elķâb

Ezhâr içre bu da oldu Şeref-yâb

Rağşende Süleymânî

Ve lehu⁵⁷⁶:

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

Virür meclisde revnaķ dem-be-dem seyr eylesün[20] anı

Disem nâmına (İ 28b) anuñ n'ola Rağşende Süleymânî

Nühüfte Süleymânî

Ve lehu⁵⁷⁷:

mef' ülü mefâ' ilün mef' ülü mefâ' ilün

Gördüm çemen içre çün (N1 41a) [1] gizlenmiş açup anı

İsmi⁵⁷⁸ ola didüm pes⁵⁷⁹ Nühüfte Süleymânî

Kem-yâb

⁵⁷¹ "Yüce Tanrı ayrıca iki tohm daha verdi."

⁵⁷² Sâkıb N1, İ] Rubâî N2

⁵⁷³ Nazar N1, N2] Nazir İ

⁵⁷⁴ Cemâlî N1, İ]- N2

⁵⁷⁵ bulur N1] buldı N2, İ

⁵⁷⁶ Ve lehu N1, İ] Beyt N2

⁵⁷⁷ Ve lehu N1] Beyt N2] Cemâlî İ

⁵⁷⁸: ismi N2, İ] ism N1

⁵⁷⁹ didüm pes N1, N2] pes didüm İ

Ve lehu:⁵⁸⁰

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün

Beyā-yıd çünki ez tohm-ı Cihān-tāb
Sezā bāşed bedādem nām-ı **Kem-yāb**⁵⁸¹

‘ Ayyūķī

Ve lehu⁵⁸²:

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün

Żarūrī giydirür pāyına na' leyn
Buña dirler [5] begüm ‘ **Ayyūķī** La' līn

Mezbūr La' līn-i⁵⁸³ ‘ Ayyūķī ibtidā açıldıķda⁵⁸⁴ uzaķdan görölüp varup baķmak murād olındukda⁵⁸⁵ ğāyet çamurlı ve yağmurlı gün olmağla tahta arasında pā-büç ile çamurdan çıkılmayup bi'z-zarūre na' leyn getürüp güc ile varılıp kesilmişdür.

Nürü '1-[10]Ezhār

Ve lehu⁵⁸⁶:

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Berķ urur seyr-i çemende resmi
Nürü '1-Ezhār ola anuñ ismi

Bu on üç ‘ aded esāmī ve muķatta‘ āt Piri-paşa-zāde Cemālī Beg'üñdür ve

Nürī-pesend ‘ Alī Ağa

Ve lehu⁵⁸⁷:

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Görüp Nürī Efendi çün bu zerrini pesend idüp
Didi ismi bunuñ **Nürī-[15]pesend** olsun ‘ Alī Ağa

Ve 1109'da (M 1698) bir ğāyet ince kebīr (N2 28a) zerrin açdı. Maħdüm-ı mükerremi Yūsuf Ağa'nuñ ħīn-i velādetinde merħūm Ķadri Ağa merķūmuñ tahtasına bir miķdār tohm zer' idüp, ol tohmlardan zuhūr itmekle **Yūsufī** diye tesmiyye olınmışdur. [20] İsm-i faķirüñdür.

⁵⁸⁰ N2'de bu beyt yoktur. İ Nüshasında ise başlık “Cemālī” şeklindedir.

⁵⁸¹ “Çünkü Cihāntāb tohumundan gelir
Kemyāb adını versem ona yaraşır.”

⁵⁸² Ve lehu N1, İ] Beyt N2

⁵⁸³ La' līn-i ‘ Ayyūķī N1] ‘ Ayyūķī N2, İ

⁵⁸⁴ açıldıķda N1, N2]açdıķda İ

⁵⁸⁵ olındukda N1, N2] olınd İ

⁵⁸⁶ Ve lehu N1, İ] Beyt N2

⁵⁸⁷ Ve lehu N1, İ] Beyt N2

Cemālî⁵⁸⁸:**mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün**Mübârek-bâdına nūr tođdı şaĥn-ı ezhâra⁵⁸⁹

Sezâdur zer-ķalemle tarĥ ola pes (N141b) [1] hey'et ü resmi

Gelüp Yūsuf Aġanuñ baĥtına çün beyâz zerrin

Didi Ĥâcî Meĥammed Yūsufî olsun anuñ ismi

Nâhîd**Ve lehu⁵⁹⁰:****fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün**

Oldı bu deñlü toĥum çünki bedîd

Pes ŧulü' itse 'aceb mi Nâhîd

İsm⁵⁹¹ Cemālî [5] Begüñdür. Nūr-ı 'Ālî ber-güzide beyâz zerrindür. İsm Cemālî Beg'üñdür⁵⁹². Meh-tâb bir şarı zerrindür. İsm Süleymân Beg'üñdür.

Mihr-i Kaküldâr, Tâb-efgen**Şâķıb⁵⁹³:****Ĥoş-lehçe⁵⁹⁴****(İ 29a)****fe' iläün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün**Ne 'aceb⁵⁹⁵ seyr idenüñ çeşmi iderse⁵⁹⁶ rüşen

Didiler gülşen-i 'âlemde buña Tâb-efgen

Şâķid-i Mihr ü Ĥoş-[10]Lehçe La' lîn, Şîrînkâr, Toĥm-ı Dilber nebâti⁵⁹⁷, **Toĥm-ı Cihân-tâb** şarıdır. Ve ism vaz' olunmadık ezhâr-ı bî-şümârdur ki her biri birbirinden a' lādur ve ism ve resme sezâdur.

⁵⁸⁸ Cemālî N1, İ] Beyt N2⁵⁸⁹ İlk mısradâ vezin bozuktur.⁵⁹⁰ Ve lehu N1, İ] Beyt N2⁵⁹¹ ism N1] ism daĥı N2, İ⁵⁹² Cemālî Beg'üñdür N1, N2] Cemālî'nüñdür İ⁵⁹³ Şâķıb N1, İ] Beyt N2⁵⁹⁴ Ĥoş-lehçe İ] N1, N2⁵⁹⁵ ne 'aceb N1] -N2, İ⁵⁹⁶ iderse N1, N2] olursa İ⁵⁹⁷ Toĥm-ı Dilber nebâti N1, N2]-İ

Ve minhüm:
‘Ömer Efendi

Zübde-i muḳtedā-yı kirām ‘umde-i pişvā-yı enām mālîk-i güzîde-i Girid ve zencebil-i [15] mergûb a‘nî ‘Ömer Efendi-zāde Meḥemmed Efendi İmām-ı Cāmi‘-i Eyyûb⁵⁹⁸. Ortası yeşil **İmām Beyāzı** nām-ı diğeri **Çemen-derûn**-nām Girid ve bütün beyaz ki⁵⁹⁹ **İmām Beyāzı** demekle meşhûr Giridler bundan şāyi‘dür ve **İplikli Kātmer** zencebil daḥı bunuñdur.

Ve minhüm:
‘Abdü’l-hālîk Efendi

Erbāb-ı [20] tilāvetüñ hoş elḥānı aşḥāb-ı kırā‘atüñ ḥûb-lisānı güzîde-i şüküfeciyan ‘Abdü’l-hālîk Efendi (N1 42a) [1] İmām-ı Cāmi‘-i Mimār Sinān. Bunların iki ‘aded zerrini vardır. Biri 1108’de (M 1697) **Nümüdār** be-nām **İmāmü’l-ezhār**⁶⁰⁰ aşl merḥûm Kāranfülî Muştāfā Çelebi toḥmından zuhûr⁶⁰¹ ve kendüde açılıp ism (N2 28b) ḳonmuş idi. Ba‘dehu vefāta [5] metrükātinden mezbûr alup ancak ism⁶⁰² ferāmûş olunmağla ḥaḳîr⁶⁰³ **İmāmü’l-Ezhār** diyü tesmiyye itdim⁶⁰⁴ ve 1109’da (M 1698) ⁶⁰⁵**Şerefdār** ism-i faḳîrūñdur.

Ve minhüm:
‘Abdî Çelebi Şorguccı

Şāhib-i taḳvā vü müteverri‘ ‘ālim-i mesāi’l-i diyānet ü müteşerri‘ zühd ü taḳvāsında ḥaşyet-i Allāh ile mezkûr şabr-ı ‘ināda sünnet-i Resulu’llāh [10] ile meşhûr a‘nî Şorguccı ‘Abdî Çelebi reyb ü riyādan ola ḳalbi şāfi. Zamān-ı māzîde mürûr iden ezḥāriyan-ı sūrî-perverlikle şöhret bulup ancak ‘Abdî Çelebi’de açılan çiçek diyü ba‘zı aḥbābuñ defterinde mevcûd ve lisānında mezkûrdur. Kendülerinden⁶⁰⁶ [15] şāyi‘ bir zerrinleri vardır ve (İ 29b)1110 (M 1699) senesinde toḥm olmağ iddi‘asıyla bir ‘**Ulvî Güvez** vaḳt-i buḥrî ‘arz itdükte bu faḳîr daḥı **Şorguc-ı Hindî** diyü tesmiyye itdüm.⁶⁰⁷

Li-mü’ellifihi:⁶⁰⁸

Bā-nuḳaṭ tārîḥ-i ismin ḳoduḳda didüm ‘Ubeydî

⁵⁹⁸ Eyyûb N1] Ḥāzret-i Eyyûb N2] Ḥāzret-i Eba Eyyûb İ

⁵⁹⁹ ve bütün beyaz N1, İ] ve nām-ı diğeri bütün beyaz N2

⁶⁰⁰ be-nām-ı İmāmü’l-ezhār N1, İ] bi-nāmü’l-ezhār N2

⁶⁰¹ zuhûr N1] zuhûr idüp N2, İ

⁶⁰² ism N1] ismi N2, İ

⁶⁰³ ḥaḳîr N1, İ] faḳîr N2

⁶⁰⁴ itdüm N1] itmişdür N2] iyledüm İ

⁶⁰⁵ toḳuzda N1, İ] toḳuzda daḥı N2

⁶⁰⁶ kendülerinden N1, İ] kendüden N2

⁶⁰⁷ diyü tesmiyye itdüm itdüm N1] diyü tesmiyye olınmışdır. İsm-i faḳîrūñdur. N2, İ

⁶⁰⁸ N2’de “Li mü’ellifihi” başlıklı tarih beyti vardır. İ nüshasında başlık “Tārîḥ-i faḳîr” şeklindedir.

“Şorguc-ı Hindî ola ismi didi aña Hâcî Baba”

Ve minhüm:

‘**Abdü’l-ķādir Efendi Mūsā-zāde**

[20] Kıdvetü’l-ķuzāt ve’l-ħükkām ma’denü’l-fazl ve’l-ķelām mādde-i ħükümetde kāmīl icrā-yı şerī’atde ‘āmil cezāre-i (N1 42b) [1] Girid ķāđisi sābıķā ‘Abdü’l-ķādir Efendi eş-şehīr be-Mūsā-zāde Mevlānā⁶⁰⁹ sākīn-i nezd-i Altıayçeşmesi. Bunlar dađı i’ṭa-i mezbūrdan getürdüđi şükūfelardan merķūm çeşme ķurbunda Edirneķapusu şāh-rāhında [5] sābıķā Edirne ķāzası olan merħūm ‘Oşmān Efendi’nün merķadı üzerinde nazārimıza vaķt-i eylülde bir çiçek dūş olup bunuñ ismi **Mūsā-zāde Şarısı** olsun diyü şöhret-nām bulup meşhūr beyne’l-enām olmađıķın kendüsü şaff-ı ezhāriyānda nişeste olunup [10] lāle-i mezbūr dađı hesab-ı⁶¹⁰lāle-i Girid’de keşidedür.

Ve minhüm:

‘**Azīzī**⁶¹¹ **Ĥātūn**

Dürre-i silk-i ‘işmet(N2 29a) gevher-i kân-ı ‘iffet faħrū’l-muħazzirāt zeynü’l-müsevvirāt şāhibe-i toħm u zerrīn ü lāle⁶¹² ‘Azīzī Ĥātūn e’azzehā’ü’l-Mu’īn. Bunların 1109’da (M 1698) bir zerrīni zühūr idüp‘Azīzī [15] **Süleymānī** diyü tesmiyye olındı. İsm-i faķīrūndür ve 1108’de (M 1697) zühūr itmiş üç ‘adet Rūmī lālesi vardır.

Sincābī Ķırlanđıç

Lisa cennethā⁶¹³:

mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün

Oturdu şadr-ı ‘ālīye bugün **Sincābī Ķırlanđıç**

Virür dībāc u ĥarc aña cihānda bāķī Ķırlanđıç

Gül-peyker⁶¹⁴

Şāķıb⁶¹⁵:

fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

Şübhesiz [20] eyler ferāmūş tāb-ı rüy-ı dilberi

Çeşm-i rağbetle temāşā eyleyen **Gül-peykeri**

⁶⁰⁹be-Mūsā-zāde Mevlānā N1, İ] be-Mūsā-zāde N2

⁶¹⁰hesābı N1] zencir hesābı N2, İ

⁶¹¹‘Azīzī N1, N2] ‘Azīze İ

⁶¹²zerrīn ü lāle N1] lāle vü zerrīn N2, İ

⁶¹³Lisa cennethā N1] Beyt N2] Beyt-i Lisa cehā İ

⁶¹⁴İsm Cemālī Beg’ūñdür İ, N2] N1

⁶¹⁵Şāķıb N1, İ] Beyt İ

İsm Cemālî Beg'ündür.⁶¹⁶**Cihân-gîr Müşâbihi (N1 43a)** [1] ism Muşafâ Hâce'nüdüdür.

Harfû 'l-Fa

(İ 30a)

Beş neferdür. İki 'azîm-i rāh-ı cennet [ve]⁶¹⁷ üçü ārāyîş-i şadr-ı şîhhatdür.

Ve minhüm:

Fennî Efendi

Şâ'ir-i hoş-sühan mâhir-i her 'ilm ü fen dâhil-i bezm-i iltifât-ı shehen-şâh-ı cihân nâ'il-i Girid nâdirü'l-ikrâr -ı [5] kemer-beste-i âstâne-i Hâzret-i Mevlânâ⁶¹⁸a'nî Fennî Efendi zâda'llāhu fûnûna bi-lafzehü'l-'alâ. Bunlar dağı kudemâ-yı şüküfeciyândan olup 'itibârları semt-i Girid'e⁶¹⁹ gâlib olmağın hâlâ bu şöret bulan dört 'aded Girid bunlardan bediddür. **Fennî Kırmızıısı, Ayva Güli Fennî, Rehâvî**, [10] **Feyz-i nigîn** ism kendülerinüdüdür⁶²⁰ ve iki 'aded Kuds ki Flemenk hâzinedârından bunlara intikâl idüp bunlarda şüyü' bulmuşdur. **Kebîr Flemenk**⁶²¹ ve **Dem-i Ahaveyn** dimekle meşhûrdur. Dem-i Ahaveyn ism Süküdârî Çavuş merhûmuñdur.

Ve minhüm:

Fazlu'llāh Efendi İmām-ı Cāmi'-i Vālide Sulţān 'Aleyhi'r-raḥme

Mazhar-ı feyz-i luḥf-ı Yezdān menba'-ı [15] 'ilm ü 'irfān 'andelîb-i gülzâr-ı ma'ârif ü ma'ânî hâce-i 'ulemâ-yı sulţānî Hâṭib-i Cāmi'-i Şerîf Sulţān Aḥmed Hân vâşıl-ı dâr-ı mağfîret-i Raḥmān fenn-i müsikîde hâce-i zamān ḥüsn-i kitâbetde yegâne-i devrân a'nî Fazlu'llāh Efendi İmām-ı(N2 29b) Cāmi'-i Vālide [20] Sulţān. Fazl-ı rabbāniye mazhar olup be-'avn-i Hudâ perverde-i ezhârda toḥm tarafına sülûk itmeyüp(N1 43b) [1] lâkin lâle-i Giridde **Havuzlı**-nām Girid bunlardan bediddür. El-yevm nâ-bûd [u] nâ-peydâ⁶²² olup dostluk ḥuḳûkuna ri'âyeten du'â-yı ḥayr-ı ihvândan behrever olmağ için silk-i ezhâriyâna keşide olındı. 1106'da [5] (M 1695) mimber-i fenâdan şâh-râh-ı beḳâya 'ubûr itmîşdür. Eyyûb Ensari Türbesi karşıusunda medfûndur.⁶²³

Târîḫ:

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

⁶¹⁶N2'de "İsm Cemālî Beg'ündür" ifâdesi "Gül-peyker" çiçek adından sonra yazılmıştır.

⁶¹⁷ve İ, N2] N1

⁶¹⁸Mevlânâ N2, İ] Mevlâ N1

⁶¹⁹olmağın hâlâ bu şöret bulan dört 'aded Girid N1, N2]-İ

⁶²⁰kendülerinüdüdür N1] kendünüdüdür N2

⁶²¹"Kebîr Flemenk" N1, İ]-N2

⁶²²nâ-peydâ N1] nâ-bedîd N2, İ

⁶²³Ebu Eyyûb Ensari Türbesi karşıusunda medfûndur. N2, İ]-N1

“Hem-civār ola ḥabīb-i ekreme el-Fātiḥa”

Tārīḥ-i faḳīr:

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

“Hey meded hey göçdi Fazlu ’llāh da”

Ve minhüm:

Fāṭıma Ḥātün:

Müdebbire-i zenān mümeyyize-i nisvān, ‘ārife-i cihān ‘ākıle-i zamān ḳābile-i güft ü şinid şāḥibe-i lāle-i Girid [10] a ‘nī Faṭıma Ḥātün (**İ 30b**)eş-şehīr bānī-i ‘ömrhā ’ü ’l-mecīd. Girid’de “**Ebr-nümā**”⁶²⁴-nām Girid lālesi bundan bedīd olmuştur.

Ve minhüm:

Fenārī-zāde ‘Aleyhi ’r-raḥme

Efdalü ’l-fuzalā ve ’l-müteşerri‘in eşrefü ’ş-şürefā ve ’l-müteverri‘in menbā‘ -ı cüy-bār-ı ‘adl ü inşāf mecma‘ -ı kār-ı faẓl u elṭāf pırāye-i şadr-ı siyādet[15] ārayış-i mütteḳā-yı semāḥat a ‘nī Cenāb-ı Seyyid Aḥmed Efendi ḳāḏī-i İstānbül-ı sâbıḳ eş-şehīr Fenārī-zāde ‘āfiāllāhu ‘anhümā. **Zer-beft** şarı, **Bektaşī**-nām şarı iki ‘aded Ḳıbrıs bunlardan şāyi‘dür. İsm-i faḳīründür. **Ḳırmızı** ve **Beyāz İmāme-i Ḳāḏī**-nām [20] iki çiçek bunlardan ‘ayāndur⁶²⁵. 1109’da (M 1698) vefāt itmişlerdür⁶²⁶ ve **Kerre-nāy** ism-i faḳīründür ve bu (**N1 44a**) [1] daḫı merḥūmda görildi.1109’da (M1698) vefāt itmişlerdür⁶²⁷ Emīr Buḫārī’de Kemālpaşa-zāde⁶²⁸ ḳabri içinde medfūndur.

Tārīḥ:⁶²⁹

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

Ḥarf-i menḳūṭın hisāb idüp didüm tāriḥini

“Menzil-i Şeyḫ Aḥmedi ‘adn eyleye Rabb-i Mu‘īn”

Tārīḥ-i faḳīr:⁶³⁰

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

[5] “İlāhī ḳıl Fenārī-zāde cāyın cennet-i me’vā”

⁶²⁴ Ebr-nümā N1, İ] Ebrī N2

⁶²⁵ bunlardan ‘ayāndur N1] bunlardan nümūdardur N2] bundan şāyi‘dür İ

⁶²⁶ 1109’da vefāt itmişlerdür N1]-N2, İ

⁶²⁷ 1109’da vefāt itmişlerdür N2, İ]-N1,

⁶²⁸ Kemālpaşa-zāde N1] Kemālpaşa N2, İ

⁶²⁹ “Tārīḥ” başlıklı beyit N2’de de vardır. İ nüshasında “Tārīḥ-i diğēr” olup İ nüshasında bu iki tarihten mısra olanı ilk sırada ve beyt olanı ikinci sıradadır.

⁶³⁰ “Tārīḥ-i faḳīr” başlıklı mısra N2’de de vardır.

**Ve minhüm:
Fâzıl Paşa-zâde**

‘Umde-i erbâb-ı zerâfet zübde-i aşhâb-ı nezâket ve⁶³¹ şâhib-i ‘aql-ı selîm mâlik-i tab‘-i⁶³² müstaķîm mîr-i meclis-ârâ vü ser-âzâde Cenâb-ı Aĥmed Beg Fazıl Paşa-zâde (N2 30a) bunlar daĥı erbâb-ı ezhârdan Girid-perverlikle meşhûr [10] olup **Yâķût-nişîn**-nâm bir şarı Girid nâ’il olmışlardır. İsm Cemâlî Beg’üñdür⁶³³.

ĤARFÜ’L-ĤÂF

Yigirmi iki kimesnedür. On dördü ĥayd-ı cihândan fâriğ sekizi henüz şâyî’dür.

**Ve⁶³⁴ minhüm:
Ĥulleli Emîr ‘Aleyhi’r-raĥme**

Şerîfû’l-aşl nazîfû’n-nesl şâhib-i zerrîn-i turnada [15] be-nâm-ı Ĥulleli merĥûm Dâğîstânî Meĥammed Efendi Ĥullevî. **Ĥulleli**-nâm zerrîn toĥmdan bunlarda zühûr itmîşdür. 1083’de (M 1673) fevt olmışdur.

Târîĥ-i faķîr⁶³⁵:
mef‘ ülü fâ‘ îlatün mef‘ ülü fâ‘ îlatün
Geldi biri ‘Ubeydî fevtine didi târiĥ
“Ĥulleli Emîr Ĥelebiye ĥabri nûr ola”⁶³⁶

**Ve minhüm:
Ĥalender-ĥâneli ‘Aleyhi’r-raĥme**

Zübde-i küttâb-ı Yeñiçeriyân [20] ‘umde-i⁶³⁷(İ 31a) ezhâriyân maĥsûd-ı her şâĥîb-i cem‘ iyyet ve mażhar-ı luĥf-i Celîl mâlik-i toĥm-ı güzîde-i zerrîn ü ĥaranfûl (N1 44b) [1] merĥûm Ĥalender-ĥâneli Ĥâc Muştafâ Efendi ilâ raĥmeti’l-Celîl **Mümtâz La‘lîn** ve **Aķçeli**-nâm iki ‘aded zerrînler bunuñdur.⁶³⁸ Vech-i tesmiyye oldurur⁶³⁹ ki zerrîni merĥûm açduķda⁶⁴⁰ kibârdan biri seyre varup [5] bâğçe⁶⁴¹ gezerken görüp iķbâl ider. Zerâfet idüp çiçek dibine bir avuç çil aķçe döküp geçer. Ĥîn-i vedâ‘da merĥûm Ĥalender-ĥâneli mezkûre ĥiĥâb idüp,⁶⁴² “Yâ bizden⁶⁴³ bir çiçek taleb itmez misiz?” didükde anlar daĥı “Belî,

⁶³¹Ve N1] N2, İ

⁶³²tab‘-i N1] dehr-i N2, İ

⁶³³Cemâlî Beg’üñdür N1, N2] Cemâlî’nüñdür İ

⁶³⁴Ve N1] N2, İ

⁶³⁵Târîĥ-i faķîr N1] Li-mü‘ellifihi İ

⁶³⁶Bu mısra vezne uymamaktadır.

⁶³⁷‘umde-i ezhâriyân N1, İ] aşhâb-ı ezhâriyân N2

⁶³⁸zerrînler bunuñdur N1] zerrîn bunlaruñdur N2, İ

⁶³⁹oldurur N1] oldur N2, İ

⁶⁴⁰açduķda N1, İ] açıldıķda N2

⁶⁴¹bâğçe N1] bâğçeyi N2, İ

⁶⁴²ĥiĥâb idüp N1]-N2, İ

şol dibinde aqçeli bir çiçek var. Eger luţfuñuzdan [10] olursa anı isterüz.” dir.⁶⁴⁴ Ol dağı varup ma‘ hūd çiçeği bulup bi’z-zarūrī sōküp virürler ve ismi olmamağla **Aqçeli** qalur ve **Qalenderī**-nām Süleymānī keh-rübā bunlaruñdur. 1065’de (M 1655) fevt olmuşdur.

Tārīḥ:

mef‘ ūlū fā‘ ilātū mefā‘ ilū fā‘ ilūn

“Tārīḥini Ḥalīmī didüm luţf-ı [15] Ḥaḳ ile
Cāvid-i cennet ola naşīb-i Qalenderī”

Ve minhüm:

Qalafatçı ‘ Aleyhi ’r-raḥme

Ez-bendegān-ı Tersāne-i ‘ Ālī merḥūm Qalafatçı Meḥemmed Paşa Qasımpaşalı iki ‘aded zerrini vardur. **Qalafat-ı Kebīr**, **Qalafat-ı Şağīr**.

Ve minhüm:

Qapucu-zāde ‘ Aleyhi ’r-raḥme

‘Umde-i e’imme-i zevi’l-iḥtirām merḥūm Eyyübī Qapucu-zāde Meḥemmed Efendi [20] ilā raḥmeti’l-‘ Allām. **Qapucu Keh-rübāsı** bunuñdur⁶⁴⁵ ve bir al qaranfüli vardur. **Qapucu Alı** dimekle nāmdārdur. (N2 30b) (N1 45a) [1] 1095’de (M 1684) fevt olmuşdur.

Li-mü ’ellifihi⁶⁴⁶:

Gidüp yine⁶⁴⁷ bir ‘ azīzim fevtine tārīḥ
“Qapucu-zāde Meḥemmed Efendi qabri nūr olsun.”

Hikāye⁶⁴⁸

Mezbūr qaranfül ‘aşr-ı Şulţān İbrāhīm Ḥan’da ezhāruñ iştihārı maḥall olup [5] kemā-kān açılmağla murād üzere fūrūḥt idüp anuñ aqçesiyle bir kerīmesin cihāzlamuşdur diyü şöhret-yābdur.

Ve minhüm:

Qadrī Ağa ‘ Aleyhi ’r-raḥme

⁶⁴³ bizden N1] bizden hiç N2, İ

⁶⁴⁴ Belī, şol dibinde aqçeli bir çiçek var. N1, İ] Belī, dibinde şol aqçeli bir çiçek var. N2

⁶⁴⁵ bunuñdur N1, İ] bunlaruñdur N2

⁶⁴⁶ Li-mü ’ellifihi N1] Tārīḥ-i Faḳīr Berāy-ı Vefāteş İ

⁶⁴⁷ cihānda İ]- N1

⁶⁴⁸ “Hikāye” N2’de yer almamıştır. Hikāye başlığı ise İ nüshasında yoktur

Mir-i meclis-i erbâb-ı (İ 31b) zerâfet şadr-ı mecma^c-ı aşhâb-ı nezâket merd-i meydân-ı tohm-ı ezhâr-ı ra^c nâ⁶⁴⁹ merhûm Şolakbaşı-zâde⁶⁵⁰ nev^c ü'l-âşâr⁶⁵¹ Kadri Ağâ der-Nezd-i Koca [10] Muştafâ Paşa. Bunların dağı yigirmi bir 'aded zerrini vardır. **Şeh-i Ezhâr, Pesendide, Kadri Ağa Süleymânîsi, Cihân-tâb, Nâ-yâb, Bodur La^clîn, Mevlûdî La^clîn, La^clîn-i Kudret, Tâbende, Nebâtî Süleymânî, Şâf Süleymânî, Kibrîtî, Dil-beste, [15] Mor⁶⁵² Süleymânî⁶⁵³, Gülşen-ârâ**

Li-mü'ellifihi⁶⁵⁴:

Eyledi⁶⁵⁵ bezm-i gülşeni mihr-i cemâli pür-nür
Rüyımı⁶⁵⁶ görse nâgehân Leylâ olurdu şeydâ
Kadri Ağâ'ya müjde kim ismiyle oldu târih
Zerrin içinde açıldı⁶⁵⁷ çün gül gibi **Gülşen-ârâ**

Şemşîr Süleymânî

Lenâ:⁶⁵⁸

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün
Pedid âmed zi tohm [20] Kadri Ağâ bâ-şun^c -i Yezdânî
Be-dâdem be-târih nâm-ı⁶⁵⁹ Şemşîr-i Süleymânî⁶⁶⁰

Cihân-aşüb, Cihân-efrüz, (N1 45b) [1] Dil-güşâ, Nihân-kağeğ, Süheyl-i Kadri Ağâ-nâm bir zerrini⁶⁶¹ vardır ki tohmı 'Abdullah Efendi'nündür, şüyü^c ı bundandır⁶⁶² ve altı 'aded Rûmî lâlesi vardır. **Beyâz Kırlanğıç, Nağşî Efendi Münevver** diyü tesmiyye itmişdür. Lâkin [5] **Kadri Ağâ Beyâzî**dimekle meşhûrdur. **Gül-penbe** ve **Gül-günî Kırmızı** Nağşî Efendi ismini **Cihân-ârâ** komışdur,⁶⁶³ güzide ism Nağşî Efendi'nündür. **Bodur** nâm-ı diğer **Kadri Ağâ Turnadası**. 1102⁶⁶⁴ (M 1691) Zi'l-ħiccesi⁶⁶⁵ beşinde fevt olmuşdur.

Li-mü'ellifihi:

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

⁶⁴⁹ tohm-ı ezhâr-ı ra^c nâ N1] tohm-ı ezhâr-ı şâhib-i lâle vü zerrin-i bisyâr N2, İ

⁶⁵⁰ Şolakbaşı-zâde N1, N2] Şolak-zâde İ

⁶⁵¹ nev^c ü'l-âşâr N1]-N2, İ

⁶⁵² mor N1] münevver N2

⁶⁵³ Nebâtî Süleymânî, Şâf Süleymânî, Kibrîtî, Dil-beste, Mor Süleymânî N1, N2]- İ

⁶⁵⁴ Li-mü'ellifihi N1] Li-münşihî İ

⁶⁵⁵ eyledi N1] itdi İ

⁶⁵⁶ Rüyımı N1] Rüyın İ

⁶⁵⁷ açdı N2] açıldı N1, İ

⁶⁵⁸ lenâ N1, İ] mışrâ^c N2

⁶⁵⁹ nâm N1] nâm nâm N2

⁶⁶⁰ "Kadri Ağâ'nın zürriyetinden doğdu Tanrı'nın gücüyle Şemşîr Süleymânî adımı verdim ona tarih ile"

⁶⁶¹ zerrini N1] zerrinleri dağı N2, İ

⁶⁶² bundandır N1, İ] bunlardandır N2

⁶⁶³ "Cihân-ârâ" komışdur güzide ism Nağşî Efendiniündür N1, İ] "Cihân-ârâ" tesmiyyesi güzide ism Nağşî Efendi'nündür N2

⁶⁶⁴ 1102 N1, N2] 1102'de İ

⁶⁶⁵ Zi'l-ħiccesi beşinde N1, İ] Zi'l-ħiccesinde beşinci günü N2

Harf-i [10] menkûṭ ile oldu târiḥ
 “‘ Abdü’l-ḳâdir Aġa Raḫmetu’l-lâh ”⁶⁶⁶

Ve minhüm:
Ḳaranfülî ‘ Alî ‘ Aleyhi ’r-raḫme

Nedîm-i ekâbir muḫibb-i aṣâġir ṣâhib-i toḫm-ı zerrîn ü lâle vü ḳaranfül ‘ adîmü’l-
 aḳrân merḫûm Ḳaranfülî Muṣṭafâ Çelebi ‘ aleyhi ’r-raḫme ve’l-Ġufrân üç ‘ aded zerrîni
 vardur. **Turnada Süleymânî, Süheyl-i [15] Ḳaranfülî**

Zekî⁶⁶⁷:

Manzûrı olur mı çeşm-i ehl-i murâduñ
 Şad toḫm-ı Süheyl-i felek-ṭannâzuñ⁶⁶⁸
 Düşdi nazarumdan (N2 31a) felegüñ(İ 32a) mihr ü mehi
 Seyr eyleyeli Süheylini Ġazzâz’uñ

Ve **Bûrnaz-ı Şâlih** ve dört ‘ aded lâlesi vardur. **Zü’l-feḳârî, Meclis-ârâ, Gül-
 endâm, Kitâbeli [20]** ve on bir ‘ aded ḳaranfüli vardur. **Şeb-çerâġ, Gümüş Fincân,
 Tuġlı Alaca**” nâm-ı diġer **Şorġuçlı** nâm-ı diġer **Şâdrvânî (N1 46a) [1] Lebede**, be-
 kavli-tâbi’-i “Lebe-dât-i Naşûḫî”: sebebi tesmiyye oldur ki ibtidâ çîçege geldükde **Naşûḫ**
 nâmında bir berbere virüp, mezbûrda açılıp pesendide olunmaḳ yine alup münkesirü’l-
 ḫâṭır olmasun diyü [5] merḳûma nisbet itmişdür. **Naşûḫî Müşâbihi, Güvez, Şîrîn
 Alaca, Şoñ Alaca, Allı Alaca, Gül-günî** ve Girid’de **Gül-rüyînâm-ı diġer Pîşe-
 dâr** ism-i faḳîrûndür. 1104 (M 1693) Recebüñ on ikisinde fevt olmuşdur.

Li-mü’ellifihi:

Açup iki el du’âya didi [10] târiḫin ‘ Ubeydî
 “Ḳaranfülî Muṣṭafâ câyın ide Allâh nûr”

Ṭopḳapusu ḫâricinde medfûndur.

Hikâyet:⁶⁶⁹

Mezkûr⁶⁷⁰ **Zü’l-feḳârî** lâle merḫûm Arpa-emîni ‘ Alî Efendi’nüñdür diyü
 merḫûmdan mesmû’ dur ve hem ba’zı mu’temedün ‘ aleyh adamlar şehâdetiyle mazḫâr-ı
 du’ â-yı [15] ḫayr-ı ihvân olmaġçün taḫrîr olındı.

⁶⁶⁶ Bu mısra vezne uymamaktadır.

⁶⁶⁷ Bu dörtlük Rubâîdir. Zekî N1, İ] Beyt N2

⁶⁶⁸ ṭannâzuñ N1, N2] ġazzâzuñ İ

⁶⁶⁹ Hikâyet bölümü sadece N1’de vardır. İ nüshasında ise der-kenarda verilmiştir.

Ve minhüm:
Ḳaranfūlci Ġazzāz İsmā' il Çelebi

Sükūnü'l-hāl ve müstaḳīmü'l-aḥvāl müdāvīm-i ervād u ezkār ve du'ā mülāzım-ı hizmet vālā-yı eḥıbbā emekdār-ı tarīḳ-i Hācī Bayram Velī Ḳaranfūlci Ġazzāz İsmā' il Çelebi. Köhne bāğbānlardan olup fenn-i zer' ü ḳaṭ' da [20] 'adīmü'l-aḳrān⁶⁷¹ ve sebāk-ḥāndur lākin zer' ü büzür-ı şükūfe-hāyı gūn-ā-gūn semtine meyl eylemeyüp, ḳaranfūl perveriş (N1 46b) [1] itmekle gül-çin-i bāğ-ı ḳanā'at olup el-ḥāletü hāzıhi üç 'aded ḳaranfūli vardır. **Güvez, Mor, Hoş-nümā** ism Himmet-zāde Efendi'nüñdür.

Ve minhüm:
Ḳavarsa şāḥibi Aḥmed Ağa 'Aleyhi'r-raḥme

Nik-hū ḥub-rū ḳavli fa'line muṭābıḳ güft u gūsunda [5] şādık cūd u seḥāda mezkūr-ı bi'l-lisān luṭf u 'aṭāda müşārü'l-benān kاتب-i Ked-ḥüdā-yı Ḳabaşāḳal İbraḥim Paşa a'nī şāḥib-i ḳavarsa Merḥūm Aḥmed Ağa. Merḥūma⁶⁷² "şāḥib-i ḳavarsa" dimege bā' iş budur ki şükūfe-perverlikle (İ 32b) ez dil u cān cūyān olup bir [10] tārīḫde zerrinleri içinde bir (N2 31b) ḡāyet ince ve uzun ḳavarsa zāḥir olup ḥattā hey'et-i aḥbābdan bunuñ çiçeği ne şekil açılrsa gerekdür diyü vāfir kimesne ziyārete varmışlardur lākin⁶⁷³ soñra içi ḳof gelüp, ol zamāndan biri mezbūr bu laḳab ile mülāḳḳabdur ammā [15] toḥmlarından isme sezā çok çiçekleri açılıp lākin ol vaḳt şāḥib-i ferāş olmağın ism vaz' olunmayup ba' dehu vefāta oğullarına intikāl idüp, ḡars ve āḥer içinde tekāşül olup ekşerī zayı' bāḳisi daḥı⁶⁷⁴ ḥānelerinde mevcūddur. [20] 1098'de (M 1687) fevt olmuşdur.

Li-mü'ellifihi:
Fevt oldı çün ḳavarsa tārīḫ-i mücevheri⁶⁷⁵
"Adn eyleye Aḥmed Ağa (N1 47a) [1] cāyuñı Cabbār"

Ve minhüm:
Ḳoca Yūsuf Efendi 'Aleyhi'r-raḥme

⁶⁷⁰ mezkūr N1] mezbūr İ

⁶⁷¹ 'adīmü'l-aḳrān N1] 'adīmü'l-mişl N2, İ

⁶⁷² merḥūma N1, N2] merḳūma İ

⁶⁷³ lākin soñra N1] soñra N2, İ

⁶⁷⁴ daḥı N1, N2]- İ

⁶⁷⁵ Fevt oldı çün ḳavarsa tārīḫ-i mücevheri N1] Fevt oldı ḳavarsa çün tārīḫ-i mücevheri İ

Erkân-ı devlet-i Mehemmed Hânîniñ peder-i sa‘d-aḥteri a‘yân-ı saltanat-ı cihânbanîniñ mu‘temed-ekberi mâlik-i şüküfehâ-yı nevâdirü’l-vücüd merḥûm Koca Yûsuf Efendi ‘aleyhi’r-raḥmeti’l-Vedûd. [5] **Cihân-pesend-i Yûsuf Efendi**-nâm turnada zerrîn bunlardan şâyi‘dür. ‘Ulvân Kıpudan bir hizmet için mezbûr Yûsuf Efendiye teberriken toḥmlardan bir miqdâr şogân virüp anlardan zühür itmişdür. 1104 (M 1693) târiḥinde vefât itmişdür.⁶⁷⁶

Li-mü’ellifihi:

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün
[10] Gitdi bir pîr-i mübârek fevtine târiḥ için
Didiler Yûsuf Efendi rûḥına el-Fâtiḥa

Ebâ⁶⁷⁷ Eyyüb Enşârîde Haremķapusu dibinde türbelerinde medfûndur.

Ve minhüm:

Ḳaliçevî Hâcî Aḥmed ‘Aleyhi’r-raḥme

Zübde-i erbâb-ı ticâret güzîde-i aşâb-ı kanâ‘at şâhib-i zerrîn ü sünbülü bî-ḥadd merḥûm [15] Ḳaliçevi el-Hâc Aḥmed. Üç ‘aded zerrîni vardur. **Dil-nîşîn, Dil-nevâz, Ḥayât-baḥş** ve ğâyet güzîde sünbülleri vardur. Hâc-ı Şerîfden geldükden Dürzî(İ 33a) taḡından getürüp, anuñ toḥmından ki yitişdirmüşdür. 1096’da (M 1685) fevt [20] olmuşdur.

Târiḥ-i faķîr:

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün
“Gel oķıgıl Hâcî Aḥmed rûḥına el-Fâtiḥa”

Ve minhüm:

Ḳorucu-zâde ‘Aleyhi’r-raḥme

Ser-çeşme-i Aşılamaciyân (N1 47b) [1]şâhib-i velâ⁶⁷⁸ Merḥûm Ḳorucu-zâde Muştafâ Çelebi a‘nî **Şoñ Sîm** ve **Ḳatmer Sîm** bunuñdur. 1101’de (M 1690) fevt olmuşdur.

Târiḥ-i faķîr:

“Ḳorucu-zâde Muştafâ rûḥı şâz-bâd”

⁶⁷⁶ vefât itmişdür N1, N2] fevt olmuşdur İ

⁶⁷⁷ Ebî N1, İ]- N2

⁶⁷⁸ velâ N1, İ] dil-ân N2

Ve minhüm:
Ḳāsım-zāde Ked-ḥüdāsı ‘Aleyhi ’r-raḥme

Ḳıdve-i [5] şüküfeciyān esīr-i şöḫbet-i yārān Ḳāsım-zāde (N2 32a)Ked-ḥüdāsı İbrāhīm Ağa ‘aleyhi ’r-raḥmeti’l-‘aliyyü’l-ālī **Edhemī Ebrī, Zümüröd-kārī-nām** iki ‘aded Girid bunlardan bedīd olmuştur. 1100’de (M 1689) fevt olmuştur.

Li-mü ’ellifihi:

Fevtine ‘Ubeydī didüm mücevheri tārīḥ
“İbrāhīm [10] Ağa ‘adn eyleye⁶⁷⁹ cāyuñ Cabbār”

Arnavudluk manşıbına bir ḳāḍī ile gidüp gelürken zāyi‘ olmuştur.

Ve minhüm:
Ḳāvukcu Arslān-zāde ‘Aleyhi ’r-raḥme

‘Umde-i mü ’ezzinān zübde-i Giridciyān, mü ’ezzin-i⁶⁸⁰ Sultān Bāyezīd-i Velī Arslan-zāde Ḳāvukcu Meḫmed Çelebi. **Ḳāvukcu Ḳırmızıısı, Retme Ebrīsi, Beyāz** [15] **Ḳāvukcu, Nīm-ḳatmer-nām** dört ‘aded Girid vardır. 1102’de (M 1691) fevt olmuştur.

Tārīḥ-i faḳīr:

“Müdām ola Meḫmed Çelebi mekānuñ behişt”

(İ 33b)

Ve minhüm:
Ḳapuāğası

Güzīde-i aḡayān-ı sultānī zübde-i muḳarribān-ı ḫaḳanī ‘umdetü’l-emācid ve’l-erkān ḳıdvetü’l-emāşil ve’l-aḳrān [20] mücāvır-i Medīne-i Münevvere, mülāzım-ı ḫizmet-i ravza-i muḫāhara a’nī Edirnevī Meḫmed Ağa, Ağa-yı Bābü’s-sa‘āde(N1 48a) [1] sābıḳā. Bunlaruñ daḫı **Gül-i bī-ḫār, Tāc-ı Mücevher-nām** iki ‘aded ve bir daḫı⁶⁸¹**Al Ḥıtāyī, Ağa Beyāzı-nām** bunuñla üç Giridleri⁶⁸² vardır.

Ve minhüm:

⁶⁷⁹eyleye N1] ide İ

⁶⁸⁰cāmi‘-i N2] N1, İ

⁶⁸¹nām-ı diğer N2, İ]- N1

⁶⁸²nām bunuñla üç Girid’leri N1] nām üç aded Girid’leri N2, İ

Ḳalaycı Himmet ‘Aleyhi’r-rahme

Pîr-i huceste-hâl fûrûht-pîşe Ḳasımpaşalı Ḳalaycı Himmet [5] Beşe **Ḥoş-nümâ**-nâm bir zerrîni vardur ve **Dilber Lebi** ve **Şîrîn Alaca**-nâm iki ḳaranfüli vardur. 1105 (M 1694) Ramazân’ın on ikisinde fevt olmuştur.

Târîḥ-i faḳîr:

“Pes Meḥemmed eyleye Himmet’e himmet”

Ve minhüm:

Ḳaba Maḥmûd Paşa

Güzîde-i a’yân zübde-i erkân ser-çeşme-i [10] şüküfeciyân-ı Girid merḥûm Ḳaba Maḥmûd mütevellî-i Vaḳf-ı Zü’l-feḳâr Paşa der-cezîre-i Girid. **Süleymânî Ḳırmızı**, **Gül Ḳırmızısı**, **Maḥmûdî Ḳırmızı**, **Kebîr La’l-pâre**, **Kebîr Mor Müşâbihi**, **Meneviş**, **Yeşil Ḥıṭâyî**, ‘Aynü’l-Ḥacer, **Kebîr Ebrî**-nâm toḳuz ‘aded Girid ḥâlâ şehrimüzde⁶⁸³ [15] kimseye nisbet olunmayup mezbûruñ olmaḳ üzere mazbûtdur. 1099’da (M 1688) Girid’de Zü’l-feḳâr Paşa ile ḳatlı olmuştur.

Li-mü’ellifihi⁶⁸⁴:

fe’ ilâtün fe’ ilâtün fe’ ilâtün fe’ ilün

Ḳaldırup iki elüm fevtine didüm târîḥ

“Ḥuld ola maḳâmuñ Ḳaba Maḥmûd ebedî”⁶⁸⁵

Ve minhüm:

Ḳaymaḳ Meḥemmed Efendi

[20] Zübde-i⁶⁸⁶ küttâbuñ hünermendi Üsküdarlı⁶⁸⁷ Ḳaymaḳ Meḥemmed Efendi toḥmından nice sünbülleri yitişmişdür.

(N1 48b) Ve minhüm:

Ḳalaycı Ḥüseyn Eyyübî

[1] Şüküfeciyânüñ bî-ḳarârı(N2 32b) lâleciyânüñ bî-iḥtiyârı şâḥib-i lâle-i Kibrîtî merḡûb Ḳalaycı Ḥüseyn Beşe der-Eyyüb. **Kibrîtî Ḳırlangıc** bundan şâyi’dür. Deli

⁶⁸³ Girid ḥâlâ şehrimüzde kimseye nisbet olunmayup N1, İ] ḥâlâ kimseye nisbet olunmayup N2

⁶⁸⁴ Li-mü’ellifihi N1]Târîḥ-i faḳîr İ

⁶⁸⁵ İkinci mısra vezne uymamaktadır.

⁶⁸⁶ Zübde-i N1] Zümre-i N2, İ

⁶⁸⁷ Üsküdarlı N1] Süküdarı N2, İ

Süleymân'ın tohumu olmak üzere mervîdür. **Ser-efrâz-ı Eyyübî** dahil [5] bundan şayi'ür. Tohum Hammâmcı Çavuş'undur.

**Ve minhüm:
Kaddî Efendi**

Meclis-ârâ-yı nükte-pîrâyî dürr-i sadefçe-i yektâyî-kelîmî şavır-ı hoş-güyî verd-i gülşen-serây-ı dil-cüyî şâ'ir-i bî-enbâr gencyâb-ı zemîn-i râz meydân-ı tîr-endâzînün Toz-çoparanı muşâf-ı muteberâtun pehlivân-ı zamânı [10] a'nî Kaddî İbrâhîm Efendi. Bunların iki 'aded zerrini vardır.

**Kaddî La'îlîn
Beyt⁶⁸⁸:**

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün
Kaddî la'îlîni katı nâzik ü endâmı laţîf
Hele ol nergis-i ziyâde leţâfet kat kat

şarıdır. **İrem-zîb** 1109'da (M 1698) zühür itmişdür. İsm Sürürî İmâmuñdur⁶⁸⁹ ve **Ser-bülend-i** [15] **Kaddî** ve **Dil-nişîn-nâm** iki 'aded Rûmî lâlesi vardır. İsm kendünündür.

**Ve minhüm:
Kavuçcu İbrâhîm Efendi**

Mağbûl-ı 'ulemâ-yı kirâm ma'lûm-ı kibâr-ı zevi'l-ihtirâm gül-zâr-ı ma'ârifün(İ **34a**) bülbül-i hoş-elhâmı Kavuçcu İbrâhîm Çelebi Mevlûdî-i Şânî. On bir 'aded Rûmî lâlesi vardır.⁶⁹⁰**Gül-rû**, [20] **Güvez**, **Sîm-i Derûn**. 1106'da(M 1695) bu üç lâlesi zühür itmişdür. Ve 1107'de (M1696) **Süsenî** (N1 49a) [1] ve 1108'de (M 1697)**Bâlâ-nişîn-i Cedîd**, **Gül-reng-i Mezbûrî** ve **Al**, **Müşâbih-i Yeni Dünya**, **Bedahşî**, **Ser-efrâz** isimler kendünündür. **Hüsn-efzûn** ism-i fakîründür.

Târîh-i fakîr⁶⁹¹:
“Güşâde eyler rûhı olduğda bu Hüsn-efzûn”

⁶⁸⁸Beyt N1, N2]- İ

⁶⁸⁹Sürürî İmâmuñdur N1, N2] Sürürî İmâmı ' Abdullah Efendinündür İ

⁶⁹⁰Rûmî lâlesi vardır N1] lâle-i Rûmîsi zühür itmişdür N2, İ

⁶⁹¹Târîh-i fakîr N1] Li-mü'ellifihî İ

**Ve minhüm:
Kafes-zāde**

[5] Zübde-i erbāb-ı kalem ‘umde-i aşhāb-ı raqam şirīnkār ve şahib-i tohm-ı lāle Bektaşī İbrāhīm Çelebi Kafes-zāde iki ‘aded Rūmī lālesi vardır. **Hoş-nümā** ism Toygar Baba’nuñdur. **Gül-i Zībā** ism kendünüñdür. 1109’da (M 1698) [zuhūr]⁶⁹² itmişdür.

**Ve minhüm:
Kargā Mehemmed Çelebi**

Seyyāh-ı (N2 33a) memālik-i [10] Rūm [u] ‘Arab seyyāh-ı bihār-ı ‘ıyş u tarāb şahib-i tohm-ı şükūfe-perverī Beşiktaşī Kargā Mehemmed Çelebi. Tohmından 1106’da (M 1695) ber-güzide Rūmī lālesi zuhūr idüp kendüsi **Perr-i Zāğ** diyü ism qomışdur.⁶⁹³

Fİ HARFİ’L-KAF

On bir neferdür. Beşi hatve-[15]endāz-ı⁶⁹⁴ şah-rāh-ı ‘uqbā ve altısı şafha-i şihhatde cilve-nümādur.

**Ve minhüm:
Gümrük Emīni Hasan Ağa ‘Aleyhi’r-raḥme**

Zübde-i ağāyān-ı devlet kıdve-i aşhāb-ı ‘izz ü rif‘at a‘nī Ğalaṭa merḥūm Hasan Ağa Emīn-i Gümrük-i sābıka iki ‘aded zerrīni vardır ki tohmndan bunlarda zuhūr itmişdür. **Rūḥ-efzā** şarıdır, [20] **Ravza-ārā** beyāzıdır. **Katmer-i biñlik**⁶⁹⁵ dimişler adına. **Katmer-i biñlik**” Frenk’den gelüp bunlardan şüyü‘ bulmuşdur.

Beyt⁶⁹⁶:

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Ḥamd-i bī-ḥadd ḥal[k]⁶⁹⁷ iden üstādına
Katmer-i biñlik dimişler adına.

1066 (M 1656) Cemāziyyü’l-evveli ğurresinde qatlı olınmışdur. (N149b)

⁶⁹² zuhūr itmişdür N2, İ] itmişdür N1

⁶⁹³ ism qomışdur N1] tesmiyye itmişdür N2, İ

⁶⁹⁴ hatve-endāz-ı N1, İ] -N2

⁶⁹⁵ “Katmer-i biñlik” dimişler adına N1] “Katmer-i biñlik” Frenk’den gelüp bunlardan şüyü‘ bulmuşdur.

Beyt: “Ḥamd-i bī-ḥadd ḥal[k] iden üstādına/ Katmer-i biñlik dimişler adına.”N2, İ

⁶⁹⁶ Beyt N2] ‘Alī İ

⁶⁹⁷ ḥal[k] N2] kıl İ

[1] **Tārīḥ-i faḳīr:**

“Ḥasan’a menzil ide gülşen-i firdevsi İlāh”

Ġalaṭada Ḳulleḳapusu ḳarşusunda medfındur.

Ve minhüm:

Keresteci ‘Alī Çelebi

Vāşıl-ı ḥadīḳa-i üns nā’il-i ḥazīre-i ḳuds şāḥib-i ezhār-ı ḥikmet mālīk-i āşār-ı ma’rifet mü’ellif-i risāle-i [5] (**İ 34b**)mersümü’l-eşḳāl muşannif-i maḳāle-i merḳümü’l-aḥvāl mecmū’-ı şükūfede şāḥib-i toḥm u āşār-ı keşir merḥūm Keresteci ‘Alī Çelebi eş-şehīr be-“Lāle Babası” ‘aleyhi’r-raḥmeti’l-Ḳadīr. Üç ‘aded zerrini vardur ki⁶⁹⁸**Şahāne Süleymānī, Şeh-levend** ḡayet şarı ve [10] la’līndür ancaḳ başḳındur. **Dürr-i Meknün** beyāzđur ve on toḳuz ‘aded Rūmī lālesi vardur.

Gül-reng Ḳırlanḡıc

Li-şāḥibihi:⁶⁹⁹

mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün

Açup ‘ibret gözin şol bī-bedel nu’ mānı seyr eyle

Şenā ḳıl Ḥālīḳ’ına san’ at-ı Sübhānı seyr eyle

Neler ĩcād ider gör ḳullarına⁷⁰⁰ Ḥazret-i [15] Mevlā

Bu tarz u tarḥ bu naḳş u bu hüsn ü ānı seyr eyle

Dimişler nāmını üstādlar Gül-reng Ḳırlanḡıc

Ne ḳırlanḡıc hü mā-yı āsumān-ı cān (**N2 33b**) seyr eyle

Maḥabbet ile sev dünyāyı dimem saña ey zāhid

Nazar ḳıl ḳudretüñ āşārını sen anı seyr eyle

Olunmaz ḥadd ü ‘add⁷⁰¹ iḥsānına [20] Mevlānuñ ey ‘Alī

Nedir insāna bu elṭāf-ı bī-pāyānı seyr eyle

Pesendīde, Naz-perver, Yeñi Dünya, Dībā (N1 50a) [1] nām-ı diġer Kirli Dībā, Nev-zuhūr, Sincābī, ‘Unnābī Ḳırlanḡıc, Turuncı, Çorbacı Müşābihi

⁶⁹⁸ki N1] N2, İ

⁶⁹⁹Li-şāḥibihi N1, İ] Beyt N2

⁷⁰⁰ḳullarına N1]ḳulları çün N2, İ

⁷⁰¹ḥadd ü ‘add N1, N2] ‘add ü ḥadd İ

Ve lehu⁷⁰²:

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Egerçi Çorbacı şirindür şūh u mücellādur

Müşābih didiler ammā bu andan daḥı a' lādur.

Kibrītī Qırlanğıc, [5] Cihān-gīr

Ve lehu⁷⁰³:

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün

Temāşāsından olmaz didiler seyr

Dimişler nām-ı zībāsın **Cihān-gīr**

Hilāliyye, Flandıra, Şive-kār, Anqıdī", Açıq Ergüvānī, Süst-Māi⁷⁰⁴ nām-ı dīger Şümmāķī nām-ı dīger İnce Şirīn, Küçük Gül-reng ve altı nev⁷⁰⁵ buḥūri vardır. **Al Küpeli**, [10] **Gümüş Servī**, **Beyaz Qatmer-i 'Alevī** bunlar vaqtdür ve ikisi Ağustosdur. Biri kırmızı ve biri 'Ulvī be-nām-ı**Vaqt-peyker** ism-i faķiründür ve güzide renkli ve (**İ 35a**) beyāz sünbülleri vardır ve **Cennet Nārı** didükleri enār bunlarda çekirdekden zühür itmişdür.⁷⁰⁶ [15] 1089'da (M 1679) dār-ı beķāya rıḥlet itmişdür.

Li-mü 'ellifihi:

Çiçekçilik ile mutaşşıf itdi beķāya 'azīm-reh

"Bu tāriḥin ola 'Alī şüküfe-çin-i cenneti"

Ve minhüm:

Kör Muḥarrem 'Aleyhi 'r-raḥme

Fürüşende-i ezhār-ı müselleme Qasımpaşalı merḥüm Kör Muḥarrem, iki 'aded lālesi vardır. **Şivekār, Qızıl Yumurta**. [20] 1090 (M 1680) senesinde fevt olmuşdur.

Li-mü 'ellifihi:⁷⁰⁷

"Yevm-i 'uķbāda ola ol Kör Muḥarremün"(N1 50b)

⁷⁰² Ve lehu N1] Beyt N2] 'Ālī İ

⁷⁰³ Ve lehu N1] Beyt N2] 'Ālī İ

⁷⁰⁴ Süst-pāyi N1,

⁷⁰⁵ nev^c N1, İ] 'aded N2

⁷⁰⁶ zühür itmişdür N1, İ]- N2

⁷⁰⁷ Li-mü 'ellifihi N1]Tāriḥ-i faķir İ

**Ve minhüm:
Kürd-zāde**

[1] Meydān-ı felāhatūñ ğayret-keş-i küheni mebhāş-ı şükūfenūñ ħalāl-ı hoş-suĥeni ma‘den-i toĥm-ı ezhāra⁷⁰⁸ sikke-i benek-nihāde Mīr-i Aĥmed Çelebi eş-şehīr Kürd-zāde yidi ‘aded zerrīni vardur ki ismleriyle [5] mazbūtdur. **Külāh-ı Şerīf** ism-i faķīrūndür. Vech-i tesmiyye: “Zerrīn-i mezbūr⁷⁰⁹ ibtidā açduķda ħarıĝmaĝa başlıcaķ örtmek istedükde teziye gözine bir Bostancı külāhı görinüp(N2 34a) üzerine geķürmiş, bu faķīr anı gördükde bu ismle⁷¹⁰ Külāh-ı Şerīf” diyü tesmiyye itdüm.⁷¹¹ [10] **Mīr Aĥmed** ism Eyyüb Efendi-zādenūndür. **Kürdī Süleymānī, Ser-efrāz**-ism Cemālī’nūndür.⁷¹² **Aĥmed-ābād** ism-i faķīrūndür. **Ĥürşīd** 1109’da (M 1698) zūhūr idüp merķūm Cemālī Beg⁷¹³ ism vaz‘ idüp iştirā itmişdür.

Cemālī:

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

Merĥabā Kürd-zāde Aĥmed Beg saña [15] Perverdigār

Yine bir nā-dīde zerrīn itdi toĥmuñdan ‘aķā

Levn ü resmi cünbüşi mümtāz olupdur cümleden

Olmaya zerrīnler içre böyle bir ĥayret-fezā⁷¹⁴

La‘l-i leb bir dilber-i ra‘ nāya beñzer kim anuñ

Rüyımı bir kez gören naķd-i dilin virür bahā

Gerçi āşüb-ı cihānuñ [20] **Velvele-ārā** durur

Līk bu merdānelikle tesliye virdi saña(**İ 35b**)

Bu leķāfet bu nezāketle bu ĥüsn ü ānla (**N1 51a**)

[1]Velvele-ārā ola bu daĥı bā-‘avn-ı Ĥudā

Mīhr-i enverden nişān virdi temāşā idene

Ey Cemālī⁷¹⁵ nāmı **Ĥürşīd** olsa lāyıkdur aña

Tārīĥ-i Şükūfī:

⁷⁰⁸ ezhāra N1]ezhārda N2, İ

⁷⁰⁹ mezbūr N1, N2] merķūm İ

⁷¹⁰ bu faķīr anı gördüğümde bu ismle N1] bu faķīr gördüğümde N2, İ

⁷¹¹ itdüm N1] olunmuşdur N2, İ

⁷¹² Cemālī’nūndür N1, İ] Cemālī Beg’ūndür N2

⁷¹³ Beg N1, N2]- İ

⁷¹⁴ N1’de ĥayret-fezā’nın elif harfi yazılmamıştır.

⁷¹⁵ Ey Cemālī nāmı N1, İ] nām N2

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Zihî zerrîn-i bî-hemtâ didiler ismine Hürşîd
Müsemmanuñ zühürından [5] olupdur dâ'imâ Hürşîd
Şeref bulup hamel burcında dâ'im iftihâr eyler
Tenezzülden müberrâdur anuñçün gâlibâ Hürşîd

Meh-i bedri ziyâsıyla dem-â-dem pür-neşâ eyler
Sehâvetle leţâfetle 'alemdür gör dilâ Hürşîd

Esed burcın Şükûfî çün idüpdür kendüye mesken
Kâbul [10] kılmadı târihe burucun on birin Hürşîd

Fi-sene:1119/1120 ta'miye fakîrûndür ve sene-i mezbûrda zühür iden **Şive-kâr Süleymânî** ism-i fakîrûndür. Bunu dağı Cemâlî Beg alup dimüşdür.⁷¹⁶

Kıt' a:⁷¹⁷

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Yine Kürd-zâde Aḥmed Beg'de bir zerrîn-i nev açdı
Nezâketde kıatı [15] bî-mişl ü bî-hem-tâ Süleymânî
Görince⁷¹⁸ anı el-Hâc Meḥmed 'Ubeydî pesend⁷¹⁹ idüp
Bedîhî **Şive-kâr** ismi ile (N2 34b) yâd eyledi anı

Ve **Nebâtî Nür-baḥş** dağı bundan şâyi'dür ve lâle-i Rûmî'de iki lâlesi vardır. **Kürd Gürânı** ism-i fakîrûndür. Ve **Lâle-i Boşnaḡ-zâde** Hâcî Şâlih'dedür [20] ve **Nev-'arûs** ism-i fakîrûndür. 1108'de (M 1697) ism konmuşdur. Toḥm Ḥammâmcı Çavuş'uñdur ve bunlardan ğayru dağı vâfir (N1 51b) [1] zerrîni vardır. Lâkin ism konmamışdur.

Ve minhüm:

Gümrükçü Ḥüseyn Paşa 'Aleyhi 'r-raḥme

Cûd-ı sehâ ile mevşûf luţf u 'aţâyla ma' rûf mâlik-i zerrîn ü lâle-i hoş-likâ merḥûm Ḥüseyn Paşa Emîn-i Gümrük sâbıkâ iki 'aded zerrîn bundan şâyi'dür.

[5] “Mesned-nişîn”

Zekî:

mef' ulü fâ' ilâtü mefā' ilü fâ' ilün

⁷¹⁶ alup dimüşdür N1, N2] almışdır İ

⁷¹⁷ Kıt' a N1] Kıt' a ve lehu İ

⁷¹⁸ göricek N1] görince İ

⁷¹⁹ pesend N1] şad-pesend İ

Mesned-nişinün eyleyecek şevketle zuhūr
El arkasını yire qodı şarı pehlivān

Boşnaq(İ 36a)ğod egdi⁷²⁰ boynını başını tıtmayup
Sābāş kıldı görmiyecek anı tev-amān

Çün **Lendühā Müşābihi** gördi⁷²¹ muşibeti
Dem-beste oldı turduğı [10] yirde qalup hemān

Ve **Hüseynī La' līn** kezalik **Mülūkī**-nām bir lāle-i Rūmī bunlardan şāyi^c dūr.⁷²²

Tārīḡ-i Himmet-zāde⁷²³ Efendi:
fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
Gitdi bir Paşa-yı şāhib-cūd dağı dünyeden
“Didiler etbā' ı anuñ āh Hüseyn vāh Hüseyn”

[15] **Ve minhüm:**
Kör Beg

Zümre-i dervişānuñ şāhib-iftihārı tarīḡ-i Mevlānā'nuñ irādet-kārı şāhib-i⁷²⁴ toḡm-ı ezhār u fāriḡ u āzāde a'nī Derviş Muştafā Beg Naqqāş Paşa-zāde. Yidi 'aded lāle-i Rūmīsi⁷²⁵ vardır. **Beyāz Qırlanḡıc, Mümtāz Qırlanḡıc, Eyva'llāh, [20] Şeydā'llāh, 'Aşq Olsun, Zevq Olsun, Şafā-nazar**

Ve minhüm:
Gülcibaşı-zāde

Şāhib-i tabī'at-ı vālā-menzilet-i felek- (N1 52a) [1] rütbet fehm ü kiyāsetle ārāste fenn-i verāsetle pīrāste şāhib-i toḡm u lāle-perverānuñ 'ālem-pesendi Gülcibaşı-zāde Meḡmed Efendi. **Dil-nevāz (N2 35a)** ve **Dūdī**-nām bir zerrīni vardır. 1109'da (M 1698) zuhūr [5] itmişdür. İsm-i faqīrūndür. Ve on dört 'aded Rūmī lālesi vardır. **Şeb-çerāḡ** ism 'Ulvān Qapudan-zādenüñdür. **Gül-reng-i Meḡmedī, Şeh-nāz, Gonca-nümā** ism 'Ārif Efendinüñdür.⁷²⁶ **Necmü's-sa'āde** ism Çiçekçi-zāde Şeyḡ⁷²⁷ Meḡmed Efendinüñdür. **La'1-i Ruḡsār** ism Naqqāş [10] Efendi'nüñdür. **Gül-beyāz,**

⁷²⁰ egdi N1] egip İ

⁷²¹ Vezin gereḡi “gördi”den sonraki “bu” çıkarılmıştır.

⁷²² 1095'de Başra'da fevt olmuşdur İ]- N1, N2

⁷²³ Himmet-zāde Efendi N1] Himmet Efendi-zāde İ

⁷²⁴ şāhib-i N1, N2] mālīk-i İ

⁷²⁵ Lāle-i Rūmīsi N1] Rūmī lālesi İ

⁷²⁶ Efendinüñdür N1, N2] Efendi Ḥazretleri İ

⁷²⁷ Şeyḡ N1, N2]-İ

Gülfām ism-i faķırūndür. **Sincābī**, **Yāķūtī**, **Şarābī**, **Mey-fām** ve 1109'da (M 1698) **Behişt-ārā**-nām bir lālesi zuhūr itmişdür.

Ve minhüm:

Ken'ān H'āce-zāde Mehemmed Kıpudan

Mecma'-ı erbāb-ı vefā hātır-nevāz-ı yārān-ı şafā aķsenü'l-liķā vü hamīde-hişāl (İ 36b) atıyebü'l-kelām ü şirīn-maķāl şāhib-i [15] toķm-ı nādirü'l-aķrān Ken'ān H'āce-zāde Mehemmed⁷²⁸ Kıpudan yigirmi⁷²⁹ 'aded zerrini vardur. **Envār-ı Muħammedī** 1104'de (M 1693) gelmişdür. İsm Sinān Paşa-zāde'nüñdür. **Dürr-i Yektā** 1108'de (M 1697) zuhūr itmişdür.⁷³⁰ İsm-i faķırūndür. Ve yine 1108'de (M 1697) **Dürr-i Nā-süfte**, **Dürr-i Nā-dīde**, **Dürr-i Yetīm**-nām üç 'aded [20] beyāz zerrini açılmışdur. İsmiler Muştafā H'āce'nüñdür.⁷³¹ **Pesendīde** beyāzdur. İsm el-Hāc Halīl Ağā'nuñdur ve (N1 52b) [1] **Bahāriyye** şarıdur ism Muştafā H'āce-zāde Mehemmed Çelebi'nüñdür. **Ser-efrāz-ı Mehemmedī** ism 'Ulvān Kıpudan-zāde'nüñdür.⁷³² **Nürü'l-Kulüb** ism Velī Efendi'nüñdür. **Müşābih-i Behişt-ārā** şarıdur⁷³³. İsm Berber İbrāhīm Çelebi'nüñdür. [5] **Şarı La'lin** ism kendünüñdür. Ve 1109'da (M 1698) **Ken'ān-ı Mehemmedī Beyāz**, **Şems-i Duħā Nebātī**, **Çorbacı Müşābih-i Dil-rübā**, **Rūħ-efzā**, **Cām-ı Cem**, **Mev'ūd La'lin**, **Benc-efrüz**, **Dil-güşā**, **Rūħ-baķş** ismler faķırūndür ve 1110'da (M1699) **Adīmü'n-naķır**⁷³⁴ şarı ve büyüktür.

Li-mü'ellifihi:⁷³⁵

[10] Ken'ān H'āce-zādenüñ toķmlarından

Toğdı ezhār içre bir mihr-i şu'le-gir
Tāriķini bā-nuķaķ didüm 'Ubeydī
Zerrin içinde oldı 'Adīmü'n-naķır

Hüsn-efzün (N2 35b) bir gāyet büyük⁷³⁶ açık şarı incedir. **Şāh-ı Cihān** gāyet büyük renksiz şarı çiçekdür.

[15] Li-mü'ellifihi:

Mehemmed⁷³⁷ Kıpudan a'nī zāde-i H'āce-i⁷³⁸ Ken'ān
Bir⁷³⁹ zerrin geldi toķmından be-ķikmet-i Yezdān

⁷²⁸ Mehemmed N1, İ] Mehemmed Çelebi N2

⁷²⁹ yigirmi N1] yigirmi yidi N2, İ

⁷³⁰ 1108'de zuhūr itmişdür N1] 1108'de N2, İ

⁷³¹ H'āce'nüñdür N1, İ] H'āce-zāde Mehemmed Çelebi'nüñdür N2

⁷³² Kıpudān-zāde'nüñdür N1, N2] Kıpudānıñdır İ

⁷³³ şarıdur N1] şarı N2, İ

⁷³⁴ gāyet N2]- N1, İ

⁷³⁵ Bu dörtlük Rubāīdir.

⁷³⁶ çiçekdür İ]- N1, N2

⁷³⁷ Mehemmed N1, İ] Maķmūd N2

⁷³⁸ H'āce-i N1] Hācī İ

‘Ubeydî ismini koyup didüm ana târiḥ
Çün oldu bu da zerrinler içinde **Şāh-ı Cihān**

Sīm-sā, Şāh-ı Ezhār şarı, **Sīm-peyker** beyāz dur ve ismler⁷⁴⁰ faḳīrūndür ve [20] lāle-i Rūmī’de **Gül-reng**-nām bir lālesi vardır.

Minhüm:

Keresteci El-Ḥāc Meḥemmed ‘Aleyhi ’r-raḥme

Mu‘temed-i kibār u maḳbūl-ı ‘ulemā(İ 37a)merḥūm Keresteci el-Ḥāc (N1 53a) [1] Meḥemmed Ağa. **Āşāf-pesend**-nām zerrin bunlarda daḫı zuhūr itmişdür ki⁷⁴¹ ‘Avratbāzārında bir ḫātūndan⁷⁴² bir çuvāl zerrin şoğanı alup içinde zuhūr itmişdür.⁷⁴³ Ol sene birisi daḫı Top-ḳapulu İbrāhīm Ağa’da [5] açılmışdur, mufaşşalan maḫallinde geçmişdür, ḡālib-i ihtimāl ‘Ulvān toḫmlarından olmaḳ gerekdür⁷⁴⁴ ve ba‘zun daḫı rivāyeti böyledür ki:⁷⁴⁵

Zekī:

Āşaf-pesend idince kemāliyle zuhūr
Geldi açıldı⁷⁴⁶ kūşe-be-kūşe şükūfezār
Beñzin uçurdu niçe dilārā hicābdan
[10] Kaldı çemende ḫūzn ile bī-reng ü şermsār

1105’de (M 1694) fevt olmışdur.

Tāriḥ-i faḳīr:⁷⁴⁷

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün
Göçdi dünyādan didiler fevtine tāriḥ için
“Oḳuya el-Ḥāc Meḥemmed rūḫiçün el-Fātiḫa”

Ve minhüm:

Gül-āb Mü’ezzīn-zāde

Dā‘ī-i şāliḫ ü aḫsenü’l-‘āde Fişekçi⁷⁴⁸ Gül-āb Mü’ezzīn-zāde. Lāle-i [15] Rūmī’de **Dil-pezir**-nām lāle ile şöhret-gīrdür.

⁷³⁹bir N1] bu N2, İ

⁷⁴⁰ismler N1, İ] ismleri N2

⁷⁴¹ki İ]- N1, N2

⁷⁴²ḫātūndan N1, İ] ḫātūn N2

⁷⁴³itmişdür N1, İ] itmişdür ki N2

⁷⁴⁴toḫmlarından olmaḳ gerekdür N1, İ] toḫmlarındandır N2

⁷⁴⁵ki İ]- N1, N2

⁷⁴⁶açıldı N1]- İ

⁷⁴⁷Tāriḥ-i faḳīr N1] Li-müellifihi İ

**Ve minhüm:
Köse 'Abdu'llāh**

Zer' ü ğarsuñ Ferhād'ı, kaṭ' u vaşluñ üstādı şıdķ-ı vefā ile ma' ruf, zühd ü taķvā ile mevşüf Köse 'Abdu'llāh Çelebi eş-şehîr Be-Ķırımî. Mezbûr bâĝçevānlaruñ koltuķçularından olup lâkin eşcār-ı mîveye ve piyāz-ı [20] ezhāra ğāyetü'l-ğāye 'āşık u rāĝıb olup ancak kendülerine himmeti pest olmaĝın mezrû'ı olan (N1 53b) [1] tohmlardan açılmaĝa qarîb olduĝda âfet-i nāgehānî ayırup tehî-dest ve şıfrü'l-yed (N2 36a) ħalup ancak ħuķûķ-ı sâbıkaya ri'âyet olunup du'â-yı ħayr-ı ihvāndan behremend olmaĝcün taħrîr olındı.

ĤARFÜ'L-MİM

On [5] altı neferdür. On biri rāĥatĝāh-ı ĥuld-ı berin⁷⁴⁹ ve beşi kûşe-nişîn-i şıĥĥatdür.

**Ve minhüm:
Monlā Çelebi 'Aleyhi'r-raĥme**

Şadr-ı zîbende-i 'ilm bedr-i āsmān-ı ĥilm aşîl(İ 37b) ü ṭayyibü'l-aĝrāķ ĥasîb ü mekârimü'l-aĥlāķ kerîm-i ibn-i kerîm dūdman-zād-ı devlet-ĥane-i ħadîm mālîk-i zerrînhâ vü lâle-i Rûm [10] a'nî Vuşulî Meĥemmed Efendi eş-şehîr Yahyâ Monlâsı el-merĥum. On 'aded zerrîni vardur.

Şeftālū Şarısı

'Ālî:

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün

Dimişler nāmını şeftālū anuñ

Şulansa tañ mı gördükde dehānuñ

Zehebî Süleymānî

'Ālî:

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Levnini teşbîh idüp levn-i zere

Zehebî-nām didiler⁷⁵⁰ bu gevhere

⁷⁴⁸Gül-âb N1, N2] 'ale 'ş-şehîr be-Gül-âb İ

⁷⁴⁹rāĥatĝāh-ı ĥuld-ı berin N1, i] 'âzim-i raĥatĝāh-ı cennet N2

Biñlik Şarı [15] vech-i tesmiyye oldur ki şoğanı biñ aqçe bey' olunmuşdur. **Eski Süleymānī, Desti Şarısı, Mümtāz Süleymānī, Nāzūk Şarı, Süt Şarısı, Kebīr Şarı Bıçaq, Şağīr Şarı Bıçaq. Büyük Keh-rübā, Bālā Keh-rübā, Aşl-ı Nūr-baḥş** Frenk'den gelüp bunlardan [20] şāyi' dür.

‘ **Ālī:**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Aña baqduqca olur dīdesi rüşen cānuñ

Nūr-baḥş anuñ içün didiler ismin (N1 54a) [1] anuñ

Ve ḥālā memdūḥ u maḳbūl olan **Monlā Çelebi Lālesi** bunlardan şāyi' ancak Frenk'den gelüp bundan şüyü' bulmuşdur. 998 (M 1590) Recebü'l-Müreccebinüñ on birinde 'azm-i beḳā itmişdür. Ve bu beyt [5] anlaruñ güftār-ı āb-dārlarındandır.

Beyt:

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Düşer mihrüñden ey meh encüm-i eşküm niçe gündür

Baña yār olmadı ṭālī' sitārem ḳatı düşküñdür

Li-mü'ellifihi:

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Gitdi bir dānā-yı 'ālem didiler tāriḥini

“Diyelüm Monlā Çelebi rūḥına el-Fātiḥa”

Ebī Eyyübde türbelerinde medfündür.

Ve minhüm:

Mūsā Çelebi 'Aleyhi'r-rahme

Āyīne-i şūver ü [10] daḳāyıq-ı umūr⁷⁵¹ revzene-i ma' rifet-serāy-ı cumhūr şāḥib-i toḥm-ı zerrīn ve lāle-i Rūm (N2 36b) Tevfikī-zāde Mūsā Çelebi eş-şehīr be-Dede Çelebi el-merḥūm. Bunlaruñ daḥı beş 'aded zerrīnleri vardır.

⁷⁵⁰ol N2]- N1, İ

⁷⁵¹umūr N1, N2]- İ

Mūsā-zāde‘ Ālī:⁷⁵²**mef’ ūlū mefā’ ilün mef’ ūlū mefā’ ilün**

Ĥamd eyle Ĥaḫ’a dā’im iḥsānı getür yāde

Bu tuḥfeye didiler Mūsā Çelebi-zāde

(İ 38a) **Mūsā-zāde Ĥekīm-başısı, Şīve-kār, Mürdüm, Beg Beyāzı, Yumaḫ-ı Büyük** ve bir ‘aded **Sīm-i Dede Beg**⁷⁵³

‘ Ālī:

fe’ ilātün fe’ ilātün fe’ ilün

Sīmlerde bu durur şāhım yek

Didiler buña da Sīm-i Dede Beg

Güşāde Keh-rübā nām-ı dīger **Beg Keh-rübāsı, Cedīd Keh-rübā** bu iki [20] ‘aded keh-rübā daḫı bunlaruñdur. Mezbūruñ ḫālbine taḫarrüb-i⁷⁵⁴ civār-ı resül-i kibriyā sevdāsı düşüp cemī’-i eşyā vü ḫānesin fūrūḫt idüp 1067 (M 1657) senesinde tamāmen mücāvır-i ravza-i muḫāhara olup ba’ dehu āḫirete intikāl itmişdür.⁷⁵⁵

Ve minhüm:**Muḫarrem Usta ‘Aleyhi’r-raḫme**

Şāḫib-i toḫm u āşār-ı becīd mālīk-i eşcār u eşmār-ı⁷⁵⁶ bī-‘add usta-i bāḡçe-yi (N1 54b) [1] Ayazma merḫūm Muḫarrem Usta ‘aleyhi’r-raḫme⁷⁵⁷ iki ‘aded zerrīni vardur. **Kebīr Muḫarrem Usta, Şaḡīr Muḫarrem Usta.**⁷⁵⁸ Bunuñ şapı egridür.

‘ Ālī:

mefā’ ilün mefā’ ilün fe’ ūlün

İder kendüye mā’il ḫāş u ‘āmı

Muḫarrem Ustadur bunuñ da nāmı

Ve [5] **Usta Ablāḡı**-nām bir lāle-i Rūmīsi vardur ve **Ayaz Alaca**-nām ḫaranfūl bunuñdur ve **Muḫarrem Usta**-nām emrūd ve erik bunuñdur. 1062’de (M 1652) fevt olmışdür.

⁷⁵² Bu beyit N1, N2 nüshasında olup İ nüshasında yoktur.

⁷⁵³ Sīm-i Dede Beg N1, N2] Sīm İ

⁷⁵⁴ taḫarrüb-i N1, N2]ḫurb-ı İ

⁷⁵⁵ Mezbūruñ ḫālbine taḫarrüb-i civār-ı resül-i kibriyā sevdāsı düşüp cemī’-i eşyā vü ḫānesin fūrūḫt idüp 1067 (M 1657) senesinde tamāmen mücāvır-i ravza-i muḫāhara olup ba’ dehu āḫirete intikāl itmişdür N2, İ]-N1

⁷⁵⁶ eşmār-ı N1, N2]-İ

⁷⁵⁷ bunuñ da nāmı İ

⁷⁵⁸ Usta N1, N2] Ustadur İ

Li-mü'ellifihi:

Biri gelüp fevtine pes didi târiḥ
 “Azm-i beḳā eyledi Muḥarrem Usta”

Ve minhüm:**Ḳoca Maḳşüd 'Aleyhi'r-raḥme**

Pîr-i ṭarîḳ-i şükûfe-[10]perverân merḥûm Ḳoca Maḳşüd 'aleyhi'r-raḥmeti'l-
 Ğufrân.⁷⁵⁹ Kendi ismi ile müsemma bir gâyet iri başkın zerrini vardur.

Ve minhüm:**Mîr 'Alî 'Aleyhi'r-raḥme**

Şâhib-i toḥm-ı mu' teber-i cumhûr merḥûm Mîr 'Alî 'aleyhi'r-raḥmeti'l-Ġaffûr. Ḥâlâ beyne'l-enâm şöhret-i nâm bulan Mîr 'Alî-nâm zerrin bunuñdur. Şeker-[15]reng, la'lîn ve yüksek(İ 38b) ḳadehli çiçekdür. Lâkin çiçege ḥasîs u ḳuzıya eḥaşdur beş altı senede ancak ḳuzılar.

'Alî:

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

Ey zihî luṭf-ı şeh-i Lem Yezelî(N2 37a)

“Didiler buña daḫı Mîr 'Alî”

Ve minhüm:**Merḥûm Muştafâ Ḥalîfe 'Aleyhi'r-raḥme**

Ser-ḥalîfe-i muḳâbele-i süvârî merḥûm Boşnaḳ Muştafâ Ḥalîfe [20] der-⁶Avrat-bâzârî üç 'aded toḥm-ı zerrini vardur. Ḥudâ-baḥş beyâz, Şîrin Süleymânî ḥâlâ Zekî (N1 55a) [1] Şîrini dimekle şâyi'dür. Süheyl-i Muştafâ Ḥalîfe şapı gâyet öyle⁷⁶⁰ düz ve müdevverdür ve çiçege cömerd çiçekdür. İbtidâ zerrin ḳısmına Süheyl tesmiyye itmek bunlardan şadır olmuşdur. Keh-rübâ-yı Bâlâ-nişîn-iCedîd [5] şeker-rengdür ve Keh-rübâ-yı Bâlâ-nişîn-i Güşâde beyâz-ı ḥâlis bunuñdur. Gâyet iri ve memdûḫ çiçekdür ve Cedîd Şarâbî-nâm bir Rûmî lâlesi vardur. Girid fethinde⁷⁶¹ 1080 (M 1670) târiḫinde⁷⁶² Girid'de fevt olmuşdur.

⁷⁵⁹ 'aleyhi'r-raḥmeti'l-Ğufrân N1] 'aleyhi'r-raḥmeti'l-Mennân N2, İ

⁷⁶⁰ gâyet öyle N1] gâyet N2, İ

⁷⁶¹ k1 İ]- N1, N2

⁷⁶² târiḫinde N1, N2] târiḫidür İ

Li-mü'ellifihi:

Biri gelüp fevtine didi ki ya Rabbenā
 “Muştafā Efendi'ye [10] maḳām eyle cenneti”

Ve minhüm:**Maḥmūd Aḡa Emin-i Gümrük 'Aleyhi'r-raḡme**

Ḳıdve-i kibār u zü'l-iḳtidār 'umde-i şāhib-i⁷⁶³ iḳtidār evveliyü'l-i'tibār Bārī-
 perveriden-i lāle-i⁷⁶⁴ Girid merḡüm Maḥmūd Aḡa-yı Emin-i Gümrük 'aleyhi'r-raḡme el-
 Mecīd. Bunların bir Giridi vardır ki **Maḥmūd Aḡa Toḡmlusı** demekle⁷⁶⁵ meşhürdür
 ḡāyet iri beyāz [15] ve ortası siyāh düğme⁷⁶⁶ toḡm yeri vardır ve gül yapraklı⁷⁶⁷ ḡaḳḳā bī-
 naḡır Girid'dür. Ve ibtidā bu şehirde Girid envā'ından gelen bu Girid'dür ki merḡüm⁷⁶⁸
 Maḥmūd Aḡa Girid'de Pavulhor⁷⁶⁹ deresinde bir dervīş-i dil-rīş terbiyesiyle perveriş
 bulmaḳ üzre meftūnı olup bu şehre getirmiştir. [20] Anların 'itibārıyla ḡalka daḡı hırş
 gelüp, bunlardan sonra Turnacı(İ 39a)başı Süleymān Aḡa getirüp gitdücce (N1 55b) [1]
 raḡbet bulup kimi kendüsi getirüp ve kimi getirüp velvele-ārā olmaḡla birbirlerinden
 şaḡınmaḡa başlayup ba'zılar beyninde küdürete sebep olup⁷⁷⁰ Allahü'l-ḡamd⁷⁷¹ giderek
 köküne za'f gelüp daḡı vararak [5] çürimege başlayup bir vechle ḡabī'ati bilinmeyüp 'ilāc-
 pezīr olmaḡın herkes nefret idüp i'tibārdan sākıḡ oldu. (N2 37b) Besleyenler daḡı ma'a'l-
 kerāhe söküp, diker oldular. 1084 (M 1674) tārīḡinde Ḥāc-ı Şerīf yolunda fevt olmuştur.

Tārīḡ-i faḡır:

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün

[10] “Ola Yā Rabbī mübārek Maḥmūd Aḡa'nuñ mekānı”

Minhüm:**Mevlūdī 'Alī Çelebi**

Maḡbūl-i a'yān-ı ekābir mergūb-ı erkān-ı mefāḡir ser-şükūfeciyān-ı şehriyārī
 merḡüm Mevlūdī 'Alī Çelebi Sükūdārī. **Behişt-ārā-yı Mevlūdī** bunlarındur.⁷⁷² Birisi
 daḡı Şun'ı-zāde kethūdāsında açılıp **Behişt-[15]ārā-yı Muḡammedī** tesmiyye
 itdükleri⁷⁷³ mufaşşalan maḡallinde taḡrīr olınmıştır. Merḡüm ve maḡfūr Sulḡan Meḡemmed

⁷⁶³ şāhib N1, İ] aşāb N2

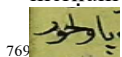
⁷⁶⁴ şāhib-i lāle-i N1, İ] şāhib-i N2

⁷⁶⁵ demekle N1] diyü N2, İ

⁷⁶⁶ düğme N1, N2] düğmeli İ

⁷⁶⁷ yapraklı N1, N2] yapraklıdır İ

⁷⁶⁸ merḡüm N1, N2] merḡüm İ

⁷⁶⁹ N1'deki yazımı bu şekildedir.

⁷⁷⁰ küdürete sebep olup N1, N2] küdüret düşürüp İ

⁷⁷¹ Allahü'l-ḡamd N1] Lillahi'l- ḡamd N2, İ

⁷⁷² bunlarındur. N1] bunlarındur N2, İ

⁷⁷³ itdükleri N1, N2] olduğu İ

Ḥān Gāzī fermānıyla merḥūm Muştafā Paşa meclisinde ‘āzīm bahş olup her biri başka çiçek olmak üzere ba‘de’l-ḳarār bu beyt ile [20] imzā itmişdür.

Va‘ dī:

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün
Bilindi herkesün bahş eylemekden bunda maḳşūdī
Ḳabūl-i iştirā itmez **Behişt-(N1 56a)** [1] **ārā-yı Mevlūdī**

ḫaḳḳ budur ki ikisi de bir çiçekdür ve ikisi de bahş-i iddi‘āya şālih degildür meger ki şālih ola vallahu ā‘lem 1097’de (M 1686) fevt olmuşdur.

Li-mü’ellifihi:⁷⁷⁴

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün
Biri ḳalḳup didi⁷⁷⁵ [5] tārīḫini fevtine o dem
“Gitdi Mevlūdī ‘Alī Çelebi reyḫān ile ḫayf”

Üsküdar’da Şalacak (İ 39b) ḳurbında türbelerinde medfündür.

Ve minhüm:

Mīr-āḫor İmāmı ‘Aleyhi ‘r-raḫme

Şāḫib-i ‘ırk-ı tāḫir fenn-i ḫaḫda māḫir kātib-i muşāḫif-i şerīfe ḳārī-i āyāt-ı laḫife şāḫib-i toḫm u lāle vü āşārü’l-vufūr merḥūm [10] es-seyyid Ḥasan Efendi İmām-ı⁷⁷⁶ Cāmi‘-i Mīr-āḫor. Toḫuz ‘aded lāle-i Rūmī toḫmından perverdesidür. Ve kendü mevrū‘ından ḡayrı çiçek perverde ve beslemege raḡbet itmemişdür. **Pād-ı Zehrī, Zāt-ı Gül-reng, Devetüyi, Şorḡuḳlu Beyāz Müdevver, Sincābī, Kibrītī.** [15] 1098’de (M 1687) fevt olmuşdur.

Nihādī:⁷⁷⁷

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün
Güş idüp didüm Nihādī rıḫlet-i tārīḫini
“Gülşen-i firdevsde Seyyid Ḥasan menzıl ide”

Ve minhüm:

Muştafā Ḥ‘āce

⁷⁷⁴ Li-mü’ellifihi N1]Tārīḫ İ

⁷⁷⁵ didi N2, İ] gitdi N1

⁷⁷⁶ İmām-ı N1, N2]-İ

⁷⁷⁷ N2’de Nihādī mahlaslı şairin beyti yoktur.

Ser-nüktedân-ı⁷⁷⁸kâr-ı dîde-i cihân kâtib-i tersâne-i ‘Âmire⁷⁷⁹ şâhib-i (N2 38a) zerrin ü lüle vü kıranfûl-i fâhire zümre-i şüküfeciyânun hâş-[20]pesendî a‘nî Kıasımpaşalı Hâce Muştafa Efendi. Bunun⁷⁸⁰ dahı yidi ‘aded zerrini⁷⁸¹ vardır. **Hâce La‘lîn (N1 56b)** [1] şarı, **Hâce Süleymânîsi, Tâcü’l-Ezhâr La‘lîn** gâyet⁷⁸² güzîde ve keskin şarı çiçekdür. **Nâ-yâb** şarı, **Ser-amed-nişîn** şarı, **Behcet-fezâ** ism ‘Ârif Efendi’nüdüdür. Ve 1109’da(M 1698) **Huceste-âşâr** ism-i [5] fakîrünüdür ve lüle-i Rümîde **Büyük Sincâbî, Küçük Sincâbî** nâm-ı diğer **Küçük Elmâsî** ve **Se-reng-nâm** üç ‘aded lülesi vardır. **Dil-nişîn** ve **Sîm-tob** ve **Ser-â-ser**⁷⁸³ üç ‘aded kıranfûl tohmından zühür itmişdür.⁷⁸⁴1112(M1701) senesi Cemâziyye’l-evvelîsinün beşinci yevm-i işneynde dâr-ı beğâyâ rihlet idüp Kıasımpaşa’da Kıanlıközlar’da defn olınmışdür.⁷⁸⁵

Ve minhüm:

Meħemmed Ağa Pâbucıbüyük

Kıdve-i ocâğ-ı ğulamân-ı ‘Acem zübde-i şüküfe[10]perverân-ı sûtüde-şiyem gencîne-yâb-ı zemîn-i Vefâ şâhib-i cemî‘yyet-i kübrâ mâlik-i tohm-ı zerrin ü lüle-i sünbülhâ a‘nî Çorbacı Meħemmed Ağa be-emr-i Hudâ. ‘Atîk tohmları bi’l-külliyeye çürüyüp 1104’de (M 1693) bir lülesi zühür itmişdür. **Şolâk-zâde (İ 40a)** ‘Anberî tesmiyye itmişdür.⁷⁸⁶ Ve iki ‘aded [15] sünbül biri çividî ve biri mâ’î ammâ **Çividî**⁷⁸⁷ be-nâm **Mülükî** ve **Mâ’î** be-nâm **Mümtâz** ismler⁷⁸⁸ Tezkireci Efendi’nüdüdür. Ve üç ‘aded Girid bunlardan bedîddür. **Rûhü’l-kulüb, Nür-ı La‘lîn, Ebr-i muncelî**

Ve minhüm:

Maħmüd Çelebi ‘Aleyhi’r-raħme

Zübde-i ‘aşîkân, kıdve-i şadıkân şâhib-i **Sünbül-i Maħmüd** merħüm Kıara Gümrüklü Maħmüd Çelebi [20] ‘aleyhi’r-raħmeti’l-Vedüd 1077’de (M 1667) fevt olmışdür.

Li-mü’ellifihî:⁷⁸⁹

fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün

⁷⁷⁸ser-nüktedân-ı N1] pîr-i nüktedân-ı N2

⁷⁷⁹Ser-nüktedân-ıkâr-ı dîde-i cihân, kâtib-i tersâne-i ‘Âmire N1, N2]- İ

⁷⁸⁰bunun N1, İ] bunların N2

⁷⁸¹zerrini N1, İ] zerrinleri N2

⁷⁸²gâyet N1, N2]- İ

⁷⁸³nâm İ]- N1, N2

⁷⁸⁴tohmından zühür itmişdür.N1] tohmından gelmişdür N2, İ

⁷⁸⁵1112 (M1701) senesi Cemâziyye’l-evvelîsinün beşinci yevm-i işneynde dâr-ı beğâyâ rihlet idüp

Kıasımpaşa’da Kıanlıközlarda defn olınmışdür. N2]- N1, İ

⁷⁸⁶itmişdür N1] olınmışdür N2, İ

⁷⁸⁷ve biri mâ’î ammâ Çividî N1]- N2, İ

⁷⁸⁸ismler N1, İ] ismleri N2

⁷⁸⁹Li-mü’ellifihî N1]-İ

Biri alup didi t rihini fevtine ‘Ubeyd  (N1 57a)
[1] ‘D r-1 cennet ola Mam d’a maam-1 Mam d’

Ve minh m:

Mam d Aa M c vir-i Medine-i M nevvere ‘Aleyhi’r-rame

T rik-i devlet-i d ny   g z-k nende-i Ravza-i muahhara-y1 res l-i kibriy  m tevell -i evaf-1 (N2 38b) an-z de der-Med ne-i M nevvere merum b gev n Meemmed Aa ‘aleyhi’r-rame. Bunlar merum [5] u maf r Sult n Meemmed an ‘aleyhi’r-rame ve 1-Gufran azretlerine seyr   tem s  itd rmek iun an-z deler b gesinde bir ‘ zim-i l le er g n  olup⁷⁹⁰mab l-i ab‘-1 p diah  olduda, merumu er g-1 mas di efr hte olup⁷⁹¹ ebist n-1  m li [10] r sen u mezay  olaca demler gel p, araf-1 p diah den mur d  zere merumu ber-k m olması b bında ferm n-1 v cib  1-ikr m adır olduda mezb r daı ravza-i muahhara-i Res lu 1ll h’da⁷⁹² an-z deler tevliyetine m tevell  olup, il -yevmi 1-kıy m du‘ -y1 ‘ mr-i devlet-i p diahiye [15] iltiz m itmek iun ‘arz-1 malab id p n ’il-i mer m olmudur. Ancak mezr ‘1 olan **Austos Bu r ** tomından bir ‘ad m ’1-mil bu ru z h r itmid r ki il  h ze’1- n⁷⁹³ Defterd r Beg’ n azined r  Y suf Aa’dadur. Sene 1110’da (M 1699) ‘az m-d r-1 be ⁷⁹⁴ [20] olmudur.

T rih-i fa r-i b -nuat:

‘Mek nu d r-1 (  40b)na‘ m ola Meemmed Aa’

Ve minh m:

Mutafa Aa-y1 Babalı

Erb b-1  k fen n baba-y1 c nı(N1 57b) [1] meyd n-1  k fe-perver nu⁷⁹⁵ pehliv n-1 zam n  laif  1-ma l ve meli  1-kel m asen  1-hi l u fari ’d-dev m  ufteni ezh r-1 tom-1 ber-g z n cen b-1 Mutafa Aa-y1 k m-b n 1109’da (M 1698) iki ‘aded zerrini⁷⁹⁶ [5] kendi tomı olma⁷⁹⁷  zere seyr itd r rken⁷⁹⁸ birine fa r **ah ne** ve birine Cem li Beg **Fed y ** diy  tesmiyye itmid r.⁷⁹⁹ 1110 (M 1699) senesinde   ‘aded zerrini z h r itmid r⁸⁰⁰

⁷⁹⁰ er g n  olup N2,  ] er g n id p N1

⁷⁹¹ olup N1,  ] id p N2

⁷⁹² Res lu 1ll hda N1,  ] Res lu 1ll h (sav.) N2

⁷⁹³ el- n N1] el-yevm N2,  

⁷⁹⁴ ‘az m-d r-1 be  N1, N2] ‘az m-i be   

⁷⁹⁵  k fe-perver nu N1, N2] ezh ru  

⁷⁹⁶ zerrini N1] zerrin N2,  

⁷⁹⁷ tomı olma N1, N2] tomından olma  

⁷⁹⁸ itd r rken N1] itd rd kde N2,  

⁷⁹⁹ itmid r N2,  ] itd k N1

⁸⁰⁰ itmid r N2,  ] id p N1

Gülşen-efrüz**Li-mü 'ellifihi:**⁸⁰¹

Habbezā Muştafā Ağa'da olup nev-peydā
 Sa'y ile eyledi hāşıl olup [10] handān-efrüz
 Şevk ile didi (N2 39a) 'Ubeydī görüp aña tārīh
 Açıldı zerrinūñ içinde bu **Gülşen-efrüz**

Lenā:

Şafā-bağş eyledi 'uşşāka bu zerrin-i cedid
 N'ola ider ise ağıyar derününü pür-süz
 Çü görüldi Muştafā Ağa'da tārīh ile nām
 Açıldı zerrinūñ [15] içinde bu **Gülşen-efrüz**

Ser-efgende**Li-mü 'ellifihi:**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Muştafā Ağa'da olup peydā
 Yine bir nev' şüküfe tábende
 Didiler nāmı konicak tārīh
 Olup düşmānlaruñ **Ser-efgende**

Sīne-güşā**Lenā**⁸⁰²:

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Muştafā Ağa'da yine el-hak
 Oldı zerrin-i bī-mişl peydā
 Çıkup uçler didi aña [20] tārīh
 'Aşk olan çün oldı **Sīne-güşā**

ismler⁸⁰³ 'Arif Efendi hazretlerinüñdür⁸⁰⁴ ve 1108'de (M 1697) ber-güzide (N1 58a)
 [1] mor lālesi zühür itmışdür ki fakir **Şadr-nişin** diyü tesmiyye itdüm.

Cemālī:⁸⁰⁵

Bir bī-naẓir mor lālesi geldi toħmdan
 Baba-yı cān Muştafā Ağa'da nā-gehīn

⁸⁰¹ N2de "Li-mü 'ellifihi" başlıklı şiir vardır.

⁸⁰² Lenā N1] Li-müellifihi İ

⁸⁰³ ismler N1] ismleri N2, İ

⁸⁰⁴ Efendi hazretlerinüñdür N1] Efendinüñdür N2, İ

⁸⁰⁵ Bu dörtlük Rûbâîdir.

Aḥsente ey cāy-ı Muḥammed-nihāduña⁸⁰⁶
 Haḳḳā ki didük ismine anuñ **Şadr-nişîn**

[5] lāle-i mezbūra ba‘zı yārān⁸⁰⁷ bu bizim filan lāledür dimüşler, mezbür işidüp cevābında bu beyti dimişdür.

Bejt:⁸⁰⁸

Toḥmumuzdan zuhūr itdi⁸⁰⁹ yine bir lāle-i küçek(**İ 41a**)

Kimi dir bāreka ʾllāh kimisi dir bizüm çiçek
 Sizüñ olsun bizim olsun nedür raġbet şüküfeye
 Bendeñizüñ [10] ḥātrıçün didiler çoñ şu küşeye

Ve 1109’da(M 1698)bir ġāyet güzide beyāz lāle-i Rümisi⁸¹⁰ zuhūr itmişdür.⁸¹¹ Faḳīr **Nā-dīde**⁸¹² diyü tesmiyye itdüm ve lāle-i Girid’de **Zerrīn-tāc**-nām şarı bundan şāyi‘dür. Ve **Gül-i Ḥurşīd**-nām kırmızı Girid bunlardan bedīddür.

Ḥalīlī:

Nām-ı zīşāndur [15] **Gül-i Ḥurşīd**
 ‘ Aceb mi zerre olsa ġayrı Girid
 Nāmını añmañuz Siyāhinüñ
 Zülmet olur mı şems olunca bedīd

Ve minhüm:

Derviş Muştafā Eyyübī

(**N2 39b**) Derviş-i dil-riş ‘āşık-ı nevā-endiş bi‘āt-gerde-i āstāne-i ḥāzret-i⁸¹³ Mevlānā a‘nī Eyyübī⁸¹⁴ Muştafā Dede eş-şehīr be-mollā. Zümre-i şüküfeciyānuñ ṭālib ü [20] şādıķı olup ezhār-perverlike mā‘il olmaġla bundan aḳdem bir yıllıķ miḳdārı mezrū‘ı toḥm-ı sünbül şatun alup (**N1 58b**) [1] andan ḥāşıl olmışdur. Ber-güzide āhen-i münevves renkli sünbül ḥāşıl olduķda bu faḳīrden ism iltimās itmekle⁸¹⁵ ‘**Anber-sā** nāmıyla müsem mādur.⁸¹⁶

Tārīḥ-i faḳīr:

⁸⁰⁶ cāy-ı Muḥammed N2] cāy-ı N1

⁸⁰⁷ yārān N1] yārān kināye ile N2, İ

⁸⁰⁸ Bu dörtlük mesnevidir. Bejt başlığı İ nüshasında yoktur.

⁸⁰⁹ Toḥmumuzdan zuhūr itdi N1, İ] Toḥmumuzdan N2

⁸¹⁰ lāle-i Rümī N2] lālesi Rümī N1] Rümī lālesi İ

⁸¹¹ itmişdür N1] idüp N2, İ

⁸¹² Nā-dīde N1] Dürr-i Nā-dīde N2, İ

⁸¹³ ḥāzret-i N1] cenāb-ı N2

⁸¹⁴ Ḥācī N1] El-Ḥāc N2, İ

⁸¹⁵ itmekle ḥāzür yārān-ı şāfāda N2, İ] itmekle N1

⁸¹⁶ müsem mā N1] müsem mā kıldıdu N2] tesmiyye olinmuşdur İ

“Bu ismüñ olsun sünbüller içre ‘Anber-sâ”

Ve minhüm:

Meḥemmed Çelebi Mü’ezzîn-i Ḥacî Ḥüsrev der-Ḳasımpaşa

Münādî-i dîn [5] dâ‘î-i beyt-i güzîn mü’ezzîn-i Ḥacî⁸¹⁷ Ḥüsrev Ḳasımpaşa’da⁸¹⁸ Ḳaranfülî Meḥemmed Çelebi mü’ezzîn-zâde mezbûr gâyet ‘âşık-ı ezhâr olup 1010 (M 1602) Ḳânûn’unuñ on beşinde toḥm olmaḡ üzere bir a‘lâ güzîde şarı ve la‘lîn müşelleş-ḡadeḡ şeklen **Şâliḡe** ḡarîb bir zerrîn getirüp, ism [10] niyâz idüp⁸¹⁹ faḡîr daḡı buña⁸²⁰ **İsmehü Şâliḡ** diyü tesmiyye olındı.

Târîḡ-i faḡîr:

“El-ḡamdüli ‘İlâḡ şükr bu gûne kim açıldı ismehü Şâliḡ”

FÎ-ḤARFÎ’L-NUN

Altı neferdür. Altısı der-küşe-i güzîn-i şîḡhatdür.

Ve minhüm:

Naḡḡâş Emir Çelebi

Hezâr-pîşe vü bisyâr-endîşe maḡbûl-ı ‘ulemâ-yı i‘zâm memdûḡ-ı küberâ-yı[15] kirâm şâḡib-i (**İ 41b**)toḥm-ı buḡûr u nevâdir-i Girid a‘nî Naḡḡâş Seyyid İbrâḡîm Aḡa ‘ammereḡü’l-mezîd. Güzîde vaḡt-i buḡûrlar⁸²¹yitişdirmişdür ki bî-ḡaddür ve **Seyyid-i Girid** bunlardan bedîd olmışdur.

Ve minhüm:

Nişâncı Beg

Zübde-i erbâbü’t-taḡrîr ve ‘l-ḡalem ‘umde-i aḡḡâbü’t-taḡrîr ve ‘r-raḡam fâ‘îk-i ḡuḡra-keşân-ı sultânî [20] lâyıḡ-ı menâşıb-ı ‘aliyye-i ḡaḡanî şâḡib-i cem‘iyyet-i pâk ve toḥm u lâle-i Rûmî a‘nî ḡazret-i Meḥemmed Beg e’t-Tevfîḡî.(**N1 59a**) [1] Bunlaruñ⁸²² dört (**N2 40a**) ‘aded Rûmî lâleleri vardur. Biri **Mîr-i Gülzâr**, **Mîr-i Behişt**, **Mîr-i Müsellem**, **Ḥoş-pesend**.

⁸¹⁷Ḥacî N1, İ] El-Ḥac N2

⁸¹⁸Ḳasımpaşada N1, İ] Der-Ḳasımpaşa N2

⁸¹⁹idüp N1, N2] itdükde İ

⁸²⁰buña N1, N2]- İ

⁸²¹güzîde vaḡt-i buḡûrlar N1] vaḡt-i buḡûrlar N2]vaḡt-i buḡûrları İ

⁸²²daḡı N2, İ]- N1

**Ve minhüm:
Nâṭūr**

Ser-defter-i ḳaranfūlciyān-ı ezhārī Nâṭūr Derviş ‘Alī Çelebi-i Sükūdārī. İale-i Rūmī’de Kebir **Nâṭūrū ’1-mā ’İsi** ve ḳaranfūlde [5]meşhūr **Nâṭır Alı** bunuñdur.

**Ve minhüm:
Naşūḥ Ḥāce Sükūdārī**

Şāf-dil ü şādıḳ-fi’l, mürebbī-i gül ü ḳaranfūl ṭarīḳ-i bāḡbānīde pīr-i ‘atīḳ “ide Bārī tevbe-i Naşūḥa refīḳ Naşūḥ Ḥāce-i Sükūdārī ‘ömrin uzun ide Bārī”. Mezbūr eski bāḡçevānlardan olup ancaḳ zer’-i büzūr-ı ezhāra raḡbet itmeyüp velākin gül-i [10] şad-bergde ḥadden bīrūn gül yitişdirüp merḥūm Sulṭān Meḥemmed Ḥān cümleten iḥrāc itdürüp bāḡçelerine nişānde itmişdür ve kendü toḥmlarından **Naşūḥ Beyāzı** dinilen ḳaranfūl bunlardan zuhūr itmişdür.

**Ve minhüm:
Nūrī Efendi**

Nūr-ı dīde-i debīrān-ı evḳāf pesendīde-i küttāb-ı memdūḥū’l-evşāf [15] mālīk-i şükūfehā-yı gūn-ā-gūn nā’il-i Girid nigārende-i **Buḳelamun** şādıḳū’l-ḳavl u aḥsenū’l-Ḥallāḳ Nūrī Meḥemmedī Efendi ‘ammerehū’l-Ḥallāḳ toḥm-ı zerrīnde 1108’de (M 1697) bir zerrīni zuhūr idüp Cemālī Beg⁸²³ **Gonce-Leb** diyü tesmiyye itmişdür.

Cemālī:
fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün
Her biri bir vechle buldı laḳab
Oldı ezhār [20] içre bu da Gonce-Leb

Ve Girid’de ‘**Adīmū ’n-naḳīr**-nām bir (İ42a)ḳırmızı ve **Nūr-baḥş, Ḥüseynī**-nām iki Girid bunlardan şāyi’dür. (N1 59b) [1] İsmiler Ḥüseyn Efendi-zāde’nüñdür.

Ve minhüm:

⁸²³ Beg N1, N2]- İ

Na' Ibūrlu Muştafā ve Şālih Çelebi⁸²⁴

Ža'ifān-ı aḥbāb-ı ḥālişü'l-cinān miz-bānān-ı miḥmānhā vü şükūfe-perverān şādīkū'l-aḳvāl muntazamū'l-aḥvāl būsṭān-ı ḥ'ançe-i dil-nevāzī pāre-kūnān-ı Karaşī?[vü] çāre-perdāzī [5] a'nī birāderān-ı gül-gönçe-i bāğ-ı ittiḥād-ı nigū-kārī Muştafā ve Şālih Çelebi sākinān-ı Ğalata el-meşhūrān (N2 40b) Bismārī. Bunlar daḥı nev-hevesler olup müceddiden silk-i ezḥāriyāna mülḥak olmaḳ sevdāsiyla zer'-i büzūra ihtimām-ı tām idüp ve kendülere himmetleri 'ālī olup [10] 1110 (M1699) tāriḥinde toḥm olmaḳ üzere bir zerrin temāşā itdirüp, ism niyāz itdüklerinde⁸²⁵ bu faḳir **Nev-reste** diyü tesmiyye itdüm.

Tāriḥ-i faḳir:

“Baḳ görüñ⁸²⁶ nev-reste”

Fİ ḤARRFİ'L-VAV

İki neferdür ikisi de şıḥḥatdedür.

Ve minhüma:

Velī Efendi Eyyübī

Na'ıl-i feyz-i Yezdānī vāşıl-ı luḫf-ı Rabbānī [15] fenn-i felāḥatde üstād-ı kāmīl fehm ü kiyāsetde 'ārif ü fāzıl mālīk-i defīne-i eşmār u ezḥār ve şāḥib-i toḥm-ı Rūmī ve keşirü'l-āşār sancak-dār-ı Ḥāzret-i Ebī Eyyüb Enşārī el-Ḥāc İmām Velī Efendi 'ammerallahü'l-Bārī. Fi'l-ḥaḳīka re'is-i ezḥāriyān ü müselleḥ-i şükūfeciyān [20] ve eşcāriyān olup her nādīde ezḥār u eşmār bunlardan bedīd olup ḥāneleri ḥāne-i bī-minnet ve ziyāretgāh-ı(N1 60a) [1] her millet olup kibār u şıḡār şoḥbetleriyle müşerref olmaḡı bā'is-i 'izzet bilüp eṭrāf-ı memālik-i 'Arab u 'Acemden gelenler nām-ı nigūlarıyla farṭ-ı iştıyāḳdan meclislerine vāşıl olup 'arz-ı maḥabbet iderler. Cümleden ḳaṭ'-ı naḡar şehen-şāḥ-ı [5] 'Arab u 'Acem mālīk-i riḳāb-ı ümem merḥūm ve maḡfūr Sulṭān Meḥemmed Ḥān 'aleyhi'r-raḥme ve'l-Ġufrān ḥāzretleri bi'z-zāt şevket ü şaṭvet ile ziyāretlerine varup(İ 42b) ḥin-i ḥiṭābda “baba” lafzıyla iltifāt-ı ḥümāyūnlarına mazḥar olmuşdur. Be-cidd ü bī-ḳıyas güzīde eşmār u ezḥāra nā'il [10] olmuşdur.⁸²⁷ Ez-cümle **Şaḳız Ebrīsi** ve **Londrine Ebrīsi** ve **Beyāz Yaprāḡı Ḳoḡulu** bu üç 'aded gül bunlardan zūḥūr itmişdür. Ve on toḡuz (N2 41a) 'aded zerrin ki **Nūr-ı Muḥammedī** şarı ve la'lındür. **Mīr-i Ezḥār** nebātī, **Büyük Süleymānī** şarı cedī ve şarı ve la'lın **Cihān-tāb** şarı,[15] **Mesned-ārā** şarı

⁸²⁴ Na' Ibūrlu Muştafā ve Şālih Çelebi N1, N2] Na' l-būrlu Muştafā ve Şālih Çelebiler İ

⁸²⁵ itdüklerinde N1, N2] itdükde İ

⁸²⁶ görüñ N1, N2] göreyin İ

⁸²⁷ olmuşdur N1] olmuşlardur N2, İ

Zekî:⁸²⁸

Mānend-i Şüreyyâ vü **Cihān-gîrāsā**
 Yoğ gāyeti her tāze zuhūruñ ammā
 Bāzārını biñ cām-ı Cem'ūñ itdi ūkest
 Bir cilve-i rūhsārla **Mesned-ārā**

Nev-zuhūr Süleymānî şarı, **Şāhāne Süleymānî**⁸²⁹, **Cihān-ārā Süleymānî** şarı, **Semen-ārā** beyāz, **Cihān-dār** [20] şarı, **Hemvār Süleymānî**, **Bedaḥşî**, **İnce La' lîn**⁸³⁰, **Enverî** şarı ve la' lîn, **Sultānî La' lîn**.

‘Ālî:

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Görenler⁸³¹ dīde-i (N1 60b) [1] ‘ibret ile bu Şun' -ı Yezdānı
 Şenālarla didiler ismine La' lîn-i Süleymānî

⁸³²**Memdūḥ Süleymānî**, **Münevver La' lîn**, **Turnada** ve otuz beş ‘aded Rūmî lālesi vardır. **Nūr-ı Cinān**, **Nūrü’l-Ḳulūb**, **Ḥayātü’l-Ḳulūb**, **Nūr-ı Cihān**, [5] **Nūrü’l-‘Uyūn**, **Nūr-ı ‘Ālem**, **Nūr-ı Bahār**, **Nūr-ı Behişt**, **Nūr-ı Gülzār**, **Nūr-ı Gülşen**, **Nūr-baḥş**, **Gülşen-zīb**, **Meneviş**, **Hilāliyye**, **Sürḥ-pūş**, **Siyāhî**, **Žiya-pūş**, **Mihr-i Māh**, **Müstesnā**, **Mülükî**, **Ruḥ-baḥş**, **Gül-pūş**, **Beyāz Ḳırlangıç**, **Meclis-ārā**⁸³³, **Ḥıṭāyî**, **Sultānî**, **Sultānî**-[10]**ḳabaḳ**, **Turnada**, **Fişne Ḳabağı**, **Ablaḳ**, **Yāḳūtî**, **Şarābî**, **Bıyıklı**, **Al Ḳabaḳ**, **Sultānî**, **Deveboynı** daḥı Frenk’den gelüp bunlardan şāyi’dür. Ve üç ‘aded sūnbül **Ḥaṭṭāt**, **Velî Efendi-i İplikli**, **Şürīde** ve **Mor Bīnî** dinilen **Kağıd-ḥāne** bunlardan şāyi’dür [15] ve ḥadden bîrün bî-mişl (İ 43a) zencebilleri vardır ve bir gül-penbe renkli Giridi vardır ve **Çarḥ-ı felek-nām** çiçekin açıldığı ibtidā faḳîr bunlarda gördüm. İzmir’den 1098’de (M 1687) gelüp açılmışdır.

Li-mü’ellifihî:⁸³⁴

(N2 41b) Didi görüp ‘Ubeydî tārīḥin
 Ḥamdülillah [20] açıldı **Çarḥ-ı Felek**

Nām-ı diğeri **Vefāsız Yayla** bu ism-i faḳîrūndür. İşbu 1110 (M1699) senesinde (N1 61a) [1] beş ‘aded buḥūruna⁸³⁵ bu faḳîr ism vaz’ itmişdir. ‘**Alā’im-i Semā** ‘ulvî ḳatmerdür⁸³⁶. **Tāc-ı Sultānî** beyāz ḳatmerdür.

⁸²⁸ Bu dōrtlük Rūbâidir.

⁸²⁹ şarı N2, İ]- N1

⁸³⁰ şarı, Semen-ārā beyāz, Cihān-dār şarı, Hemvār Süleymānî, Bedaḥşî, İnce La' lîn N1, N2]-İ

⁸³¹ Görenler N1, N2] Gördiler İ, bu N1]- N2, İ

⁸³² şarı, Semen-ārā beyāz, Cihān-dār şarı, Hemvār Süleymānî, Bedaḥşî, İnce La' lîn İ]-N1, N2

⁸³³ Turuncı Ḳırlangıç İ]- N1, N2

⁸³⁴ Li-mü’ellifihî N1, İ] Tārīḥ N2

Li-mü 'ellifihi⁸³⁷:

Çıkdı bir katmer beyâz buhūr Velî 'de
 “Tārîhin didiler nâmuñi evvelâ Tâc-ı sulţânîsinũñ” [5]

Çeleng-i Sulţânî Beyâz**Li-mü 'ellifihi:**

Bu güzîde beyâz buhūra nâm ile târîh di
 “Âlemde ola tâcdâr çeleng-i Sulţân-ı Velî”
Müy-ı Sepîd dîger beyâz, ‘**Asa-yı Sîm** dîger beyâz

Ve minhümâ:**Velî Hâlifefe Efendi**

‘Âlî-himem şâhib-i kerem ü vâşıl-ı feyz kıadr u mertebet cenâb-ı ‘izz ü câh ve [10] menzilet ‘umde-i hâcegân-ı Yeñiçeriyân-ı Dergâh-ı ‘Âlî Cenâb-ı Velî Efendi ‘ammerallahü'l-‘aliyyü'l-‘âlî. Bunlaruñ dağı ezhâr-perverlige mâ’il olup lâle-i Girid’de hâlâ **Velî Hâlifefe** dimekle meşhûr Girid bunlardan bedîddür.

FÎ-ĤARFÎ 'L-HE

Yegâne-i tarîk-i ezhâriyândur.

Himmet Efendi

[15] Sâlik-i sebîl-i hidâyet⁸³⁸ mâlik-i künûz-ı ‘inâyet ve⁸³⁹ vâşıl-ı ma‘ârif-i ilâhî nâ’il-ı ‘avârif-i nâ-mütenâhî yekke-süvâr-ı meydân-ı belâgat merd-i dilîr-i vâdî-i feşâhat seccâde-nişîn-i irşâd-ı tarîk-i Hâcî Bayram Velî Himmet Efendi-zâde Şeyh el-Hâc ‘Abdu’llâh Efendi. [20] Bunlar dağı güzide-i ezhâriyândan olup tohmdan **Rahşende** ve **Müşâbih-i Gül-reng-nâm** iki ‘aded Rûmî (N1 61b) [1] lâlesi vardur⁸⁴⁰ ve **Zümürüd-nişîn-i Alaca** ve **Himmet-zâde Alacası** ve **Ĥubbeli-nâm** üç ‘aded kırmızı Girid bunlardan şâyî‘dür. İsm kendülerinüñdür⁸⁴¹.

⁸³⁵ buhûrına N1] buhûrlarına N2, İ

⁸³⁶ katmerdür N1, N2] katmer İ

⁸³⁷ Li-mü 'ellifihi N1] Tārîh-i fakîr İ

⁸³⁸ sebîl-i hidâyet N1, İ] -N2

⁸³⁹ ve N1, N2]-İ

⁸⁴⁰ vardur N1] zuhûr itmişdür N2, İ

⁸⁴¹ kendülerinüñdür N1, N2] bunlardan bedîddür İ

ḤARFÜ 'L-YA

(İ 43b) Altı neferdür. Dördü kayd-ı cihândan [5]vâreste⁸⁴² ve ikisi rişte-i 'alâyık-ı dehre pâ-bestedür.

Minhüm:

Yorgânî El-Ḥâc 'Alî-zâde 'Aleyhi 'r-raḥme

Şâhib-i cûd u seḥâ mâ'il-i luṭf (N2 42a) u 'aṭâ bezm-ârâ ve mâlik-i toḥm-ı ezhâr-ı bî-hadd u bî-şümâr merḥûm Yorgânî el-Ḥâc 'Alî-zâde Meḥemmed Çelebi 'aleyhi 'r-raḥmetü 'l-Ġaffâr. Rûzgâr-ı nâ-hemvâr-ı pâydar olmamağla[10] zamânlarında ancak üç 'aded zerrîn ki Revnâk-efrûz,⁸⁴³ Ayn-ı 'Alî ve Şarı Kâtmer ki gâh kâtmer gâh sâde gelür⁸⁴⁴ ve Şeş-ḥâne-Ḳadeḥ sîm ve iki Rûmî lâle ki⁸⁴⁵ Mülûkî Ma' rûf ve Şîrîn-nâm lâle bunuñdur⁸⁴⁶ toḥmudur ve ba' dehu vefâte⁸⁴⁷ kimi âḥere naql idüp ğayruñ ismiyle [15]yâd ve kimi daḥı ḥânesinde pây-mâl oldu. 1092'de (M 1682) rıḥlet itmişdür.

Li-mü 'ellifihi:⁸⁴⁸

mef' ülü fâ' ilâtün mef' ülü fâ' ilâtün

Biri gelüp 'Ubeydî fevtine didi târiḥ

“Ḥâcî 'Alî-zâdenüñ menzili ola behişt”

Lenâ:⁸⁴⁹

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Geldi bir âvâz hâtifden didi târiḥini

“Gitdi el-Ḥâcî 'Alî Çelebi-[20]zâde el-firâk”

Ve minhüm:

Yırık Mü 'ezzîn 'Aleyhi 'r-raḥme

Şalâ-h'ân-ı menâre-i mu'allâ-yı şerife-i şalâḥ ve bülbül-i nağme-perdâz-ı gülzâr-ı Ḥayyale 'l-felâḥ (N1 62a) [1]revnâk-efzâ-yı şadâ-ḥoşî bî-devân-ı sâye-i 'ilm-i Bilâl-i Ḥabeşî a'nî merḥûm Yırık Mü 'ezzîn 'Alî Çelebi. Toḥm-ı Rûmî'den sekiz 'aded lâlesi

⁸⁴² vâreste N1, İ] fâriğ N2

⁸⁴³ Revnâk-efrûz N1, N2] Efrûz İ

⁸⁴⁴ gelür N1, İ] zuḥûru N2

⁸⁴⁵ ki N1, N2]- İ

⁸⁴⁶ bunuñdur N1, N2] bunuñ İ

⁸⁴⁷ ba' dehu vefâte N1, N2]ba' de vefâte İ

⁸⁴⁸ N2'de “Li-mü 'ellifihi” başlıklı beyit yoktur.

⁸⁴⁹ N2'de bu beyit yoktur.

zuhūr itmişdür. **Zībende**⁸⁵⁰, ‘**Alī Ağa-pesend Morı**’ ism Çorbacı ‘Alī Ağa’nuñdur⁸⁵¹ ve [5] **Zībende** ismi **Zekī Efendi**’nünñdür⁸⁵². **Dil-firīb** ism Tezkireci Efendi’nünñdür⁸⁵³. Sükūdārī İmām-zādeden şāyi’dür. **Dil-pesend** ism Tezkireci merhūmuñdur. **Şafā-baḥş** ism **Zekī Efendi**’nünñdür. ‘**Ulūvv-Tāb, Müferriḥ-liḳā, Nāz-perver**’ ve bunlardan ğayrı birkaç toḥmları morları⁸⁵⁴ vardır. 1096 [10] (M 1685) tārīḫinde fevt olmışdır.

Tārīḫ-i faḳīr:

“ ‘Alī Çelebi mekānın cennet-i ‘adn eylesün Allāh”

Ve minhūm:

Yıldız-zāde ‘Aleyhi’r-raḥme

Müşkil-güşā-yı umūr-ı evḳāf sa’d-sitāre-i ma‘mūrü’l-eṭrāf(İ 44a)ser-çeşme-i şükūfe-perverān-ı ‘aşr güzīde-i kār-āzmūde-i dehr şem‘-i cem‘-i küttāb mūmeyyiz-i ḥisāb u [15] küttāb a’nī merhūm Yıldız-zāde Meḥammed Efendi raḥmetu’llāhü’l-Vaḥḥāb. Bunlar daḫı ḳudemā-ı ezhāriyāndan olup, şāhib-i cem‘iyyet-i küberā-yı envā‘-ı ezhār olup beş ‘aded zerrīn ile nāmdārdur. **Āşūb-ı Cihān** ism Aḫmed Çavuş’uñdur. 1104 (M 1693)tārīḫinde [20] Kürd-zāde (N2 42b) Aḫmed Çelebi’de toḥmdan zuhūr idüp yanında iki ḳuzısıyla iştirā itmişler⁸⁵⁵, be-ḫikmet-i Ḥudā (N1 62b) [1] mezbūr Kürd-zādede⁸⁵⁶ biri daḫı zuhūr itmeyüp bunlarda neşv ü nemā bulmaḡla nāmlarıyla meşhūr olmışdır. Ġāyet iri ve Süleymānī ve şāhib-i ḳadeḫ u çiçege ve bereye saḫi bir sarı çiçekdür⁸⁵⁷.

Cemālī:

fe‘ ilātün mefāilün fe‘ ilün

Bāreka’llāh zihi şun‘-ı İlāh

[5]Ki bu zerrīn-i ‘adīmü’l-aḳrān

Ġālibā devr ideli ‘ālemde

Görmedi mişlini çarḫ-ı gerdān

Seyr iden resm-i dil-ārāsın anuñ

Ḥayret-ālūd olur engüş-be-dehān

N’ola vaşfında disem çarḫ-ı felek

Görse çarḫ-ı felek olur ḫayrān

⁸⁵⁰İsm **Zekī Efendi**’nünñdür İ]-N1, N2

⁸⁵¹Ağa’nuñdur N1, N2] Babamızuñdur İ

⁸⁵²Zībende ismi **Zekī Efendi**’nünñdür N1, N2]- İ

⁸⁵³Efendi’nuñdur N1] Efendi merhūmuñdur N2, İ

⁸⁵⁴toḥmları N1] -N2, İ

⁸⁵⁵itmişler N1, N2] itmişdür İ

⁸⁵⁶Kür(d)-zādede N1’de (d) eksiktir.

⁸⁵⁷çiçekdür N1, N2] zerrīndir İ

Tîğ^ç -1 Şamşām durur her bergi
Der-niyām içre [10]olupdur pinhān

Cām-ı Cem dinse sezā⁸⁵⁸ her ẓadeḫi
Gülle-i ra^ç dden ki virdi nişān

Dīdesi ḫirelenür çün görenüñ
Şems-i ḫāver gibi eyler leme^ç ān

O nezāket o mehābet o vaḫār
Var ise anda ola yine hemān

Ne ḫadar mihr ü meh itdiyse ṭulū^ç
Ugramaz [15] dā^ç iresine bir ān

Ḥabbezā ḫazret-i Yıldız-zāde
Kim olup anda bu zerrīn^ç ayān

Gerçi Kürd-zāde^ç de itmişdi zuhūr
Līk bunlar da şüyū^ç ı el-ān

Olsa çün velvele-ārāya ne-^ç aceb
İsmidür pes anuñ **Āşüb-ı Cihān**

Ey Cemālī yeter du^ç ā idelüm⁸⁵⁹
Ḥişşe[20]mend-i kerem ide Yezdān

Biri daḫı **Yıldız-zāde Süleymānīsi, Mir'āt-ı Şafā, çĀlem-süz, (İ 44b)**
Ḥoş-nümā-nām zerrīn⁸⁶⁰ bunlardan (N1 63a) [1] şāyi^ç dūr. Ve lāle-i Rūmī^ç de **Ḥūn-rīz**-
nām bir lālesi vardur ve Giridde **Ayva Güli-i Yıldız-zāde** demekle meşhūr Girid
bunlardan bedīddür. 1110 (M 1699) Şa^ç bān^ç’nuñ Berāt gicesi fevt olmışdur.

Li-mü ’ellifihī:⁸⁶¹

çUbeydī [5] biri gelüp fevtine tārīḫini didi
“Yıldız-zāde Meḫammed Efendi rūḫına el-Fātiḫa”

Silivriḫapusu ḫāricinde medfūndur.

⁸⁵⁸ Mısrada “sezādur” yazılmakla birlikte vezin gereği “sezā” şeklinde okunmuştur.

⁸⁵⁹ du^ç ā idelüm N1] idelüm du^ç ā N2] idelim aña du^ç ā İ

⁸⁶⁰ zerrīn N1] zerrīnler N2, İ

⁸⁶¹ N2de “Li-mü ’ellifihī” başlıklı şiir yoktur.

**Ve minhüm:
Yapukçu-zâde ‘Aleyhi ’r-raḥme**

(N2 43a) Pāk-nihād ‘ālī-nejād hoş-şoḥbet, hūb-ūlfet ‘ākıl ü şālih ve pūr-ma‘ rifet Yapukçu-zâde el-Hāc ‘Alī-zâde merḥūm⁸⁶²Meḥemmed Çelebi ‘aleyhi ’s-sa‘ âde [10] envā‘-ı şükūfede güzīde-perverlige mâ’il olup luṭf-ı Ḥayy-ı Mecīd ile ber-güzīde Girid nā’il olmuştur. Hālā ismiyle şüyū‘ bulmuştur. Şākirdlerinden birisi Girid’de İspirlanča’da⁸⁶³ kendüsi bulup toprağıyla çıkarup bunlara hediye götürür. Hikmet buña kaṭ‘ā [15] birisi daḥı zuhūr itmeyüp faṭaṭ bunlara maḥşuş ḳaldı. Hālā **Yapukçu** demekle meşhūr u maḳbūl-ı Giriddür ve **Perçemli**-nām Girid daḥı bunlardan şāyi‘dür. İsm-i faḳīrūndür ve toḥmdan gāyet güzīde buḥūrları olup on bir ‘aded buḥūrına ism vaz‘ olunmuştur. Ez-cümle ber-güzīde [20] kırmızısı **Yapukçu** nāmıyla zabṭ ve beyāzlardan **Nūr-ı Çemen, Tāc-ı Hürmüz, Fevväre-i Sīm, Pençe-i Sīm, Şem‘a-a-ı Kāfūr, (N1 63b) [1] Otağa** ve bir ḳatmer beyāzına **Tāc-ı Hüdhüd** diyü tesmiyye olunmuştur. Ve bu faḳīr daḥı üç ‘aded beyāzına⁸⁶⁴**Müjgān-ı Zāl, Neşter-i Sīm, Nāl-ı ḳalem** diyü ism tesmiyye itmişdür. 1107 (M 1696) Zi’l-ḳa‘ desinde fevt [5] olmuştur.

Li-mü ’ellifihı:

Biri ḳalḳup fevtine didi o dem tāriḥini
“Gel Meḥemmed Çelebi rüḥına oḳı el-Fātiḥa”

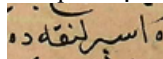
Ve merḥūm⁸⁶⁵ Edirneḳapısı ḥāricinde Ḥaṭṭāṭ Kıyımī mezārı ḳurbunda medfūndur.

**Ve minhüm:
Yümnī Efendi**

‘Ālem-i ‘ulūm-ı ğarbiyye vāḳıf-ı rumūz-ı ‘acībe ḥarīf-i laṭīfū’l-ḳelām ṭa‘rif-i zevi’l- [10] ihtirām(İ 45a)şāhib-i lāle-i Kıbrıs ve Girid şarı gūn-ā-gūn cenāb-ı Yümnī Efendi nāl-ı merāma bi’n-nūn **Tāc-dār** şarı Kıbrıs ve ‘**Unnābī Ebrīli** şarı Kıbrıs ve **Toḥmlı** şarı Kıbrıs ve **Nebātī** şarı Kıbrıs, **Büyük Altun Tob** Kıbrıs, **Küçük Altun Tob** Kıbrıs, **Küçük** [15] **Turfanda** Kıbrıs, ‘**İtrī** Kıbrıs bu sekiz ‘aded lāle bunlardan şāyi‘dür⁸⁶⁶ ve⁸⁶⁷ vālidı Kıbrıs Monlāsı olmağla kendüsi getürmişdür.

⁸⁶² Meḥemmed Çelebi N1, İ] Yapukçu-zâde Meḥemmed Çelebi N2

⁸⁶³ İspirlanča’da N1] İspirlanča’dan N2

İspirlanča’nın yazımı N1’de bu şekildedir.

⁸⁶⁴ beyāzına N1, N2] beyāza İ

⁸⁶⁵ ve merḥūm N1]-N2, İ

⁸⁶⁶ ‘aded lāle bunlardan şāyi‘dür ve N1, İ] ‘aded ve N2

⁸⁶⁷ ve N1, N2]- İ

**Ve minhüm:
Yeşilli**

(N2 43b) Nā'îl-i ezhâr tâlib-i esmâr şâhib-i tohm-ı lâle vü sünbül mergûb Yeşilli Mehemmed Çelebi'dür. Hâzret-i Ebâ Eyyüb **Şağır Mercân-pâre**[20]-nâm bir Rûmî lâle⁸⁶⁸ bunuñdur. İsm-i faķırüñdür. Mezbûr⁸⁶⁹ ekşer-i evķâtinde câme-i sebz⁸⁷⁰ ile cilve-perdâz çemen-şuffe (N1 64a) [1] şükûfe-perverî olduğıçün laķablary Yeşilli olup ve bundan ğayrı tariķ-i ezhâriye şükûfe-fürüşîye pây-ı cînân-ı himmet olmuş ihvândan ğarf-i yâda kimse olmadığı eçlden Hızırveş⁸⁷¹ pây-ı ezhârda pây-mâl [5] olduğı gibi bu dağı cümle ezhâriyânüñ altına taħrîr ü taştîr⁸⁷²olındı.

Hâlâ ism ve cismleri mevcûd olan eşcâr u ezhâr ve piyâz-ı ezhâr ve biĥ-i ezhâr ve zer'-i ezhâr kimlerden zühür itdüĝine zafer bulunmayup bu maĥalle 'ale'l-esâmî taħrîr olındı. [10] Ecnâs-ı gül on 'adeddür. **Edirne, Şaķız**⁸⁷³, **Yidiveren, Ra' nâ, Zîbâ**⁸⁷⁴, **Dârçınî, Nâşır-ı Sâde şarıdır. Şarı Şad-berg, Van, Mışr.**

Der Ecnâs-ı Fül ve Yâsemin

Fül, Mışr-ı sâde fül⁸⁷⁵, **Ķatmer be-nâm-ı Râzıķî, Fül-ı baĥrî, beyâz yâsemin, şarı yâsemin.**

Der ecnâs-ı Şükûfe-i Eşcâr⁸⁷⁶

(İ 45b)[15]**Ķatmer Nâr nâm-ı diĝer Gül-nâr, Ķatmer-şeftâlü, Ķatmer-bâdâm, Ķatmer-erîk**

Der Ecnâs-ı Leylâķ

Yidi nev' dür. **Sultânî Ķırmızı, Beyâz, Şarı nâm-ı diĝer Ķatır kuyruĝı, Şarı Hindi, 'Acem Leylaķı, Mışr Leylaķı** nâm-ı diĝer Zinzilih⁸⁷⁷, **Ķatırırnaĝı**

Ecnâs-ı Ba' zı Eşcâr-ı [20] Şükûfe

⁸⁶⁸lâle N1, N2]-î

⁸⁶⁹mezbûr N1, N2] merkûm İ

⁸⁷⁰sebz N1, İ] sebzgûn N2

⁸⁷¹Hızırveş N1, N2] Hızır-zât İ

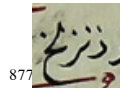
⁸⁷²taştîr N1] - N2, İ

⁸⁷³Beyt: "Bir kilk-i saķızda dil oldı belâ-keş bülbülü/Bilmez idim böyle zîbâ olduĝın saķız güli" N2]-N1, İ

⁸⁷⁴N1'de Zîbâ yerine Dîbâ yazılmıştır.

⁸⁷⁵fül N1, N2]- İ

⁸⁷⁶İ nüshasında bu başlık ve başlık altında verilen isimler yoktur.

⁸⁷⁷Zinzilih'in yazılışı N1'de bu şekildedir.

Mürür, Kürrebolı, ‘Anber-i Pars, La‘l-päre, Ergavân, Tesbîh çiçeği, Ahu agacı⁸⁷⁸ ki bîm-i kayd-ı hazân (N1 64b) [1] nîst Şâh-ı Ahūrā, Ayūd.

Ecnās-ı Sünbül Nev‘dür.

Reyhānī çivid māvisi uzun lülelidir. **Akşak** çividür. **Maṭrabāz** çividür. **Silivri** üç nev‘dür. Biri (N2 44a)māidür. “Aḥmed Beñli” dirler. İki siyāha [5] mā’ildir. **Şöyle**⁸⁷⁹ çividür ki biri irī ve biri ḥurdedür. Hurdesi mu‘teberdür. **Zü‘l-feḳārī** māidür, iki çatal açılır.⁸⁸⁰ **Ḳandilli** māidür.⁸⁸¹ **Sürmeli** māidür. **Şolaḳ** māidür. **Yağcı** açık māidür⁸⁸² turnadadır, **Toḥmanesi** koyu mā’idür. **Ḳarabacak** māidür. **Baldırıkara** māidür. [10] **Şaçaklı** māidür. **Bozyürek** fi‘l-vāḳı‘ boz renklidir. **Ḳatırcı** boz renklidir. **Bakraş** enva‘ına ḥad yoḳdur. **Kürdī** nev‘i bî-nihāyedür. **Manisa** Turnada iki nev‘dür.

Açık māī ve koyu māī erikli turfanda açık mā’idür. ‘**Acemī-güyī** nām-ı diğeri , **Bec Sünbülü** [15] sāde **Garanduk**-ı kebīr ve şağir iki nev‘dür ki māī ebrīdür. **Pasdor** açık māidür, çividī ebrīdür. **Ḳızımtırak**, māī Bosna **Ḳatmer** māī katmer, Burusa māī katmer, Çividī katmer, Boz katmer nim katmer māidür. **Ḳandilli** katmer, şağir katmer, **Sāde beyāz** Şofya [20] beyāzı, Ḳavala beyāzı, Manisa, Şām, Bakraş, Kürdī, Frenk, Franşa **Ḳatmer** Frenk beyāzı, (N1 65a) [1] Sünbül-i tabri, Zaberī **Beç Beyāzı** Penbe beyāz, Kebīr Ḥattāt kırmızı iki nev‘dür. **Kebīr ve Şağir** irī iki nev‘dür. **Kebīr ve Şağir** hurde vü ḥaliş beyāz iki nev‘dür. **Kebīr ü şağir** Bıyıklı, Kırmızı Bosna Sünbül-i Ḥabeşī, Sünbül-i [5] ‘Arabī nām-ı diğeri **Ḳara-göz Beyāzı**

Ecnās-ı Zerrīn

Ergavan la‘līn şarıdır. **Ergavan Süleymānī** şarıdır. **Şems-i Cihān** şarıdır. **Şarı Arslan, Na‘lī-zāde**⁸⁸³ **Mülūkisi, Na‘lī-zāde Süleymānisi, Liver**⁸⁸⁴ beyāzdır. **Hilāliyye** nām-ı diğeri **Noḥūdī** nebātīdür. **Şun‘-ı La‘līn** şarıdır. (İ 46a) **Seyf-i** [10] **La‘līn** şarıdır. **Tamğalı** şarıdır. **Ḥüseynī** şarıdır. **Bālā** şarıdır. **Ḥurşīd-i ‘Atik**, **Velī Aḥmed-i Şarı**⁸⁸⁵, **İri Güvez, Beyāz Keçi-pāyı** beyāzdır. **Mercimek Şarısı, Mankur Şarısı, (N2 44b) Mercān** beyāzdır.⁸⁸⁶ **Uryān** beyāzdır.

⁸⁷⁸ N2de buraya kadar yazılmıştır. Diğeri başlığa geçilmiştir. İ nüshasında ise devamı şu şekildedir: Ayūd agacı katmer nār nām-ı diğeri Gül-nār, katmer bādām, katmer erik

⁸⁷⁹ çividür ki N1] ikisi siyehi mā’il çividür ki N2, İ

⁸⁸⁰ “Zü‘l-feḳārī māidür, iki çatal açılır.” N2’de bu kısım yoktur.

⁸⁸¹ Ḳandilli N1] Ḳandilli māidür N2, İ

⁸⁸² turnadadır, Toḥmanesi koyu māidür. Ḳarabacak māidür. N1, N2]-İ

⁸⁸³ Na‘lī-zāde N1 ve İ’de La‘lī-zāde şeklinde yazılmıştır.

⁸⁸⁴ Liver’in yazılışı N1’de bu şekildedir.

⁸⁸⁵ Velī Aḥmed-i Şarı N1, N2] Aḥmed Şarısı İ

⁸⁸⁶ N2’de buradan Ecnās-ı Sīm başlıklı kısma geçilmiştir.

Ecnās-1 Keh-rübā

Kirli keh-rübā, Balçalı keh-rübā, İgneci keh-rübāsı

Ecnās-1 [15] Sīm

Güşāde, Ğarra, Taşçı, Menkuldür,⁸⁸⁷ Tabaka, Deve Boynu

Ecnās-1 Kātmer

Ada kātmeri, Altun-taş kātmeri, Kıbrısı⁸⁸⁸, ortası beyāzlı şarıdur⁸⁸⁹, Tunus kātmeri, Fas kātmeri, Girid kātmeri, Sīm-kātmer.

Ecnās-1 Frenk Çiçegi Sāde

Şarı Memik, Beyāz Memik [20] Beç'ündür. Leymūnī Yüksek Kadeh⁸⁹⁰, Şoñ Şarı Münşī, Beyāz Münşī, Şarı Borı, Beyāz Borı, (N1 65b) [1] Beyāz Evvel, Miskīn-kağeğ soñdur. Cendere, Feyz-i Berrākī, Berrāk Yüksek-kağeğ

Ecnās-1 Kātmer-i Frenk⁸⁹¹

Kātmer-deveboynu nām-ı diğer Sīm, Kātmer-deveboynu, Şarı Boru nām-ı diğer Şaçaklı, Tırfil Kātmer-borı.

Ecnās-1 [5] Polya

Frenk yaķasında Malta'ya qarīb bir aţanuñ ismidür. Mahūd çiçek⁸⁹² ibtidā mezbūr aţadan gelmekle biri ismiyle tesmiyye olınmışdır. Sāde Şarı, Süleymānī, İrī, Şoñ, Menekşe, Beyāz Sādedür⁸⁹³. Kātmerī, Kātmer-süleymānī şarıdur.

Beç Polyası [10]sādedür.

Meħemmedī iki nev'ür. Saĝır ü Kebir Şalkımlı Süleymānī iki nev'ür. Kebir ve Saĝır Leymūnī iki nevdür. Kebir ve Saĝır Beç Kātmeri⁸⁹⁴

⁸⁸⁷ menkuldür N1] menkül N2] menkür İ

⁸⁸⁸ Kıbrısı N1, N2]Kıbrıs kātmeri İ

⁸⁸⁹ beyāzlı şarıdur N1, İ] beyāzlıdur N2

⁸⁹⁰Kadeh N1, N2] Kadehdür İ. İ nüshasında ek olarak "Beçindür" yazılmıştır.

⁸⁹¹İ nüshasında bu başlık ve altındaki isimler yoktur.

⁸⁹²çiçek N1, N2] çiçekleri İ

⁸⁹³sādedür N1, N2] sāde İ

Ecnās-ı Lāle-i Rūmī

Şoñ Dede Kabağı⁸⁹⁵, Sarı Kabağ, Turnada Kamaşı, Kefe Lālesi envā'ı bī-hābdur. **Pirizne** envā'ı, [15] lā-yuḥşādur. **Eşek Lālesi** nām-ı dīger Pamuklı, Kātmer-i Frengī ve altı nev' Beç lālesi bunlardır. **Kebīr Nu' mān Kırımızi**, **Kebīr Nu' mān Beyāzlı**, **Allı Alaca**, **Beyāz Monlā Turnada**, **Dīger Turnada**, **Morlı İpliğ**, **Siyeh Lāle**, **Ser-nigūn nām-ı dīger**⁸⁹⁶ **Esved-i Şāhī** ism-i faķırūndur. **Yeşilli** [20] **lāle-i Ser-nigūn**, **Ḥod-rūy-ı Şāhī** ism-i faķırūndur. **Mor Lāle-i Ser-nigūn**, **Beyāz Lāle-i Ser-nigūn**, **Nebātī Lāle-i Ser-nigūn**, (N1 66a) [1] **Beñli Lāle-i Ser-nigūn** bu dördine dağı faķır yire yāqın(İ 46b) diyü tesmiyye itmişdür.⁸⁹⁷ **Beyāz Nu' mānī** şakāyık nām-ı (N2 45a) dīger **Tuğ-ı Şāhī** Burusa'da **Ağ Bardağ** dirler.

Ecnās-ı Tuğ-ı Şāhī:

Turuncı Sāde, Sarı [5] Sāde, Kātmer Turuncı, Kāndil Çiğegi ism-i faķırūndur, Beç'ūndur. Biri de Kıbrısdan gelmişdür.

Ecnās-ı Arı Çiğegi nām-ı dīger Tūtī ve Ziver

Envā'ı ḥaddin bīrūndur. **Şa'leb** birkaç nev'dür. **Tūtīyā** iki nev'dür. Biri Burusa'nuñdur, biri dağı Arz-ı Rūm'ūndur. **Kartal** [10] Çiğegi, **Şems Çiğegi**, **Kiçimen** ism-i faķırūndur. Beç'den gelmişdür.

Beyt:

mef' ūlü fā' ilātün mef' ūlü fā' ilātün

Bir mīr-i zehrdür kim nāmı anuñ Kiçimen

Ḳurmuş otağ-ı sebzın eṭrafın aldı sīmīn

Ḳıṭ' a-ı 'Azizi Hātūn⁸⁹⁸:

mefā' ilün mefā' ilün mefā' iün mefā' ilün

Biri yarup çıkağeldi bürinmüş sebz-püşānī

Açıldı bāğ-ı dehr içre Kiçimen Tāc-ı Sulṭānī

Şükūfe [15]birbirin ṭurmuş iderler aña ta' zimāt⁸⁹⁹

Temāşā itmede dā'im niçeler ṭarf-ı gülzāri

Nigāh it şun' -ı ḥağ-ı lā -yezāle 'ibret al bundan

'Azizi sen de gel geşt it bilürsin bu cihān fānī

⁸⁹⁴ Salkımlı Süleymānī iki nev'dür. Kebīr ü Şağīr Leymūnī iki nev'dür. Kebīr ü Şağīr Beç Kātmeri N1, N2]-İ

⁸⁹⁵ Beyāz İ]-N1, N2

⁸⁹⁶ nām-ı dīger N1] nām N2, İ

⁸⁹⁷ itmişdür N1, N2] eyledüm İ

⁸⁹⁸ Hātūn N1, N2] Ḳādm İ

⁸⁹⁹ Bu mısradan sonra; Bezemiş kendüyi şaf şaf yānında cümle sekbānı İ]- N1, N2

Civān Börki perr-i Leylākī nām-ı dīger Leylākī Sünbül, **Dürr-i Yektā** nām-ı dīger ‘ Arab[20] Taşağı, **Ƙarğa Paşmağı**, Yer-yüzi, İsmordīne, İşkordīne⁹⁰⁰

Ecnās-ı Misk-i Rūmī

İkidür; şarı (N1 66b) [1] ve beyāz.

Ecnās-ı Çıgdem

Şarı kabağ turnada, Şarı turnada, Şoñ çıgdem şarı, Girid çıgdemı martta açılır. **Peyk-i Şitā** iki nev’dür. Māī ve beyāz turnadadır. Nām-ı dīger **Ĥabeşī**, **Peyk-i** [5] **Bahār** üç nev’dür. Nām-ı dīger **Lāle Pezevengi**, Beyāz Siyāh Elifli, Şarı Siyāh Elifli, Şarı Nebātī Elifli, **Çıgdem-i** ‘ **İsā** nām-ı dīger **Ƙara-göz-i Bursa**.

Ecnās-ı Zambağ

Sultānī, Mızrākī, Tahtalı, Rodos şoñdur. Ƙara zambağ, Katmer Beç’üñdür. Ƙum Zambağ, Şarı Zambağ (N2 45b)

[10] Ecnās-ı Zülf-i Nigār

Āl-ı Frengī, Ebrī, Ağ-baba tağlarında(İ 47a) açılır⁹⁰¹ katı çokdur.

Ecnās-ı Sūsen Piyāzı

Nev-rüz Sūsenī iki nev’dür. Biri kadīm ve biri Frengī, Zīrānī Arz-ı Rūmīdür. **Ƙaṭife Çiçeği** nām-ı dīger **Deveboynı**. **Altun Sūseni** bütün şarıdır,[15] dīger bütün māīdür ve dīger beyāz ile Nebātī Alacadur ve Beç Sūseni iki nev’dür. Beç’den gelmişdür. Biri gāyet renkli māī ve biri beyāz ile nebātī alacadur.

Dīger kökli olan Sūsen

Frengī iki def’a virür. Ĥabeşī ki ceş-i Ĥabeş [20] dirler. Beyāz çividī, Bodur Sūsen, Her-dem-tāze, Ƙuş-ķonmaz

Ecnās-ı Bafa

Hindi ebrīdür. Ƙırmızı beyāz (N1 67a) [1] gāyet güzīdedür.

⁹⁰⁰ İşkordīne N1, N2] İsforsine İ

⁹⁰¹açılır İ]- N1, N2

Ecnās-1 Şakāyık:

Gül-günî Kātmer, Kırmızı Kātmer, Gül-günî Sāde, Kırmızı Sāde, Koşarika Sāde beyāz dur.

Ecnās-1 lāle-i Girid Envā' -1 Kırmızı

Bedahşī, Velvele, ' Alī Çorbacı, Retme, [5]Büy-1 Güzel

Envā' -1 şarı

Nīlūfer nām-1 diğer Şol Kol. Girid'de böyle meşhūrdur. Altun şarısı ve dağı Todorī⁹⁰², Butulina⁹⁰³, Ağa şarısı, Nebātī.

Envā' -1 Kırmızı ebrī

Dāmen-i teh, Şeceriye Kör Odabaşidan şāyi' dür. Aḥmedī Aḥmed Ked-ḥüdā'ya nisbet olunur. [10]Tiryāki Ebrīsi, Zümür-rūd-nişīn-i Cedīd, Tuğlı Cedīd, Teber-i Tācdār, Velvele-ārā nām-1 diğer Kāra Cehennem ve Hıttāyī, Emir Ağa-zāde Ebrīsi, İḥlamurcı, Mi' de-nevāz, Nevāz⁹⁰⁴ Kātmer

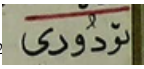
Envā-1 Beyāz

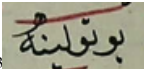
Çiftçi beyāzı, Beyāz Şad-berg

Envā' -1 Yeşil

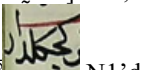
Sebz Süleymānī, Sebz Keçkül-dār⁹⁰⁵

[15] Envā' -1 Toḥmlı Kırmızı

⁹⁰² N1'de yazılışı bu şekildedir.

⁹⁰³ N1'de yazılışı bu şekildedir.

⁹⁰⁴ Nīm Ī]- N1, N2

⁹⁰⁵ N1'de yazılışı bu şekildedir.

Şağır Toğmlı, Hâcî Mehemmed Toğmlısı

Ecnās-ı Kuds

Sāde Kuds, Aşıl Kuds, Al Kuds, Turuncı Kuds faķirden şāyi'dür. Jagant⁹⁰⁶ Beç'ündür.

Ecnās-ı Zencebîl-i Manisa

Demirci kırmızıdır. Tire Morı(N2 46a)mâidür. Çivîd ortası hurde, Al ortası [20] hurde, Güvez ortası hurde, Yeşil Kase, Gülgünî, Hâţîb Alı, Hâţîb (İ 47b) Beyâzı ' Abdî Paşa⁹⁰⁷ Alı(N1 67b) [1] Aşcı Beyâzı, diğere beyâz Arnavud nām-ı diğere⁹⁰⁸Duhāvî, Balçalı Morı, Çelebi Moru, Kara Bıyık Moru, 'Abdu'llāh Efendi Moru, Dāvud Ağa Alı.⁹⁰⁹

Ecnās-ı Zencebîl-i Girid

Mâi sāde, [5] Mor katmer.

Ecnās-ı Zencebîl-i Kağıd-hâne

Kırmızı katmer, Gül-günî katmer, Gül-büyî, Kağıd-hâne binîsi, Menşür Yeşil Kāse, Al Kāranfûl⁹¹⁰

Ecnās-ı Zencebîl-i Frenk

Beyâz gāyet al, Alı Alaca, Penbe, Kāhverengi, Menşür, Yeşil Kāse, Al Tırfîl.⁹¹¹

Ecnās-ı Şeb-bū

Al Katmer, Al Sāde, Kırmızı Katmer, Kırmızı Sāde, Beyâz Katmer, Beyâz Sāde, Diğere⁹¹²Miskî Beyâz [10] Mor Katmer, Mor Sāde, Gülgünî Katmer, Gül-günî Sāde, Şarı Katmer, Şarı Sāde, İri Katmer, İri Sāde Beç'ündür.

Ecnās-ı Benefşe

⁹⁰⁶ N2de j harfi unutulmuştur.

⁹⁰⁷ Paşa N1, N2] Beşe İ

⁹⁰⁸ nām-ı diğere N1, N2] nām İ

⁹⁰⁹ Dāvud Ağa Alı N1, İ] ' Alı Ağa Alı N2

⁹¹⁰ Ecnās-ı Zencebîl-i Kağıd-hâne başlıklı bu kısım İ nüshasında vardır.

⁹¹¹ Menşür, Yeşil Kāse, Al Tırfîl N1, N2]-İ

⁹¹² Diğere N1, N2]- İ

Al, Mor atmer, Mor Sade, Beyaz atmer, Beyaz Sade, ırmızı Hercai, Mış

Ecnas-1 [15] aranful

Rengi Gzel, Bozok Al, Ca^c fer Gul-gunisi, Berber Moru, ^c Arabacı, Gazzaz Pirincci, Seb-gusa, Macir Beyazi

Ma^clum Ola Ki Bin Seksen Bes Tarihi⁹¹³

Hilaline gelince aranful taldırmağa kimse bilmeyup, kanırtmac iderlerdi. [20] Beşde onda biri ancak gun atardi. Pes-i tarih-i merkuma geldikde mah-1 temmuzun nisfında (N1 68a) [1] Sukudari ^c Ali Celebide bir tagara gezerken bir kedi tutunup yire dusurur. Mezbur ^c Ali Celebi dağı anı gormeyup yigirmi gun mikdari ol tagara hali uzere qalup meger uftadelikten anun [5] bir taldırmaligi bogmagından şikest olup bir semti anadan bir mikdar ayrılıp be-hikmet-i Hudā toprak dağı ustuni kaplamis qalır ve vakte ki ^c Ali Celebi dağı sifali merkumi bu halde goricek, kaldurduğda me'al ne oldugini musahade ider. [10] Ahval-i ma^clum oldukda cenab-1 hazret-i Hakka hamd u sena eyleyup, birkaç sal bu minval uzere taldırmağa istigal idup amma kışsa-yı halkdan ketm u ihfa ider amma ki 1098 (M 1687)senesinde sa'irleri dağı bir tarih ile bu [15] ahvale vakif olup herkes taldırmağa heves eyleyler ve bu dağı ma^clum ola ki ezhar içinde aranful-i zen-dostluk ile istihar bulmışdur. Hattā mucerredur ki zenan kısmı terbiye itdugi aranful firavan olur dirler meşhurdur.

[20] Ecnas-1 ^c Anber-buyi

şarı cedid, şarı ^c atik, Beyaz ^c atik, Beyaz cedid Beçundur⁹¹⁴. (N1 68b) [1] Gayet hurde ve hoş-budur. ırmızı

Tarih-i fakir⁹¹⁵:

mef^c ulu mefa^c ilun mef^c ulu mefa^c ilun

İbrahim Efendide bir tuhfe açıldıkim

Oldı dehen-i ^c alem evşafi ile pur-gu

Yaran işidup nāgah didiler ana tarih

Açıldı bi-hamdillāh bir ırmızı[5] ^c Anber-bu

Peygamber Dugmesi ve sade Frengi

Ecnas-1 Husn-i Yusuf

⁹¹³ N2 ve İ'de "Ma^clum Ola Ki Bin Seksen Bes Tarihi" başlıklı bölüm yoktur.

⁹¹⁴ Beyaz cedid Beçundur N1, N2] ırmızı Beçundur İ

⁹¹⁵ Tarih-i fakir N1] Tarih-i Nişari İ

Al, beyâz, kırmızı içinde kimi beyâz ve kimi alaca olur⁹¹⁶. Nâm-ı diğer gül-i ‘ aşık bir kızım tırağ dağı vardır. Ol⁹¹⁷ Beçüdüdür. Ğayet çok başlıdur ve güzidedür.

Ecnâs-ı Gelincik

[10] Beyâz katmer ve sâde, Al katmer ve sâde, Gülgünî (İ 48a) katmer ve sâde⁹¹⁸, Kırmızı katmer ve sâde, Renksiz katmer ve sâde, Mor katmer (N2 46b) ve sâde

Ecnâs-ı Mütefferika

Nergis-i katmer ve sâde diğer şalkımlı nergis⁹¹⁹ Beçüdüdür. **Haşhaşî katmer**, Al, **Gül-günî** ve **beyâz** [15] ve **kırmızı** ve **boz** ve mor ve sâdesi dağı olur. **Hezâriyye** bu dağı Al ve **Gülgünî** ve **beyâz** ve **mor** olur. Katmer olur ve sâdesi dağı olur⁹²⁰.

Yonca

Bunuñ dağı⁹²¹ envâ‘ı olur. **Hünkâr-pesend** nâm-ı diğer **Zebân-pes**, **Ay Çiçegi** ve **Yıldız** [20] **Çiçegi**, **Şeb-güşâ** bunuñ dağı envâ‘ı olur⁹²². İkindiden soñra açılmağa başlayup ve kuşluk (N1 69a) [1] vaktine degin açık turur. **Şarmaşık** nâm-ı diğer **ĶahĶaha** bu dağı gice açılır gündüz kapanur ve **Müşg-i Şeb** bu dağı gice açılıp ve gice ile⁹²³ қоһar lâkin şuda‘ irâş eyler⁹²⁴, **Küpeli** bu da [5] birkaç nev‘dür, sâdesi olur ve katmeri olur. **Ķatıfe** Çiçegi turuncı olur ve şarı olur. Katmeri ve sâdesi olur.⁹²⁵ İsmine A‘câm-ı **Naẓar-bâz** dirler ve bunuñ küçüki olur ki⁹²⁶ küçüğine **Hoş Naẓar** dirler ve dağı⁹²⁷ **Ķar Çiçegi** nâm-ı diğer [10] **Pâbiçal** dirler. Üç nev‘dür. **Hâliş beyâz** ve **nebâtî** ve **kırmızı** olur. ‘Anberî, ‘Udî, **Cabbâr** nâm-ı diğer sa‘ter ve **Mercân-köşk** ve **Dilber Perçemi**, **Serv-i Sehî**, ‘Ayn-ı **Şafâ**, **Sedef**, **Pelîn**, **Kâfûr**, **Bijân**, **Turunc-ı Rûmî**, **Siñirli Yaprak**, **Feslegen**, ‘AtîĶ [15] **Feslegen**, **Cedîd**. İşbu feslegan yüz on senesinde⁹²⁸ zühür itmişdür. Bir **ĶıvırcıĶ yapraĶlı Hoş-bû** feslegendur.

TârîĶ-i faĶîr:⁹²⁹

⁹¹⁶olur N1, N2] oldur İ

⁹¹⁷Ol N1, N2] ki İ

⁹¹⁸Al katmer ve sâde, Gül-günî katmer ve sâde N1, N2]-İ

⁹¹⁹şalkımlı nergis N1, N2] nergis-i şalkımlı İ

⁹²⁰olur N1, N2] vardır İ

⁹²¹dağı N1, N2] da İ

⁹²²olur N1, N2] vardır İ

⁹²³ile N1, N2]-İ

⁹²⁴eyler N1, N2] eder İ

⁹²⁵Ķatıfe Çiçegi turuncı olur ve şarı olur. Katmeri ve sâdesi olur N1] Ķaranfûl çiçegi turuncı ve şarı katmeri ve sâdesi olur N2

⁹²⁶bunuñ küçüki olur ki N1]-N2, İ

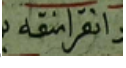
⁹²⁷ve dağı N1]- N2, İ

⁹²⁸İşbu feslegan 1110 (M 1699) senesinde N1] 1110 (M 1699) N2, İ

⁹²⁹TârîĶ-i faĶîr N1] Li-mü‘ellifhi N2, İ

Toḥmını eyledim târiḥ ' Ubeydī
El-ḥamdüli 'llāh zuhūr eyledi nev fesleyen

Ecnās-1 ekşi leymün

Şakız, [20] İstanköy, Küçük Rodos, Büyük Rodos, Anṭalya, Bedre, Ağaç Kavunu gibi iri olur. (N1 69b) [1] Mürekkeb Mışruñdur, ğāyet şuludur. Ḥammās bu da Mışruñdur. Bu daḥı⁹³⁰ bu minvāl üzeredür. (İ 48b) **Ḳızıl Leymün**, 'Acur, ⁹³¹, **Burunlı**, Yahudiler kāmış bayramında⁹³² ve memeli nār yapraklıdır. **Emrūd-1 Şağır**, **Emrūd-1(N2 47a)Kebīr**, [5] **Ḳabaḳ** ve **Erdil**, **Fesleyen Ḳabuğı** düz ve ğāyet iyidür. Biñ yüz onda Şam'dan gelmişdür. **Fıstıḳ**, **Yūsufī**, **Leymün**, **İçinde Leymün** bu ikisi Ḥüseyn Paşadan şāyi' olmuşdur⁹³³ ve **Nışfī Turunc**, **Nışfı Leymün**, **Ağaç Kavunu**

Envā' -1 tatlı [10]leymün

Rodos, Anṭalya, Tunus ve Lisān-1 Şağır ü Lisān-1 Kebīr, Tunus Müşābihi

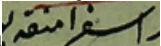
Ecnās-1 turunc-1 ekşi⁹³⁴

Şakız-1 Kebīr, Trabzon Kebīri⁹³⁵, Trabzon Şağiri, Şeş-teber-i Ergavanī, Mersin-i Şağır, Mersin-i Kebīr, Arpacık Kıbrısdur. Ḳabuğı [15]yeşil Giridüñdür. Ḳabuğıyla yenir. Memeli Portakal, Portekız

Ḥatme-i Kitāb-1 Bedi' ü'1-üslüb⁹³⁶

Lillahü 'l-ḥamdü ve 'l-minne bu risālenüñ itmāmına 'aliyyi ḳadri 't-tāḳa ihtimām-ı tām idüp iḥtitām bulmuşdur ve be-minne Te'ālā ezḥāriyān-ı muteḳaddimin[20] āşār u nāmları ferāmüş olinup el sine-i nāsdan münḳaṭı' olmuşken bu muḥtaşar sebebiyle (N1 70a) [1] tāze ḥayāt buldılar. İmdi nāzır olan⁹³⁷ aḥbāb-ı ḥālīşāndan ricā ve temennimiz oldur ki evvelü 'n-nāsi mefhūmı üzere vāḳı' olan ḳuşurumuza nigah-endāz olmayup

⁹³⁰ Bu daḥı N1, N2]-İ

⁹³¹ N2'de yazımı bu şekildedir.

⁹³² bayramında N1] bayramında aña muḥtācdur N2, İ

⁹³³ şāyi' olmuşdur N1] şāyi' dür N2, İ

⁹³⁴ Ecnās-1 turunc-1 ekşi N1] Ecnās-1 ekşi turunc N2, İ

⁹³⁵ Altı okka kebbād. Envā'-ı tatlı turunc. Şakız şağiri İ]-N1, N2

⁹³⁶ N2'de başlık "Ḥatme-i el-kitāb", İ'de ise "Ḥatme" şeklidir.

⁹³⁷ İmdi nāzır olan N1, İ] - N2

dāmen-i [5] ʿayb-pūṣī ile noḡṣān-ı rāygānımız⁹³⁸ mümkün olduđı mertebe taṣḡih buyurup nihān buyurmađa⁹³⁹ himmet ideler⁹⁴⁰.

Tārīḡ-i faḡir⁹⁴¹:

Berāy-ı itmām-ı in⁹⁴² risāle

mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün

ʿUbeydī çün bu teʿlifi ʿaṡa itdi saña Allāh

ʿAceb(İ 49a) maḡdūriñi [10] bezl eyledüñ bunda hemān Allāh

Ḥitāmına ṡulūʿ idüp derün-ı sineden tārīḡ

Müyesser oldı tamāmı didüm ben el-ḡamdüli ʿllāh

Sene

1110 (M 1699)

Temme.

⁹³⁸ raygānımız N1] raygānımız nihān idüp N2, İ

⁹³⁹ taṣḡih buyurup nihān buyurmağa N1] taṣḡih buyurmaga N2, İ

⁹⁴⁰ ideler N1, N2] buyuralar İ

⁹⁴¹ Tārīḡ-i faḡir N1, Tārīḡ-i mü ʿellifihi N2] Li-mü ʿellifihi İ

⁹⁴² Berāy-ı itmām-ı in risāle N1] Berāy-ı tamāmıñden in risāle-i mergüb N2, İ

